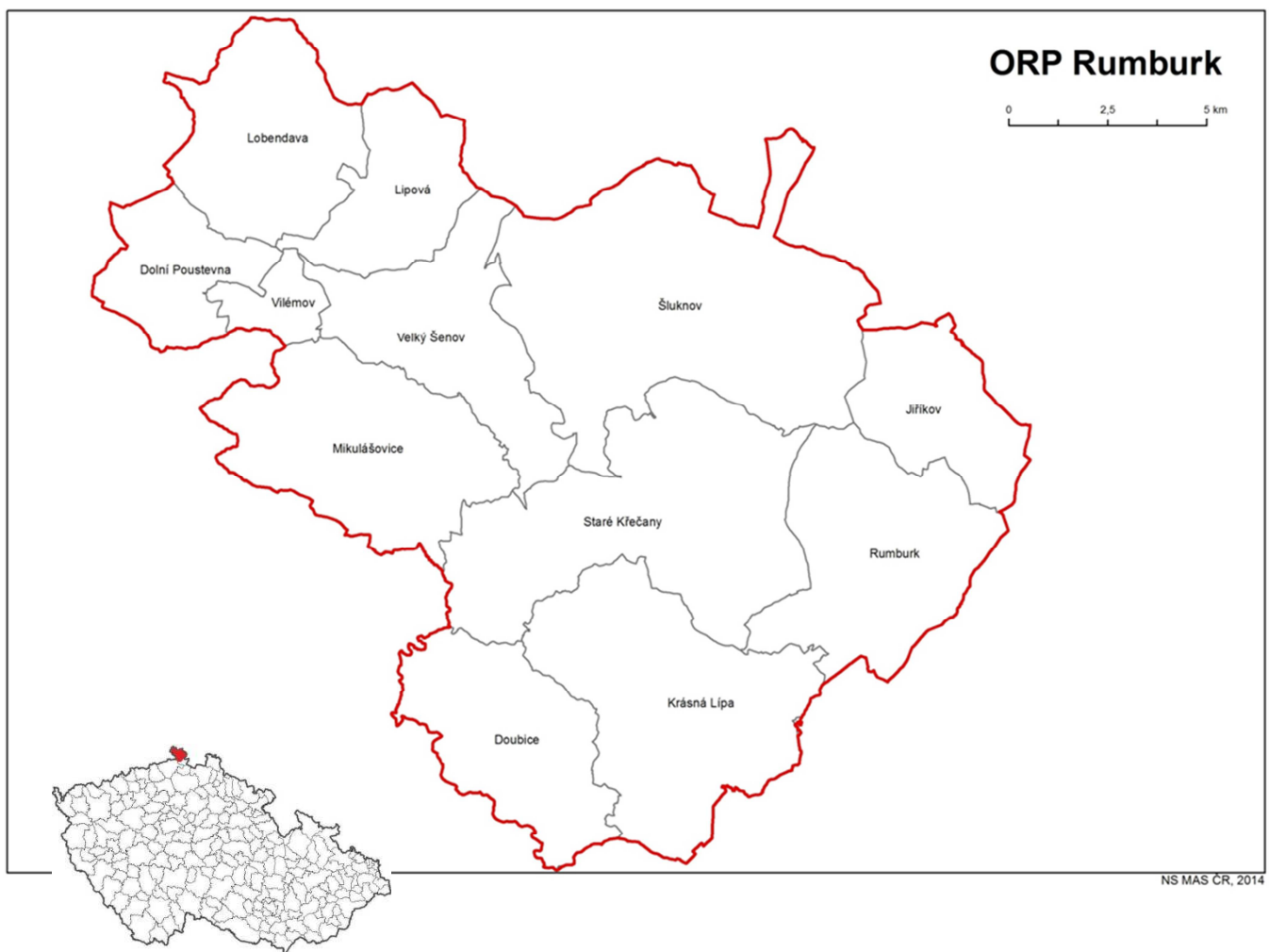

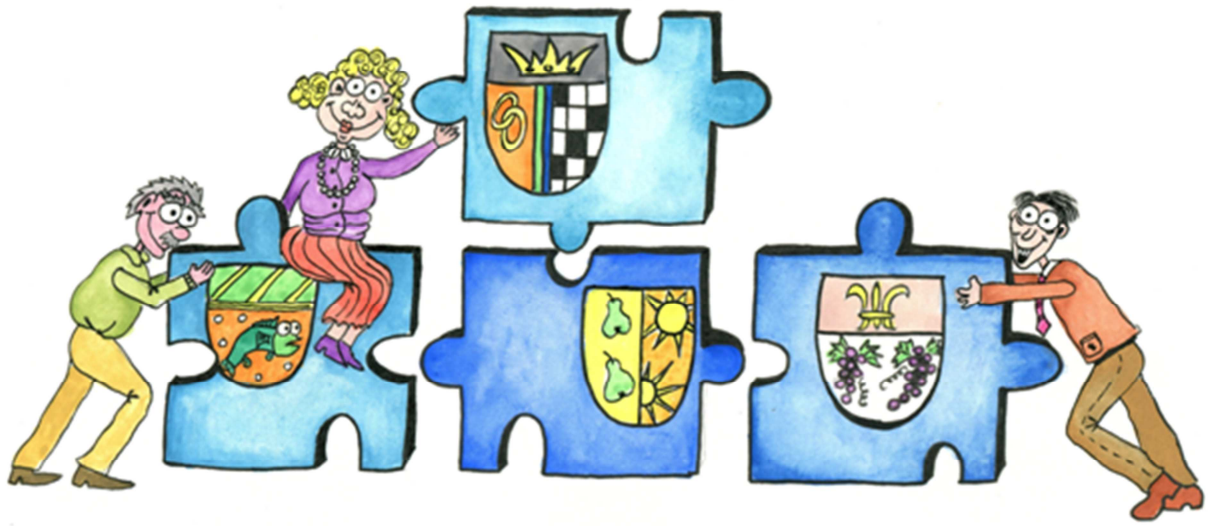
Strategie území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

**„Tento vstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“**

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí
s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

1.	Úvod.....	8
1.1.	Základní informace o strategii.....	8
1.2.	Stručná informace o městech a obcích správního obvodu.....	9
1.3.	Kontext vzniku a existence strategie.....	10
1.4.	Účel strategie – proč byla zpracována.....	10
1.5.	Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	10
1.6.	Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2.	Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza.....	12
2.1.	Profil území správního obvodu.....	12
2.1.1.	Identifikace správního obvodu.....	12
2.1.2.	Stručná charakteristika území správního obvodu.....	13
2.1.3.	Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území.....	30
2.1.4.	Aktéři regionálního rozvoje.....	32
2.2.	Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	33
3.	Téma 1.: školství.....	37
3.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	37
3.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	37
3.1.2.	Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	39
3.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	63
3.1.4.	SWOT analýza školství.....	67
3.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	68
3.2.	Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání.....	69
3.2.1.	Struktura návrhové části.....	69
3.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	72
3.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	73
3.2.4.	Indikátory.....	76
3.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	79
3.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	79
3.3.2.	Systém změn strategie.....	82
3.3.3.	Akční plán.....	82
3.4.	Závěr a postup zpracování.....	85
3.4.1.	Shrnutí.....	85
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie.....	85
3.5.	Přílohy.....	86
3.5.1.	Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4.....	87
4.	Téma 2.: sociální služby.....	88
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	88
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	88

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	89
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	106
4.1.4. SWOT analýza oblasti	111
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	113
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb	114
4.2.1. Struktura návrhové části	114
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	117
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	119
4.2.4. Indikátory	121
4.3. Pravidla pro řízení strategie	126
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	126
4.3.2. Systém změn strategie	128
4.3.3. Akční plán.....	129
4.4. Závěr a postup zpracování	131
4.4.1. Shrnutí	131
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	132
4.5. Přílohy	133
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	134
Příloha k bodu 4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části): Doporučení v oblasti sociálních služeb.....	139
5. Téma 3.: odpadové hospodářství.....	147
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	147
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	147
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	150
5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	180
5.1.4 SWOT analýza oblasti	189
5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)	191
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	193
5.2.1. Struktura návrhové části	193
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	196
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	201
5.2.4. Indikátory	206
5.3. Pravidla pro řízení strategie	212
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	212
5.3.2. Systém změn strategie	215

5.3.3. Akční plán	215
5.4. Závěr a postup zpracování	218
5.4.1. Shrnutí	218
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	219
5.5. Přílohy	221
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	221
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	221
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	221
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	221
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	221
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	221
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	221
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	221
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	221
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období.....	221
2008-2012	221
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	223
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	224
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	227
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	228
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	229
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	233
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	234
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	235
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	236
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	237
6. Téma 4.: cestovní ruch	238
6.1.1.1. Poloha destinace	238

6.1.1.2. Vymezení destinace.....	239
6.1.1.3. Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti	240
Předpoklady destinace pro cestovní ruch	241
6.1.1.4. Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti.....	241
6.1.1.5. Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad	242
na cestovní ruch v turistické oblasti	242
6.1.1.6. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast.....	247
6.1.1.7. Přehled základní legislativy, strategických dokumentů a existujících analýz.....	248
6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti.....	250
6.1.2.1. Kulturně historické památky	251
6.1.2.2. Přírodní atraktivity.....	252
6.1.2.3. Podmínky pro turistiku	255
6.1.2.4. Ostatní atraktivity.....	256
6.1.2.5. Návštěvnost regionu	257
6.1.2.6. Struktura hromadných ubytovacích zařízení.....	258
6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu	259
6.1.3.1. Infrastruktura	259
6.1.3.2. Lidské zdroje pro cestovní ruch.....	260
6.1.3.3. Marketing a management cestovního ruchu	262
6.1.3.4. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce	262
6.1.4. SWOT analýza oblasti	264
6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	265
6.2. Návrhová část pro oblast cestovního ruchu	269
6.2.1. Struktura návrhové části	269
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	271
Problémové okruhy:	272
6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	275
6.2.4. Indikátory	277
6.3. Pravidla pro řízení strategie	281
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	281
6.3.2. Systém změn strategie	283
6.3.3. Akční plán.....	284
6.4. Závěr a postup zpracování	286
6.4.1. Shrnutí	286
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie	289

6.5. Přílohy	289
7. Závěr, kontakty.....	317
8. Přílohy	319

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu)
Řešené území	Správní obvod ORP Rumburk
	Počet obyvatel správního obvodu: 34 089
	Počet obcí ve správním obvodu: 12
	Rozloha správního obvodu: 26 603 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Rumburk, Šluknov, Dolní Poustevna, Velký Šenov, Krásná Lípa, Mikulášovice, Jiříkov
	Obce: Vilémov, Lobendava, Staré Křečany, Lipová, Doubice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	zaměstnanci realizačního týmu
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Rumburk
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 18. 6. 2014 v Lipové
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace. První schválená aktualizace ze dne .....
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění, zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje v platném znění, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů v platném znění, zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění
Doba realizace strategie	2014 - 2023
Odpovědnost za implementaci	Obce, spadající do SO ORP Rumburk
Orientační rozpočet implementace	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci

	(MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Rumburk realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Rumburk a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu v období 2014 - 2015 ve spolupráci s obcemi SO ORP Rumburk.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství
	2. sociální služby
	3. odpadové hospodářství
	4. cestovní ruch (volitelné téma)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 12 obcí, 7 z nich má statut města.

Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	1. Název obce: Dolní Poustevna Počet obyvatel: 1 851 Zapojení do tvorby strategie: ano		3. Název obce: Jiříkov Počet obyvatel: 3 950 Zapojení do tvorby strategie: ano
	2. Název obce: Doubice Počet obyvatel: 105 Zapojení do tvorby strategie: ne		4. Název obce: Krásná Lípa Počet obyvatel: 3 651 Zapojení do tvorby strategie: ano
	5. Název obce: Lipová Počet obyvatel: 628 Zapojení do tvorby strategie: ano		7. Název obce: Mikulášovice Počet obyvatel: 2 248 Zapojení do tvorby strategie: ano
	6. Název obce: Lobendava Počet obyvatel: 355 Zapojení do tvorby strategie: ne		8. Název obce: Rumburk Počet obyvatel: 11 387 Zapojení do tvorby strategie: ano
	9. Název obce: Staré Křečany Počet obyvatel: 1 300 Zapojení do tvorby strategie: ano		11. Název obce: Velký Šenov Počet obyvatel: 2 001 Zapojení do tvorby strategie: ano
	10. Název obce: Šluknov Počet obyvatel: 5 670 Zapojení do tvorby strategie: ano		12. Název obce: Vilémov Počet obyvatel: 943 Zapojení do tvorby strategie: ano

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Rumburk a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a realizační tým je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátorka meziobecní spolupráce Ing. Eva Hamplová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu ve složení Ing. Eva Hamplová, Ing. Dana Vorlová, Ing. Jan Slavík, Ph.D., Miroslav Řebíček, Hana Kracmanová.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymežit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008?typ=download
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-ceske-republiky?typ=download
3	Strategie regionálního rozvoje ČR (2014-2020)	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2014-2020?typ=download

4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (2011-2015)	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015?typ=download
5	Priority rozvoje sociálních služeb pro období (2009-2012)	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/priority-rozvoje-socialnich-sluzeb-pro-obdobi-2009-2012?typ=download
6	Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období (2010-2014)	http://databaze-strategie.cz/cz/uv/strategie/narodni-plan-vytvoreni-rovných-prilezitosti-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-2010-2014?typ=download
7	Strategie boje proti sociálnímu vyloučení (2011–2015)	http://databaze-strategie.cz/cz/uv/strategie/strategie-boje-proti-socialnimu-vyloucenim-na-obdobi-2011-2015?typ=download
8	Národní koncepce podpory rodin s dětmi (2008)	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-koncepce-podpory-rodin-s-detmi-2008?typ=download
9	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí (2013-2017)	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-akcni-plan-podporujici-pozitivni-starnuti-2013-2017?typ=download
10	Agentura pro sociální začleňování ČR	http://www.socialni-zaclenovani.cz/sluknovsko
Kraj		
1	Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje	http://www.kr-ustecky.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-usteckeho-kraje-dokumentace/ds-99030
2	STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006 - 2020	http://www.mmr.cz/getmedia/e0f5ffce-e394-4d0d-8f60-a7e5c5726091/Strategie-udrzitelneho-rozvoje-Usteckeho-kraje
3	Plán odpadového hospodářství Ústeckého kraje	http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?u=450018&id_org=450018&id=730235&p1=94506
4	Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	http://databaze-strategie.cz/cz/ulk/strategie/aktualizovana-strategie-udrzitelneho-rozvoje-usteckeho-kraje-2010?typ=struktura

Zdroj: vlastní průzkum

*Obce, spadající do SO ORP Rumburk, jsou kromě města Rumburk členy Svazku obcí Sever. Svazek obcí Sever vznikl v roce 2000 s cílem zajistit všestranný a koordinovaný rozvoj území na principu trvale udržitelného rozvoje. Obec Doubice je členem Svazku obcí Sever i Svazku obcí Tolštejn.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní území RO Rumburk najdeme na mapě České republiky při severním okraji státu na hranici se SRN, resp. Svobodným státem Sasko. V rámci krajského uspořádání je ORP Rumburk součástí Ústeckého kraje. Tuto polohu zaujímá jak v rámci územního celku kategorie NUTS II Severozápad, tak v rámci okresu Děčín. Vzhledem ke své poloze v blízkosti státní hranice je SO také součástí Euroregionu Nisa. Bezprostředně sousedí s Libereckým krajem, který je součástí NUTS II Severovýchod.

Správní území ORP Rumburk je součástí Šluknovského výběžku. V katastru osady Severní (náleží k obci Lobendava) se nachází nejsevernější místo České republiky, které má 51° 3' 20" severní zeměpisné šířky. Šluknovský výběžek je místem, kde se ČR nejvíce přibližuje moři, Baltské moře je od něj vzdušnou čarou 300 km. Je charakteristickým územím styku a překrývání kultur tří oblastí: české, saské a lužické. Území Šluknovského výběžku zasahuje do Národního parku České Švýcarsko se sídlem v Krásné Lípě a dvou chráněných krajinných oblastí, a to CHKO Lužické hory a CHKO Labské pískovce.

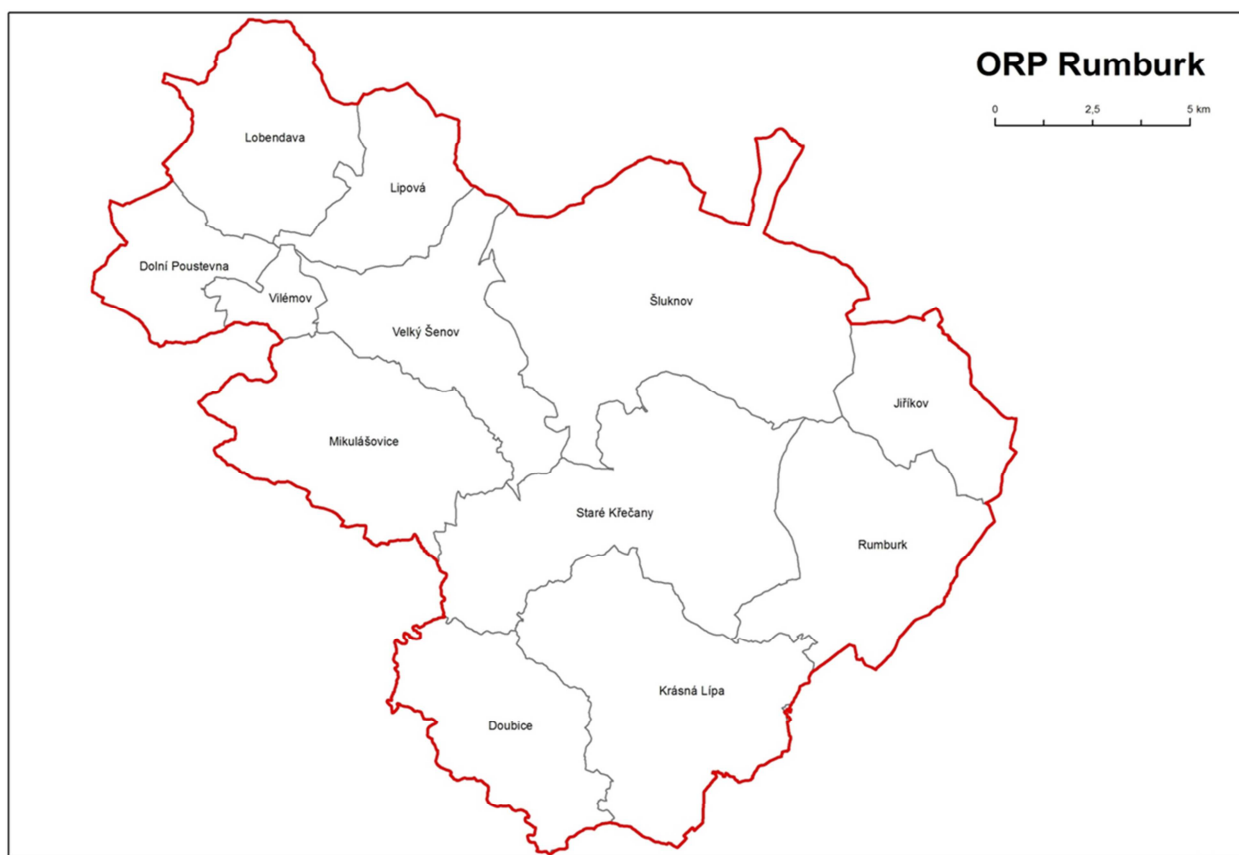
Území ORP Rumburk má celkovou rozlohu 266,03 km² a podílí se tak 74 % na celkové rozloze Šluknovského výběžku (354,91 km²). Na území ORP Rumburk žije 34 089 obyvatel (údaj k 1. 1. 2014), což představuje 62 % z celkového počtu 54 879 obyvatel Šluknovska.

Ve správním obvodu ORP Rumburk leží celkem 12 obcí, z nichž 7 má statut města. Konkrétně se jedná o města Rumburk, Šluknov, Dolní Poustevna, Krásná Lípa, Mikulášovice, Velký Šenov, Jiříkov a obce Doubice, Lipová, Lobendava, Staré Křečany a Vilémov.

Obce správního obvodu ORP Rumburk jsou kromě města Rumburku členy Dobrovolného svazku obcí Sever a dále spadají do územní působnosti Místní akční skupiny Šluknovsko. Obec Doubice je současně členem Svazku obcí Sever (ORP Rumburk) a Dobrovolného svazku obcí Tolštejn (ORP Varnsdorf).

Všechna města a obce správního obvodu ORP Rumburk jsou rovněž členy Sdružení pro rozvoj Šluknovska, jehož posláním je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku.

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

NS MAS ČR, 2014

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Charakteristika území ORP

Tabulka č. 4 Charakteristika území

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	12	12	12	12	12	12	12	12
Počet částí obcí	52	52	52	52	52	52	52	52
Počet katastrálních území	35	35	35	35	35	35	35	35
Počet obcí se statutem města	7	7	7	7	7	7	7	7
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	26606,04	26605,27	26603,87	26603,61	26611,11	26615,97	26612,44	26611,15
zemědělská půda	11753,89	11751,24	11748,40	11745,83	11730,28	11751,61	11753,38	11747,89
lesní pozemky	12243,93	12242,97	12239,53	12241,41	12258,55	12259,89	12254,06	12259,12
zastavěné plochy	434,70	436,94	438,12	439,05	440,55	440,02	439,79	438,99

Hustota zalidnění (osoby/km ²)	128,55	128,41	129,05	130,06	130,4	130,05	126,62	126,23
--	--------	--------	--------	--------	-------	--------	--------	--------

Zdroj: ČSÚ

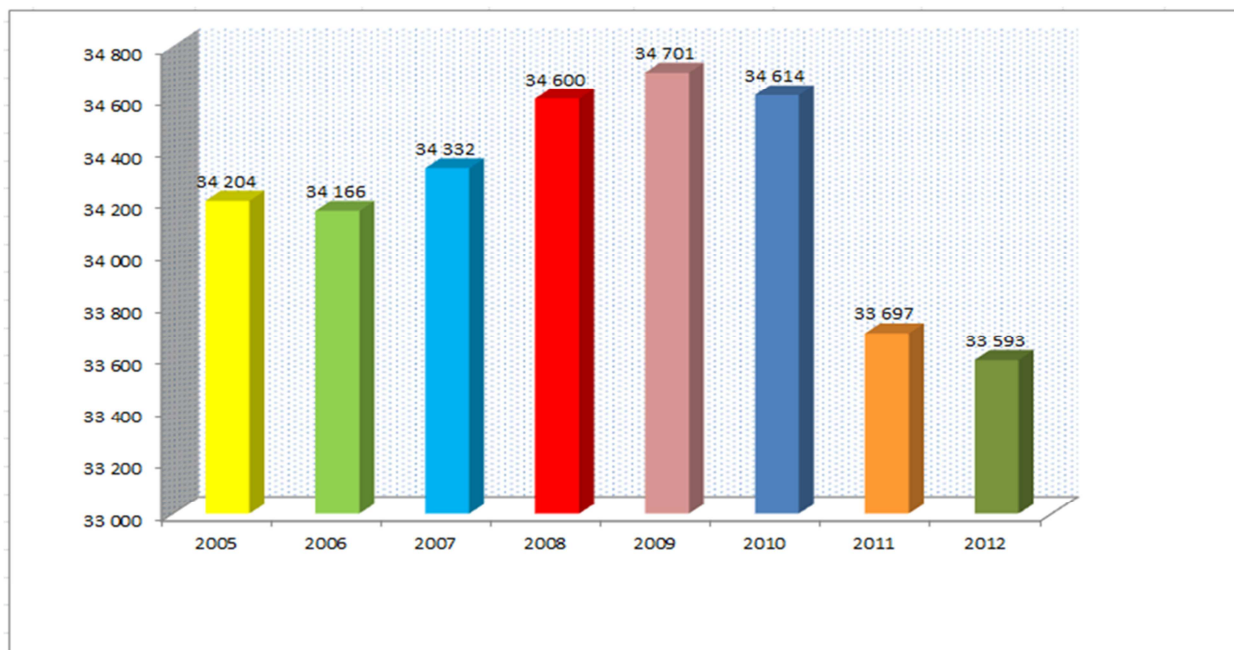
Na území správního obvodu ORP Rumburk se nachází 12 obcí, z nichž 7 má statut města. Zbývající počet tvoří obce, z nichž žádná nemá statut městyse. Celková rozloha SO činila v r. 2012 celkem 26 611,2 ha, z toho více než 44 % tvořil podíl zemědělské půdy (11 747,9 ha). Společným rysem obcí na území SO je poměrně nízká hustota osídlení. Nicméně tato hodnota vykazovala do r. 2009 vzrůstající tendenci, poté začala klesat.

Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		34204	34166	34332	34600	34701	34614	33697	33593
v tom:	muži	16866	16875	16968	17148	17241	17236	16734	16675
	ženy	17338	17291	17364	17452	17460	17378	16963	16918
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	5616	5586	5568	5583	5547	5546	5456	5421
	15 - 64	24466	24452	24623	24716	24503	24422	23339	22956
	65 +	4100	4182	4282	4411	4535	4632	4851	5179
Průměrný věk (celkem)			38,7365	38,9253	39,1035	39,3627	39,6	40,01	40,32
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)									
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	2891	2871	2850	2878	2845	2825	2763	2736
	15 - 64	12455	12469	12581	12646	12562	12576	11980	11804
	65 +	1534	1567	1621	1695	1782	1847	1952	2131
Průměrný věk			37,1858	37,4005	37,5146	37,8373	38,1	38,52	38,92
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)									
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	2725	2715	2718	2705	2702	2721	2693	2685
	15 - 64	12011	11983	12042	12070	11941	11846	11359	11152
	65 +	2566	2615	2661	2716	2753	2785	2899	3048
Průměrný věk			40,2508	40,4179	40,6676	40,87	41,1	41,48	41,72
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)									
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		1,11	1,11	7,37	6,85	-3,60	0,43	-1,66	-2,68
přirozená		-1,40	0,12	1,22	1,62	-0,46	-1,50	-0,12	-1,55
stěhováním (mechanická)		2,51	1,00	6,15	5,23	-3,14	1,94	-1,54	-1,13

Zdroj: SMO ČR

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Populační vývoj v SO byl od poloviny padesátých let 20. století velmi nepříznivý. Následkem odsunu německého obyvatelstva po 2. světové válce, vlivem malé míry dosídlení pohraničí a postupnou devastací celých místních částí a osad, ztratilo území SO 64 % z původního počtu obyvatel. Nejvyšší úbytek oproti roku 1930 zaznamenala obec Lobendava (89 %), nejnižší pak obec Vilémov (30 %).

Pro strukturu obyvatelstva je typický vyšší podíl národnostních menšin, především německé (3 %), slovenské (3,8 %) a romské. Skutečný podíl romského obyvatelstva je sice nižší, než ve východní a jižní části Šluknovského výběžku, nicméně je výrazně vyšší, než udávají oficiální statistiky.

Po r. 1990 došlo na Šluknovsku k postupnému útlumu tradičních odvětví, tj. strojírenské a textilní výroby, v níž byla zaměstnána převážná část ekonomicky aktivního obyvatelstva. Vysoká nezaměstnanost v regionu má tak dlouhodobý negativní dopad v podobě odlivu obyvatel za prací do jiných částí ČR, stejně jako mladých lidí - vysokoškoláků, kteří se nevracejí zpět do regionu po absolvování studia.

Na úbytek obyvatel měly negativní vliv rovněž sociální nepokoje na Šluknovsku v létě 2011, což je patrné z uvedených přehledů počtu obyvatel po roce 2011. Ve správním obvodu žilo v r. 2012 celkem 30 593 obyvatel (z nichž lehce převažují ženy), průměrný věk činil 40,32 (což je nejvyšší hodnota za celé sledované období). Skupina 65+ čítala 5 179 obyvatel, což představuje 15,4 % podíl na celkovém počtu obyvatel. Migrace na konci sledovaného období měla výrazně záporný přírůstek, jak je patrné z grafu č. 1.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	11	91	Rumburk: 5, Vilémov: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 1, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 1, Dolní Poustevna: 1, Staré Křečany: 1, Lipová: 1, Lobendava: 1
Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	7	33	Rumburk: 4, Vilémov: 1, Staré Křečany: 1, Lipová: 1
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. stupeň	8	66	Rumburk: 2, Velký Šenov: 1, Šluknov: 1, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 1, Dolní Poustevna: 1
Počet středních škol:			
- obory gymnázií	1	8	Rumburk: 1
- obory středních odborných škol a praktických škol	6	16	Rumburk: 5, Šluknov: 1
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	3	8	Rumburk: 3
Počet základních uměleckých škol	1	8	Rumburk: 1
Počet konzervatoří	0		
Počet jazykových škol	0		
Počet vyšších odborných škol	0		
Počet vysokých škol	0		

Zdroj: dotazníkové šetření

Komentář k tabulce č. 6:

Mateřské školy jsou v 11 obcích z celkového počtu 12 obcí, avšak s nedostatečnou kapacitou oproti poptávce rodičů. Základní školy 1. a 2. stupně se nacházejí v 7 obcích. Mateřské i základní školy sídlí zpravidla ve starších (předválečných) budovách, které jsou ve špatném technickém stavu. Střední odborné školy, učiliště a gymnázium se nacházejí v Rumburku, Střední odborná škola lesnická sídlí ve Šluknově.

Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	12	100	Rumburk: 1, Vilémov: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 1, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 1, Doubice: 1, Dolní Poustevna: 1, Staré Křečany: 1, Lobendava: 1

Stálá kina	3	25	Rumburk: 1, Velký Šenov: 1, Krásná Lípa: 1
Divadlo	1	8	Rumburk: 1 (divadelní sál v kulturním domě Střelnice)
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	1	8	Rumburk: 1, dále se nachází 1 stálá výstavní expozice církevního umění Šluknovska v kostele sv. Vavřince v Rumburku
Galerie (včetně poboček a výstavních sání)	3	25	Rumburk: 1 (v budově KD), Šluknov: 1 (v budově zámku), Mikulášovice: 1 (v budově IC)
Kulturní zařízení ostatní	8	66	Rumburk: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 1, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Doubice: 1, Dolní Poustevna: 1, Staré Křečany: 1
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	16	Rumburk: 1, Velký Šenov: 1
Koupaliště a bazény	5	33	Rumburk: 2, Velký Šenov: 1, Mikulášovice: 1 (přírodní), Doubice: 1,
-z toho kryté	1	8	Rumburk: 1
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	18	91	Rumburk: 1, Vilémov: 1, Velký Šenov: 4, Šluknov: 2, Mikulášovice: 2, Krásná Lípa: 2, Jiříkov: 1, Dolní Poustevna: 1, Staré Křečany: 2, Lipová: 1, Lobendava: 1
Tělocvičny (vč. školních)	23	75	Rumburk: 6, Vilémov: 1, Velký Šenov: 10, Šluknov: 1, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 1, Staré Křečany: 1, Lipová: 1
Stadiony otevřené	1	8	Rumburk: 1
Stadiony kryté	0		
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	8	Rumburk: 1 (krytý)
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	17	58	Rumburk: 2, Šluknov: 2, Mikulášovice: 2, Krásná Lípa: 6, Jiříkov: 1, Doubice: 2, Dolní Poustevna: 2

Zdroj: dotazníkové šetření

Kulturní zařízení:

Významným kulturním objektem je zrekonstruovaný zámek ve Šluknově, který poskytuje mj. stálé výstavní prostory. Každoročně se zde odehrávají zámecké slavnosti.

V Rumburku se nachází Loreta - unikátní a historicky velmi ceněná loretánská kaple Panny Marie, hojně navštěvovaná turisty z ČR i ze zahraničí. Ve vstupním prostoru kostela sv. Vavřince se nachází nedávno otevřená stálá expozice církevního umění Šluknovska. V Rumburku je rovněž městské muzeum.

Dále nelze opomenout Dům Českého Švýcarska, který sídlí v Krásné Lípě. Zde se na ploše dvou pater nachází stálá přírodovědná expozice s interaktivními exponáty. Výstavu celoročně hojně navštěvují turisté, ale slouží i jako doplněk výuky pro žáky základních škol z celého regionu. V létě 2014 byla expozice rozšířena o výstavu, dokumentující historii sklářství - tradičního řemesla v regionu.

Sportovní zařízení:

Zázemí pro sport lze z kvantitativního hlediska považovat za dostatečné, nachází se zde slušné množství sportovišť, tj. fotbalových hřišť, tělocvičen, tenisových kurtů atd. Největším problémem sportovních zařízení je jejich nízká úroveň vzhledem k dnes již obvyklým standardům (především hygienických zařízení) a scházející doprovodné zázemí (možnost občerstvení, půjčovny sportovního vybavení apod.). Krytý zimní stadion se nachází v Rumburku.

Tabulka č. 8: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	3	16	Rumburk: 2, Krásná Lípa: 1
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0		-
Ambulantní zařízení	0		-
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0		-
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	19	75	Rumburk: 6, Vilémov: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 3, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 3, Jiříkov: 2, Dolní Poustevna: 1, Lipová: 1
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	10	66	Rumburk: 3, Vilémov: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 1, Dolní Poustevna: 1, Lipová: 1
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	12	66	Rumburk: 3, Vilémov: 1, Velký Šenov: 1, Šluknov: 2, Mikulášovice: 1, Krásná Lípa: 1, Jiříkov: 2, Dolní Poustevna: 1
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	5	25	Rumburk: 3, Velký Šenov: 1, Jiříkov: 1
Lékárny	5	25	Dolní Poustevna: 1, Jiříkov: 1, Lipová 1 (výdejna léků), Šluknov: 2, Velký Šenov: 1 (výdejna léků), Vilémov: 1
Nemocnice	1	8	Rumburk: 1
Odborné léčebné ústavy	0		-
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	8	Rumburk: 1
Ostatní lůžková zařízení	1	8	Rumburk: 1 (neurologie)

Zdroj: dotazníkové šetření

Zdravotnictví a sociální oblast:

Sdružená ambulantní zařízení se nacházejí v Rumburku a Krásné Lípě. Ordinace praktického lékaře pro dospělé je v 9 obcích, ordinace dětského lékaře a stomatologa je v 8 obcích, gynekologická ordinace je ve 3 obcích.

Obyvatelé z území ORP musí překonávat mnohdy i značné vzdálenosti dojížděním za dalšími odbornými lékaři. Na území ORP – v Rumburku - se nachází nemocnice se třemi pavilony. V 1. pavilonu najdeme chirurgické, gynekologické a pediatrické oddělení a oční ambulanci, ve 2. pavilonu je interní oddělení a rehabilitace, ve 3. pavilonu (poliklinika v centru města) je neurologická, plicní, gynekologická a ortopedická ambulance.

Celé správní území ORP se potýká s nedostatkem lékařů. Lékaři, kteří zde mají praxi, jsou často v důchodovém věku a není za ně náhrada, neboť mladí lékaři nemají zájem v tomto regionu pracovat. Místní obyvatelé jsou nuceni při cestě za odbornými lékaři a na pohotovost absolvovat i značné vzdálenosti do jiných regionů.

V území SO je poměrně vysoká koncentrace sociálních ústavů, jejichž zřizovatelem je Hlavní město Praha, resp. Ústecký kraj. Jedná se o ústavy sociální péče, domovy důchodců a dětské domovy. Charakteristickým rysem sociální infrastruktury v majetku obcí je především nedostatečná kapacita, dlouhá čekací lhůta na umístění osob a špatný technický stav. Je připravena řada projektů na výstavbu nové a rozšíření kapacity a rekonstrukci stávající sociální infrastruktury. Jediným limitujícím faktorem je nedostatek finančních prostředků. Dům s pečovatelskou službou je v Dolní Poustevně, Mikulášovicích, Šluknově, Velkém Šenově, Vilémově a Krásné Lípě, výstavba DPS je plánována ve Starých Křečanech.

Spolkový život:

Spolkový život ve městech a obcích reprezentují především sbory dobrovolných hasičů, sportovní kluby a kulturní soubory či spolky, jejichž aktivita v posledních letech vzrůstá. Z regionálního hlediska je významná činnost Českého svazu ochránců přírody a Klubu českých turistů. V zájmu posílení soudržnosti místních obyvatel s místním prostředím je nezbytné podporovat aktivity zájmových spolků a organizací. Finanční podpora těchto subjektů je jednou z hlavních priorit MAS Šluknovsko, působících mj. na území SO ORP Rumburk, která je zakotvena v jejím Strategickém plánu Leader. Prostřednictvím MAS Šluknovsko byla v období 2009 - 2013 schválena dotace ve výši cca 900 tis. Kč na zajištění zázemí pro aktivity místních společenských, kulturních, zájmových a sportovních organizací a spolků, které přispívají k zachování tradic a upevňují lokální identitu a mezilidské vztahy.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

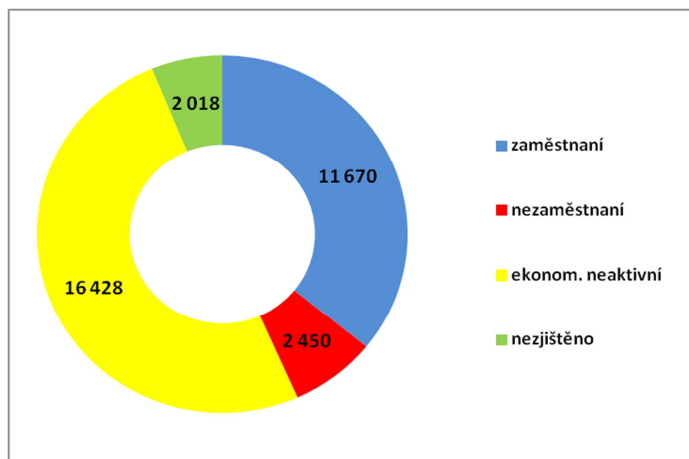
Tabulka č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem		14 120	7 772	6 348
v tom:	zaměstnaní	11 670	6 379	5 291
	z toho podle postavení v zaměstnání			
	zaměstnanci, zaměstnavatelé, OSVČ	10 931	6 116	4 815
	ze zaměstnaných			
	pracující důchodci	521	263	258
	ženy na mateřské dovolené	218	0	218
nezaměstnaní		2 450	1 393	1 057

Ekonomicky neaktivní celkem		16 428	7 024	9 404
z toho	nepracující důchodci	8 231	3 240	4 991
	žáci, studenti, učni	4 745	2 396	2 349
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		2 018	1 172	846

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 2 Nezaměstnanost

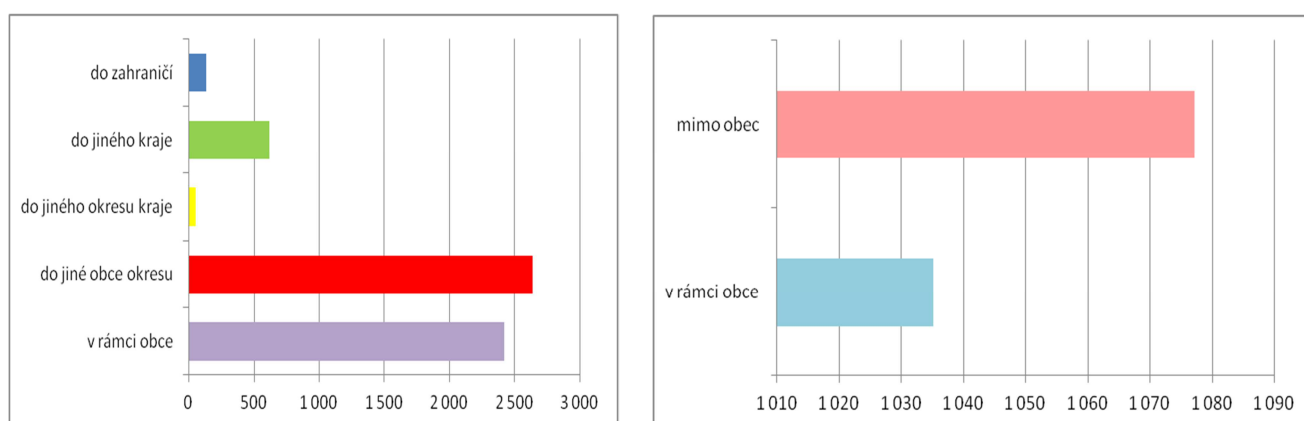
Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			8 388
V tom	vyjíždějící do zaměstnání		5 846
	v tom	v rámci obce	2 417
		do jiné obce okresu	2 632
		do jiného okresu kraje	48
		do jiného kraje	614
		do zahraničí	135
	vyjíždějící do škol		2 542
	v tom	v rámci obce	1 035
		mimo obec	1 077

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 3a, 3b: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			12 859	
v tom:	tvořené 1 rodinou		7 927	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	3 648
			se závislými dětmi	2 439
		neúplné	bez závislých dětí	341
			se závislými dětmi	1 499
	tvořené 2 a více rodinami		269	
	domácnosti jednotlivců		4 012	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		651	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	3 103	3 203	3 101	2 845	2 374	2 334	3 023	3 000	2 642
z toho (%):	12,66	12,86	14,86	16,16	19,75	21,85	17,36	15,63	15,78
občané se zdravotním postižením	393	412	461	460	469	510	525	469	417
z toho (%):	7,34	6,11	6,25	6,11	5,22	4,37	4,23	4,33	3,93
absolventi	228	196	194	174	124	102	128	130	104
z toho (%):	50,46	52,13	53,62	50,82	47,80	39,84	37,94	44,96	49,16
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	1 566	1 670	1 663	1 446	1 135	930	1 147	1 349	1 299
Volná pracovní místa	*	*	137	260	145	71	23	32	37
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	*	*	22,60	10,90	16,40	32,90	131,40	93,75	71,40
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	*	*	17,00	15,20	12,50	12,70	16,80	17,10	14,70

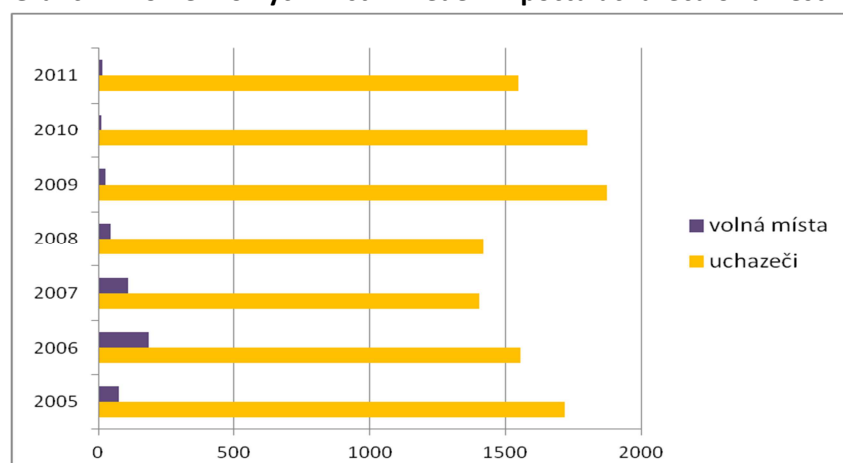
Zdroj: ÚP, *údaje nedostupné

Vysoká nezaměstnanost ve Šluknovském výběžku a tedy i v ORP je jednak důsledkem strukturálních změn ekonomiky, v jejichž důsledku zde došlo k razantnímu útlumu tradičního odvětví – textilního průmyslu, jednak důsledkem periferní polohy regionu, která je faktorem limitujícím hospodářský rozvoj regionu.

Uplatnění místní pracovní síly je negativně ovlivněno nízkým sociálním kapitálem (především pak nepříznivou vzdělanostní strukturou), vysokou koncentrací romského etnika, které má na trhu práce ztížené možnosti uplatnění, v neposlední řadě i nepříznivou ekonomickou situaci v přeshraničních německých regionech, která omezuje potenciál zaměstnání českých pracovníků. V následující tabulce je patrný rozdíl mezi počtem uchazečů o zaměstnání a počtem volných míst prostřednictvím ÚP.

Z uvedených údajů vyplývá, že nejvyšší míra nezaměstnanosti za sledované období v SO ORP Rumburk byla v roce 2010 (17,10 %); za rok 2011 poklesla na hodnotu 14,7 %, přesto však byla tato hodnota výrazně nepříznivá v porovnání s celorepublikovou mírou nezaměstnanosti, která na konci roku 2011 činila 6,5 %.

Graf č. 4: Poměr volných míst vzhledem k počtu uchazečů o zaměstnání

Zdroj: ÚP

Tabulka č. 13 Míra nezaměstnanosti

ORP Rumburk	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ekonomicky aktivní obyvatelé	17 249	17 249	17 249	17 249	17 249	17 249	17 249
uchazeči celkem	2 945	2 631	2 185	2 191	2 887	2 934	2 537
míra nezaměstnanosti	17	15,2	12,5	12,7	16,8	17,1	14,7
volná místa	137	260	145	71	23	32	37

Zdroj: ÚP

Tabulka č. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ekonom. subjektů)	6004	6109	6266	6336	6404	6548	6520	6596	6603	6581
fyzické osoby celkem	4481	4525	4611	4633	4665	4675	4792	4902	4897	4847

z toho zemědělství podnikatelé	0	2	6	6	9	10	63	68	68	70
vyjádření v %	0	0,04	0,13	0,13	0,19	0,21	1,31	1,38	1,38	1,44
právníkové osoby celkem	1523	1584	1655	1703	1739	1873	1728	1694	1706	1734
z toho obchodní společnosti	404	429	437	447	466	482	488	493	502	509
vyjádření v %	26,5	27,1	26,4	26,2	26,8	25,7	28,2	29,1	29,4	29,3
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomických činností (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství								3,71	3,92	3,87
průmysl celkem								11,5	11,3	11,5
stavebnictví								12,8	12,8	12,9
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel								30,4	29,2	28,1

Zdroj: SMO ČR

D. Doprava

Dopravní situaci ve správním obvodu nelze oddělit od situace v této oblasti v celém regionu Šluknovska. Je zde řada dlouhodobě neřešených problémů dopravní infrastruktury. Žádné obce nemají vybudovaný obchvat. To má vliv na kvalitu ovzduší, ale i na bezpečnost chodců. Tento stav na druhou stranu komplikuje jízdu dopravcům a přepravcům.

Dopravní síť ORP je tvořena především silnicemi II. a III. třídy. Dominantní význam má silnice I. třídy I/9 Jiříkov - Rumburk - Česká Lípa - Mělník - Praha, která zprostředkovává spojení Šluknovského výběžku s vnitrozemím a je hlavní dopravní tepnou včetně významné kamionové dopravy, směřující na hraniční přechod do SRN Jiříkov - Neugersdorf. Druhou významnou silnicí je II/263, umožňující napojení na město Děčín a dále Ústí nad Labem. Silnice vede z Jiříkova přes Rumburk, Krásnou Lípu, Rybníště, Chříbskou do České Kamenice.

Vážným problémem je malá kapacita příjezdových komunikací a ztížená dostupnost regionu především v zimních měsících. Kritickým místem na silnici I/9 je úsek od Svoru na vrch Stožec (známý jako Šébr), kde dochází k častým dopravním nehodám a tím i zablokování přístupové cesty do regionu směrem od Prahy, Liberce a Nového Boru. V rámci zkapacitnění oblasti Šluknovského výběžku bude nezbytné vybudování obchvatu Studánky a navazujícího úseku z Rumburku do severní části mikroregionu.

Dlouhodobým a systémovým řešením je budování obchvatů a pěších klidových zón. Obecně se dá konstatovat, že silnice II. a III. třídy ve vlastnictví Ústeckého kraje jsou v "ucházejícím" stavu, neboť v minulých letech byla rekonstruována řada havarijních úseků. Místní komunikace jsou často v havarijním stavu. Ve většině případů však opravy a rekonstrukce místních komunikací vážou na dokončení sítí, tj. vodovodů, kanalizace a plynofikace. Úroveň dopravní obslužnosti je jedním z rozhodujících faktorů při rozhodování o umístění podnikatelských aktivit. Toto kritérium je ve správním obvodu, jako i v celém Šluknovském výběžku, podprůměrné, a proto se zde nové investice jen velmi těžce prosazují.

Schází průmyslové zóny, neboť ochrana přírody, stávající legislativa, poměrně kopcovitý terén a značná zalesněnost území častokrát brání nové výstavbě.

Města Šluknovska se snaží o rozšíření styků a podporu turismu, Ústecký kraj však omezuje objednávku železničních spojů, a to bez předběžné konzultace s vedením obcí v regionu. Zlepšením dostupnosti regionu z vnitrozemí a zvýšení jeho průchodnosti je hlavním předpokladem odstranění syndromu perifernosti a podstatným faktorem dalšího rozvoje území. Budování obchvatů si vynucuje stále se zhoršující dopravní situace v centrech, a to především z hlediska dalšího rozvoje cestovního ruchu v regionu.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Průmyslová výroba:

Po r. 1990 došlo ve Šluknovském výběžku k postupnému útlumu tradičních odvětví, tj. strojírenské a textilní výroby, ve které byla zaměstnána převážná část ekonomicky aktivního obyvatelstva. Obnova ztracených pracovních příležitostí však proběhla pouze částečně, především zavedením nových, v regionu netradičních druhů činností (např. výroba a montáž součástí pro automobilový průmysl). Jedná se však o špatně finančně ohodnocené manuální činnosti s nízkými požadavky na kvalifikaci.

V regionu je v současné době evidováno několik desítek nevyužívaných areálů a budov, tzv. brownfields, které skýtají možnost nového využití. Obrovský potenciál má spolupráce mezi subjekty a zajištění návaznosti jednotlivých činností, např. v oblasti dřevovýroby (vytěžená dřevní hmota je v současné době bez přidané hodnoty vyvážena z regionu).

Řemesla:

Vysoká nezaměstnanost a podprůměrná koupěschopnost obyvatelstva má negativní dopad na síť služeb (drobná výroba, řemesla, maloobchod), která je vzhledem k rozvojovému potenciálu dotčeného území velmi úzká (výjimku tvoří pouze větší města, tj. Šluknov a Rumburk).

Inovace:

Jako jednoznačně přínosné a pozitivní lze hodnotit zavedení regionální značky "*Českosaské Švýcarsko regionální produkt*". O certifikát se mohou ucházet výrobky, produkty a nově i zážitky. Cílem značky je přispět k rozvoji místní ekonomiky a udržitelnému cestovnímu ruchu. Značka garantuje původ výrobku v regionu, kvalitu a šetrnost k životnímu prostředí. Uděluje se výrobkům, které mají v regionu dlouholetou tradici nebo jsou vyrobené z místních surovin. Za tři roky od zavedení regionální značky si certifikované výrobky a produkty již našly zájemce z řad místních obyvatel a jsou vítaným artiklem návštěvníků z řad turistů. Tento projekt měl tedy jednoznačně pozitivní dopad na podporu živnostníků – drobných řemeslníků a zemědělců, ale i na zatraktivnění služeb v cestovním ruchu.

Drobné podnikatelské aktivity:

V září 2015 se v Rumburku uskuteční již třetí ročník Festivalu lokální ekonomiky, jehož cílem je přehlídka příkladů dobré praxe. Součástí programu je prezentační trh místní produkce a řemesel, prováděný přehlídkou místních kulturních spolků. Následným cílem lokálně ekonomických aktivit je hospodářské oživení v regionu, tzn. zastavení poklesu místní kupní síly, vytváření příležitostí pro místní podnikatele a živnostníky, potažmo vytváření pracovních míst.

První ročník festivalu, který proběhl ve Varnsdorfu, se setkal s velkým zájmem veřejnosti a médií v ČR i v sousední SRN a zúčastnil se ho rovněž ministr zemědělství ČR. Město Šluknov bylo hostitelem druhého ročníku v září 2014. Organizátorem FLE je Místní akční skupina Šluknovsko ve spolupráci s hostitelským městem.

Dotační podpora místních podnikatelských subjektů:

V území působící Místní akční skupina Šluknovsko klade od samého počátku své činnosti důraz mj. na podporu drobných živnostníků - řemeslníků a podnikatelů v cestovním ruchu a dále soukromě hospodařících zemědělců na území celého regionu, tedy i v ORP Rumburk. MAS Šluknovsko v programovém období PRV 2009 - 2013 na území ORP Rumburk 30 subjektů a celková výše schválené dotace činila 7 904 076 Kč.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Zemědělství:

Současný stav zemědělství v mikroregionu určují především tyto faktory: nízká produkční schopnost daná podhorským klimatem a půdními podmínkami, zaměření státní dotační politiky a především dotační politika EU, cílená spíše na mimoprodukční funkce zemědělství, především pak údržbu kulturního vzhledu krajiny, relativně špatná finanční situace zemědělců, nevyjasněné majetko-právní vztahy a nedokončená privatizace půdního fondu.

Základním pilířem dalšího vývoje zemědělství v příštích letech zůstane údržba trvalých travních porostů (v posledních letech výrazně kvalitnější), spojená s extenzivním chovem dobytka (zejména hovězích masných plemen).

Zemědělská půda v SO ORP Rumburk má rozlohu 11 752 ha, což je 44,2 % podíl na celkové rozloze území ORP. Orná půda má rozlohu 2 610 ha, tj. 22,2 % ze zemědělské půdy. Pro oblasti s méně příznivými podmínkami pro zemědělství je typický vyšší podíl trvalých travních porostů (TTP), což nepřímou indikuje větší zaměření na extenzivní typ zemědělské výroby. Nejvýraznější podíl TTP mají SO ORP Rumburk a SO ORP Varnsdorf, kde podíl TTP na zemědělské půdě přesahuje 70 %.

Speciální zemědělské kultury se pěstují na rozloze 673 ha (podíl 5,7 % z celkové výměry zemědělské půdy).

Lesnictví:

Většina lesů na území SO ORP je ve vlastnictví státu (Lesy ČR). Těžba je uskutečňována smluvními partnery. Hlavním partnerem vlastníka je UNILES Rumburk. Lesní půda se rozkládá na 12 260 ha (46,1 % z celkové výměry území).

CHKO:

Na území SO se nachází Národní park České Švýcarsko, CHKO Lužické hory a CHKO Labské pískovce. NP České Švýcarsko byl vyhlášen v roce 2000 jako nejcennější území původní CHKO Labské pískovce. Předmětem jeho ochrany je geomorfologicky nejpestřejší část České křídové tabule budovaná turonskými kvádrovými pískovci, které utvářejí skalní města, bloky, věže a pilíře s četnými hlubokými roklemi a soutěskami.

Vzácná flóra se vyskytuje zejména v inverzních polohách na dnech depresí, kde má své biotopy řada podhorských a horských druhů. Cenná jsou rovněž menší rašeliniště, unikátem je skalní útvar Pravčické brány. Národní park se nachází na území SO ORP Děčín, Varnsdorf a Rumburk.

CHKO Labské pískovce byla vyhlášena v roce 1972, ke změně jejího vymezení došlo v souvislosti se zřízením NP České Švýcarsko v roce 2000. Celková výměra je cca 24 500 ha. Nachází se na území SO ORP Děčín, Rumburk, Varnsdorf a Ústí nad Labem. Ve své současné podobě představuje především ochranné pásmo národního parku, který byl vyčleněn z její nejcennější části.

CHKO Lužické hory byla vyhlášena v roce 1976. Na území Ústeckého kraje se nachází jeho menší část, a to v SO ORP Varnsdorf, Děčín a Rumburk. Větší část CHKO se nachází v Libereckém kraji. Celková výměra CHKO je cca 27 000 ha. Území má pestrou skladbu horninového podloží a je značně zalesněno, kdy převažují druhotné smrkové lesy, místy se však vyskytují i relativně přirozené smíšené lesy a bučiny. Krajinný ráz dotváří hojně zastoupená lidová architektura.

Kvalita ovzduší:

Území SO ORP nevykazuje v porovnání s ostatními ORP Ústeckého kraje zhoršenou kvalitu ovzduší. Významnými zdroji emisí v Ústeckém kraji jsou především elektrárny, teplárny, povrchové doly a provozy chemického, strojírenského a papírenského průmyslu a průmyslu stavebních hmot. Tato průmyslová odvětví v regionu nejsou zastoupena, což má paradoxně příznivý vliv na kvalitu životního prostředí.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodní hospodářství:

Vodní plochy na území SO ORP Rumburk mají rozlohu 261 ha, což představuje 0,98 % podíl na celkové rozloze území. Situace v oblasti zásobování obyvatel SO pitnou vodou je relativně příznivá. V Dolní Poustevně je vodovod zaveden kromě místních částí Karlín a Nová Víska, celkem je napojeno cca 90 % domácností. V Jiříkově pokrývá vodovodní řád celé území kromě Filipova. Je však zastaralý a vyžaduje kompletní rekonstrukci. Napojeno je cca 80 % města.

Situace v dalších městech a obcích ORP:

- Lipová: Na vodovod je napojeno ca 80 % domácností.
- Lobdava: Vodovod v obci není zaveden, dostatečný zdroj je k dispozici a je plánována jeho výstavba.
- Mikulášovice: Vodovodní síť je částečně vybudována, je napojeno cca 30 % domácností.

- Staré Křečany: Vodovod je zaveden pouze v části Brtníky, v příštích letech je plánováno rozšíření.
- Šluknov: Na řád je napojeno cca 95 % domácností.
- Velký Šenov: Vodovodní řád je vybudován, napojeno je cca 95 % domácností. Řád je starý více než 100 let, je tedy nutná jeho rekonstrukce.
- Vilémov: Na vodovodní řád je napojeno cca 80 % domácností. Domácnosti v okrajových částech obce využívají lokální zdroje.
- Doubice: V roce 2004 byl vybudován nový vodovod, na který je napojeno 84 % obyvatel.
- Krásná Lípa: Vodovod, na který je napojeno 89 % obyvatel, vyžaduje rekonstrukci.

Protipovodňová opatření:

Pro území SO je platný Plán oblasti povodí Ohře a Dolního Labe. Opatření většinou sestávají z kombinace úpravy břehů, protipovodňových zdí a hrází a případně mobilních hrazení.

Stále častěji se opakujícím problémem jsou bleskové povodně způsobené přívalovými dešti na drobných vodních tocích, které mají velmi rychlý průběh. Za účelem včasného varování obyvatel a poskytnutí jim dostatek času pro přípravu potřebných protipovodňových opatření jsou na těchto drobných tocích umísťovány ultrazvukové a radarové sondy s průběžným monitorováním vodního stavu a případně průtoku.

Kanalizace:

Společným rysem v této oblasti je špatný technický stav vodovodů, kanalizací a ČOV, nízké procento napojení na kanalizaci a ČOV a absence sítí v okrajových částech měst a obcí ve správním obvodu ORP. Na území ORP není žádná bioplynová stanice.

- kanalizace je vybudována v Dolní Poustevně;
- Jiříkov disponuje dvěma ČOV;
- výstavba v Lipové je připravena k realizaci;
- v Lobendavě kanalizace ani ČOV není vybudována;
- Mikulášovice disponuje novou ČOV, na kanalizaci je napojeno cca 60 % domácností;
- ve Starých Křečanech jsou pouze lokální ČOV, výstavba kanalizace je plánována;
- ve Velkém Šenově je na kanalizaci napojeno cca 60 % domácností;
- na kanalizaci ve Vilémově je napojeno cca 70 % domácností;
- Doubice nemá vybudovanou kanalizaci, ČOV jsou zde pouze lokální;
- v Krásné Lípě je procento napojení domácností na kanalizaci a ČOV nedostatečné. Řešení je připravováno.

Odpadové hospodářství:

Prostřednictvím firmy EKO Servis Varnsdorf je zajištěn občanům obcí SO ORP zpětný odběr použitých elektrozařízení. Na likvidaci vyprodukovaných odpadů se smluvně podílejí firmy Marius Pedersen a. s., AVE Rumburk a ProEKO Varnsdorf (tříděný odpad).

Elektroenergetika:

Kapacita dodávek elektrické energie do Šluknovského výběžku je vzhledem k rozvojovému potenciálu území nedostatečná. Od roku 1990 probíhají jednání mezi Severočeskou energetikou, a. s. a všemi

zajímavými stranami o výstavbě nového vedení do oblasti Výběžku s kapacitou 110 kV, které bude eliminovat časté výpadky elektrické energie. Technické řešení by mělo mj. zajistit pouze lokální dopady v případě poruchy dodávek (v současné době je výpadkem postiženo vždy několik obcí najednou). Obce SO ORP podporují výstavbu nového rezervního vedení v tzv. "podzemní" variantě.

Plynárenství:

Dolní tabulka a grafy znázorňují způsob vytápění bytů v SO ORP Rumburk a procentuální podíl plynu na druhu paliva.

Tabulka č. 15 Vytápění

obydlené byty	12 060	31 050 osob
1. ústřední topení	9 055	
plyn	2 701	29,80%
pevná paliva	3 238	
2. etážové topení	681	
plyn	305	44,78%
ostatní paliva	342	
3. kamna	1 732	
plyn	183	10,56%
ostatní paliva	1 495	

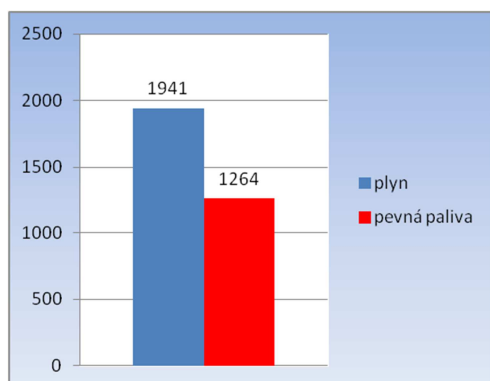
Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 16: Stav plynofikace

Dolní Poustevna	Je plynofikováno cca 75 % objektů.
Jiříkov	Je plynofikováno cca 85 % objektů.
Lipová	Obec není plynofikována a ani v příštích letech není plynofikace plánována.
Lobendava	Obec není plynofikována a ani v příštích letech není plynofikace plánována.
Mikulášovice	V současné době je plynofikováno cca 80 % objektů.
Staré Křečany	Obec není plynofikována a ani v příštích letech není plynofikace plánována. Je však plánována výstavba několika druhů zařízení, využívajících obnovitelné zdroje energie.
Šluknov	V současné době je plynofikováno cca 35 % objektů, s dalšími etapami není v nejbližší době uvažováno.
Velký Šenov	V současné době jsou městské objekty plynofikovány z 50 % a ostatní objekty z cca 30 %. S dalšími etapami není v nejbližší budoucnosti uvažováno.
Vilémov	Obec je částečně plynofikována (cca 30 % objektů), další etapy jsou z ekonomického hlediska nerentabilní.
Krásná Lípa	Kompletně plynofikovány jsou veřejné budovy, základní škola, domy a byty ve vlastnictví města. Celkem je napojeno cca 30 % domácností a o dalších etapách plynofikace se neuvažuje.
Doubice	Plynofikace obce vzhledem k počtu trvale bydlících obyvatel nepřipadá z ekonomických důvodů v úvahu.
Rumburk	Je plynofikováno cca 75 % objektů.

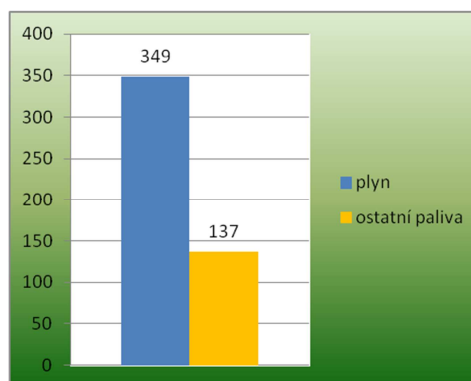
Zdroj: Strategický rozvojový dokument Mikroregionu Sever

Graf č. 5: Ústřední topení

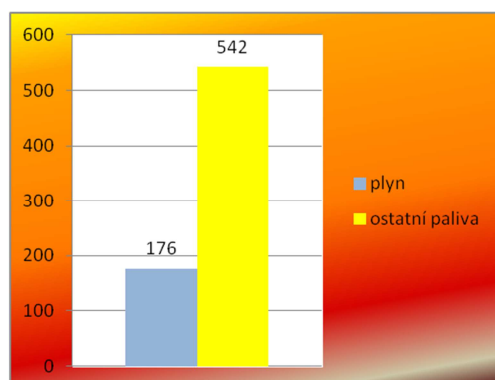
Zdroj: ČSÚ

Graf č. 6: Etážové topení

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 7: Kamna

Zdroj: ČSÚ

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Území Šluknovského výběžku, tedy i SO ORP, zasahuje do Národního parku České Švýcarsko a dvou chráněných krajinných oblastí, a to CHKO Lužické hory a CHKO Labské pískovce.

Z hlediska obyvatel i návštěvníků regionu se jedná o velmi atraktivní území se zachovalým životním prostředím. Jedná se o velký, ale doposud nedostatečně využívaný rozvojový potenciál. V území se nachází značné množství kulturních památek a zajímavých historických míst (např. rozhledny Vlčí Hora, Dymník a Tanečnice, před několika lety zrekonstruovaný zámek ve Šluknově, unikátní loretánská kaple Panny Marie v Rumburku, stovky drobných sakrálních staveb apod.), většinou však ve zhoršeném technickém či havarijním stavu (např. zámek v Lipové). V závislosti na finančních možnostech probíhá jejich postupná obnova, nicméně dosavadní tempo lze považovat za nedostatečné.

Dalším problémem je nízká míra „oživení“ objektů a jejich využití pro širokou veřejnost. V regionu je velký nedostatek ubytovacích kapacit, především pak střední a vyšší kategorie, a to především z toho důvodu, že rozvoj cestovního ruchu není koordinován jedním subjektem a schází jednotná prezentace regionu navenek, dále systémové aktivity s cílem přilákat návštěvníky v průběhu celého

roku. Výsledkem je nízká roční vytiženost stávajících ubytovacích kapacit (v průměru mezi 25 - 30 %), což má negativní dopad na ekonomickou situaci provozovatelů a tím i na rozšiřování počtu lůžek.

Přestože potencionálních žadatelů je dostatek, schází systémová podpora malokapacitního ubytování i pomoc při zpracování žádostí o dotaci. Stávající rozsah doprovodné infrastruktury cestovního ruchu je vzhledem k obrovskému potenciálu v této oblasti z dlouhodobého hlediska nedostatečný. Návštěvníkům slouží z velké části pouze objekty občanské vybavenosti v majetku měst a obcí.

Region disponuje hustou a kvalitní sítí značených turistických tras. Síť cyklostezek je sice dostatečná, nicméně cca 50 % z nich je vedeno po komunikacích II. a III. třídy, což je v přímém rozporu s evropskými trendy. Doprovodné služby (půjčovny, cykloservisy apod.) v regionu takřka scházejí. V regionu zcela schází jak koordinace touroperátorských činností, tak spolupráce mezi subjekty, která by zajistila vyšší využití existující infrastruktury.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

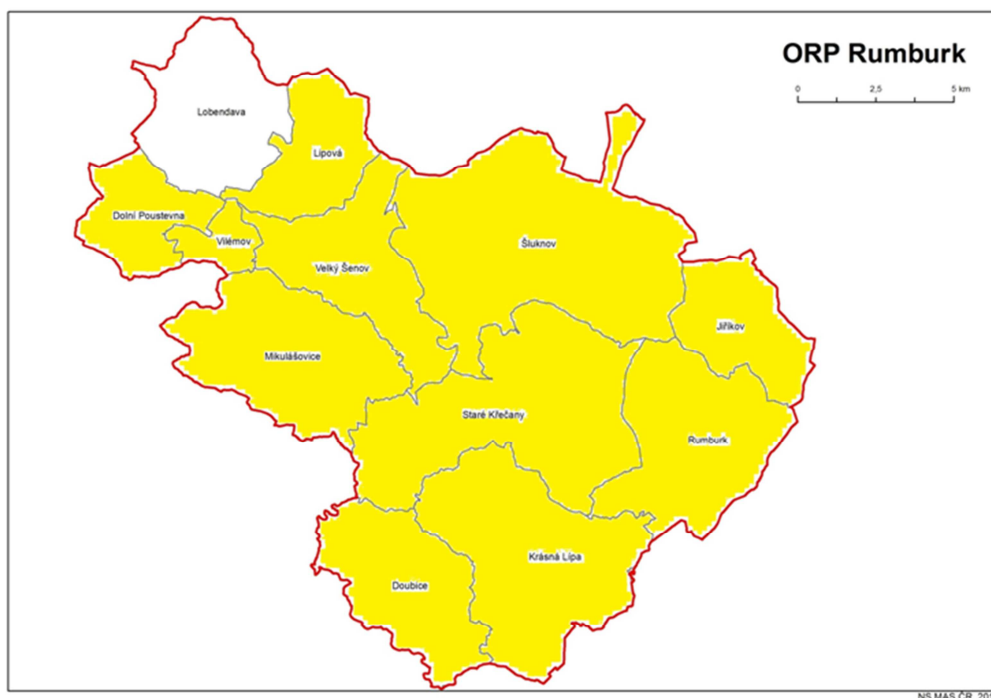
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka č. 17: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	11	92	Rumburk (Územní plán), Šluknov (Územní plán), Mikulášovice (Územní plán), Dolní Poustevna (Územní plán), Jiříkov (Územní plán), Velký Šenov (Územní plán), Lipová (Územní plán), Vilémov (Územní plán), Staré Křečany (Urbanistická studie, Územní plán), Krásná Lípa (Územní plán), Doubice (Urbanistická studie, Územní plán)
Počet obcí s plánem v přípravě	1	8	Lobendava
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	12	100	Strategický rozvojový dokument mikroregionu Tolštejn, Komplexní rozvojový dokument Šluknovského výběžku (dokumenty, obsahující strategii rozvoje členských obcí svazku mimo město Rumburk, které není členem svazku), Strategický plán rozvoje města Rumburk

Zdroj: Strategický rozvojový dokument Mikroregionu Sever

Mapa č. 2: Obce, které mají územní plán (žlutá plocha)

Zdroj: vlastní průzkum

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou tyto aktivity:

- vyhodnocení podkladů a námětů k socioekonomické analýze a analýze SWOT,
- definice problémových okruhů,
- aktualizace a doplnění databáze (zásobníku) projektových záměrů obcí,
- vytipování projektů, jejichž charakter a předpokládaný finanční objem umožní financování s využitím dotačních zdrojů.

Pokud jde o vazby území na regionální a nadregionální úrovni, obce z území SO ORP Rumburk jsou členy Svazku obcí Sever (kromě města Rumburku), kde společně postupují ve věcech veřejné správy a hospodářské a sociální politiky. Obec Doubice je navíc členem i Dobrovolného svazku obcí Tolštejn (ORP Varnsdorf).

Svazky obcí Sever a Tolštejn tvoří členskou základnu Sdružení pro rozvoj Šluknovska. Zastupitelé jednotlivých měst a obcí ve spolupráci s Okresní hospodářskou komorou, Okresní agrární komorou a nevládními neziskovými organizacemi se shodli na potřebě další koordinace činností v rámci rozvoje obou mikroregionů a celého Šluknovského výběžku. Z tohoto důvodu bylo založeno Sdružení pro rozvoj Šluknovska, které vede diskusi o postavení Šluknovského výběžku v rámci kraje a o způsobu prosazování jeho specifických potřeb.

Toto sdružení obce zastřešuje při jednáních na nadregionální úrovni (jednání s Krajem, ministerstvy, vládou atd.) např. při řešení palčivých sociálních otázek, problémů dopravy, napojení Výběžku na energetickou soustavu atd.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka č. 18: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář	
Město Rumburk	1	Město Rumburk je socioekonomickým, kulturním a správním centrem území.	
Ostatní obce SO	11	Pečují o rozvoj svého území.	
Významné subjekty v oblasti průmyslu a služeb	29	Izopol Dolní Poustevna	polystyrén
		Conmetron Lipová	kancelářské potřeby
		BeA Lobendaava	kancelářské potřeby
		Mikov Mikulášovice	nožířská výroba
		Alatex Mikulášovice	textilní výroba
		Lemfeld a syn Vilémov	textilní výroba
		Contaclip Mikulášovice	montáž elektrosoučástek
		Korekta Mikulášovice	výroba plastů
		Plaston ČR Šluknov	plasty
		Topos Šluknov	výroba potravinářských strojů
		Cepol-CZ Šluknov	polystyrén
		HOGGA Šluknov	dřevovýroba
		Tratec-CS Vilémov	stroje pro textilní průmysl
		Veseko Velký Šluknov	potravinářská výroba
		STAP Vilémov	textilní výroba
		Centroflor Velký Šenov	výroba umělých květin a dekorací
		Siops Vilémov	stavební výroba
		Železárný Velký Šenov	strojírenství
		ABX Rumburk	výroba křbových kamen
		Benteler Automotive Rumburk	výroba automobilových dílů
Haas a Sohn Rukov Rumburk	výroba křbových kamen		
Lesy ČR Rumburk	ochrana lesů		
Lukra (dříve Lukram) Rumburk	montáž elektrosoučástek		
Metalurgie Rumburk	strojírenství		
Schäfer a Sýkora Rumburk	obchod s náhradními díly		
Uniles Rumburk	lesnictví		
Ventos Rumburk	vzduchotechnika		
Novia Krásná Lípa	textilní výroba		
Ocelot Krásná Lípa	výroba nábytku		

Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, koordinuje veškeré rozvojové aktivity v území mj. i v oblasti školství, územního plánování, komunitního plánování a odpadového hospodářství.
Stát	1	Vytváří legislativní rámec pro rozvojové aktivity v území.
Státní instituce		V území nejsou významné státní instituce, veškerou agendu veřejné správy vykonává město Rumburk v rámci působnosti obce s rozšířenou působností.
Mikroregion: Svazek obcí Sever	1	Všechna města a obce, spadající do SO ORP Rumburk, jsou současně členy Svazku obcí Sever s výjimkou města Rumburku. Svazek obcí je aktivní, starostové obcí se scházejí pravidelně 1x měsíčně a střídají se v hostitelské roli. Každé jednání zahájí starosta hostitelské obce a seznámí přítomné kolegy s aktuálním stavem ve své obci. Oblastí hlavních aktivit svazku obcí je veřejná správa a společná hospodářská a sociální politika. Obce spolupracují při podávání žádostí o dotaci z PRV, v uplynulém programovém období PRV uspěl svazek se dvěma žádostmi o dotaci na pořízení sítí proti sněhu, které byly umístěny na katastru více obcí svazku. Význam dobrovolného svazku obcí je velký a zastává jednu z hlavních pozic v území správního obvodu.
Místní akční skupina Šluknovsko	1	Svazek obcí Sever je členem Místní akční skupiny Šluknovsko, starostové obcí se aktivně podílejí na rozvoji regionu, neboť spolupracovali již při přípravě integrované strategie území MAS Šluknovsko na programové období PRV 2007 - 2013 a stejně tak aktivně spolupracují při aktualizaci citované strategie na období 2014 - 2020. Několik starostů Svazku obcí Sever bylo zakládajícími členy MAS Šluknovsko. Představitelé obcí ORP Rumburk mají své zastoupení v orgánech MAS (v představenstvu a výběrové komisi MAS).
Sdružení pro rozvoj Šluknovska	1	Obce ORP Rumburk jsou současně členy Sdružení pro rozvoj Šluknovska. Cílem sdružení je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku, případně ve městech a obcích se Šluknovským výběžkem sousedících, soustředování a předávání informací, týkajících se společných zájmů měst a obcí, dále zastřešení, reprezentace a prosazování zájmů měst a obcí mikroregionů, působících ve Šluknovském výběžku, sdružených v obou dobrovolných svazcích Sever a Tolštejn, které byly na Šluknovsku ustaveny, především ve vztahu k vyšším orgánům a organizacím.

Zdroj: vlastní zjištění

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka č. 19: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
tradice průmyslové výroby	perifernost území z hlediska okresu, kraje i celé ČR
zkušenosti místních samospráv s přípravou projektů a čerpáním finančních prostředků z evropských fondů a dobrá připravenost	používání zastaralých technologií, nízká produktivita a malá konkurenceschopnost

projektů místních samospráv k realizaci	
zachovalé životní prostředí, krásná a neporušená příroda a turisticky atraktivní krajina se zachovalým životním prostředím, existence Národního parku České Švýcarsko, množství kulturních a historických památek	malá zkušenost podnikatelských subjektů s přípravou projektů a čerpáním dotací, nedostatečná informovanost soukromých subjektů o možnostech čerpání finančních prostředků z vnějších zdrojů
velký zájem o vzdělávací, informační a poradenský servis z řad hospodářských subjektů, působících v regionu	nedostatečná ochrana životního prostředí vzhledem k přítomnosti velkoplošných chráněných území
vysoká poptávka po řemeslných činnostech a drobných službách v dotčeném území	nedostatečný marketing produktů
dostatek stávajících zemědělských subjektů	nízká míra přidané hodnoty v oblasti výroby a zpracování, polotovary (především dřevní hmota) jsou bez dalšího zhodnocení vyváženy mimo region
dobré výchozí podmínky pro vyšší využívání obnovitelných zdrojů energie, především biomasy (velké množství nevyužívaných pozemků, dostatek dřevního odpadu)	nízká identifikace obyvatel s územím, ve kterém žijí
dlouhodobé zajištění kvalifikovaných pracovních sil - řemeslných profesí, středních a vyšších pozic v oblasti strojírenství a dřevovýroby	nízká míra celoročního využití infrastruktury cestovního ruchu (krátká sezóna), nedostatečná ubytovací a stravovací kapacita v dotčeném území, nedostatečná úroveň stravovacích služeb, zhoršený technický stav objektů zaměřených na cestovní ruch
poloha na hranici se SRN a množství hraničních přechodů	nízká vzdělanost obyvatelstva, nedostatek pracovních příležitostí, nízká příjmová hladina a kupní síla obyvatelstva, zvýšená kriminalita, sociální nepokoje
množství investičních příležitostí a nízká cena nemovitostí	nedostatečný rozsah doprovodných služeb cestovního ruchu (půjčovny sportovních potřeb, cykloservisy apod.)
potenciál k rozvoji živnostenského podnikání především v oblasti CR, hustá síť značených turistických, cyklistických a běžeckých tras	nedostatečný přístup široké veřejnosti k informačnímu a poradenskému servisu včetně vysokorychlostního internetu
široká nabídka sportovně-rekreačního a kulturního vyžití především v majetku obcí a měst	zhoršený technický stav objektů občanské vybavenosti, nízká úroveň technické vybavenosti objektů, celkově nevyvážená dopravní obslužnost území
Příležitosti:	Hrozby:
zajištění kvalitního informačního servisu o možnostech financování projektů z vnějších zdrojů a poradenství při zpracování projektů	další zvyšování administrativní náročnosti spojené s podnikáním ze strany státu
široká nabídka nejmodernějších technologií na trhu	nedostatečná dlouhodobá podpora podnikání ze strany státu a Ústeckého kraje

ochota bankovních ústavů v regionu financovat perspektivní podnikatelské záměry	zpřísnění podmínek pro získání úvěrů na podnikatelské projekty v souvislosti s hypoteční krizí
zajištění dlouhodobě cenově příznivého zdroje energie pro vlastní potřebu (biomasa)	rozpočtové určení daní v neprospěch obcí a menších měst
velký počet nevyužívaných areálů (brownfields) v dotčeném území	vyliďňování venkova v souvislosti s nedostatkem pracovních příležitostí a "odliv mozků"
historická tradice specifických řemeslných činností v regionu, oživení tradic spolkového života	úbytek lékařů (především praktických) v SO, neboť se blíží důchodovému věku nebo již "přesluhují", mladí lékaři nemají zájem žít a vést praxi v regionu, veřejnost musí za lékaři cestovat i delší vzdálenosti
regionální zaměření středního školství a dostatek kvalifikovaných pracovních sil	zafixování perifernosti území
prodloužení návštěvnické sezóny a vyšší vytížení kapacit jednotnou prezentací území	další zvyšování kriminality v souvislosti s trendem vývoje struktury obyvatelstva
historické tradice cestovního ruchu, rostoucí zájem o aktivní a poznávací formy turistiky (cykloturistika, agroturistika, hipoturistika, geocaching)	nedostatečná podpora ze strany státu a ÚK z hlediska zajištění dopravní obslužnosti
dlouhodobě dobrá spolupráce místních samospráv a mikroregionů Tolštejn i Sever s MAS Šluknovsko a Sdružením pro rozvoj Šluknovska	nedostatečná legislativní ochrana a vymahatelnost práva proti devastaci krajiny (otevírání dalších lomů, nadlimitní těžba dřeva apod.)
zapojení široké veřejnosti do rozvojových aktivit v SO	

Shrnutí závěrů SWOT analýzy:

Silné stránky

- Turisticky atraktivní krajina s množstvím kulturních památek a turistických zajímavostí, poloha na hranici se SRN
- Zkušenost místních samospráv s čerpáním financí
- Vysoká poptávka místních obyvatel po řemeslných činnostech a službách

Slabé stránky

- Nízká vzdělanost obyvatelstva, nedostatek pracovních příležitostí
- Nízká míra celoročního využití infrastruktury cestovního ruchu, nedostatečná nabídka doprovodných služeb
- Špatná technická infrastruktura, nedostatečné dopravní spojení s vnitrozemím
- Nedostatečný marketing produkt a nedostatečný rozvoj služeb i drobného a středního podnikání

Příležitosti

- Historická tradice průmyslové výroby, specifických řemeslných činností a cestovního ruchu
- Ochota bankovních ústavů financovat perspektivní podnikatelské záměry v regionu
- Zajištění kvalitního informačního servisu o možnostech financování projektů z vnějších zdrojů

Hrozby

- Vylidňování venkova
- Nedostatečná podpora drobného podnikání ze strany státu a ÚK
- Rozpočtové určení daní v neprospěch obcí a menších měst
- Zvyšování kriminality, pramenící z nezaměstnanosti

Seznam příloh (součást bodu č. 1 – 2)

Tabulka č. 1 – 19

Mapa č. 1 – 2

Graf č. 1 - 7

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svoji mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svou základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole, zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce, tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství.

Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Definice správního obvodu z pohledu školství a předškolní vzdělávání

Tabulka č. 20: Základní údaje o území správního obvodu

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Rumburk	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	1	1	1	3	4	1	1				12
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					4	1	2				7
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň							2				2
-Počet MŠ		1			3	1	5				10
-Gymnázia							1				1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)			1	3	1						5
-Počet jiných zařízení			0	1	0	1	2				4

Zdroj: ČSÚ, Rejstřík škol a školských zařízení

Na území správního obvodu Rumburk je v posledních 8 letech stabilní počet mateřských škol, základních škol a zařízení pro volnočasové aktivity, proto je uvedena pouze aktuální tabulka s informacemi ze školního roku 2012/2013.

V území je zřízena jedna Základní umělecká škola, která má pobočky ve větších městech správního obvodu (ve Šluknově, Jiříkově, Dolní Poustevně, Vilémově, Mikulášovicích a Krásné Lípě) a Dům dětí a mládeže v Rumburku.

Speciální základní školy v území jsou Speciální ZŠ a Praktická škola Rumburk, Speciální ZŠ a Praktická škola Šluknov (zřizované Ústeckým krajem) a ZŠ a Praktická škola Gabriely Pelechové v Dolní Poustevně (občanské sdružení), která má jedno ředitelství a 4 detašovaná pracoviště.

Počet základních škol a mateřských škol je ve sledovaném období stabilní, v roce 2013/2014, z důvodu velkého množství neuspokojených zájemců o umístění dětí v mateřské škole (v roce 2011/2012 to bylo 77 neuspokojených zájemců, v roce 2012/2013 67 zájemců), zahájila činnost

církevní mateřská škola Klíček v Rumburku (otevřela 2 třídy). Pouze v nejmenší obci správního obvodu není MŠ ani ZŠ, jinak v každé obci nebo městě je buď základní škola, mateřská škola nebo sloučená ZŠ s MŠ.

Tabulka č. 21: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Rumburk

ORP Rumburk Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	29	15	13	1	1	4		1
Vilémov	1	1	1					
Velký Šenov	2	1	1					
Mikulášovice	2	1	1					
Šluknov	3	1	1			1		
Rumburk	13	5	4	1	1	1		1
Lipová	1	1	1					
Staré Křečany	1	1	1					
Lobendava	1	1	0					
Jíříkov	2	1	1			1		
Dolní Poustevna	2	1	1			1		
Krásná Lípa	1	1	1					
Doubice								

Zdroj: Výkazy ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT

Počet mateřských škol a základních škol v ORP Rumburk je v posledních osmi letech stabilní.

Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Soukromé školy a školská zařízení ve správním obvodu Rumburk jsou dvě - Soukromá Základní škola Pastelka, o.p.s., která zřizuje 1. stupeň základní školy a občanské sdružení ZŠ a Praktická škola Gabriely Pelechové v Dolní Poustevně.

Počty církevních škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Zdroj: webové stránky zřizovatele

Na území ORP Rumburk nově působí od školního roku 2013/2014 Církevní MŠ Klíček.

Tabulka č. 22: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	111,604	83,623	27,981
základní školy	251,89	195,872	56,018
základní umělecké školy	0	0	0

gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	22,067	22,067	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	52,245	0	52,245
celkem rok 2012/2013	437,806	301,562	136,244

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

Ve správním obvodu Rumburk, v zařízeních zřizovaných obcemi, je patrný trvalý nárůst pedagogických pracovníků ve školství. Tato skutečnost odráží nástup tzv. silných ročníků dětí z mateřských škol. Počet pracovníků v zařízeních školního stravování, zřizovaných obcemi, je poměrně stabilní, kapacity využívají jak MŠ, tak ZŠ.

2011/2012			
mateřské školy	107,625	79,581	28,044
základní školy	245,727	190,13	55,597
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	21,626	21,626	
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
zařízení školního stravování	53,831		53,831
celkem rok 2011/2012	428,809	291,337	137,472

2010/2011			
mateřské školy	109,098	80,437	28,661
základní školy	245,869	190,89	54,979
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	21,29	21,29	
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
zařízení školního stravování	53,553		53,553
celkem rok 2010/2011	429,81	292,617	137,193

2009/2010			
mateřské školy	104,697	75,591	29,106
základní školy	248,403	193,133	55,27
základní umělecké školy			

gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	20,91	20,91	
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
zařízení školního stravování	54,988		54,988
celkem rok 2009/2010	428,998	289,634	139,364

2008/2009			
mateřské školy	102,039	72,674	29,365
základní školy	254,734	197,894	56,84
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	21,381	21,381	
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
dětské domovy			
zařízení školního stravování	54,654		54,654
celkem rok 2008/2009	432,808	291,949	140,859

2007/2008			
mateřské školy	98,831	69,382	29,449
základní školy	262,928	204,391	58,537
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	22,565	22,565	
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
dětské domovy			
zařízení školního stravování	57,041		57,041
celkem rok 2007/2008	441,365	296,338	145,027

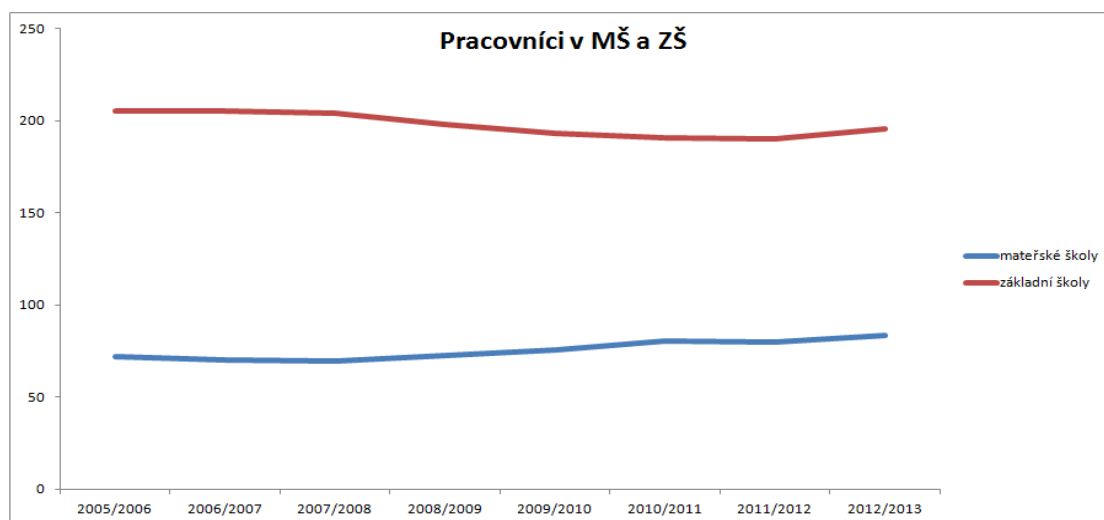
2006/2007			
mateřské školy	98,452	70,051	28,401
základní školy	264,906	205,394	59,512
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	21,697	21,412	0,285

střediska pro volný čas dětí a mládeže			
zařízení školního stravování	55,683		55,683
celkem rok 2006/2007	440,738	296,857	143,881

2005/2006			
mateřské školy	102,616	71,71	30,906
základní školy	266,655	205,055	61,6
základní umělecké školy			
gymnázia			
mateřské školy pro děti se SVP			
základní školy pro žáky se SVP			
školní družiny a kluby	22,625	22,464	0,161
střediska pro volný čas dětí a mládeže			
zařízení školního stravování	52,543		52,543
celkem rok 2005/2006	444,439	299,229	145,21

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

Graf č. 8 Pracovníci v MŠ a ZŠ

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

Základní vzdělávání

Tabulka č. 23: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Rumburk	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	12	8	4
kraj	3	3	
církev			
Soukromá ZŠ	2	1	1
celkem	17	12	5

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

V ORP Rumburk je celkem 17 ZŠ, z toho je 12 ZŠ zřizováno obcemi, jeden Dětský domov se Základní školou v Jiříkově zřizován státem (MŠMT), Speciální základní škola v Rumburku, Speciální základní škola ve Šluknově zřizovány Ústeckým krajem, Základní škola a Praktická škola v Dolní Poustevně je soukromá škola a ZŠ Pastelka v Rumburku (pouze 1 stupeň) je také škola soukromá. Počet základních škol v území je stabilní.

Tabulka č. 24: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Rumburk Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	4		4				
Vilémov	1		1				
Lipová	1		1				
Staré Křečany	1		1				
Lobendava							
Jiříkov	1		1				

Zdroj: Výroční zpráva školy, data u zřizovatele

V území ORP Rumburk jsou 4 malotřídní základní školy, kde pro nedostatek žáků probíhá výuka ve třídě v několika ročnících současně. Pro žáky to má veliký přínos, pro obce je tento typ školy nákladný, ale pro rozvoj obce přínosný. Pokud by základní škola v obci zanikla, přestala by se obec rozvíjet, nastal by větší odliv mladých obyvatel s dětmi školou povinnými do jiných obcí a měst, kde by pro ně škola byla otevřena.

ZŠ zřizované v ORP

Tabulka č. 25: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	12	7	130		2710	187,3	14,5	20,8	225,8
2011/2012	12	7	131		2721	187,4	14,5	20,7	226,8
2010/2011	12	7	132		2724	187,5	14,5	20,6	227,0
2009/2010	12	7	126		2615	188,7	13,9	20,7	217,9
2008/2009	12	7	125		2686	190,6	14,0	21,5	223,8
2007/2008	12	7	133		2817	198	14,2	21,2	234,8
2006/2007	12	7	139		2949	202,5	14,6	21,2	245,8
2005/2006	12	7	142		2998	201,9	14,8	21,1	249,8

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3, P1-04)

V ORP Rumburk počet žáků na školu, zřizovanou obcí, postupně klesal, od školního roku 2010/2011 mírně stoupl. Počet žáků ve třídě a současně na jednoho pedagoga je stabilní. Je to dáno tím, že stoupal počet tříd a tím i počet pedagogů ve školách zřizovaných obcemi.

Tabulka č. 26: Soukromé ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	5	5	5	27	286	47,5	6,0	8,9	57,2
2011/2012	5	5	5	30	299	45,2	6,6	8,5	59,8
2010/2011	5	5	5	30	300	43,4	6,9	8,6	60,0
2009/2010	5	5	5	31	312	47,9	6,5	8,7	62,4
2008/2009	5	5	5	34	314	48,7	6,5	8,1	62,8
2007/2008	5	5	5	29	291	44,5	6,6	8,6	58,2
2006/2007	5	5	5	28	287	48,3	5,9	8,7	57,4
2005/2006	5	5	4	32	298	48,4	6,2	8,3	59,6

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3, P1-04)

V ORP Rumburk jsou speciální školy Dětský domov se Základní školou v Jiříkově, Speciální základní škola v Rumburku, Speciální základní škola ve Šluknově, Základní škola a Praktická škola v Dolní Poustevně je soukromá škola. V těchto školách je menší počet žáků i menší počet žáků ve třídách, nejvyšší počet tříd byl ve školním roce 2008/2009, poté počet tříd i počet žáků na školu mírně klesal. Menší počet dětí na pedagoga je dán zaměřením těchto škol - jsou určeny dětem s poruchami učení, mentálně i zdravotně postiženým. ZŠ Pastelka v Rumburku (pouze 1 stupeň) je také škola soukromá, ale kapacita této školy je naplněná.

V ORP Rumburk není žádná základní škola zřizovaná církví.

Tabulka č. 27: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	17	17	5	16	10	23
Vilémov	1	1	1	1	1	1
Velký Šenov	1	1		2	1	2
Mikulášovice	1	1		1	1	2
Šluknov	2	2		2	1	2
Rumburk	5	5		5		8
Lipová	1	1	1	1	1	
Staré Křečany	1	1	1	1	1	2
Lobendava						

Jiříkov	2	2		1	2	2
Dolní Poustevna	2	2	1	1	1	2
Krásná Lípa	1	1	1	1	1	2
Doubice						

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

V Rumburku jsou 2 školní jídelny soukromé - tyto vyvážejí pro základní školy v Rumburku, Gymnázium Rumburk - nižší stupeň také dováží obědy ze soukromé školní jídelny. ZŠ v Rumburku mají 5 tělocvičen, 3 školní hřiště. Ostatní školy v ORP Rumburk mají každá alespoň 1 tělocvičnu a 1 hřiště. Do celkového počtu ZŠ není Gymnázium Rumburk započítáno, ani jeho hřiště a tělocvična.

Tabulka č. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Rumburk Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	12	130	2710	225,8	20,8
Vilémov	1	2	25	25,0	12,5
Velký Šenov	1	10	223	223,0	22,3
Mikulášovice	1	9	154	154,0	17,1
Šluknov	1	21	478	478,0	22,8
Rumburk	3	43	986	328,7	22,9
Lipová	1	2	34	34,0	17,0
Staré Křečany	1	2	34	34,0	17,0
Lobendava					
Jiříkov	1	17	292	292	17,2
Dolní Poustevna	1	9	170	170	18,9
Krásná Lípa	1	15	314	314	20,9
Doubice					

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

V ORP Rumburk je 12 škol zřizovaných obcemi, které navštěvuje 2710 žáků ve 130 třídách, průměr na třídu je 20 žáků, na školu je to 225 žáků. Nejméně žáků navštěvuje malotřídní školu ve Vilémově, nejvíce žáků je v ZŠ ve Šluknově.

Tabulka č. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Rumburk Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	17	12	5
Vilémov	1		1
Velký Šenov	1	1	
Mikulášovice	1	1	
Šluknov	2	2	
Rumburk	5	3	2
Lipová	1		1
Staré Křečany	1		1

Lobendava	0		
Jiříkov	2	2	
Dolní Poustevna	2	2	
Krásná Lípa	1	1	
Doubice	0		

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

V ORP Rumburk je 5 základních škol s I. stupněm a 12 škol, které mají I. i II. stupeň základního školství.

Tabulka č. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Rumburk		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem		Celkem	z toho ženy
celkem učitelé				187,3	152,2
v tom vyučující	na 1. stupni			90,4	85,5
	na 2. stupni			96,9	66,7

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

Na ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Rumburk pracují převážně ženy, na I. stupni je to okolo 95%, na druhém stupni necelých 70%.

Tabulka č. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Rumburk		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	18	17	12,6	12,2
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	9	9	8	8
psychologové					
speciální pedagogové		1	1	1	1
výchovní poradci		10	8		

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

V ZŠ v ORP Rumburk je většina asistentů pedagoga z řad žen, psycholog na základních školách nepůsobí žádný, výchovní poradci jsou z 80% ženy, speciální pedagog je jeden a je to také žena. Asistenti pedagoga jsou málo finančně ohodnoceni, proto tuto profesi vykonávají převážně ženy. Podle informací z odboru školství ORP Rumburk jejich počet stoupá, protože stoupá počet dětí se sociálním znevýhodněním a se zdravotním postižením, integrovaných do běžných tříd ZŠ.

Tabulka č. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	17	2996	238,3	12,6
2011/2012	17	3020	234,6	12,9
2010/2011	17	3024	231,9	13,0
2009/2010	17	2927	236,6	12,4
2008/2009	17	3000	239,3	12,5
2007/2008	17	3128	242,5	12,9
2006/2007	17	3249	250,8	12,9
2005/2006	17	3312	250,3	13,2

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3, P1-04)

V ORP Rumburk je celkem 17 základních škol. Počet žáků je v roce 2012/2013, oproti školnímu roku 2005/2006, o více než 300 žáků nižší vzhledem k demografickému vývoji, tím je i nižší počet pedagogů při stabilním stavu počtu žáků na 1 pedagoga.

Tabulka č. 33: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		
	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	
v tom	v 1. – 5. ročníku	2	3	2													
	v 6. ročníku	4	6	4	3	8		4	2	6		1		3			
	v 7. ročníku	13	6	5	2	6	10	13	4	13	8	12	5	5	1	7	1
	v 8. ročníku	29	12	21	20	28	14	40	10	40	13	26	15	28	12	28	5
	v 9. ročníku	33 9	25	312	26	327	20	347	16	283	18	274	22	252	14	264	15
	v 10. ročníku		5		7		1		4		4		5		4		3
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	33		27		32		33		30		30		33		30	
	ze 7. ročníku	1		1						1		1		1			
žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem PŠD		2		2				1		4				2		1	

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

Největší počet žáků ukončí školní docházku v 9. ročníku, stabilní je i počet žáků, kteří přestupují na Gymnázia z 5 ročníku ZŠ. Ve speciálních ZŠ jsou žáci, kteří ukončují školní docházku z 10. ročníku

speciálních tříd. Žáků s odkladem povinné školní docházky je malé množství, ze speciálních tříd není žádný. Okolo 9 % žáků ukončí školní docházku v 8. ročníku základní školy v běžných třídách, ale ve speciálních třídách je to okolo 30 %.

Tabulka č. 34: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	4	3	0	0	1
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením					
mateřská škola při zdravotnickém zařízení					
základní škola pro žáky se zdravotním postižením					
základní škola při zdravotnickém zařízení					
základní škola praktická					
základní škola speciální	4	3			1
přípravný stupeň základní školy speciální					

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (R13-01), sběr dat na SO, webové stránky zřizovatelů, Výroční zprávy škol

Na území ORP Rumburk jsou školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Základní škola a Praktická škola Gabriely Pelechové Dolní Poustevna, občanské sdružení, Speciální základní škola, Šluknov, Speciální základní škola, Rumburk (zřizovány Ústeckým krajem), Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Jiříkov - zřizován MŠMT

Tabulka č. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,84	90,45	
- jinými subjekty	8,93	9,55	
Průměrný počet žáků celkem	14,885		

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,77	90,1	
- jinými subjekty	8,54	9,9	
Průměrný počet žáků celkem	14,655		

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,64	90,08	
- jinými subjekty	8,58	9,92	
Průměrný počet žáků celkem	14,61		

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,52	89,53	
- jinými subjekty	8,67	10,47	
Průměrný počet žáků celkem	14,595		

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,26	90,05	
- jinými subjekty	8,05	9,95	
Průměrný počet žáků celkem	14,655		

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	90,76	
- jinými subjekty	8,56	9,24	
Průměrný počet žáků celkem	14,83		

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,17	91,25	
- jinými subjekty	8,7	8,75	
Průměrný počet žáků celkem	14,935		

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,13	90,519	
- jinými subjekty	8,28	8,99	
Průměrný počet žáků celkem	14,705		

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (M3)

V ORP Rumburk se vzdělává 90 % žáků na základních školách, které zřizují obce. Soukromé školy, školu zřizovanou MŠMT a Ústeckým krajem navštěvuje 10 % žáků.

Tabulka č. 36: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis/ komentář
Celkem za SO ORP		4 534	2 996	1 542	
Základní škola a Praktická škola Gabriely Pelechové	Dolní Poustevna	66	47	23	
Speciální základní škola, Šluknov, Tyršova 710, příspěvková organizace	Šluknov	104	58	46	
Speciální základní škola, Rumburk, Dobrovského nám. 378/12, příspěvková organizace	Rumburk	126	62	64	
Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Jiříkov, Čapkova 5	Jiříkov	78	32	46	
Základní škola Velký Šenov, okres Děčín	Velký Šenov	400	223	177	
Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín	Lipová	60	34	26	
Základní škola Rumburk, Vojtěcha Kováře 85/31, okres Děčín, příspěvková organizace	Rumburk	120	92	28	
Základní škola a Mateřská škola Vilémov, okres Děčín	Vilémov	80	25	55	
Základní škola a Mateřská škola Dolní Poustevna, příspěvková organizace	Dolní Poustevna	260	170	90	
Základní škola a Mateřská škola Krásná Lípa, příspěvková organizace	Krásná Lípa	500	314	186	
Základní škola Mikulášovice, okres Děčín	Mikulášovice	320	154	166	
Základní škola Rumburk, Tyršova ulice 1066/2, okres Děčín, příspěvková organizace	Rumburk	600	437	163	
Základní škola a Mateřská škola Staré Křečany, okres Děčín	Staré Křečany	80	34	46	
Základní škola J. Vohradského Šluknov, okres Děčín	Šluknov	610	478	132	
Základní škola Rumburk, U Nemocnice 1132/5, okres Děčín, příspěvková organizace	Rumburk	600	457	143	
Základní škola Jiříkov, okres Děčín - příspěvková organizace	Jiříkov	430	292	138	
Základní škola Pastelka, o.p.s.	Rumburk	100	87	13	

Zdroj: výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (R13-01, M3)

Nadměrná kapacita volných míst v základních školách je dána demografickým úbytkem dětí. Na malých obcích je i více než 50%. To je dáno také situací rodin, kdy rodiče dojíždí za prací a děti odvázejí do místa svého zaměstnání nejen ke studiu, ale i k odpoledním kroužkům a do obce se vrací až ve večerních hodinách. Také to, že v malých obcích je pouze I. stupeň ZŠ, ovlivňuje chování rodiny,

kdy starší sourozenec nastoupí do II. stupně ZŠ ve větším městě a mladší sourozenec nastoupí do ZŠ ne v místě bydliště, ale s ním.

Tabulka č. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	4534		
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0		
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0		
Počet žáků k 30. 9. 2013	2975	1559	65,62
Předpoklad ke konci roku 2018	3120	1414	68,81
Předpoklad ke konci roku 2023	2650	1884	58,44

Zdroj: výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat na SO

Pokles žáků v základních školách je dán demografickým vývojem, předpoklad do roku 2018 je mírný nárůst, kdy nastoupí děti z mateřských škol, kde byl nárůst počtu dětí znatelný, do roku 2023 se předpokládá opět pokles dětí v základním školství.

Předškolní vzdělávání

Tabulka č. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	15	1038	42	1038	1	
celkem:	15	1038	42	1038	1	

2011/2012						
obec	15	1043	42	1043	1	
celkem:	15	1043	42	1043	1	

2010/2011						
obec	15	1005	41	1005	1	
celkem:	15	1005	41	1005	1	

2009/2010						
obec	15	983	41	983	1	
celkem:	15	983	41	983	1	

2008/2009						
obec	15	942	40	942	1	
celkem:	15	942	40	942	1	0

2007/2008						
obec	15	896	37	896	1	
celkem:	15	896	37	896	1	0

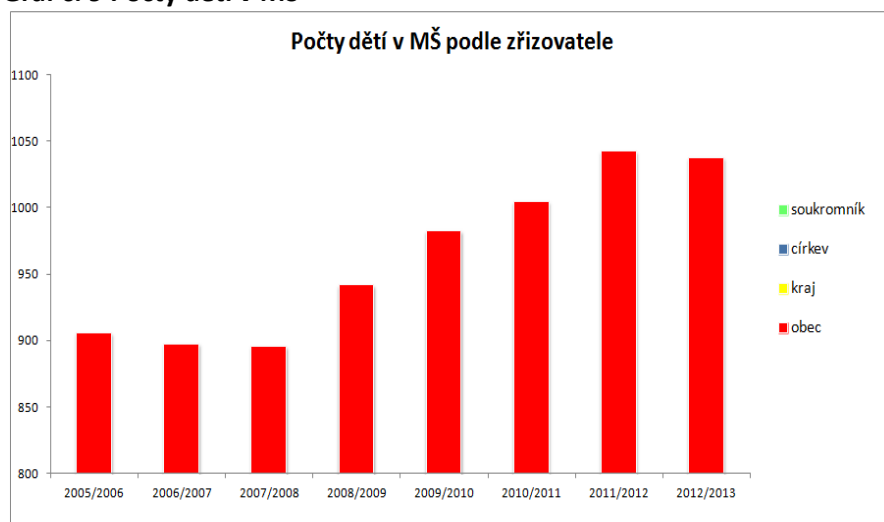
2006/2007						
obec	15	898	37	898	1	
celkem:	15	898	37	898	1	0

2005/2006						
obec	15	906	37	906	1	
celkem:	15	906	37	906	1	0

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S1-01)

Na území ORP Rumburk je celkem 15 MŠ, žádná není zřizována církví, krajem nebo soukromá, všechny jsou zřizovány obcemi. V posledních 4 letech se počty dětí v MŠ zvyšují, tento trend bude pokračovat ještě zhruba 2 roky (demografický předpoklad), poté bude počet dětí do MŠ klesat (3 - 6 let) a bude možno přijímat i děti mladší 3 let. Do školek nechodí děti ze sociálně slabých rodin, pokud by začaly tato zařízení navštěvovat, jejich kapacity by nestačily (tyto děti chodí do přípravných tříd, které zřizuje Ústecký kraj, a nejsou zpoplatněny, jako MŠ).

Graf č. 9 Počty dětí v MŠ

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S1-01)

MŠ v ORP

Tabulka č. 39: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazek pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	15	10	42	1038	83,6	12,4	24,7	69,2
2011/2012	15	10	42	1043	79,6	13,1	24,8	69,5
2010/2011	15	10	41	1005	80,4	12,5	24,5	67,0
2009/2010	15	10	41	983	75,6	13,0	23,9	65,5
2008/2009	15	10	40	942	72,7	12,9	23,5	62,8
2007/2008	15	10	37	896	69,4	12,9	24,2	59,7
2006/2007	15	10	37	898	70,1	12,8	24,3	59,9
2005/2006	15	10	37	906	71,7	12,6	24,5	60,4

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01)

V ORP Rumburk je zřízeno obcemi 15 MŠ, kde stabilně od roku 2008/2009 přibývá dětí i tříd. Počet dětí na jednoho pracovníka je stabilní, protože stoupá i počet pedagogických pracovníků v MŠ tak, aby nepřekročil počet dětí ve třídě povolené počty.

V ORP Rumburk není zřízena žádná soukromá mateřská školka

V ORP Rumburk byla z důvodu nedostatečných kapacit v MŠ zřizovaných obcemi otevřena Církevní MŠ Klíček Rumburk (v Rumburku nepřijato 67 dětí do MŠ ve školním roce 2013/2014) - nově zřízená ve školním roce 2013/2014, nemá údaje za předchozí období.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tabulka č. 40: Zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	83,6	14,9	18%
2011/2012	79,6	15,2	19%
2010/2011	80,4	13,8	17%
2009/2010	75,6	11,4	15%
2008/2009	72,7	10,1	14%
2007/2008	69,4	11,3	16%
2006/2007	70,1	12,7	18%
2005/2006	71,7	9,4	13%

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (R13-01)

V ORP Rumburk je od školního roku 2008/2009 stabilní nárůst přepočteného počtu zaměstnanců v MŠ zřizovaných obcemi, to odpovídá nárůstu počtu dětí v MŠ. Vysoký počet nekvalifikovaných zaměstnanců může znamenat nedostatek kvalifikovaných pracovníků v území, tzv. odliv mozků (ti, co vystudují, se zpět do místa svého rodiště již nevracejí) a zůstávají starší pracovníci, kteří si již doplnit vzdělání nemusí, nebo nechtějí. Pokud se na jejich místo nehlásí kvalifikovaný pracovník, tak mohou na svém místě zůstat.

Církevní MŠ Klíček Rumburk, nově zřízená v roce 2013, nemá údaje za předchozí období, v současnosti 3 stálí kvalifikovaní pedagogové

Tabulka č. 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
	Celkem	1081	1038	43	
Základní škola a Mateřská škola Staré Křečany	Staré Křečany	40	33	7	
Základní škola a Mateřská škola Lipová	Lipová	25	24	1	
Mateřská škola Šluknov, příspěvková organizace	Šluknov	175	173	2	
Mateřská škola Jiříkov, Filipovská 686	Jiříkov	106	104	2	
Mateřská škola Rumburk, Komenského 864/8, příspěvková organizace	Rumburk	75	75	0	
Mateřská škola Rumburk, Krásnolipská 463/8, příspěvková organizace	Rumburk	56	56	0	
Mateřská škola Rumburk, V Podhájí 277/12, příspěvková organizace	Rumburk	104	103	1	
Mateřská škola Rumburk, Sukova 1047/4, příspěvková organizace	Rumburk	60	60	0	
Mateřská škola Rumburk, Vojtěcha Kováře 398, příspěvková organizace	Rumburk	50	50	0	
Mateřská škola Lobendava 302	Lobendava	25	20	5	
Církevní mateřská škola Klíček, Krásnolipská 540/22	Rumburk			0	nová od roku 2013/2014, 24 dětí
Základní škola a Mateřská škola Dolní Poustevna, příspěvková organizace	Dolní Poustevna	60	54	6	
Základní škola a Mateřská škola Krásná Lípa, příspěvková organizace	Krásná Lípa	120	113	7	
Mateřská škola Mikulášovice	Mikulášovice	80	76	4	
Základní škola a Mateřská škola Vilémov	Vilémov	30	27	3	
Mateřská škola Velký Šenov 74	Velký Šenov	75	70	5	

Zdroj: webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S1-01), Rejstřík škol a školských zařízení

V ORP Rumburk jsou volné kapacity pouze u tzv. venkovských školek (např. obec Lobendava) nebo v menších městech, jako jsou Staré Křečany. Naopak ve městě Rumburku jsou kapacity plně vyčerpané, počet neuspokojených dětí je vysoký (ve školním roce 2013/2014 67 neuspokojených dětí, v předchozím roce dokonce 77 neuspokojených).

Tabulka č. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1098		
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0		
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0		
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1062	36	96,721
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	950	148	86,520
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	890	208	81,056

Zdroj: ČSÚ, Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S1-01)

V ORP Rumburk je kapacita MŠ podle skutečnosti 1098 dětí, je využita z necelých 97 %. Předpoklad je, že budou počty dětí demograficky klesat, proto budou moci tato zařízení využívat i děti mladší dvou let, které nemohou školky z kapacitních důvodů přijímat, protože musí dát přednost předškolákům. Pokud by školky navštěvovaly i děti ze sociálně slabých rodin, které mohou své děti do mateřských škol umisťovat rok před zahájením školní docházky, ale z finančního hlediska si to nemohou dovolit, nebyla by kapacita naplněna z 97%, ale místa by chyběla nejen ve městě Rumburku, ale i v ostatních obcích. Do celkové kapacity mateřských škol je započítána i nově zřízená Církevní MŠ s kapacitou 24 dětí.

Tabulka č. 43: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem					
Krásná Lípa	Mateřské centrum Beruška (občanské sdružení)	18	48		
Rumburk	Mateřské centrum Větrník (občanské sdružení)	0	48		
Rumburk	Mateřské centrum Kořátko (Salesiánský klub mládeže, Rumburk - Jiříkov)	0	72		

Zdroj: sběr dat na SO, webové stránky zřizovatele

Na území ORP Rumburk nejsou zřízeny žádné jesle. Informace o jednotlivých mateřských centrech byly čerpány ze starších výročních zpráv, novější nebyly na webu zřizovatele uvedeny. V mateřském centru Beruška jsou aktivity uvedeny, probíhají 2x týdně.

Mateřské centrum Větrník - týdenní provoz dopoledne, pro těhotné i rodiče s dětmi.

Mateřské centrum Kořátko - aktivity 3 dny v týdnu, provoz v Rumburku i Jiříkově. V Jiříkově v r. 2014 neprovozují.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka č. 44: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	2	14	5	19
obcemi	26	690	60	750
církví				
soukromou osobou	3	85		85
celkem	31	789	65	854

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z2-01)

v ORP Rumburk jsou 3 oddělení ve školní družině zřizována soukromou osobou - ZŠ Pastelka v Rumburku. V území je jeden školní klub ve Velkém Šenově, který zřizuje obec a kam dochází žáci z II. stupně ZŠ, dvě oddělení jsou ve Speciální ZŠ v Rumburku a ve Šluknově. Počet oddělení je poměrně stabilní, družinu navštěvují převážně žáci z nižších ročníků I. stupně ZŠ, počet žáků ve školních letech 2005/2006 až 2008/2009 stoupal, pak menší pokles a od školního roku 2010/2011 zase nárůst, ve školním roce 2012/2013 mírný pokles.

2011/2012				
krajem	2	20	5	25
obcemi	26	724	60	784
Církví				0
soukromou osobou	3	82		82
celkem	31	826	65	891

2010/2011				
krajem	2	23	0	23
obcemi	24	695	53	748
Církví				0
soukromou osobou	3	82		82
celkem	29	800	53	853

2009/2010				
krajem	2	20	5	25
obcemi	20	571	57	628
Církví				0
soukromou osobou	3	79		79
celkem	25	670	62	732

2008/2009				
krajem	2	20	4	24
obcemi	23	642	59	701
Církví				0
soukromou osobou	2	69		69
celkem	27	731	63	794

2007/2008				
krajem	2	23	2	25
obcemi	23	637	62	699
Církví				0
soukromou osobou	2	60		60
celkem	27	720	64	784

2006/2007				
krajem	2	25	3	28
obcemi	23	634	27	661
Církví				0
soukromou osobou	2	56		56
celkem	27	715	30	745

2005/2006				
krajem	2	27	2	29
obcemi	23	637	6	643
Církví				0
soukromou osobou	2	45		45
celkem	27	709	8	717

Tabulka č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

Poznámka: Ve školním roce 2012/2013

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagogičtí pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	2	2				
obcemi	27	27				
církví						
soukromou osobou	3	3				
celkem	32	32				

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z2-01)

V ORP Rumburk jsou ve školních družinách a klubech zaměstnané samé ženy, a to jak v zařízeních zřizovaných krajem, obcemi, tak v soukromých zařízeních. Žádní externí pracovníci v těchto zařízeních nepracují.

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP:

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (S24-01), weby zřizovatelů

V území působí pouze jedna základní umělecká škola, která je zřizována krajem a to v Rumburku. Jednotlivé pobočky této ZUŠ jsou ve Šluknově, Jiříkově, Dolní Poustevně, Vilémově, Mikulášovicích a Krásné Lípě. Obce ani žádný jiný zřizovatel ZUŠ nezřizuje.

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (P1-04)

V Základní umělecké škole Rumburk pracuje 32 pedagogických pracovníků.

Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Zdroj: statistická ročenka MŠMT, weby zřizovatelů, Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z15-01)

V ORP Rumburk působí jedno středisko volného času a to Dům dětí a mládeže Rumburk, který zřizuje Ústecký kraj.

SVČ zřizované obcemi v ORP

V ORP Rumburk není žádné středisko volného času, které by zřizovala obec.

Tabulka č. 46: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	22	4	4	14	21	2	2	17
Rumburk	22	4	4	14	21	2	2	17

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z15-01)

V Domě dětí a mládeže Rumburk pracují převážně externí pracovníci jak na pozici pedagoga, tak na pozici ostatní.

Tabulka č. 47: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

Školní jídelny	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	19	1896	1014	882	3405
Vilémov	1	52	27	25	120
Velký Šenov	2	168	70	98	325
Mikulášovice	2	194	75	119	340
Šluknov	2	396	172	224	590

Rumburk	5	345	345		345
Lipová					
Staré Křečany	1	64	34	30	240
Lobendava	1	19	19		30
Jiříkov	3	225	104	121	525
Dolní Poustevna	1	160	55	105	270
Krásná Lípa	1	273	113	160	620
Doubice					

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z17-01), rejstřík škol a školských zařízení

V ORP Rumburk je nadměrná kapacita ve školních jídelnách (v Rumburku jsou ještě 2 soukromé školní jídelny, kde se stravují všechny děti z místních ZŠ). Tato situace je zapříčiněna částečně nižším počtem žáků na základních školách (nepříznivý demografický vývoj, který se částečně zlepšil vstupem silnějších ročníků z MŠ do ZŠ) ale také tím, že rodiče žáků ze sociálně slabých rodin nemají prostředky na stravování žáků v jídelnách. Kapacitu částečně využívá široká veřejnost.

Tabulka č. 48: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	19	16,9
obcemi	67	51,7
církví		
soukromé	16	15,8

Zdroj: Výkaz ANALYTICKO-STATISTICKÝ ODBOR MŠMT (Z17-01)

Nejvíce je zaměstnaných pracovníků ve školních jídelnách, které zřizuje obec, pak pracovníků ve školních jídelnách zřizovaných krajem a nejméně pracovníků v soukromých jídelnách.

Financování

Tabulka č. 49: Celkové provozní výdaje v Kč ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	19 812 150	20 987 810	22 167 900	24 329 310	24 604 580	27 722 090	34 788 380	29 840 850
ZŠ (jen 1. stupeň)	10 745 040	9 803 580	5 876 140	7 072 840	6 130 060	5 562 300	7 689 030	6 217 040
MŠ	5 714 100	9 366 240	10 349 340	11 053 690	13 354 470	12 546 840	11 142 120	10 420 120
Sloučené organizace								
Jiné	2 433 020	3 176 100	3 154 360	2 538 930	2 508 070	2 560 600	2 577 590	2 519 920
Celkem	38 704 310	43 333 730	41 547 740	44 994 770	46 597 180	48 391 830	56 197 120	48 997 930

Zdroj: www.rozpočetobci.cz

Data jsou použita z webu „Rozpočet obcí“. Obce nemají v posledních 2 letech povinnost dělit rozpočet na jednotlivé stupně ZŠ, tuto položku uvádějí pouze souhrnně za ZŠ a MŠ. Pro I. stupeň ZŠ jsou sečteny náklady na provoz z obcí, které mají pouze I. stupeň ZŠ. Město Rumburk dělí ostatní na náklady pro stravování, ostatní obce a města pod položkou jiné náklady na vzdělávání nemají konkrétní informace, na co jsou peníze použity. Město Krásná Lípa má všechny finanční náklady na provoz pod jednou položkou. Položka *jiné* není použita pro ZUŠ, DDM a SVČ, tato data nebyla získána.

Tabulka č. 50: Finanční prostředky v Kč, poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	95 926 352	100 531 248	101 977 710	107 161 529	105 554 923	111 065 102	118 405 308	119 734 738
z toho	Platy	95 062 500	99 426 350	100 935 200	106 025 100	104 047 100	108 994 600	116 028 900
	ostatní osobní náklady	-	82 448	125 939	-	37 490	794 727	1 006 525
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	37 583 944,71	39 388 142,97	39 954 866,78	39 113 958,09	38 527 546,90	40 538 762,23	43 217 937,42	43 703 179,37
neinvestiční výdaje celkem	133 510 296,71	139 919 390,97	141 932 576,78	146 275 487,09	144 082 469,90	151 603 864,23	161 623 245,42	163 437 917,37

Zdroj: Výkazy MŠMT

Finanční prostředky na platy zaměstnanců, včetně odvodů ze státního rozpočtu, byly v roce 2011 a 2012 skokově navýšeny (7%), což souviselo nejen s opětovným nárůstem počtu dětí, ale také s novelou zákona o platech pedagogů, v roce 2013 toto navýšení bylo jen o 1%.

Tabulka č. 51: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	39 260 785,2	9 885,41	406,25
základní školy	103 577 081,79	25 506,10	382,59
gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	12 244 095,05	4 731,03	70,97
školní družiny a kluby	8 355 955,34	2 979,16	89,22
základní umělecké školy			
využití volného času			
celkem použité finanční prostředky	163 437 917,38	43 101,70	949,03

Zdroj: Výkazy MŠMT, ORP

V ORP Rumburk je gymnázium, ZUŠ a DDM zřizováno Ústeckým krajem, proto tato data nejsou v tabulce uvedena. Přímé náklady na jednotku výkonu: celkové náklady (na žáka) jsou v předškolním i základním školství srovnatelné.

Tabulka č. 52: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	29 984 000,00	48 997 930,00
Vilémov	416 000,00	1 322 930,00
Velký Šenov	2 344 000,00	3 922 890,00
Mikulášovice	1 840 000,00	5 861 400,00
Šluknov	5 208 000,00	8 306 860,00
Rumburk	10 640 000,00	12 726 690,00
Lipová	464 000,00	1 137 990,00
Staré Křečany	536 000,00	2 052 610,00
Lobendava	160 000,00	553 280,00
Jiříkov	3 168 000,00	4 376 650,00
Dolní Poustevna	1 792 000,00	3 573 500,00
Krásná Lípa	3 416 000,00	5 163 130,00
Doubice	-	-

Zdroj: metodické upřesnění č. 2

Na základě metodického upřesnění je hodnota na žáka násobena částkou 8 tis. Kč. Z tabulky vyplývají značné rozdíly mezi penězi na žáka, které obec získá ze státního rozpočtu a které musí ze svého rozpočtu na provoz školy vynaložit. U malých obcí je tato skutečnost dána i 70% rozdílem (malotřídní škola nebo malá MŠ = méně žáků, větší náklady). V Rumburku není tento rozdíl tak markantní, školy mají větší naplněnost (Rumburk má 83 % nákladů na provoz hrazeno).

Tabulka č. 53: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			0	
Rumburk	Výstavba venkovního sportoviště na ZŠ Tyršova	2015	2 000 000	
Rumburk	Výměna oken ve 3 MŠ	2016	4 000 000	
Rumburk	Rekonstrukce zahrad ve 4 MŠ	2017	6 000 000	
Rumburk	Generální oprava na ZŠ Tyršova	2018	10 000 000	
Rumburk	Generální oprava budovy DDM	2020	15 000 000	majetek města
Krásná Lípa	Budova ZŠ a MŠ střešní - nástavba a výstavba vnitřní haly	2015	45 000 000	2. etapa
Krásná Lípa	Víceúčelová sportovní hala pro potřeby ZŠ	2015	75 000 000	
Mikulášovice	Vybudování víceúčelového hřiště a školní zahrady	2020	20 000 000	

Zdroj: Starostové obcí

V některých menších obcích již základní oprava škol proběhla, kdy se obce, jako dobrý hospodář, o svůj majetek starají (opravy střech, výměna oken, případné zateplení budov - využití současných

dotačních titulů). Město Rumburk teprve plánuje některé opravy při vyčlenění dostatečného množství finančních prostředků z rozpočtu města. ZŠ Tyršova v Rumburku nemá venkovní sportoviště, proto město předpokládá jeho výstavbu, modernizace v MŠ je plánována na další období včetně generálních oprav, jako je i oprava domu dětí a mládeže, jehož zřizovatelem je Ústecký kraj, ale budova je v majetku města. V Krásné Lípě již mají stavební povolení pro výstavbu nových sportovišť, je to již druhá etapa jejich stavby.

Pokud by došlo ke změně legislativy, např. v oblasti zpřísnění hygienických předpisů, byly by obce nuceny k výstavbě nových ZŠ a MŠ, vzhledem k tomu, že jsou k tomuto účelu využívány staré budovy, které ve většině případů, nebyly pro výuku žáků určeny.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 54 Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Získání dobrého a odpovídajícího vzdělání, nerušení speciálních škol	Spoluodpovědnost za vzdělávání dětí	Rodičovské schůzky, zapojení do chodu školy, webové stránky s informacemi a možnostmi kontroly známek	Smlouvy s rodiči, asistent pedagoga, výchovný poradce
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Informovanost o dění a vzdělávání, ŠVP	Nezájem	Webové stránky, školní noviny,	Dny otevřených dveří, zapojení do mimoškolních aktivit školy
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Škola hrou, maximální využití ICT	Nezájem o vzdělání	Pedagogické působení, spolupráce s rodiči, psychologická poradna	Motivace, odborný pedagogický sbor, pedagog, výchovný poradce
Pedagogové a další zaměstnanci	Dostatek dětí, které se chtějí vzdělávat, moderní pomůcky pro výuku, dobré finanční ohodnocení, dobrý kolektiv	Vyhoření, nedostatečná odbornost, případně vzdělání, nezájem o moderní trendy ve výuce	Pravidelné porady	Team buildingy, výběrová řízení na post pedagogů, studium na VŠ při zaměstnání, spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Kompetentní ředitel, dostatek dětí, zájem rodičů	Nekompetentní zasahování do chodu školy,	Vzájemná informovanost, spolupráce s ORP	Vzájemné nezasahování do kompetencí

	o umístění dětí do školního zařízení v obci, dostatek finančních prostředků na provoz	nedostatek finančních prostředků – nebezpečí zrušení školy		(legislativní opatření), navýšení finančních prostředků na provoz školy, spolupráce se školskou radou, a sdružením rodičů a přátel školy, propagace vzdělávací soustavy školy, meziobecní spolupráce
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Meziobecní spolupráce – umístění dětí v zařízeních okolních obcí	Nedostatek finančních prostředků na umístění žáků, nedostatek volných míst	Jednání na DSO Sever, jednání s ORP o volných kapacitách	Meziobecní spolupráce, smlouvy o využití volných kapacit, výstavba vlastního zařízení z dotací
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	Naplnění kapacit školních zařízení, dostatek finančních prostředků, donátoři, atraktivní nabídka oborů - zaměření, zájem rodičů o dění ve škole	Odliv žáků ze soukromých škol (vysoké školné), nekompetentní pedagogický sbor, nedostatek finančních prostředků na provoz	Komunikace s donátory, informovanost rodičů (web, školní noviny)	Nabídka atraktivních oborů, vzdělání pedagogové, šetření donátoři, zapojení rodičů do volnočasových aktivit školy
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	Kvalitní vzdělávání ve školním zařízení, komunikace	Nekompetentní zasahování do chodu školy	Webové stránky školy, školní noviny, schůzky školní rady	Rozdělení kompetencí, lepší informovanost, zapojení do chodu školy
Představitelé Obcí SO ORP	Výroční zprávy, podklady pro statistická šetření, kompetentní vedení, komunikace, kvalitní vzdělávání	Nekompetentnost úředníků a vedení ORP, nezájem o dění ve školních zařízeních, neúčast na jednání DSO	Porady škol s vedením ORP	Meziobecní spolupráce, kompetentní úředníci a vedení ORP, zájem o dění ve školních zařízeních
Kraje	Výroční zprávy, podklady pro statistická šetření, kompetentní vedení, komunikace,	Zrušení dopravních spojů, rušení škol	Pravidelná jednání s vedením ORP a představiteli obcí	Lobbying, jednání

	kvalitní vzdělávání			
Stát	Vzdělané děti	Legislativa	Informovanost	Účast v odborných pracovních skupinách
Média	Informace o aktivitách na školách	Nepravdivé nebo zkreslené informace	Poskytování rozhovorů, tiskové zprávy, web školy	Rozhovory, tiskové zprávy o dění na školách

Zdroj: vlastní zjištění

Analýza (dotčených) cílových skupin ve výše uvedené tabulce popisuje očekávání jednotlivých skupin, doporučený způsob komunikace cílové skupiny se školou, rizika spojená s cílovou skupinou a opatření na eliminaci těchto rizik. Z analýzy, a také z předchozích zjištění, vyplývá nezastupitelná role při výchově dětí a vzdělávání rodiny, komunikace se školou a komunikace školy s okolím, resp. rodičů dětí a žáků a vytváření vstřícné atmosféry školy vůči rodičům a dalším partnerům školy. Pro kvalitní fungování školy je velmi důležitá meziobecní spolupráce a řízení ze strany ORP.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka č. 55 Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	5	5	25	Dotace z rozpočtu obce, zateplení budov, výstavba nových nízkoenergetických budov z dotací ze Strukturálních fondů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Čerpání dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	5	5	25	Navýšení peněz ze státního rozpočtu, zvýšení výběru daní	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	1	1	Otevření poboček ZŠ nebo MŠ v obcích	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	4	16	Výstavba nových zařízení, otevírání poboček, využití budov jako středisek volného času,	Obce daného území

				v budovách ZŠ vytvářet nově MŠ	
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	4	16	Zřízení školního autobusu, jednání s krajským úřadem	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	1	1	Smlouvy mezi obcemi – meziobecní spolupráce, jednání na ORP	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativity na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	4	8	Dotování z provozních peněz obce, jednání s Krajským úřadem	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	5	10	Výstavba nových škol z dotací, vyřízení výjimek, přesun dětí do škol, které splňují předpisy – meziobecní spolupráce	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	1	1	1	Kvalitní a vzdělaný pedagogický sbor	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Pravidelné opravy, rekonstrukce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	1	2	2	Dotace	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	Školská rada, Aktivní spolupráce školy se Sdružením rodičů a přátel školy (SRPŠ), ČŠI	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	4	12	Další vzdělávání pedagogického sboru, spolupráce s Českou školní inspekcí, Hospitace v hodinách výuky	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	Informovanost rodičů, dny otevřených dveří, webové stránky, zatraktivnění výuky	Konkrétní ZŠ, MŠ

Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	Motivace k dalšímu vzdělávání, podmínky pro studium na VŠ – studijní volno, částečné úvazky	Konkrétní ZŠ, MŠ
---	---	---	----	---	------------------

1 – nízká úroveň

5 – vysoká úroveň

Zdroj: vlastní zjištění

Největším rizikem pro provoz školy je finanční riziko - nedostatek financí na běžný provoz, opravy a mzdy zaměstnanců, toto je v současné době řešeno každoročními dotacemi zřizovatelů (obcemi). Mezi další velká rizika patří organizační riziko a tím je nedostatek dětí /příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj) a rušení dopravních spojů, což jsou v současné době reálně hrozící rizika.

Věcným rizikem je špatné řízení školy, nízká kvalita výuky, nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ, personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...).

Dalším právním rizikem je změna legislativy, vedoucí k vynuceným investicím. Ta by měla velký dopad v území – v malých obcích většina budov ZŠ a MŠ nebyla výstavbou určena na tato zařízení, pokud by se změnily některé předpisy umožňující provoz těchto zařízení, musely by obce začít s výstavbou nových zařízení, respektujících zpřísněné předpisy.

Eliminace rizik spočívá v dlouhodobé koncepci školy, důsledném uplatňování nastavených pravidel, komunikaci školy se zřizovatelem a ORP, úzké meziobecní spolupráci v území, a hledání inovativních přístupů ke vzdělávání, např. komunitní školy, školy spojené s praxí, případně půjčování učitelů do jednotlivých škol.

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka č. 56: SWOT

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • Individuální přístup k žákům ve speciálních školách a v malotřídních školách, • dobře pokryté území jak ZŠ, tak MŠ, • dostatek speciálních škol v území - individuální přístup k žákům, • dobrá spolupráce starostů v Dobrovolném svazku obcí Sever • zapojení obcí do činnosti MAS Šluknovsko • dobře nastavená meziobecní spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrace dětí ze sociálně slabých a nepřizpůsobivých rodin do běžných škol, • špatná spolupráce s městem Rumburk, jako ORP, • nedostatek peněz na asistenty pedagoga a mzdy pedagogů, • odliv mozků z území, • špatná vymahatelnost práva, • vysoká nezaměstnanost (stěhování za prací), • špatně nastavený způsob financování škol - ne podle výsledků, ale podle počtu dětí a žáků ve škole, • nízká finanční gramotnost obyvatel • nedostatek míst v MŠ • nadbytek nevyužitých kapacit na ZŠ

Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • možnost využití budov ZŠ jako společenských, kulturních a vzdělanostních center v malých obcích, • příhraniční spolupráce mezi školami - rozšíření výuky cizích jazyků, výměnné pobyty, • při zvýšení zaměstnanosti v cestovním ruchu příliv mladých lidí do území 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozhodnutí vlády o rušení speciálních škol (změna legislativy), • sestěhovávání nepřizpůsobivých obyvatel do větších měst v území z jiných částí republiky, • dopravní obslužnost (pokud by Ústecký kraj omezil pravidelné linky), • nedostatek peněz na další rozvoj škol, • dále se snižující vzdělanostní úroveň obyvatel • vynucené investice při změně legislativy

Silná stránka tohoto území spočívá ve stabilním množství MŠ a ZŠ a v pokrytí celého území těmito zařízeními. Také dostatek speciálních škol v území je jeho silnou stránkou. Nejvýznamnější sílu v území spatřujeme v meziobecní spolupráci, která je v Dobrovolném svazku obcí Sever na vysoké úrovni.

Slabou stránkou je integrace dětí ze sociálně slabých rodin a nepřizpůsobivých do běžných tříd, odliv mozků z území a vysoká nezaměstnanost.

Příležitostí v oblasti školství je další rozvoj meziobecní spolupráce při využití poloprázdných budov ZŠ k jejich dalšímu využití jako středisek volného času, případně specializovaných základních škol. Hrozbou pro území je sestěhovávání nepřizpůsobivých obyvatel do území, jejich migrace a nízká vzdělanost. Nedostatek peněz na rozvoj škol a špatná dopravní obslužnost.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území ORP Rumburk se v roce 2014 nacházelo 15 mateřských škol zřizovaných obcemi a 1 mateřská škola zřizovaná církví, 17 základních škol, z toho 3 speciální základní školy (1 soukromá a 2 zřizované Ústeckým krajem), 1 dětský domov se základní školou, který zřizuje MŠMT, 1 základní umělecká škola, 1 středisko volného času (Dům dětí a mládeže zřizovaný Ústeckým krajem) a 1 osmileté gymnázium. Každá mateřská a základní škola má vlastní školní jídelnu či výdejnu zřizovanou obcí, pouze ve městě Rumburk jsou tato zařízení také soukromá. Dále každá základní škola provozuje školní družinu či školní klub.

Ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo mateřské školy celkem 1 062 dětí, základní školy 2 966 žáků, školní jídelny a výdejny celkem 1 896 strávníků. Ve školním roce 2012/2013 působilo v mateřských školách 83,62 přepočtených pedagogických pracovníků, na základních školách 187,3 přepočtených pedagogických pracovníků, na základní umělecké škole 32 pedagogických pracovníků a 84,4 přepočtených pracovníků ve školních jídelnách a výdejnách. Převážnou většinu pracovníků ve školství tvoří ženy.

Školy mají dva základní zdroje financování. Přímé náklady na vzdělávání od státu na mzdové náklady, pomůcky a ostatní neinvestiční náklady, kdy MŠMT rozděluje prostředky dle státních normativů

(počtu žáků) na jednotlivé krajské úřady, které si pak stanovují vlastní krajské normativy a podle nich přerozdělují peníze na jednotlivé školy. Provoz a investice jsou pak hrazeny prostřednictvím obecních rozpočtů. Do obecních rozpočtů přicházejí peníze na školství prostřednictvím rozpočtového určení daní. Náklady na provoz škol jsou však zpravidla vyšší, takže obce své školy dotují z vlastních zdrojů podle svých možností, zpravidla ve výši dvojnásobku toho co dostanou od státu.

Situace ve financování školství není jednoduchá. Zřizovatelé i ředitelé škol jsou každoročně nuceni reagovat na změny v kapitole školství státního rozpočtu, které mají dopady do rozpočtů škol a tím často i do rozpočtů obcí (nedostatek finančních prostředků na školní pomůcky nebo na platy nepedagogických pracovníků, financování změn díky nesouladu fiskálního a školního roku) a zároveň udržovat a zlepšovat podmínky pro vzdělávání dotacemi z obecních rozpočtů. Je nutné např. pokrývat vyšší cenu energií, inflaci, investovat do úspory energií (zateplení, výměna oken, rekonstrukce vytápění), rekonstruovat částí budov (WC, střechy, odpady, kuchyně) popřípadě zkvalitňovat podmínky pro výuku (hřiště, interaktivní tabule, počítače). Zde výrazně pomáhají různé projekty a grantové programy, které mohou obce i školy využívat (evropské, národní, krajské). Plánované investice, zjištěné od jednotlivých starostů obcí, jsou přehledně uvedeny v tab. č. 54.

3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma školství, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a

odborníků na dané téma z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

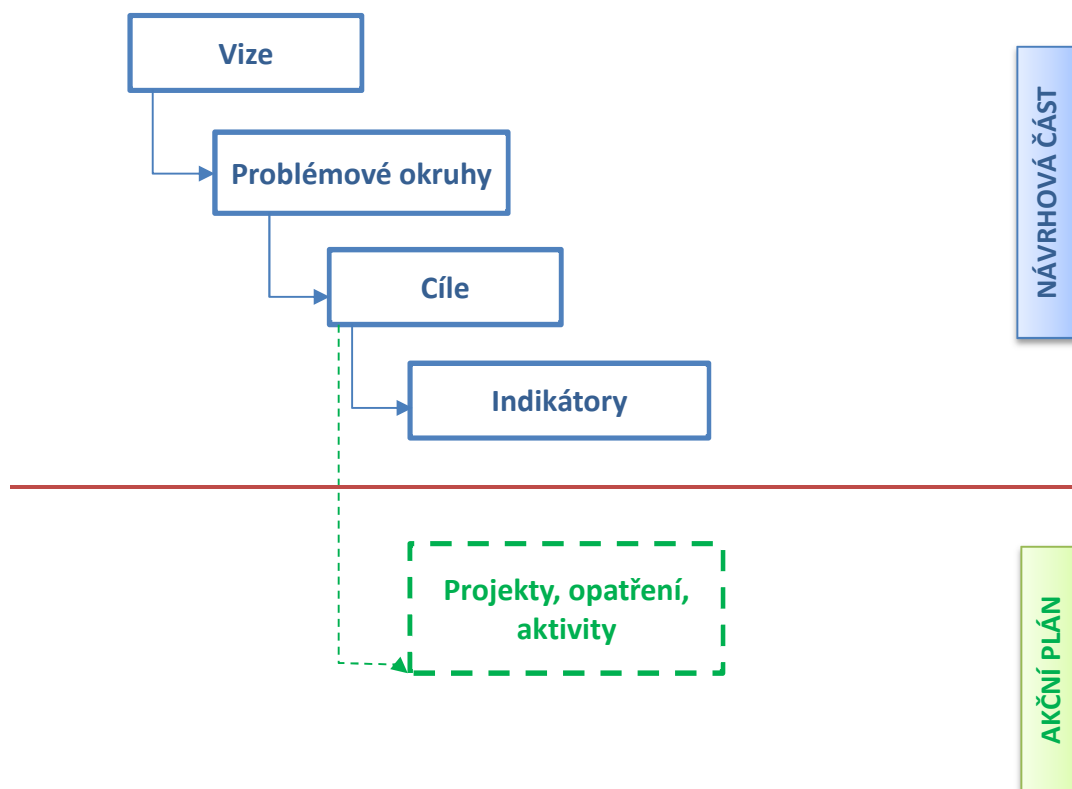
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku na str. 71.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu školství je uvedena uvedeném schématu. Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

VIZE MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE				
<p>Nastavení legislativy tak, aby zůstalo zachováno speciální školství na území ORP Rumburk v takovém rozsahu, jako je využíváno v dnešní podobě. Školy jsou financovány tak, že mají dostatečné množství finančních prostředků nejen na provoz, ale i na výstavbu a rozšíření hlavně mateřských škol.</p> <p>Zlepšení komunikace i spolupráce s ORP Rumburk při zohledňování potřeb jednotlivých obcí např. přeměňování nadbytečných kapacit základních škol ve střediska volného času, tak, že vzniknou komunitní školy, školy propojené s praxí, při dobré meziobecní spolupráci si školy půjčují učitele.</p>				
Školství	Problémová oblast 1 Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji		Problémová oblast 2 Nedostatečná kapacita mateřských škol	
	cíl 1.1 Organizování společných setkávání zainteresovaných subjektů v území	cíl 1.2 Uzavírání dohod mezi obcemi řešícími nevyužitou kapacitu budov	cíl 2.1 Slučování ZŠ a MŠ	cíl 2.2 Umísťování dětí z obcí s nedostatečnou kapacitou míst v MŠ do obcí s MŠ, kde volná kapacita je

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Nastavení legislativy tak, aby zůstalo zachováno speciální školství na území ORP Rumburk v takovém rozsahu, jako je využíváno v dnešní podobě. Školy jsou financovány tak, že mají dostatečné množství finančních prostředků nejen na provoz, ale i na výstavbu a rozšíření hlavně mateřských škol.

Zlepšení komunikace i spolupráce s ORP Rumburk při zohledňování potřeb jednotlivých obcí např. přeměňování nadbytečných kapacit základních škol ve střediska volného času tak, že vzniknou komunitní školy, školy propojené s praxí, při dobré meziobecní spolupráci si školy půjčují učitele.

Problémové okruhy

1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji

Z dotazníkového šetření i z analýzy území ORP Rumburk pro oblast školství vyplynulo, že největší problém představuje nadbytečná kapacita základních škol. V souvislosti s tímto problémem se jeví jako nejvhodnější řešení dobře nastavená meziobecní spolupráce, kdy by mohli starostové v území vzájemně spolupracovat právě při optimální naplněnosti tříd nebo při využití těchto budov ZŠ jako společenských, kulturních a vzdělanostních center v malých obcích.

Tato problematika je zapříčiněna nepříznivým demografickým vývojem. Dle prognózy "Projekce obyvatelstva v Ústeckém kraji do roku 2050" se počet dětí ve věku 0 - 14 let v následujících dvou letech nepatrně zvýší, ale následně bude postupně klesat. Do roku 2050 klesne až o 30 % procent současné hodnoty (to znamená, že do roku 2023 by měl počet klesnout zhruba o 15 %).

2. Nedostatečná kapacita mateřských škol

Z dotazníkového šetření i z analýzy území ORP Rumburk pro oblast školství vyplynulo, že dalším velkým problémem je nedostatek míst v mateřských školách. V souvislosti s tímto problémem se jeví jako nejvhodnější řešení dobře nastavená meziobecní spolupráce, kdy by mohli starostové v území vzájemně spolupracovat právě při optimální naplněnosti tříd ve spolupráci s úředníky ORP Rumburk, nebo při slučování základních škol s mateřskými školami.

Dalším problémem je nevyváženost v naplněnosti tříd – třídy mateřských škol ve spádových oblastech jsou přeplněné, a naopak třídy v malých obcích „bojují“ o děti. Důvodem je nekomunikace představitelů obcí a představitelů škol a školských zařízení v rámci celého území. Pokud by obě strany věděly, kde místa ve třídách chybí a zároveň, kde přebývají děti, mohly by naplněnost tříd optimalizovat. Nesmíme však zapomínat na fakt, že o tom, do jaké mateřské školky dítě půjde, rozhodují rodiče, nikoliv obec. Zde je potřeba apelovat na obce, aby dále informovaly rodiče, aby s nimi komunikovaly a nabídly možnost umístění dítěte do jiné obce s dostačující kapacitou.

Důsledkem těchto obou výše jmenovaných problémů je neoptimální naplněnost tříd v základních a mateřských školách, která by vedla k nepřijímání dětí do přeplněných mateřských škol či k zavírání tříd škol základních.

Na jednání fokusní skupiny dále vyplynul problém komplikované až absurdní legislativy v rámci školství. Zřizovatelé škol by uvítali zjednodušení a zmírnění přísné legislativy, např. co se týká požadavků na hygienické normy MŠ, dále by uvítali možnost přednostního práva umístění dětí z vlastní obce do MŠ, jiný způsob financování ZŠ (ne rozdělování financí podle počtu dětí, ale podle počtu tříd).

A. Věcné argumenty

ad 1. Problémový okruh vychází z dotazníkového šetření starostů, z prognózy vývoje počtu dětí a ze SWOT analýzy (ve většině obcí ORP jsou školy pouze prvního stupně nebo malotřídky a žáci navštěvují školu v místě pracovního uplatnění svých rodičů).

ad 2. Problémový okruh vychází z dotazníkového šetření starostů, z přehledu odmítnutých žádostí o umístění do MŠ a ze SWOT analýzy.

B. Příčiny problému

ad 1. Příčinou problémového okruhu ve většině obcí ORP jsou na malých obcích školy pouze prvního stupně nebo malotřídky a žáci navštěvující školu v místě pracovního uplatnění svých rodičů.

ad 2. Příčin problémového okruhu jsou zejména snižování kapacity a rušení MŠ v předchozích letech, zvýšení počtu narozených dětí (baby boom) silných ročníků 70. let.

C. Důsledky neřešení problému

ad 1. V případě neřešení problému může dojít k omezení či rušení některých aktivit školy, až po sloučení s jinou školou či úplné uzavření školy.

ad 2. V případě neřešení problému může dojít, resp. nyní dochází k náhradním řešením, např. rodiče zůstávají s dětmi doma a nemohou nastoupit do zaměstnání, s hlídáním pomáhají prarodiče, rodiče si děti vzájemně hlídají, rodiče se snaží umístit děti do MŠ v okolních obcích, rodiče umísťují děti do různých mateřských center.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Každému problémovému okruhu, který byl definován v předchozí kapitole, přísluší určitý omezený počet cílů, jejichž postupným naplňováním by měl být identifikovaný problém vyřešen či překonán. Každý definovaný cíl je formulován v souladu s tzv. pravidlem SMART.

Problémový okruh 1	Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji
Cíl 1.1	Organizování společných setkávání zainteresovaných subjektů v území
Popis cíle	<p>Na území ORP Rumburk v současné době je komunikace mezi představiteli obcí na dobré úrovni. Cílem je na tato setkání přizvat i zástupce jednotlivých škol a najít řešení pro zachování ZŠ. Na setkáváních dojde k výměně zkušeností a informací o kapacitě jednotlivých škol a školských zařízení, rozšíření nabídky vzdělávání (jazykové zaměření, sportovní zaměření školy a jiné). Společná komunikace je základním východiskem k řešení problémů. Závěry ze setkávání budou zveřejněny na úřední desce obcí tak, aby k těmto informacím měli přístup i občané (zejména rodiče).</p> <p>Zároveň lze na takových setkáních řešit problematiku školské legislativy a návrhy na její změnu poté předat oprávněným osobám – MŠMT, zákonodárcům.</p>
Hlavní opatření	<p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizace společných setkávání • osvěta mezi zainteresovanými subjekty – proč je dobré setkávat se • zajištění místnosti pro setkávání – nejlépe střídavě na různých místech území ORP Rumburk
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet účastníků z řad zainteresovaných subjektů • Informovanost široké veřejnosti (rodičů o nové nabídce vzdělávání a o zachování školy)
Správce cíle	Předseda svazku obcí Sever
Cíl 1.2	Uzavírání dohod mezi obcemi řešícími nevyužitou kapacitu budov
Popis cíle	<p>Nevyužité kapacity budov v obcích lze využívat uzavřením dohody se sousední obcí/obcemi (i na druhé straně hranice) na spádovém vyčlenění budovy pro určité účely. V koordinaci s dalšími obcemi vznikne zařízení společně prospěšné všem zúčastněným obcím.</p> <p>Vytvoření společenských, kulturních a vzdělanostních center v malých obcích., popřípadě instituce jiné, sloužící např. sociálním účelům.</p>
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzavírání dohod mezi obcemi <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finance na přebudování objektu <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojení rodičů • vytipování budov • zjištění využitelnosti budov - studie
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Uzavřené dohody • Počet upravených objektů • Využitelnost budov

Správce cíle	Předseda svazku obcí Sever
Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita mateřských škol
Cíl 2.1	Slučování ZŠ s MŠ
Popis cíle	Nedostatečné kapacity MŠ lze vyřešit vytvořením tříd v budovách ZŠ, které mají nevyužívanou kapacitu. Tato problematika se v současné době týká hlavně města Rumburk.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Zápis do rejstříku škol a školských zařízení Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • finance na přebudování objektu Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • vytipování budov
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudování nových tříd MŠ v ZŠ
Správce cíle	Starosta města Rumburk
Cíl 2.2	Umísťování dětí z obcí s nedostatečnou kapacitou míst v MŠ do obcí s MŠ, kde volná kapacita je
Popis cíle	Nevyužité kapacity MŠ v obcích lze použít pro děti, které v místě bydliště nenašly volná místa v MŠ. V koordinaci s dalšími obcemi vznikne informační systém o počtu volných míst na webových stránkách ORP Rumburk.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • uzavírání dohod mezi obcemi Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • zapojení rodičů • pravidelná aktualizace počtu volných míst v MŠ
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Odkaz na webových stránkách ORP Rumburk • Využitelnost kapacit MŠ
Správce cíle	Spolupracující starosta

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh 1	<i>1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Uspořádané setkání představitelů škol a představitelů obcí v území pravidelně min. 1x ročně		
Měrná jednotka	Počet setkání		
Správce měřítka	Předseda dobrovolného Svazku obcí Sever		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	12
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Počet uskutečněných setkání zainteresovaných subjektů v území, které bude probíhat v rámci setkávání dobrovolného Svazku obcí Sever.		
Metodika a výpočet:	Na základě zápisu ze setkání starostů dobrovolného Svazku obcí Sever budou sečteny počty setkání.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy ze setkání zainteresovaných subjektů na setkání dobrovolného Svazku obcí Sever		

Problémový okruh/Cíl	<i>1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji</i> <i>1.1 Organizování společných setkávání zainteresovaných subjektů v území</i>		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet účastníků z řad zainteresovaných subjektů		
Měrná jednotka	Počet účastníků		
Správce měřítka	Předseda dobrovolného Svazku obcí Sever		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	26
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Součtem podpisů na prezenčních listinách zjistíme zájem subjektů v území o výměnu zkušeností a informací o kapacitě jednotlivých základních škol, rozšíření nabídky vzdělávání (jazykové zaměření, sportovní zaměření školy a jiné).		
Metodika a výpočet:	Na základě prezenční listiny ze setkání starostů dobrovolného Svazku obcí Sever budou sečteny počty účastníků.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy a prezenční listiny ze setkání zainteresovaných subjektů na setkání dobrovolného Svazku obcí Sever		

Problémový okruh/Cíl	<i>1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji</i> <i>1.1 Organizování společných setkávání zainteresovaných subjektů v území</i>		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Informovanost široké veřejnosti (rodičů) o nové nabídce vzdělávání a o zachování školy		
Měrná jednotka	Zveřejněné zápisy ze setkávání na webových stránkách jednotlivých obcí		
Správce měřítka	Předseda DSO Sever		

Roky	2013	2017	2020
Plán		12	12
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Počet vytvořených a zveřejněných zápisů z uskutečněných setkání zainteresovaných subjektů v území, které bude probíhat v rámci setkávání dobrovolného Svazku obcí Sever.		
Metodika a výpočet:	Na základě vytvořeného a zveřejněného zápisu ze setkání starostů dobrovolného Svazku obcí Sever budou sečteny počty uveřejnění na webových stránkách jednotlivých obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky jednotlivých obcí.		

Problémový okruh/Cíl	1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji 1.2 Uzavírání dohod mezi obcemi řešícími nevyužitou kapacitu budov		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Uzavřené dohody		
Měrná jednotka	Počet dohod		
Správce měřítka	Předseda DSO Sever		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dohody o vytvoření společenských, kulturních a vzdělanostních center v malých obcích, popřípadě institucí jiných, sloužících např. sociálním účelům na základě uzavřených dohod mezi obcemi.		
Metodika a výpočet:	Součet všech uzavřených dohod.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání zastupitelstev jednotlivých obcí, zápis z jednání na dobrovolném Svazku obcí Sever.		

Problémový okruh/Cíl	1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji 1.2 Uzavírání dohod mezi obcemi řešícími nevyužitou kapacitu budov		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet upravených objektů		
Měrná jednotka	Nově upravené objekty		
Správce měřítka	Předseda DSO Sever		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření společenských, kulturních a vzdělanostních center v malých obcích, popřípadě institucí jiných, sloužících např. sociálním účelům na základě uzavřených dohod mezi obcemi.		
Metodika a výpočet:	Součet všech nově upravených objektů		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí, zápisy z jednání dobrovolného Svazku obcí Sever		

Problémový okruh/Cíl	1. Zachování základních škol při nedostatku žáků vzhledem k demografickému vývoji 1.2 Uzavírání dohod mezi obcemi řešícími nevyužitou kapacitu budov		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Využitelnost budov		
Měrná jednotka	Počet studií o další využitelnosti budov		
Správce měřítka	Předseda DSO Sever		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvořené studie o využitelnosti vytipovaných budov pro přestavbu na společenská, kulturní a vzdělanostní centra, popřípadě institucí jiných		
Metodika a výpočet:	Součet všech vytvořených studií využitelnosti budov		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy ze setkání zainteresovaných subjektů na setkání dobrovolného Svazku obcí Sever		

Problémový okruh	2. Nedostatečná kapacita mateřských škol		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Uzavřené dohody mezi obcemi		
Měrná jednotka	Počet dohod		
Správce měřítka	Spolupracující starosta v projektu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dohody o vytvoření umístování dětí v MŠ v obcích, které mají volnou kapacitu z obcí, kde tato kapacita chybí		
Metodika a výpočet:	Součet všech uzavřených dohod.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání zastupitelstev jednotlivých obcí, zápis z jednání na dobrovolném Svazku obcí Sever.		

Problémový okruh 2	2. Nedostatečná kapacita mateřských škol 2.1 Slučování ZŠ a MŠ		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Vybudování nových tříd MŠ v ZŠ		
Měrná jednotka	Počet tříd		
Správce měřítka	Starosta města Rumburk (ORP Rumburk)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nedostatečné kapacity MŠ lze vyřešit vytvořením nových tříd v budovách ZŠ, které mají nevyužívanou kapacitu. Tyto třídy lze budovat v samostatných ZŠ a MŠ, případně může dojít k jejich sloučení.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech nových tříd		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, zápisy z jednání zastupitelstev jednotlivých obcí		

Problémový okruh/Cíl	2. Nedostatečná kapacita mateřských škol 2.2 Umíst'ování dětí z obcí s nedostatečnou kapacitou míst v MŠ do obcí s MŠ, kde volná kapacita je		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	<i>Odkaz na webových stránkách ORP Rumburk</i>		
Měrná jednotka	<i>Webová stránka ORP Rumburk</i>		
Správce měřítka	<i>Spolupracující starosta v projektu, ORP Rumburk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Jednotlivá zařízení budou na svých webových stránkách, po ukončení zápisu do MŠ, uveřejňovat počty odmítnutých dětí z důvodu nedostatečných kapacit a informaci předají na ORP Rumburk.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Webové stránky města Rumburk rozšířené o pravidelně aktualizované informace o počtu volných míst v MŠ jednotlivých obcí správního obvodu Rumburk</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Webové stránky jednotlivých zařízení o počtu odmítnutých dětí z důvodu nedostatečných kapacit, informace na ORP Rumburk o počtu umístěných dětí ve všech zařízeních na území ORP, volných kapacit a počtu odmítnutých dětí,</i>		

Problémový okruh/Cíl	2. Nedostatečná kapacita mateřských škol 2.2 Umíst'ování dětí z obcí s nedostatečnou kapacitou míst v MŠ do obcí s MŠ, kde volná kapacita je		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Využitelnost kapacit		
Měrná jednotka	<i>Počet volných míst ve všech MŠ ve správním obvodu</i>		
Správce měřítka	<i>Spolupracující starosta v projektu, ORP Rumburk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	0
Skutečnost	43		
Popis měřítka:	<i>Jednotlivá zařízení budou na svých webových stránkách, po ukončení zápisu do MŠ, uveřejňovat počty volných kapacit a informaci předají na ORP Rumburk.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Součet všech volných kapacit ve všech MŠ správního obvodu Rumburk</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Webové stránky jednotlivých zařízení o počtu volných kapacit, informace na ORP Rumburk o počtu umístěných dětí ve všech zařízeních na území ORP, volných kapacit a počtu odmítnutých dětí,</i>		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Manažer strategie
Správci cílů
Gestoři indikátorů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Organizování společných setkávání zainteresovaných subjektů v území	předseda Svazku obcí Sever
1.2	Uzavírání dohod mezi obcemi, řešících nevyužitou kapacitu budov	předseda Svazku obcí Sever
2.1	Slučování ZŠ s MŠ	starosta města Rumburk
2.2	Umísťování dětí z obcí s nedostatečnou kapacitou míst v MŠ do obcí s MŠ, kde volná kapacita je	Spolupracující starosta, případně starosta ORP Rumburk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Uspořádané setkání představitelů škol a představitelů obcí v území pravidelně min. 1x ročně	předseda Svazku obcí Sever
2	Počet účastníků z řad zainteresovaných subjektů	předseda Svazku obcí Sever

3	Informovanost široké veřejnosti (rodičů) o nové nabídce vzdělávání a o zachování školy	předseda Svazku obcí Sever
4	Uzavřené dohody	předseda Svazku obcí Sever
5	Počet upravených objektů	předseda Svazku obcí Sever
6	Využitelnost budov	předseda Svazku obcí Sever
7	Uzavřené dohody mezi obcemi	Spolupracující starosta, ORP Rumburk
8	Vybudování nových tříd MŠ v ZŠ	starosta města Rumburk
9	Odkaz na webových stránkách ORP Rumburk	Spolupracující starosta, ORP Rumburk
10	Využitelnost kapacit MŠ	Spolupracující starosta, případně starosta ORP Rumburk

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. – 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. – 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje.

Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.¹ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do

zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Silná stránka území ORP Rumburk spočívá ve stabilním množství MŠ a ZŠ a v pokrytí celého území těmito zařízeními. Také dostatek speciálních škol v území je jeho silnou stránkou. Nejvýznamnější sílu v území spatřujeme v meziobecní spolupráci, která je v Dobrovolném svazku obcí Sever na vysoké úrovni.

Území se potýká s nedostatečnou kapacitou volných míst v mateřských školách a naopak s nadměrnou kapacitou volných míst v základních školách a ve školních jídelnách.

Zlepšení situace spatřujeme v lepší informovanosti veřejnosti o počtu volných míst v mateřských školách na malých obcích, sloučení ZŠ a MŠ, čímž se využije nadměrná kapacita ZŠ a vytvoří se nová místa v MŠ a nebude nutné ZŠ na malých obcích rušit.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství byla zpracována v následujících krocích.

- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s pracovníky školství ORP Rumburk
- konzultace se starosty dotčených obcí ORP Rumburk
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku
- doplnění a oprava nástinu variantních návrhů
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- dopracování závěru, postupu tvorby strategie a úprava finálního souhrnného dokumentu

Analytická část oblasti školství byla zpracovávána v období leden 2014 – květen 2014. Poté byly do dokumentu zapracovány připomínky z oponentury. Konečné znění analytické části bylo na SMO ČR předáno 30. 9. 2014. Další etapou bylo zpracování návrhové části SD v termínu do 20. 12. 2014. Dne 28. 2. 2015 obdržel realizační tým připomínky, které byly zapracovány a odevzdány 31. 3. 2015.

Autorkou analytické i návrhové části je Ing. Dana Vorlová, která své návrhy budoucí meziobecní spolupráce formulovala mj. na základě předchozích řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Rumburk a odbornými pracovníky. Analytická část SD byla schválena na 1. oficiálním setkání 18. června 2014 v Lipové. Konečná verze dokumentu bude předložena ke schválení na 2. oficiálním setkání představitelů obcí 24. dubna 2015 v Krásné Lípě.

3.5. Přílohy

Tyto tabulky a grafy jsou součástí bodu 3:

tabulka č. 20 - 56

graf č. 8 – 9

Strategie území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství neobsahuje žádnou samostatnou přílohu.

Seznam zkratk

BT	běžná třída
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
MC	mateřské centrum
MF	Ministerstvo financí
MM	magistrát města
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství a tělovýchovy
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
RUD	rozpočtové určení daní
ŠD	školní družina
SO	správní obvod
ST	speciální třída
SVČ	středisko volného času
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

3.5.1. Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V obvodu SO ORP Rumburk se nachází 12 obcí. V celém SO ORP Rumburk působí 61 registrovaných sociálních služeb. Tento počet se rozšiřuje o dalších 15 registrovaných sociálních služeb, které na dané území zasahují nejen ze sousedního SO ORP Varnsdorf.

Jako zdroje pro analýzu byly použity dokumenty Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2014 – 2017 a Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, který byl schválen všemi obcemi v SO ORP Rumburk.

Při sestavování komentářů k analýze byl použit Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, který byl schválen pro celou oblast Šluknovského výběžku, tedy pro SO ORP Rumburk a SO ORP Varnsdorf. Vzhledem k místní provázanosti bylo mnoho komentářů ponecháno v původní podobě, tak jak jsou určeny pro celé Šluknovsko. Upravovány byly pouze ty komentáře, které dokument zmiňuje čistě pro oblast SO ORP Rumburk.

Tabulka č. 57: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	7
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	4
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	1

Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	3
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	0
celkem	28

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Tabulka č. 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	7
Domovy pro seniory	4
Domovy se zvláštním režimem	6
Chráněné bydlení	4
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	3
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	0
celkem	32

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Tabulka č. 59: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo SO ORP působících v rámci SO ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (SO ORP)
1.	Domov svaté Máří Magdalény Jiřetín pod Jedlovou	azylové domy	Diecézní charita Litoměřice	Varnsdorf
2.	Domov pro seniory	domovy pro seniory	JIPRO-CASH s.r.o.	Varnsdorf
3.	Domov se zvláštním režimem	domovy se zvláštním režimem	JIPRO-CASH s.r.o.	Varnsdorf
4.	Domov se zvláštním režimem	domovy se zvláštním režimem	Hlavní město Praha	Praha

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>) a vlastní šetření.“

Tabulka č. 60: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	9
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	3
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	7
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	4
	Chráněné bydlení	4
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	1
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4

	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Sociálně terapeutické dílny	3
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	3
	Sociální rehabilitace	2

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Pro území SO ORP Rumburk je registrováno 61 sociálních služeb.

U pečovatelských služeb se jedná většinou o poskytovatele vázané na město, které je zřizovatelem sociální služby a služba je tak určena pouze pro obyvatele dané obce.

V SO ORP Rumburk působí jeden azylový dům, který v cílové skupině má jak jednotlivce (muže, ženy), tak rodiny s dětmi. Poskytovatel zvolil kombinaci těchto cílových skupin z důvodu absence azylového bydlení pro rodiče s dětmi v oblasti Šluknovska (ve SO ORP Varnsdorf působí azylový dům pro matky s dětmi, zde se ale jedná o velmi specifickou službu, která se zaměřuje na uživatele se zdravotním postižením, kteří pocházejí převážně mimo SO ORP Varnsdorf).

Zdrojem pro vyplnění tabulky byl Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>).

Tabulka č. 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele SO ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	5
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	9
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	3
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	7
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	6
	Chráněné bydlení	4
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
Služby sociální prevence	Raná péče	2
	Telefonická krizová pomoc	5
	Tlumočnické služby	0

Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Kontaktní centra	1
Krizová pomoc	1
Intervenční centra	1
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Noclehárny	0
Služby následné péče	0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3
Sociálně terapeutické dílny	3
Terapeutické komunity	0
Terénní programy	3
Sociální rehabilitace	3

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Seznam služeb působících v rámci SO ORP Rumburk, ale majících sídlo mimo SO ORP:

- § 37 odstavec 3 Odborné sociální poradenství: poskytovatel Sdružení Programy občanské pomoci a sociální intervence - služba je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 49 Domovy pro seniory: zřizovatelem JIPRO-CASH s.r.o., Česká Lípa - služba je určena pro celé Šluknovsko,
- § 50 Domovy se zvláštním režimem: zřizovatelem JIPRO-CASH s.r.o., Česká Lípa - služba je určena pro celé Šluknovsko,
- § 50 Domovy se zvláštním režimem: zřizovatelem je Magistrát hlavního města Prahy - služba je poskytována v území SO ORP Rumburk, ale ne pro občany SO ORP Rumburk,
- § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče Nemocnice Varnsdorf, příspěvková organizace Varnsdorf - služba je určena pro celé Šluknovsko,
- § 54 Raná péče: poskytovatelem je Diakonie ČCE Středisko v Praze 5 Stodůlkách - služby je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 54 Raná péče: poskytovatel Federace rodičů a přátel sluchově postižených - Středisko rané péče Tamtam Praha - služba je poskytována v 9 krajích, tzn. pro celý Ústecký kraj,
- § 55 Telefonická krizová pomoc: poskytovatelem je Bílý kruh bezpečí, o.s., Praha - služba je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 55 Telefonická krizová pomoc: poskytovatel: ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky Praha - služba je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 55 Telefonická krizová pomoc: poskytovatel Česká asociace pro psychické zdraví Praha - služba je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 55 Telefonická krizová pomoc: poskytovatel ROSA - centrum pro týrané a osamělé ženy Praha - služba je určena pro celý Ústecký kraj,

- § 55 Telefonická krizová pomoc: poskytovatel Sdružení Linka bezpečí Praha - služba je určena pro celý Ústecký kraj,
- § 57 Azylové domy: poskytovatelem je Diecézní charita Litoměřice - DOMOV SV. M. MAGDALÉNY Jiřetín pod Jedlovou - služba je určena pro celé Šluknovsko,
- § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: poskytovatel Svaz tělesně postižených v ČR, o. s. okresní organizace Děčín - služba je určena pro okres Děčín
- § 70 Sociální rehabilitace: poskytovatelem je Diecézní charita Litoměřice - DOMOV SV. M. MAGDALÉNY Jiřetín pod Jedlovou - služba je určena pro celé Šluknovsko,

Z komunitního plánu Šluknovského výběžku vyplývají následující doporučení:

Je potřeba zlepšit dostupnost informací pro část potenciálních uživatelů, především pro rodiny, osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením, pro osoby ohrožené drogou a studenty, zcela chybí služby určené lidem s psychiatrickou diagnózou.

Tabulka č. 62: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Rumburk					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	1	0	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	7	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	2	1	0	0	1
Domovy se zvláštním režimem	0	2	3	0	0	1
Chráněné bydlení	0	3	0	0	0	1
Azylové domy	0	0	0	1	0	1
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0		1	2	0	1
Noclehárny	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	1	0	0	1	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	1
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	0	0	0
celkem	0	16	5	3	1	7

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Tabulka č. 63: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Typ sociální služby	Zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Sociální poradenství	0	0	1	1	0	3
Služby sociální péče	Osobní asistence	0	0	0	0	0	2
	Pečovatelská služba	0	0	6	0	1	2
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	1	0	0	0	2
	Odlehčovací služby	0	0	1	0	0	0
	Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	1	0	0	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	7	0	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	2	1	0	0	1
	Domovy se zvláštním režimem	0	2	3	0	0	1
	Chráněné bydlení	0	3	0	0	0	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	0	2	0	0	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	1	0	1
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	0	0	5
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	1	0	1
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
	Kontaktní centra	0	0	0	0	0	1
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	1
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	1
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	1	2	0	1
	Noclehárny	0	0	0	0	0	0
	Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	1	2	0	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	3
	Sociálně terapeutické dílny	0	1	0	0	1	1
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
	Terénní programy	0	0	1	0	0	2
Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	3	
celkem	0	17	17	7	2	33	

„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Služby sociální prevence jsou v území SO ORP poskytovány převážně nestátními neziskovými organizacemi (o. p. s., spolek, církevní organizace), obce se na preventivní služby zaměřují v malém

měřítka (pouze jediná obec - Krásná Lípa, zřizuje příspěvkovou organizaci, která má registrované 3 preventivní služby a jedno odborné sociální poradenství).

Naopak v službách sociální péče obce kladou velký důraz na poskytování služeb poskytovaných převážně seniorům, kdy z 19 registrovaných služeb je 10 poskytováno obcemi.

Ve SO ORP Rumburk se nachází velké množství pobytových služeb zaměřených na osoby se zdravotním postižením. Zároveň v rámci projektu „Transformace Ústavu sociální péče Lobendava“ do SO ORP přijdou další lidé se zdravotním postižením, kteří budou potřebovat další sociální služby.

V Komunitním plánu Šluknovska se nachází následující konstatování:

Ve většině oslovených obcí je nulová nebo malá finanční podpora sociálních služeb, proto je nutné posílit politickou podporu komunitnímu plánování a také finanční podporu sociálním službám. V tomto směru je vhodné posílit kompetence obcí (případně poskytovatelů) k využívání dotačních programů – buď samostatně, nebo v partnerství. Podpora ze strany obce může být také v podobě bezplatného/levného poskytnutí prostor pro realizaci služeb.

Na přímý dotaz, "Jaké služby Vám v obci chybí", odpověděli zástupci měst a obcí následovně:

Velký Šenov, Jiříkov, Lipová, Doubice a Šluknov - žádné sociální služby nechybí, naopak Obec Staré Křečany by uvítala celou škálu sociálních služeb (dle katalogu).

Zástupce Krásné Lípy konstatoval, že všeobecně chybí funkční systém ve financování a koordinování sociálních služeb. Nejvíce pak konstatuje, že schází místa v domovech pro seniory (tvrzení je založeno na základě demografického stárnutí populace).

V rámci dotazníkového šetření mezi starosty obcí ve SO ORP pro Místní akční skupinu Šluknovsko se zjišťovala potřeba pro řešení společensky nepříznivých společenských jevů a podpory služeb pro specifické skupiny obyvatel.

V otázce řešení nepříznivých společenských jevů celkem 9 obcí (Lipová, Staré Křečany, Dolní Poustevna, Jiříkov, Krásná Lípa, Mikulášovice, Šluknov, Velký Šenov, Vilémov) vyjádřilo potřebu aktivit zaměřených na volnočasové zařízení pro děti a mládež, 3 obce (Rumburk, Šluknov, Vilémov) vyjádřily potřebu služeb prevence, zaměřené hlavně na prevenci kriminality. Mikulášovice vyjádřily potřebu služeb pro volnočasové vyžití seniorů. Doubice a Lobendava se k otázce nevyjádřily.

V otázce podpory služeb pro specifické skupiny obyvatel se 11 obcí (Rumburk, Lobendava, Lipová, Staré Křečany, Dolní Poustevna, Jiříkov, Krásná Lípa, Mikulášovice, Šluknov, Velký Šenov, Vilémov) vyjádřilo pro potřebu služeb pro seniory - domy pro seniory a pečovatelskou službu. Rumburk vyjádřil potřebu azylového bydlení pro matky s dětmi. Jiříkov vyjádřil potřebu sociálního bydlení pro specifické skupiny obyvatel a Šluknov terénní práci. Doubice se k otázce nevyjádřila.

Tabulka č. 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky							
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje	finanční prostředky celkem
Posuzovaný správní obvod	Rumburk							
Druh zařízení sociálních služeb								
Centra denních služeb								
Denní stacionáře			300 000					300 000
Týdenní stacionáře								0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	21 620 000	6 696 000		5 705 000	37 097 000		726 000	71 844 000
Domovy pro seniory	15 460 000			14 889 000	35 946 000	84 000	1 490 000	67 869 000
Domovy se zvláštním režimem	16 344 000		53 893	12 981 000	42 298 473	4 600	11 245 288	82 927 254
Chráněné bydlení	1 301 000			100 000				1 401 000
Azylové domy	1 350 000	105 000			320 000		25 000	1 800 000
Domy na půl cesty								0
Zařízení pro krizovou pomoc								0
Nízkoprahová denní centra								0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	753 000	50 000	137 000	350 000		471 000	72 000	1 833 000
Noclehárny								0
Terapeutické komunity								0
Sociální poradny								0
Sociálně terapeutické dílny	1 658 000		3 000			222 481	501 670	2 385 151
Centra sociálně rehabilitačních služeb								0
Pracoviště rané péče								0
Intervenční centra	2 000 000	180 000					358 000	2 538 000
Služby následné péče								0
Ostatní	12 761 135	430 000	1 276 000	5 461 950	3 520 070	458 979	4 906 154	28 814 288
celkem za všechna zařízení	60 486 000	7 031 000	493 893	34 025 000	115 661 473	782 081	14 417 958	232 897 405

„Zdroj: Výkaznictví a dotace MPSV, dotace Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní šetření (výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb).“

Více jak 86 % z financí, které jdou do sociálních služeb ve SO ORP Rumburk, jsou směřovány do pobytových služeb sociální péče. Dalších 8,5 % je směřováno do služeb prevence spojených s cílovou skupinou osoby se zdravotním postižením či senioři. Pouze 5,5 % finančního objemu je směřováno do služeb sociální prevence, spojených se sociálním vyloučením (drogy, bezdomovectví, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a terénní programy).

Finanční analýza obecních výdajů na sociální oblast v SO ORP Rumburk v letech 2003 – 2012 ukazuje zajímavý efekt, kdy do roku 2006 finance v sociální oblasti klesaly a od roku 2007 naopak výdaje v sociální oblasti každým rokem stoupají.

Výdaje v roce 2004 mírně narostly (0,09 %) oproti roku 2003. V roce 2005 klesly o 19,40 % oproti roku 2003. V roce 2006 došlo k navýšení vydaných prostředků ve SO ORP Rumburk, ale oproti roku 2003 se přesto jednalo o pokles o 17,67 %.

V roce 2007 dochází k sociální reformě a vstupuje v platnost nový zákon o sociálních službách. Tyto skutečnosti se promítly do zmíněné vyhlášky a promítly se i do výše finančních prostředků vydávaných ve SO ORP Rumburk do sociální oblasti. Od tohoto roku dochází k pravidelnému nárůstu finančních prostředků v sociální oblasti.

Výdaje v roce 2008 vzrostly o 7,63 % oproti roku 2007, v roce 2009 vzrostly o 14,95 % oproti roku 2007, v roce 2010 vzrostly o 24,64 % oproti roku 2007, v roce 2011 vzrostly o 30,29 % oproti roku 2007 a v roce 2012 rekordně vzrostly o 53,89 % oproti roku 2007.

Z finanční analýzy obecních výdajů na sociální oblast ve SO ORP Rumburk v letech 2003 – 2012 dle jednotlivých paragrafů se ukazuje, že nárůst výdajů se týká hlavně paragrafu 4349 (Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva včetně např. programů pomoci propuštěným vězňům včetně prevence kriminality a neoddělitelných podpor více skupinám obyvatelstva apod.) a paragrafu 4378 (Terénní programy). U obou výdajů dochází k nárůstu díky projektům prevence kriminality, které obce získaly, a podpoře terénní práce z Úřadu vlády ČR (podpora je určena i na neregistrovanou terénní práci – jediný registrovaný terénní program má město Krásná Lípa). Nejedná se tedy o výdaje přímo související s poskytováním sociálních služeb, ale jedná se o výdaje na sociální oblast.

Ke skoro 17 % nárůstu dochází i u paragrafu 4351 Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení.

Tabulka č. 65: Přehled obecních výdajů na sociální oblast v SO ORP Rumburk v letech 2003 – 2012

SO ORP				Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	Rumburk	
Počet obcí				12	12	12	12	12	12	12	12	12	
Počet obyvatel				34 018	34 144	34 182	34 220	34 473	34 710	34 710	34 600	33 646	33 556
Oddíl	Pododdíl	Paragraf	Název	Výsledek od poč. roku 2003 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2004 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2005 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2006 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2007 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2008 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2009 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2010 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2011 v tis. Kč	Výsledek od poč. roku 2012 v tis. Kč
			%	100,00	0,09	-19,40	-17,67	100,00	7,63	14,95	24,64	30,29	53,89
			Výdaje za SO ORP celkem	1 204,63	1 205,67	970,97	991,82	7 505,50	8 078,35	8 627,82	9 354,51	9 779,18	11 550,49

„Zdroj: Ministerstvo financí ČR (vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě), celá tabulka členěná vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě.“

Tabulka č. 66: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						15									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				288											
Domovy pro seniory				208											
Domovy se zvláštním režimem				331											
Chráněné bydlení	4			41											
Azylové domy				20											
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						110									
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny															
Sociálně terapeutické dílny						117									
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra				1		1					1				
Služby následné péče															
Ostatní															

„Zdroj“ Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsko (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>).“

Vzhledem k projektu „Transformace Ústavu sociální péče Lobendava“, jehož cílem je postupný přechod 33 uživatelů do chráněného bydlení v běžném prostředí (rodinné domy, byty) v Rumburku, Šluknově a Velkém Šenově, dojde k nárůstu počtu uživatelů služby Chráněné bydlení. Zároveň s tím může dojít k další potřebě služeb pro osoby se zdravotním postižením.

Pro stanovení optimálních kapacit vycházíme z doporučení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2014 – 2017. Komunitní plán je stanoven na celou oblast

Šluknovského výběžku (SO ORP Rumburk a SO ORP Varnsdorf). Vzhledem k územnímu propojení je velmi těžké rozlišovat a doporučovat služby pro samostatný SO ORP Rumburk, proto jsou doporučení vztahována pro celý Šluknovský výběžek.

Služby sociální péče

Osobní asistence:

Službu poskytují na Šluknovsku dva poskytovatelé (kapacita 6) a její okamžitá kapacita je nedostačující.

Pečovatelská služba:

Tato služba zaznamenala v regionu poměrně masivní rozvoj v posledních letech, lze očekávat další vysokou dynamiku a neustále stoupá počet uživatelů služby v terénu, nicméně stále existují území, která nejsou pečovatelskou službou zajištěna.

Podpora samostatného bydlení:

S ohledem na počet uživatelů „ústavních služeb“ na Šluknovsku se jeví současná kapacita (54) jako nedostačující a zasluhuje další podporu jak ze strany měst, obcí, kraje, MPSV, tak i z dalších zdrojů. Je zde velká nutnost dalšího rozvoje služeb včetně změn ve formě jejich poskytování, zejména pro osoby s chronickým a duševním onemocněním.

Odlehčovací služby:

S ohledem na předpokládaný demografický vývoj na Šluknovsku se jeví současná kapacita této služby na Šluknovsku jako zasluhující další podporu v rozvoji, což definuje i řada opatření a cílů v Komunitním plánu Šluknovska.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením:

Celková kapacita poměrně výrazně přesahuje průměrnou okamžitou kapacitu k počtu obyvatel regionu, ovšem to je dáno historickým vývojem v těchto službách.

Domovy pro seniory:

Okamžitá kapacita služby je z hlediska Ústeckého kraje výrazně vyšší, než je běžné. Dvě zařízení kombinují tuto službu se službou DZR. S ohledem na předpokládaný demografický vývoj lze předpokládat, že se potřeba poskytování těchto služeb zvýší.

Domovy se zvláštním režimem:

Rozvojový potenciál této služby je dán zejména demografickou situací v regionu a procesem stárnutí populace a rovněž předpokladem rozvoje služeb pro osoby s chronickým a duševním onemocněním vč. Alzheimerovy choroby a jiných forem demencí či závislostí na návykových látkách. Současné domovy se zvláštním režimem mají na jedné straně sice poměrně vysokou kapacitu, ale současně také širší spádovost, než pouze z Ústeckého kraje a to včetně spádovosti Hlavního města Prahy.

Chráněné bydlení:

S ohledem na počet uživatelů např. „ústavních služeb“ na Šluknovsku, na změny v počtu osob (cílových skupin této služby) i s ohledem na doposud realizované projekty má tato služba obrovský

rozvojový potenciál a její současná kapacita nemůže pokrývat budoucí potřeby této formy pomoci a podpory.

Centra denních služeb, Denní stacionáře, Týdenní stacionáře:

Výše uvedené služby se v regionu neposkytují. S ohledem na předpokládaný demografický vývoj lze předpokládat, že se potřeba poskytování těchto služeb objeví.

Služby sociální prevence a odborné sociální poradenství

Odborné sociální poradenství:

Současná okamžitá kapacita regionu ve službě odborné sociální poradenství je 6. Optimální kapacita pro region by byla 10.

Azylové domy:

S ohledem na množství neuspokojených žadatelů o službu je potřeba navýšit kapacitu služby u cílové skupiny muži a ženy na minimální stav 22 míst v okamžité kapacitě, 28 míst v optimální kapacitě. Dále je potřeba zřídit službu azylového bydlení pro rodiče s dětmi s minimální kapacitou 25 míst.

Kontaktní centra:

Současná kapacita je 2. Optimální kapacita by byla 3 pro SO ORP Rumburk.

Nízkoprahová denní centra:

V regionu není žádný registrovaný poskytovatel. Vzhledem ke kumulaci osob bez přístřeší ve větších městech by optimální okamžitá kapacita za celý region byla 10.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež:

Současná okamžitá kapacita služby v regionu je 140. Optimální stav je 160 až 180 míst, pokud by se do poptávky zahrnul zájem obcí Jiříkov, Křečany a Mikulášovice.

Noclehárny:

V regionu není žádný registrovaný poskytovatel. Optimální okamžitá kapacita by byla 10 lůžek pro cílovou skupinu mužů (Rumburk) a 5 pro cílovou skupinu ženy pro Šluknovsko.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi:

Vzhledem k tomu, že určité části regionu jsou personálně pokrývány na úkor okamžité kapacity jinde a narůstají počty rodin, které se ocitají v nepříznivé sociální situaci, je požadovaná kapacita stanovena: ambulantní 10 - 15, terénní 11 - 15.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením:

V regionu mají registrovanou službu 3 poskytovatelé, reálně ale služba v regionu poskytována není.

Sociálně terapeutické dílny:

Současná kapacita této služby je 22, pro osoby se zdravotním postižením. Dle sdělení poskytovatele by optimální kapacita, s ohledem na neuspokojené pohledávky a probíhající transformaci v regionu, byla 30. V regionu zcela chybí tento typ služby pro osoby, na které jsou zaměřeny služby

prevence, tj. například pro osoby bez přístřeší. Mezi poskytovateli bylo hovořeno o potřebě vzniku této služby pro uživatele azylových domů. Optimální kapacita by pro tuto cílovou skupinu byla minimálně 10 míst, optimálně 20 míst.

Terénní programy:

Současná okamžitá kapacita služby je 18 (včetně terénních pracovníků MěÚ). S ohledem na rostoucí počet osob, které se ocitají v nepříznivé sociální situaci, se optimální kapacita stanovila na 23.

Službu pro cílovou skupinu osob se závislostí v regionu poskytuje pouze jeden registrovaný poskytovatel prostřednictvím svých dvou pracovníků. Tito pracovníci jsou v Rumburku, vyjíždí i do Varnsdorfu. Program je zaměřen na poskytování zdravotně sociálních služeb komunitě pouličních uživatelů drog. Dle pracovníků služby chybí terénní program pro lokality Šluknov, Jiříkov, Křečany, Krásná Lípa. Současná kapacita je 2. Optimální kapacita pro pokrytí požadovaného rozšíření je 4.

Sociální rehabilitace:

Současná kapacita služby pro region je 15. Vzhledem k množství neuspokojených zájemců je tato kapacita poskytovateli považována jako minimální. Optimální okamžitá kapacita za celý region by byla 25.

Komunitní plán Šluknovska reaguje a poukazuje na podhodnocenou kapacitu služeb pro seniory, menšiny a osoby ohrožené užíváním návykových látek. U seniorů je evidentní rostoucí tlak na služby – délka života se prodlužuje a populace Šluknovska stárne.

U všech služeb se jako vhodné jeví směřovat podporu do terénních a ambulantních služeb, které podpoří samostatný život uživatele služby v jeho přirozeném prostředí, působí preventivně v řadě sociopatologických jevů a umožní podchytit vznikající problémy. Tyto služby jsou také finančně méně náročné a umožňují pokrýt větší část regionu.

Chybí podpora oblasti prevence, nedostatečné jsou terénní služby, které by včas detekovaly problémy a eliminovaly je v jejich počátcích.

Zároveň chybí služby zaměřující se na osoby s psychiatrickým onemocněním.

Tabulka č. 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	a osoby se	tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	2 849 570	0	0	0	630 000	245 000	0	0
Výdaje	8 104 830	0	0	0	1 831 000	945 000	0	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	35,16 %	0	0	0	34,41%	24,93%	0	0

„Zdroj: Ministerstvo financí ČR (vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě), celá tabulka členěná vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě.“

Údaje pro Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením se nepodařilo zjistit. Pro region mají registrovanou službu 3 poskytovatelé.

U Pečovatelské služby se jedná o 5 poskytovatelů, odlehčovací služby nabízí jeden poskytovatel a v případě podpory samostatného bydlení se jedná o 3 poskytovatele.

Tabulka č. 68: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0

„Zdroj: vlastní šetření (výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb)“

Z dostupných zdrojů se nepodařilo zjistit množství neuspokojených žadatelů za rok 2012.

Tabulka č. 69: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	15	15	0	0	0
	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	26	47	0	83	46
	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	181	162	0	0	0
	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	137	87	0	91	127
	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy

Posuzovaný správní obvod - celkem	0	120	132	0	16	13	0	61	18
	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	84	858	1 452

„Zdroj: vlastní šetření (data pocházejí z výročních zpráv organizací za rok 2012, popřípadě dalších dostupných zdrojů).“

S ohledem na předpokládaný demografický vývoj v SO ORP lze předpokládat, že se potřeba poskytování služeb pro seniory zvýší.

Tabulka č. 70: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	300 000	54,79		
Denní stacionáře	0	0,00		
Týdenní stacionáře	0	0,00		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	71 844 000			683,45
Domovy pro seniory	67 869 000			893,95
Domovy se zvláštním režimem	82 927 254			730,54
Chráněné bydlení	1 401 000			85,30
Azylové domy	1 800 000			243,15
Domy na půl cesty	0	0,00		
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0,00		
Nízkoprahová denní centra	0	0,00		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1 833 000	45,65		
Noclehárny	0	0,00		
Terapeutické komunity	0	0,00		
Sociální poradny	0	0,00		
Sociálně terapeutické dílny	2 385 151	55,85		
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0,00		
Pracoviště rané péče	0	0,00		
Intervenční centra	2 538 000	2317,81	2317,81	2317,81
Služby následné péče	0	0,00		
ostatní				

„Zdroj: výkaznictví a dotace MPSV , dotace Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní šetření (výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb).“

Údaje o průměrných nákladech na uživatele vychází z propočtů nákladů na službu a počtu klientů v daných službách, které jsou uváděny v registru poskytovatelů sociálních služeb. Pro výpočet průměrných nákladů na uživatele/den pobytové služby byly využity dostupné zdroje poskytovatelů.

Dobrovolnická služba

Dobrovolník je každý, kdo ze své dobré vůle, ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch jiných lidí nebo organizací. Dobrovolníkem se může stát v podstatě kdokoliv, protože každý z nás umí něco, co může poskytnout druhým.

Dobrovolnická činnost však není pouze o nahodilé pomoci, ale jde o organizované dobrovolnictví, které nabízí širší záběr možností pomoci. Na základě dobrovolnické služby vznikají dobrovolnická centra, která spolupracují s nejrůznějšími organizacemi a institucemi, kde budují optimální podmínky pro fungování dobrovolnictví. Lidé ochotní pomáhat, dobrovolníci, se tak dostanou například do nemocnice, kde mohou zpříjemnit čas hospitalizovaným. To je výhodou nejen pro hospitalizované, ale i pro nemocnici jako takovou, která díky funkčnímu systému dobrovolnictví zvyšuje kvalitu péče o pacienta.

Smyslem zákona o dobrovolnické službě je vytvářet co nejpříznivější prostředí pro dobrovolnické aktivity v České republice. Zákonem se řídí ty organizace, které mají udělenou akreditaci na své projekty anebo programy Ministerstvem vnitra v oblasti dobrovolnické služby. Zákon představuje ucelený, vzájemně provázaný systém podmínek, jejichž splnění umožňuje občanským sdružením, obecně prospěšným společnostem, církvím a náboženským společnostem a jejich právnickým osobám získat akreditaci pro oblast dobrovolnické služby. Akreditace je svého druhu „značkou kvality“, garancí, že organizace s akreditovaným projektem všem svým partnerům, působícím v akreditovaném režimu, zajišťuje služby ve standardní kvalitě, zajišťuje bezpečí a ochranu pro dobrovolníky i příjemce dobrovolnické služby. Akreditace je udělována na 3 roky. Existuje ale i nespočet dobrovolníků, kteří působí v organizacích mimo působnost zákona.

Tabulka č. 71: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu SO ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v SO ORP	2	1	1			
z toho Občanská sdružení	2	1	1			
z toho Církevní právnické osoby						
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá	1					
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	1	1	1			

„Zdroj: data z MVČR.“

Poskytovatelé akreditované dobrovolnické služby pochází ze SO ORP Rumburk.

Tabulka č. 72: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným	1	1	
osobám sociálně slabým			
osobám zdravotně postiženým	2	1	1
příslušníkům národnostních menšin			
imigrantům			
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			
osobám drogově závislým			
osobám trpícím domácím násilím			
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	2	1	
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách			
při ochraně a zlepšování životního prostředí			
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			
při sbírkových charitativních akcích			
uskutečňování rozvojových programů			

„Zdroj: data z MV ČR.“

Dle dostupných informací působí v některých organizacích dobrovolníci, kteří nespadají pod dikci zákona o dobrovolnické službě, ale splňují definici dobrovolnictví. Jedná se o dobrovolníky, které si vyhledává sám poskytovatel sociální služby. Tato dobrovolnická služba je vždy podřízena pravidlům, která si nastaví daná organizace v rámci vnitřních předpisů. Většinou se jedná o malé organizace, které umí jednodušeji zapojit dobrovolníky do své organizační struktury, větší organizace spíše chtějí dobrovolníky z akreditovaného programu.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 73 Analýza cílových skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	uživatelé služeb	<i>bude mi poskytnuto, co potřebuji, v době, kdy to potřebuji</i>	<i>"zneužiji" službu, jak nejvíc to půjde</i>	<i>* poskytovatelé osobně motivují uživatele ke změně</i>	<i>* dodržování standardů kvality *dodržování profesionálních pravidel *pravidelná školení pracovníků *pravidelné hodnocení služby s uživatelem</i>

		<i>dostanu podstatné informace, když je potřebuji</i>	<i>nemám zájem na své situaci nic měnit</i>	<i>* poskytovatelé a úřady poskytnou potřebné informace o sociálních službách</i>	<i>* letáky sociálních služeb * elektronický katalog sociálních služeb * tištěné katalogy sociálních služeb (krajský, Šluknovska)</i>
2.	<i>poskytovatelé služeb</i>	<i>je dostatečná informovanost o námi nabízených sociálních službách, programech a aktivitách</i>	<i>nedostatečné kapacity organizací (personální, finanční) na propagaci služeb</i>	<i>* informovanost prostřednictvím pořádání přednášek, seminářů, konferencí, osvětových akcí a vlastních prezentací poskytovatelů</i>	<i>* Den sociálních služeb 1x ročně * besedy, přednášky, semináře – každý poskytovatel min. 1x ročně * dny otevřených dveří – poskytovatelé ambulancí a pobytových služeb 1x ročně Prezentace v médiích</i>
		<i>mám dostatečný personál na zajištění služeb</i>	<i>nejsou zde kvalitní pracovníci</i>	<i>* výběr kvalitního personálu * motivace personálu</i>	<i>* pravidelné školení personálu</i>
		<i>poskytují kvalitní službu</i>	<i>nedostatečné standardy</i>	<i>* výběr kvalitního personálu * zajištění stabilního personálu</i>	<i>* pravidelné školení personálu * inspekce služeb</i>
		<i>mám zajištěné financování služeb na jejich rozvoj</i>	<i>ohrožení fungování služby a zajištění kvalitního personálu</i>	<i>* podání kvalitních projektů * zajištění vícezdrojového financování</i>	<i>* podání projektů</i>
3.	<i>zadavatelé služeb (obce, kraj, stát)</i>	<i>zajišťuji dostupnost služeb pro obyvatele regionu</i>	<i>nedojde k dostatečnému pokrytí celého území</i>	<i>* vytvoření koncepce poskytování služeb * aktualizace a vznik komunitního plánu</i>	<i>* výběr a podpora poskytovatele * koordinátor v sociální oblasti * horizontální i vertikální přenos informací o službách v SO ORP</i>
		<i>znám potřebnost služeb v regionu</i>	<i>nekoordinovaný vznik služeb v území, vznik služeb pouze „pro projekt“ nebo nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí k samosprávným kompetencím</i>	<i>* vytvoření koncepce poskytování služeb * aktualizace a vznik komunitního plánu</i>	<i>* meziobecní spolupráce * koordinátor v sociální oblasti * horizontální i vertikální přenos informací o službách v SO ORP</i>
		<i>objednávám kvalitní službu</i>	<i>nemám dostatečně kvalitního poskytovatele</i>	<i>* kontrola poskytování služeb</i>	<i>* inspekce kvality služeb</i>
		<i>objednávám finančně efektivní službu</i>	<i>nedostatek zdrojů, zmatená struktura financování zejména z veřejných zdrojů</i>	<i>* vytvoření koncepce poskytování služeb * kontrola poskytování služeb</i>	<i>* meziobecní spolupráce * prosazování společného postupu, společných zájmů</i>

					(legislativa, finance) * horizontální i vertikální přenos informací o službách v SO ORP * koordinátor v sociální oblasti
4.	veřejnost	vím o službách, které potřebuji	nemožnost zjistit informace o službách	* informovanost prostřednictvím pořádání přednášek, seminářů, konferencí, osvětových akcí a vlastních prezentací poskytovatelů	* Den sociálních služeb 1x ročně * besedy, přednášky, semináře – každý poskytovatel min. 1x ročně * dny otevřených dveří – poskytovatelé ambulantních a pobytových služeb 1x ročně Prezentace v médiích
		vím o službách, co potřebuji	nezájem o sociální oblast nebo pocit „protežování“ některých skupin obyvatel	* informovanost prostřednictvím pořádání přednášek, seminářů, konferencí, osvětových akcí a vlastních prezentací poskytovatelů	* Den sociálních služeb 1x ročně * besedy, přednášky, semináře – každý poskytovatel min. 1x ročně * dny otevřených dveří – poskytovatelé ambulantních a pobytových služeb 1x ročně Prezentace v médiích
5.	rodinní příslušníci uživatelů	vím o službách, co potřebuji	nezájem o službu nebo nemožnost zjistit informace o službách	* prezentace na venek * spolupráce s médii	* pravidelné informace (články, TZ) * příklady dobré praxe * prezentace organizace na internetu (www, Facebook apod.)
		finančně dostupné služby	neznalost služby, pocit neadekvátních požadavků od poskytovatele	* prezentace na venek * spolupráce s médii	* informační letáky o službě a její ceně * prezentace organizace na internetu (www, Facebook apod.)
6.	média	silný příběh = zvýšený prodej novin	nedostatečné informace o službách – poškození poskytovatele	* mediální spolupráce	* pravidelné informace (články, TZ) * příklady dobré praxe
7.	zaměstnanci v sociálních službách	dobrá a stabilní práce	pracovní přetížení, nedostatečné ohodnocení	* vnitřní komunikace poskytovatele	* systém hodnocení * systém školení a supervizí

		<i>prestíž práce</i>	<i>nedostatečné vnímání potřeby sociální práce = špatné hodnocení veřejností</i>	<i>* prezentace na venek * spolupráce s médii</i>	<i>* pravidelné informace (články, TZ) * příklady dobré praxe * prezentace organizace na internetu (www, Facebook apod.)</i>
8.	stát	<i>potřeba optimalizovat výdaje na poskytované služby</i>	<i>nedostatek financí, špatné rozložení zdrojů financování, nejasná strategie</i>	<i>* nastavení komunikace se všemi zainteresovanými subjekty (obce, kraje, poskytovatelé, uživatelé, odborné organizace, odborníci)</i>	<i>* jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi * podpora místního plánování * dostatečné ukotvení legislativy v sociální oblasti</i>

V Analýze cílových (dotčených) skupin v rámci území SO ORP jsme se snažili zaměřit na osm nejdůležitějších skupin z pohledu sociálních služeb. U každé vybrané skupiny jsme definovali její očekávání a vhodný způsob komunikace s ní. I zde se objevuje jasná potřeba koordinace plánování a komunikace v sociální oblasti.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka č. 74 Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatečné financování sociálních služeb	3	5	15	* podání kvalitního projektu * podání více žádostí (vícezdrojové financování) * možné snížení nákladů	poskytovatel, zadavatel
2		Nekoncepční rozdělování finančních prostředků na fungování sociálních služeb	3	5	15	* podání kvalitního projektu * podání více žádostí	poskytovatel, zadavatel
3		Změna odvodů za zaměstnance, minimální mzda apod.	2	3	6	* nalezení úspor * podání mimořádné žádosti	poskytovatel
4		Nedostatek financí na investice a vybavení	2	2	4	* využití fondů EU a státního rozpočtu * fundraising	poskytovatel
5		Snížení dotace z důvodu nedodržení indikátorů	2	2	4	* zlepšení informovanosti o službě * kvalitní poskytování	poskytovatel

						služby	
6	Organizační riziko	Nedostatek kvalitního personálu	3	2	6	* výběr kvalitního personálu * zajištění průběžného školení personálu	poskytovatel
7		Nedostatečná informovanost o službě	2	2	4	* zvýšení informovanosti prostřednictvím pořádání přednášek, seminářů, konferencí, osvětových akcí a vlastních prezentací poskytovatelů	poskytovatel
8		Nedostatečná koordinace v oblasti sociálních služeb	4	4	16	* horizontální a vertikální přenos informací o sociálních službách * vytvoření koncepce poskytování služeb * aktualizace a vznik komunitního plánu * meziobecní spolupráce * vznik koordinátora v sociální oblasti	poskytovatel, zadavatel, uživatel, veřejnost, stát
9		Nedostatečně zpracované standardy	2	2	4	* výběr kvalitního personálu * zajištění průběžného školení personálu	poskytovatel
10		Nedostatečné naplnění kapacity sociální služby	2	2	4	* zvýšení informovanosti o sociální službě	poskytovatel
10		Právní riziko	Změna legislativy, která povede ke změně v poskytování služby nebo zvýšení provozních nákladů	3	5	15	* průběžné zjišťování informací o možném dopadu změn * upozornění na možné dopady změn
11	Technické riziko	Špatný technický stav budov, vybavení a zařízení	2	2	4	* průběžná obnova vybavení a zařízení * získání dotací na rekonstrukce	poskytovatel, vlastník
12	Věcné riziko	Chybné řízení sociální služby	1	2	2	* správné nastavení systému kontroly uvnitř organizace * systém kvality sociálních služeb	poskytovatel
13		Nevole místní politické reprezentace k	2	2	4	* zvýšení informovanosti místní politické reprezentace	poskytovatel

		poskytovateli sociálních služeb					
--	--	---------------------------------	--	--	--	--	--

Analýza rizik detekuje čtyři hlavní rizika, která mají největší vliv na poskytování sociálních služeb ve SO ORP Rumburk.

Jako hlavní riziko ve skupině organizačních rizik analýza určuje nedostatečnou koordinaci v oblasti sociálních služeb (16 bodů významnosti rizika). Jedná se o riziko, které zasahuje 6 hlavních vlastníků rizika (poskytovatele, uživatele, zadavatele, veřejnost, stát) a zároveň je v rámci projektu Meziobecní spolupráce snadno nastavitelné v rámci doporučení a opatření. Jedná se i o riziko, které má největší dopad na rizika další a jeho eliminací může dojít ke snížení hodnocení dalších rizik.

Další tři rizika jsou na škále hodnocení významnosti rizika hodnocena hodnotou 15 bodů. Jedná se o dvě rizika ve skupině finančních rizik (nedostatečné financování sociálních služeb a nekonceptní rozdělování finančních prostředků na fungování sociálních služeb) a jedno ve skupině právních rizik. Zmíněná rizika mají jako hlavního vlastníka poskytovatele i když reálně mohou být přiřazena i k zadavateli. Tato rizika jsou z hlediska opatření relativně málo ovlivnitelná ze strany majitele rizik, zvláště pak riziko ze skupiny právních rizik, kdy se jedná o změny legislativy, která povede ke změně v poskytování služby nebo zvýšení provozních nákladů.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 75 SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
1. existence opakujícího se společného KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ	1. chybí koordinace v sociální oblasti (plánování, propagace, informovanost mezi aktéry, horizontální i vertikální přenos informací)
2. dostatek proškoleného personálu	2. chybí provázání služeb – bydlení, vzdělávání, zadlužení, práce
3. existence sítě služeb a její propojenosti	3. většina obcí nemá zájem o sociální služby a nepodporuje je
4. spolupráce mezi poskytovateli	4. nevyrovnanost, nespravedlnost systému financování, nízká schopnost čerpat prostředky z jiných zdrojů - chybí systém rozdělování dotací – nelze službu rozvíjet
5. rozvíjející se terénní sociální práce	5. nedostatek kvalitních sociálních pracovníků a zdravotnického personálu, nedostatek financí na kvalifikovaný personál
6. kvalitní projektový management	6. malá informovanost uživatelů, veřejnosti, žadatelů
7. zlepšující se vybavenost	7. poskytovatelé poskytující nekvalitní služby nebo přicházející do regionu pouze „na skok“ po dobu trvání projektu
8. znalost místního prostředí	8. vysoká nezaměstnanost
	9. odchod kvalifikovaných lidí z regionu
	10. rozlehlost regionu pro terénní služby – dopravní dostupnost
	11. chybí služby pro osoby závislé, osoby s duševním onemocněním

	12. chybí nízkonákladové ubytovací kapacity pro seniory
	13. chybí pracovní příležitosti pro lidi s hendikepem
	14. chybí azylová lůžka pro rodiče a děti (jednotlivce)
	15. nákladovost starých objektů (zateplení)
	16. pověřené obce neplní roli regionálního koordinátora
	17. chybí ucelený preventivní program pro drogově závislé
	18. chybí služby na podporu rodiny
Příležitosti	Hrozby
1. flexibilita poskytovatelů k zaplnění mezer ve státní správě	1. legislativní změny
2. rostoucí poptávka po sociálních službách	2. chudnutí regionu, počet lidí v nouzi narůstá, zhoršující se bezpečnostní situace
3. finanční zdroje z EU a zdrojů z ČR	3. nedostatečné, nekonceptní financování služeb: snižování objemu financí na zajištění služeb a nesystémové zásahy do systému financování sociálních služeb
4. sociální služby jsou významným zaměstnavatelem	4. odchod kvalifikovaných lidí z regionu
5. potřeba nových služeb (senioři)	5. špatné jméno regionu
6. změna charakteru terénních služeb – rozsah péče	6. nezájem politiků o KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ, politicky neatraktivní téma (prevence)
7. možnost vyvíjet tým odborníků a získávat dobré zkušenosti	7. zneužívání služeb ze strany uživatelů
8. vzájemná podpora mezi obyvateli / sousedská výpomoc	8. statistiky a výkazy - návaznost financování na stanovení indikátorů (projekty EU)
9. rozvoj spolupráce s odbornými organizacemi, politiky, komerční sférou	9. sociální služby se neřeší multidisciplinárně, regionálně
10. spolupráce s NNO při řešení případů	
11. vysoká koncentrace služeb pro OZP z jiných regionů (ústavy) ale po přihlášení se do ev. obyvatel zvyšují příjmy obce	
12. vznik sociálních firem	
13. dobrovolníci	

Zdrojem pro SWOT analýzu byl Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017 a Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2014 – 2017, který byl schválen všemi obcemi ve SO ORP Rumburk.

Jak u rizik, tak ze SWOT analýzy jasně vyplývá problém nezájmu politiků o sociální oblast (data pocházejí ze schváleného komunitního plánu a potvrzují ho i další strategie vytvořené pro Šluknovsko). Jako jeden z největších problémů je definována neznalost sociálního systému a politická neatraktivita (zvláště u preventivních sociálních služeb). A i přesto všechna zastupitelstva schválila Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017. Na základě těchto údajů bude doporučeno jako řešení v oblasti možných variantních návrhů pro oblast sociálních služeb v projektu Meziobecní spolupráce vznik Koordinátora v sociální oblasti a komunitním plánování, který by mohl působit jako komunikační kanál směrem k politické reprezentaci ve SO ORP Rumburk.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Celou analýzou v oblasti sociálních služeb se nese téma koordinace sociální oblasti. Toto téma zmiňují jak představitelé státní správy a samosprávy (kraj, obce), tak se objevuje v dalších dokumentech (např. Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, Situační analýza Rumburku a Starých Křečan, Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit – Šluknovsko, Strategický plán lokality Šluknovsko, Analýza migračních trendů na Šluknovsku (Varnsdorf, Rumburk, Jiříkov, Krásná Lípa a Šluknov) apod.). V hodnocení rizik je toto téma hodnoceno nejvýše (16 bodů významnosti rizika). Jedná se o riziko, které zasahuje 6 hlavních vlastníků rizika (poskytovatele, uživatele, zadavatele, veřejnost, stát) a zároveň je v rámci projektu Meziobecní spolupráce snadno nastavitelné v rámci doporučení a opatření. Jedná se i o riziko, které má největší dopad na rizika další a jeho eliminací může dojít ke snížení hodnocení dalších rizik a do dalších oblastí v poskytování sociálních služeb.

Na základě těchto údajů bude doporučeno jako řešení v oblasti možných variantních návrhů pro oblast sociálních služeb v projektu Meziobecní spolupráce vznik Koordinátora v sociální oblasti a komunitním plánování.

Komentáře ke kapacitě sociálních služeb jsou podrobně popsány u tabulky Kapacita zařízení sociálních služeb. Při určování potřebné kapacity analýza vychází z doporučení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2014 – 2017. Komunitní plán je stanoven na celou oblast Šluknovského výběžku (SO ORP Rumburk a SO ORP Varnsdorf).

Ze schváleného Plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, který byl schválen pro celou oblast Šluknovského výběžku, tedy pro SO ORP Rumburk a SO ORP Varnsdorf, vychází doporučení k jednotlivým sociálním službám na Šluknovsku.

Vzhledem k historickému komunitnímu plánování v rámci Šluknovského výběžku, územní propojenosti a propojené působnosti poskytovatelů sociálních služeb v rámci Šluknovského výběžku, zůstala doporučení pro celou oblast Šluknovska a nebyla rozdělena dle působnosti SO ORP.

Jednotlivá doporučení komunitního plánu (členění je zachováno dle původního členění KP, podrobnější členění opatření je samostatnou přílohou analýzy):

Služby pro osoby se zdravotním hendikepem

- Zkvalitnění stávajících sociálních služeb a rozšíření terénní práce pro osoby se ZP.
- Zavádění služeb pro osoby s duševní nemocí, včetně kvalitní psychiatrické, psychologické a terapeutické pomoci.
- Podpora bydlení pro osoby se zdravotním znevýhodněním.
- Podpora zaměstnanosti pro osoby se zdravotním znevýhodněním.

Služby pro seniory

- Koordinace služeb a podpory seniorům s cílem podpořit jejich setrvání v domácím prostředí, vytváření sítí služeb a jejich propagace.
- Podpora stávajících a nově vznikajících kapacit nepobytových sociálních a sociálně-zdravotních služeb pro seniory.

- Podpora stávajících kapacit pobytových sociálních služeb pro seniory a zvyšování kvality prostředí.

Služby pro děti, mládež a rodiny s dětmi

- Zajištění předškolní výchovy s cílem připravit děti na nástup do 1. třídy hlavního vzdělávacího proudu, podpora rodin s dětmi v předškolním věku.
- Podpora sociálních kontaktů rodičů s dětmi, podpora návratu rodičů do zaměstnání.
- Nabídnout dětem a mládeži bezpečný prostor pro trávení volného času, nabízet pomoc v obtížných životních situacích, podporovat samostatnost, umožňovat smysluplné trávení volného času, rozvíjet individuální dovednosti a schopnosti, posilovat motivaci ke vzdělávání se.
- Posilovat kompetence rodin ze sociálně znevýhodňujícího prostředí při řešení obtížných životních situací, v péči o děti a rodiny aktivizovat. Podporovat rodiny s dětmi v pěstounské nebo náhradní rodinné péči.
- Podpora zvládnutí samostatného bydlení pro mládež z ústavní péče a pro mládež propuštěnou z výkonu trestu s možností získat zaměstnání.

Služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

- Sociální rehabilitace, terciární prevence osob ohrožených sociálním vyloučením.
- Funkční síť sociálních služeb pro řešení sociálního vyloučení a bydlení.
- Prevence kriminality v rámci sociálního vyloučení.

Služby pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

- Udržet, popřípadě pokusit se rozvíjet stávající nízkoprahové služby pro osoby ohrožené drogou ve Šluknovském výběžku.
- Zajistit realizaci programu specifické primární prevence na školách v regionu.

Doporučení pro meziobecní spolupráci:

- Společné komunitní plánování.
- Podpora stávajících poskytovatelů sociálních služeb v daném území.
- Podpora vzniku a rozšíření výše vyjmenovaných chybějících sociálních služeb.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma sociálních služeb, na jejímž základě byly připraveny nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit

společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu SO ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a odborníků na dané téma z území SO ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území SO ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

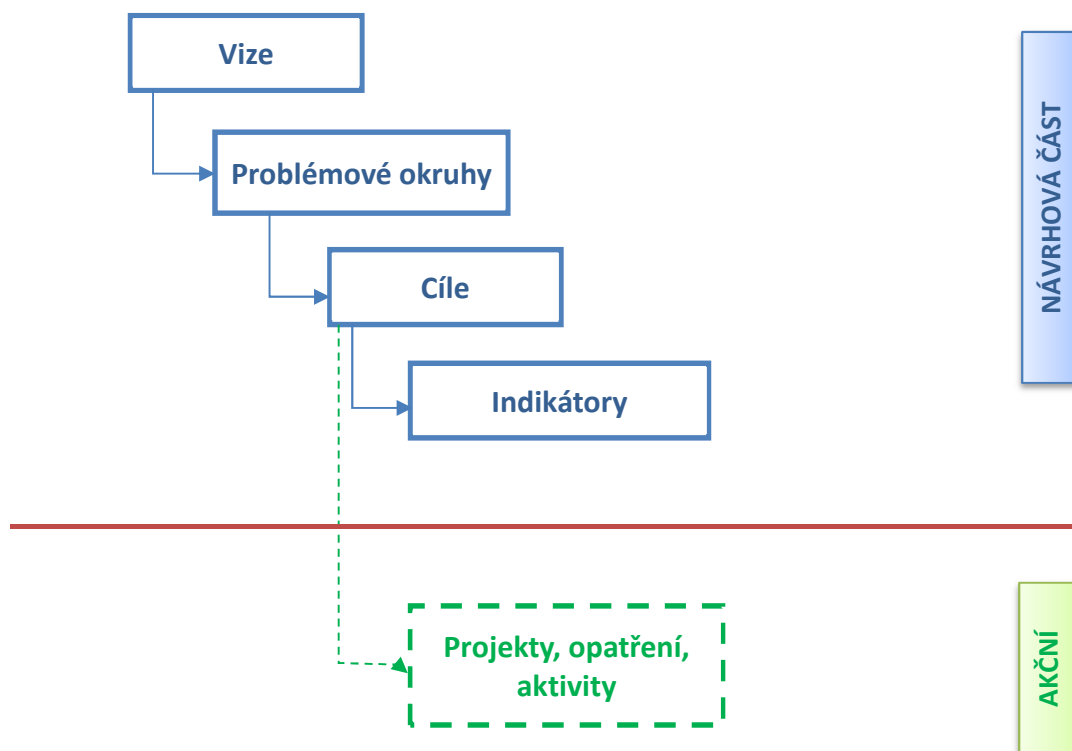
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň

detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu sociálních služeb je uvedena v níže uvedeném schématu.

Sociální služby	Problémový okruh 1 Nekoordinovanost v sociální oblasti	Problémový okruh 2 Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce)
	cíl 1.1	cíl 2.1
	Zajištění pozice koordinátora/ koordinátorů v sociální oblasti	Zajištění dostupného sociálního bydlení
	cíl 1.2	cíl 2.2
	Společné komunitní plánování	Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Fungující a koordinovaná spolupráce mezi obcemi a poskytovateli sociálních služeb ve SO ORP Varnsdorf, přispívající ke kvalitní síti poskytovatelů sociálních služeb.

Problémový okruh: Nekoordinovanost v sociální oblasti

1. Věcné argumenty

Celou analýzou v oblasti sociálních služeb se nese téma koordinace sociální oblasti. Toto téma zmiňují jak představitelé státní správy a samosprávy (kraj, obce), tak se objevuje v dalších dokumentech (např. Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, Situační analýza Rumburku a Starých Křečan, Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit – Šluknovsko, Strategický plán lokality Šluknovsko, Analýza migračních trendů na Šluknovsku (Varnsdorf, Rumburk, Jiříkov, Krásná Lípa a Šluknov) apod.). V hodnocení rizik je toto téma hodnoceno nejvýše (16 bodů významnosti rizika). Jedná se o riziko, které zasahuje 6 hlavních vlastníků rizika (poskytovatele, uživatele, zadavatele, veřejnost, stát) a zároveň je v rámci projektu Meziobecní spolupráce snadno nastavitelné v rámci doporučení a opatření. Jedná se i o riziko, které má největší dopad na rizika další a jeho eliminací může dojít ke snížení hodnocení dalších rizik a do dalších oblastí v poskytování sociálních služeb.

8	Organizační riziko	Nedostatečná koordinace v oblasti sociálních služeb	4	4	16	* horizontální a vertikální přenos informací o sociálních službách * vytvoření koncepce poskytování služeb * aktualizace a vznik komunitního plánu * meziobecní spolupráce * vznik koordinátora v sociální oblasti	poskytovatel, zadavatel, uživatel, veřejnost, stát
---	--------------------	---	---	---	----	--	--

2. Příčiny problému

Jednou z hlavních příčin daného problému, je systém registrace sociálních služeb bez zjevné návaznosti na stávající schválené dokumenty (Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2014 – 2017) a bez návaznosti na znalost místní potřeby (poskytovatel, zadavatel, uživatel, veřejnost, obce).

3. Důsledky neřešení problému

Důsledkem nekoordinování v oblasti sociálních služeb je stav, který nahrává registracím ve SO ORP nepotřebných sociálních služeb, zbytečnému navyšování kapacity nebo naopak k nezavádění pro region nezbytných sociálních služeb a neřešení problému s nedostatečnou kapacitou služeb.

Tento stav napomáhá příchodu poskytovatelů, kteří do regionu SO ORP přijdou jen na dobu realizace projektu. Tito poskytovatelé po ukončení projektu opouští lokalitu, bez další návaznosti.

Zároveň nedochází k přenosu informací mezi všemi aktéry v sociální oblasti. A to jak v horizontálním tak ve vertikálním směru přenosu. Což v praxi znamená, že jednotliví aktéři (poskytovatelé, zadavatelé, uživatelé, veřejnost, obce, stát) neví kdo, kde a jak poskytuje sociální služby, na koho se mohou v případě potřeby obrátit a kdo jim může v případě potřeby pomoci.

Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce)

1. Věcné argumenty

Region SO ORP je zařazen mezi sociálně vyloučené lokality (Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit – Šluknovsko, GAC 2006). Struktura obyvatelstva a místní sociální situace v regionu značně utrpěly některými historickými událostmi a současným ekonomickým stavem regionu. Jedná se o region s vysokou mírou nezaměstnanosti (průměrně cca 16%) a vysokou mírou nižšího stupně vzdělání (62,3% bez maturity – z tohoto počtu je úplně bez vzdělání 1,4% osob, téměř čtvrtina obyvatel (24,5%) má vzdělání základní nebo neukončené základní a více než třetina (36,4%) dosáhla středoškolského vzdělání včetně vyučení bez maturity). Zatímco vzdělanější obyvatelstvo často z regionu zcela odchází, v rámci regionu se nejvíce stěhují zejména sociálně slabší rodiny. V oblasti SO ORP je i velký počet Domovů pro osoby se zdravotním postižením. Vliv na SO ORP má i demografický vývoj, kdy dochází ke stárnutí populace.

Takto nastavený region potřebuje mít velkou provázanost sociálních služeb na další následné služby, které mohou absorbovat uživatele sociálních služeb, po ukončení jejich stabilizace v sociální službě. Zároveň je vidět i nárůst potřebnosti využívání sociálních služeb, kdy dochází k meziročnímu nárůstu uživatelů o cca 2%.

2. Příčiny problému

V regionu chybí zaměstnavatelé, kteří by uměli pojmout vysoké procento osob s nízkým stupněm vzdělání a nabídka adekvátního zaměstnání pro osoby s vyšším stupněm vzdělání. Některé obce v SO ORP se snaží zaměstnávat cílové skupiny sociálních služeb v rámci veřejně prospěšných prací, nebo realizovat pro ně vzdělávací kurzy.

Zároveň v regionu chybí dostatečné bydlení pro osoby opouštějící sociální služby a to jak služby sociální péče, tak preventivní sociální služby.

3. Důsledky neřešení problému

Jedním ze základních důsledků je neschopnost uživatelů sociálních služeb vrátit se do běžného života, a tím se vymanit z potřeby využívat sociálních služeb, popřípadě sociálního systému.

Nemožnost získat legální práci a kvalitní bydlení vede ke vzniku sociálních problémů a k obchodu s chudobou (vznik ubytoven, zadluženost, lichva, prostituce, drogy, práce na černo, závislost na sociálním systému atd.).

Celá situace tak nahrává tzv. podnikání s chudobou, kdy neexistence dostupných bytových kapacit vede ke vzniku velkého množství oficiálních i neoficiálních ubytoven, jejichž majitelé na ubytování osob v nouzové situaci vydělávají. Tato situace dále vede k migraci nízkopříjmových skupin, které migrují kvůli malé stabilitě a udržitelnosti dosavadního bydlení.

V regionu ROP je nízká možnost pracovního uplatnění pro osoby s vyšší kvalifikací, což vede k tomu, že značná část z nich se do regionu po studiu již nevrací.

Nedostatečné pracovní uplatnění vede k dlouhodobé nezaměstnanosti, kdy trvající nezaměstnanost sebou může nést hmotné, zdravotní, psychické a sociální problémy, což vyústí v závislosti na sociálním systému a sociálních službách.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Každému problémovému okruhu, který byl definován v předchozí kapitole, přísluší určitý omezený počet cílů, jejichž postupným naplňováním by měl být identifikovaný problém vyřešen či překonán. Každý definovaný cíl je formulován v souladu s tzv. pravidlem SMART.

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti
Cíl 1.1	Zajištění pozice koordinátora/ koordinátorů v sociální oblasti
Popis cíle	V obcích SO ORP je velká potřeba zkoordinovat činnosti v sociální oblasti. Oblast má historickou zkušenost se společným komunitním plánováním v rámci Šluknovského výběžku, kdy ale celý proces plánování sociálních služeb je veden hlavně ze strany poskytovatelů (neziskové organizace, příspěvkové organizace apod.) s minimálním zapojením obcí. Pozice koordinátora by měla zlepšit zapojení obcí do komunitního plánování a do rozhodování v sociální oblasti. Díky této pozici v působnosti SO ORP by mělo dojít k zlepšení horizontálního a vertikálního přenosu informací mezi všemi aktéry v sociální oblasti.
Hlavní opatření	<p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění financí na zřízení pozice koordinátora / koordinátorů (mzdové, materiálové a nemateriálové náklady) <p>Zajištění agendy koordinátora</p> <ul style="list-style-type: none"> • definování úkolů pro koordinaci v sociální oblasti <p>Zajištění odborného pracovníka</p> <ul style="list-style-type: none"> • definování potřeb na pracovní pozici • nalezení vhodného pracovníka na danou pozici <p>Zapojení obcí v SO ORP pro spolupráci s koordinátorem</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění zástupce pro komunikaci s koordinátorem v obcích
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet koordinátorů v SO ORP • Počet zástupců obcí pro spolupráci s koordinátorem • Počet zapojených organizací do spolupráce s koordinátorem
Správce cíle	Starosta SO ORP Rumburk
Cíl 1.2	Společné komunitní plánování
Popis cíle	V SO ORP existuje společný Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013 – 2017. Pro zjištění potřeb a zajištění

	dostatečné kapacity a kvality všech sociálních služeb pro různé cílové skupiny je nutné získat finanční prostředky na průběžnou aktualizaci a pokračování společného komunitního plánování. Průběžné komunitní plánování pro SO ORP zajistí optimálnější pokrytí sociálními službami naplňujícími skutečné potřeby obyvatel. Naplněním tohoto cíle mohou být lépe definovány a plněny ostatní cíle v sociálních službách.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • respektování strategie sociálních služeb Ústeckého kraje Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • zajištění finančních prostředků na realizaci projektu komunitního plánování (realizační tým KP, provoz online katalogu apod.) Zapojení obcí v SO ORP do KP <ul style="list-style-type: none"> • zajištění zástupců obcí v KP Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • definice potřeb cílových skupin • definice struktury komunitního plánování
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování komunitního plánu • Plnění komunitního plánu • Počet zapojených realizátorů komunitního plánování (obce, NNO, poskytovatelé, podnikatelé, uživatelé, zadavatelé)
Správce cíle	Starosta SO ORP Rumburk

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce)
Cíl 2.1	Zajištění dostupného sociálního bydlení
Popis cíle	V obcích SO ORP chybí dostupné sociální bydlení pro nejrůznější cílové skupiny (senioři, sociálně vyloučení, nízkopříjmové skupiny obyvatel, samoživitelé, mladé rodiny, osoby se zdravotním postižením). Cílem je zajištění sociálního bydlení pro oblast SO ORP a vytvoření konceptu, který bude odpovídat potřebám jednotlivých obcí a bude nastavovat systém a parametry sociálního bydlení.. Systém sociálního bydlení by měl snížit počet lidí bez přístřeší, na ubytovnách, v institucích či sociálně vyloučených lokalitách; měl by snížit počet lidí, kteří vynakládají na bydlení nepřiměřeně vysokou část svých příjmů (např. podstatná část seniorů), měl by také preventivně působit v oblasti bezdomovectví.
Hlavní opatření	Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • získání finančních prostředků na výstavbu sociálních bytů Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření konceptu sociálního bydlení v obcích SO ORP Rumburk – koncept bude obsahovat systém a parametry sociálního bydlení v konkrétních obcích, dle specifických požadavků jednotlivých obcí • zajištění vhodných objektů, pozemků pro sociální bydlení Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • respektování strategií v oblasti sociálního bydlení • podílení se na tvorbě strategií v oblasti sociálního bydlení
Název	<ul style="list-style-type: none"> • Počet sociálních bytů

indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet osob využívající sociální bydlení Počet zapojených obcí
Správce cíle	Starosta SO ORP Rumburk
Cíl 2.2	Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky
Popis cíle	Návrh zákona o sociálním podnikání počítá se statutem tzv. komunálních podniků. Kdy většina činností komunálního podniku musí být prováděna ve prospěch obce a maximální majetková účast obce v podniku činí 49 %. Jedním z hlavních cílů komunálního sociálního podniku je přispívat svou činností k rozvoji komunity s přednostním využíváním místních zdrojů, přednostním uspokojováním místní poptávky, zohledněním environmentálních aspektů výroby i spotřeby a spoluprací s důležitými místními aktéry.
Hlavní opatření	<p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> získání finančních prostředků na rozjezd sociálního komunálního podniku <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoření podnikatelského plánu zajištění personálu získání partnerů pro komunální sociální podnikání <p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> koordinace se vznikajícím zákonem o sociálním podnikání
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet nových komunálních podniků Počet zapojených obcí Počet zaměstnaných osob
Správce cíle	Starosta SO ORP Rumburk

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.1 Zajištění pozice koordinátora/ koordinátorů v sociální oblasti		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet koordinátorů ve SO ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet vzniklých pracovních pozic koordinátora pro sociální oblast. Vzhledem k rozsahu sociální oblasti je		

	<i>ideálním stavem vznik dvou pracovních pozic v rámci SO ORP.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Počet pracovních pozic koordinátora</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Pracovní smlouva koordinátora</i>

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.1 Zajištění pozice koordinátora/ koordinátorů v sociální oblasti		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do spolupráce s koordinátorem		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta SO ORP Rumburk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V rámci indikátoru se bude sledovat počet obcí, které se zapojily do spolupráce s koordinátorem v sociální oblasti. Ideálním stavem je zapojení všech obcí ve SO ORP.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet jednání a zápisů ze schůzek se zástupci obcí ve SO ORP</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výkaznictví koordinátora</i>		

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.1 Zajištění pozice koordinátora/ koordinátorů v sociální oblasti		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet zapojených organizací do spolupráce s koordinátorem		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta SO ORP Rumburk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V rámci indikátoru se bude sledovat počet organizací působících v sociální oblasti, které se zapojily do spolupráce s koordinátorem. Ideálním stavem je zapojení co největšího počtu organizací.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet jednání a zápisů ze schůzek se zástupci spolupracujících organizací</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výkaznictví koordinátora</i>		

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.2 Společné komunitní plánování		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zpracování komunitního plánu		

Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat tvorba, aktualizace a schvalování komunitního plánu pro oblast SO ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet jednání a zápisů ze schůzek komunitního plánování, vytvořený a schválený komunitní plán		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán		

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.2 Společné komunitní plánování		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Plnění komunitního plánu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat naplňování strategie komunitního plánování v rámci působnosti SO ORP, zejména vznik potřebných chybějících služeb, které budou vycházet z průběžné aktualizace komunitního plánování a budou reagovat na aktuální potřeby v SO ORP		
Metodika a výpočet:	Pro stanovení výpočtu indikátoru bude sloužit registr poskytovatelů sociálních služeb, z nějž bude zřejmé, zda vznikly potřebné chybějící služby v regionu, které vychází z průběžné aktualizace komunitního plánování a reagují na aktuální potřeby v SO ORP, čímž dojde k naplnění části komunitního plánu pro SO ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Registr poskytovatelů sociálních služeb		

Problémový okruh 1	Nekoordinovanost v sociální oblasti Cíl 1.2 Společné komunitní plánování		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet zapojených realizátorů komunitního plánování (obce, NNO, poskytovatelé, podnikatelé, uživatelé, zadavatelé)		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	14
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet subjektů, které se zapojí do		

	<i>komunitního plánování v oblasti SO ORP.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z počtu jednání a zápisů ze schůzek komunitního plánování a počtu účastníků jednání o komunitním plánování.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Prezenční listiny</i>

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.1 Zajištění dostupného sociálního bydlení		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet sociálních bytů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V rámci indikátoru se bude sledovat vznik nových sociálních bytů v oblasti SO ORP.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z údajů obcí, které budou evidovat tzv. sociální byty a budou splňovat parametry sociálního bydlení, které budou vytvořeny v rámci konceptu sociálního bydlení, který bude obsahovat systém a parametry sociálního bydlení v konkrétních obcích SO ORP Varnsdorf, dle specifických požadavků jednotlivých obcí</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informace obcí</i>		

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.1 Zajištění dostupného sociálního bydlení		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet osob využívajících sociální bydlení		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V rámci indikátoru se bude sledovat počet osob využívajících systém sociálního bydlení.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z počtu uzavřených nájemních smluv na sociální bydlení ve sledovaném období.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Nájemní smlouvy</i>		

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.1 Zajištění dostupného sociálního bydlení		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet obcí, v nichž je nastaven systém sociálního bydlení a v nichž jsou zřízeny sociální byty.		
Metodika a výpočet:	Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z informací od obcí, které zřídí systém sociálního bydlení.		
Zdroj čerpání dat:	Obce se systémem sociálního bydlení		

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.2 Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet nových komunálních podniků		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet nově vzniklých komunálních podniků, do nichž budou zapojeny obce ve SO ORP, dle specifik návrhu zákona o sociálním podnikání, který říká, že tzv. komunální podnik realizuje většinu činností ve prospěch obce a maximální majetková účast obce v podniku činí 49 %..		
Metodika a výpočet:	Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z podkladů od nově vytvořených sociálních podniků komunálního typu.		
Zdroj čerpání dat:	Zřizovací listiny		

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.2 Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí		

Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet obcí, které se zapojí do vzniku komunálních sociálních podniků, dle specifik návrhu zákona o sociálním podnikání, který říká, že tzv. komunální podnik realizuje většinu činností ve prospěch obce a maximální majetková účast obce v podniku činí 49 %.		
Metodika a výpočet:	Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z podkladů od nově vytvořených sociálních podniků komunálního typu.		
Zdroj čerpání dat:	Zřizovací listiny		

Problémový okruh 2	Provázanost služeb – návaznost služeb na další oblasti (bydlení, práce) Cíl 2.2 Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet zaměstnaných osob		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta SO ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci indikátoru se bude sledovat počet osob, které naleznou zaměstnání v komunálním sociálním podniku.		
Metodika a výpočet:	Pro stanovení výpočtu indikátoru se bude vycházet z podkladů od nově vytvořených sociálních podniků komunálního typu.		
Zdroj čerpání dat:	Pracovní smlouvy		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová

rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Pozn.: Řídící skupina nebyla zatím ustavena.

Složení řídicí skupiny		

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zajištění pozice koordinátora/koordinátorů v sociální oblasti	starosta SO ORP Rumburk
1.2	Společné komunitní plánování	starosta SO ORP Rumburk
2.1	Zajištění dostupného sociálního bydlení	starosta SO ORP Rumburk
2.2	Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky	starosta SO ORP Rumburk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1 (cíl 1.1)	Počet koordinátorů v SO ORP	starosta SO ORP Rumburk
2 (cíl 1.1)	Počet obcí zapojených do spolupráce s koordinátorem	starosta SO ORP Rumburk
3 (cíl 1.1)	Počet zapojených organizací do spolupráce s koordinátorem	starosta SO ORP Rumburk
1 (cíl 1.2)	Zpracování komunitního plánu	starosta SO ORP Rumburk
2 (cíl 1.2)	Plnění komunitního plánu	starosta SO ORP Rumburk
3 (cíl 1.2)	Počet zapojených realizátorů komunitního plánování (obce, NNO, poskytovatelé,	starosta SO ORP Rumburk

	podnikatelé, uživatelé, zadavatelé)	
1 (cíl 2.1)	Počet sociálních bytů	starosta SO ORP Rumburk
2 (cíl 2.1)	Počet osob využívajících sociální bydlení	starosta SO ORP Rumburk
3 (cíl 2.1)	Počet zapojených obcí	starostové obcí ve SO ORP
1 (cíl 2.2)	Počet nových komunálních podniků	starostové obcí ve SO ORP
2 (cíl 2.2)	Počet zapojených obcí	starostové obcí ve SO ORP
3 (cíl 2.2)	Počet zaměstnaných osob	starostové obcí ve SO ORP

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit		
Návrh projektů do akčního plánu		
Výběr projektů do akčního plánu		
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok		
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok		
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok		
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		

Pozn.: tabulka bude vyplněna v budoucnu

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření

ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet D). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě D to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část téma sociálních služeb, na jejímž základě byly připraveny Nástinové opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů.

Vize je formulována.

Fungující a koordinovaná spolupráce mezi obcemi a poskytovateli sociálních služeb v SO ORP Rumburk, přispívající ke kvalitní síti poskytovatelů sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy.

1. Nekoordinovanost v sociální oblasti
2. Provázanost služeb – návaznost na další oblasti (bydlení, práce)

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech.

Cíl 1.1 – Zajištění pozice koordinátora/koordinátorů v sociální oblasti

Cíl 1.2 – Společné komunitní plánování

Cíl 2.1 – Zajištění dostupného sociálního bydlení

Cíl 2.2 – Zajištění podpory sociálního podnikání – komunální podniky

Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie území správního obvodu SO ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu pro období 2014 až 2023 byla zpracována v následujících krocích.

- seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu v Hradci Králové v lednu 2014
- analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
- vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
- konzultace s odbornými pracovníky SO ORP Rumburk
- konzultace se starosty dotčených obcí SO ORP Rumburk
- zapracování připomínek SMO do finální šablony
- zpracování variantních návrhů a stanovení vize
- úprava analytické části souhrnného dokumentu
- zapracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
- prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů v červnu 2014
- doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentury odborného týmu
- doplnění a oprava nástinů variantních návrhů
- stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu

- tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
- dopracování závěru, postupu tvorby strategie a úprava finálního souhrnného dokumentu.

Analytická část oblasti sociálních služeb byla zpracovávána v období leden - květen 2014. Poté byly do dokumentu zapracovány připomínky z oponentury. Konečné znění analytické části bylo na SMO ČR předáno 30. 9. 2014. Další etapou bylo zpracování návrhové části SD v termínu do 20. 12. 2014. Dne 28. 2. 2015 obdržel realizační tým připomínky, které byly zapracovány a odevzdány 31. 3. 2015.

Autorem analytické i návrhové části je Miroslav Řebíček, který své návrhy budoucí meziobecní spolupráce formuloval mj. na základě předchozích řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Rumburk a odbornými pracovníky. Analytická část SD byla schválena na 1. oficiálním setkání 18. června 2014 v Lipové. Konečná verze dokumentu bude předložena ke schválení na 2. oficiálním setkání představitelů obcí 24. dubna 2015 v Krásné Lípě.

4.5. Přílohy

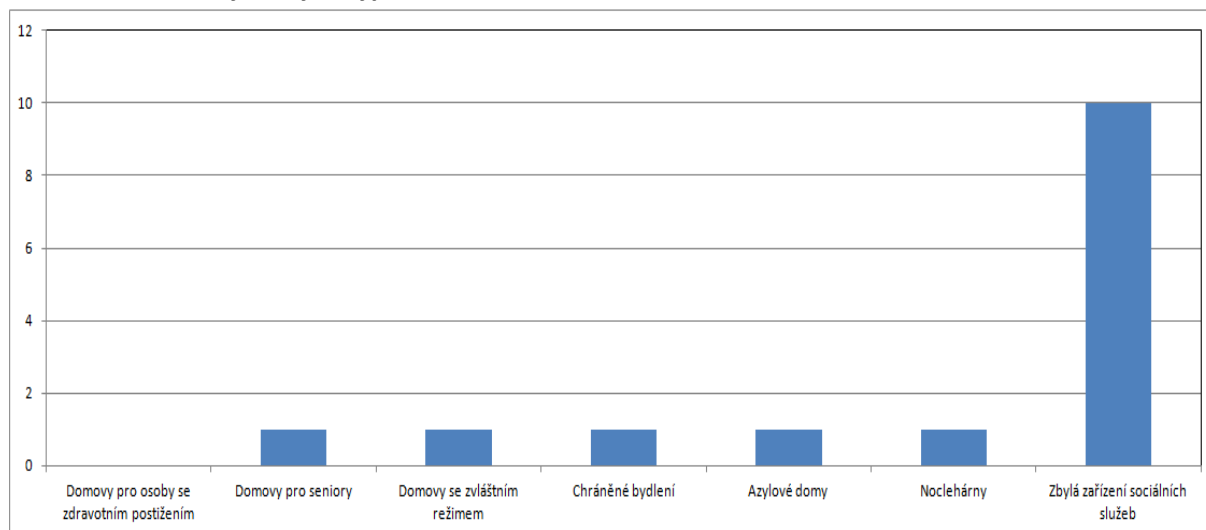
Tabulky a grafy jsou součástí bodu 4:

Tabulka č. 57 – 76

Graf č. 10 - 21

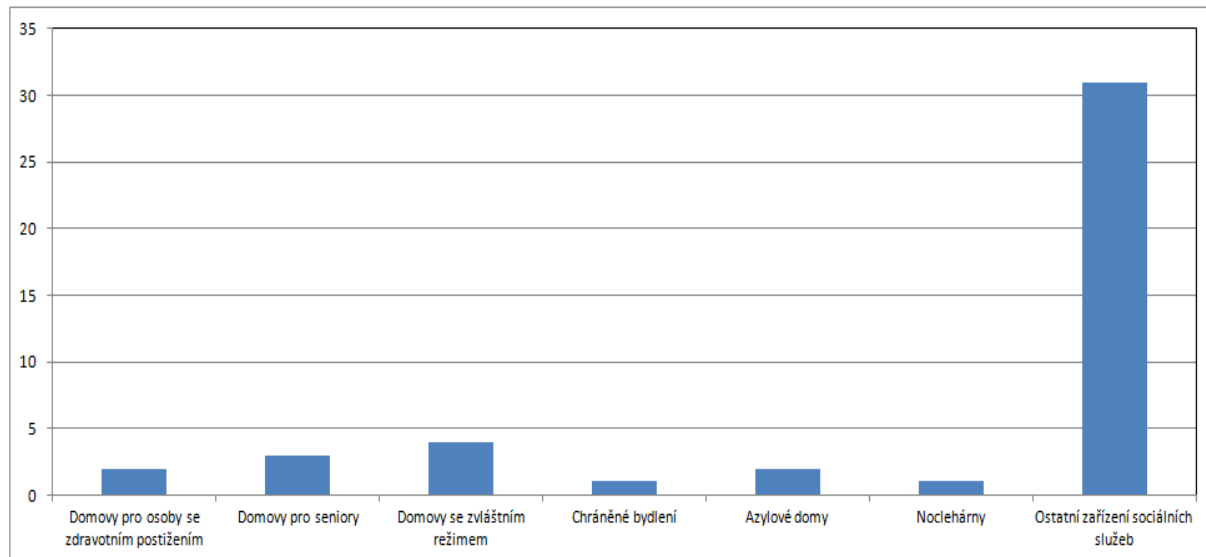
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf č. 9a: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP

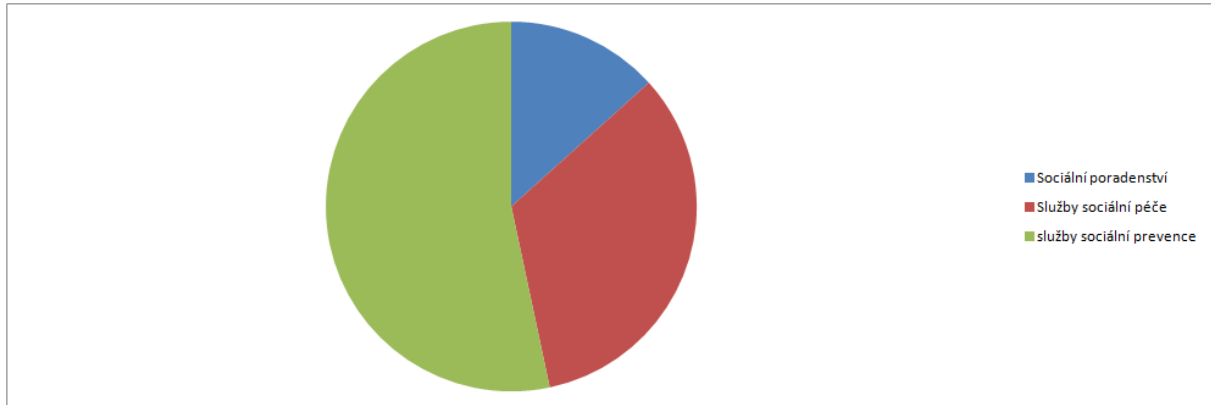
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 10: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP)

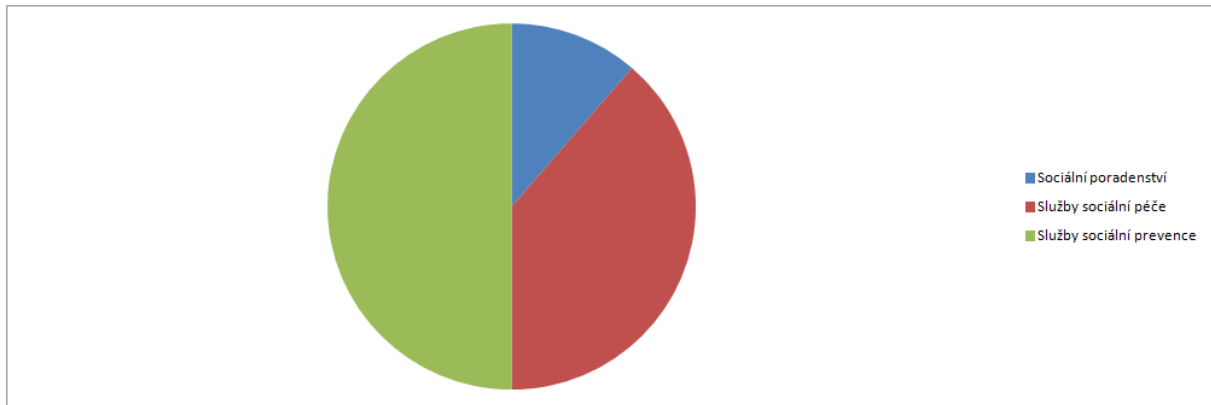
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 11: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP

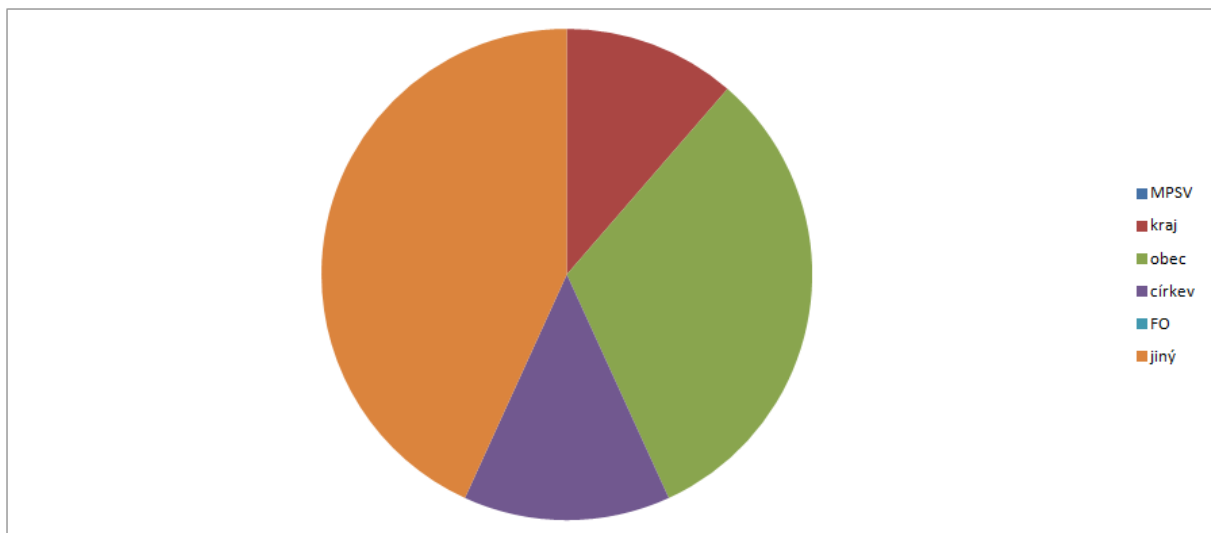
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 12: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP)

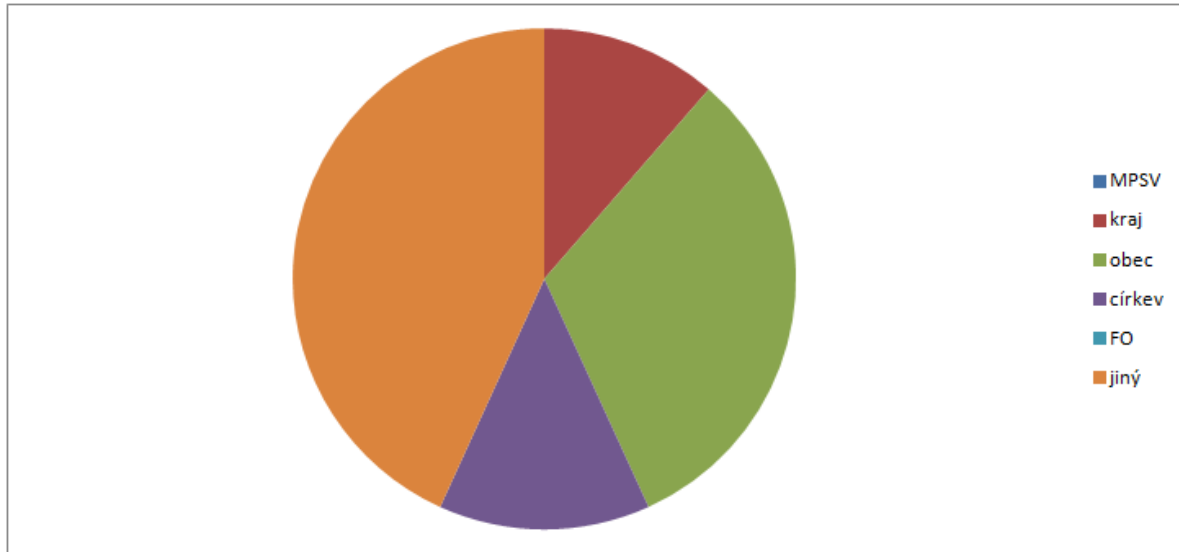
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 13: Podíl zařízení sociálních služeb v SO ORP dle zřizovatele

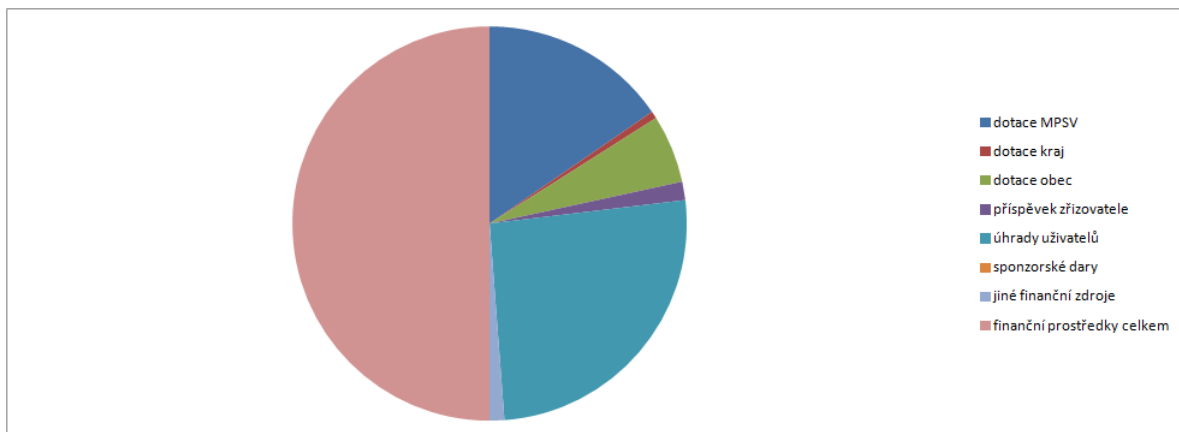
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 14: Podíl sociálních služeb v SO ORP dle zřizovatele

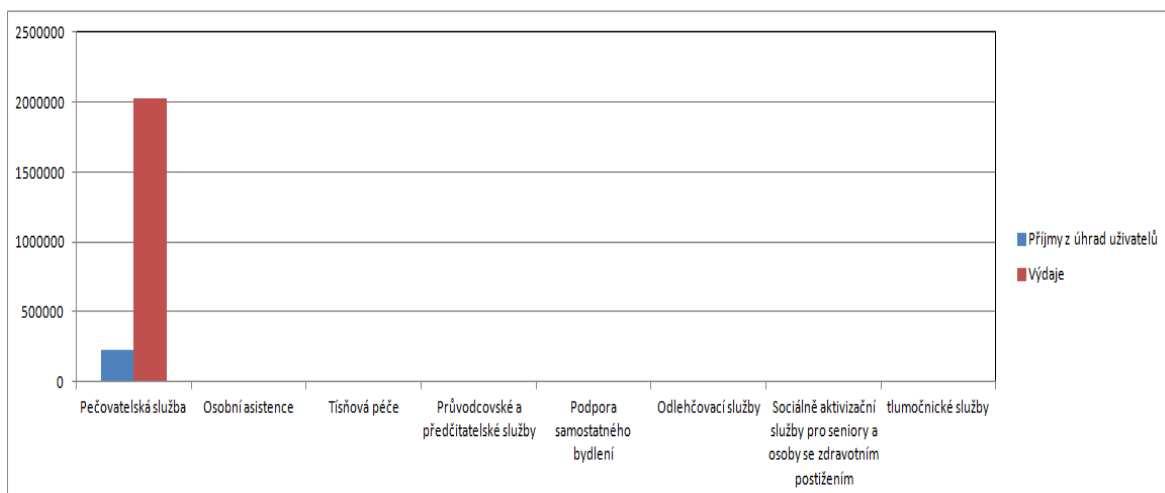
„Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV a Katalog služeb Komunitního plánování na Šluknovsku (<http://www.prosluknovsko.cz/cz/4781-katalog-sluzeb.html>)“

Graf č. 15: Podíl financování zařízení sociálních služeb v SO ORP

„Zdroj: Výkaznictví a dotace MPSV, dotace Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní šetření (výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb).“

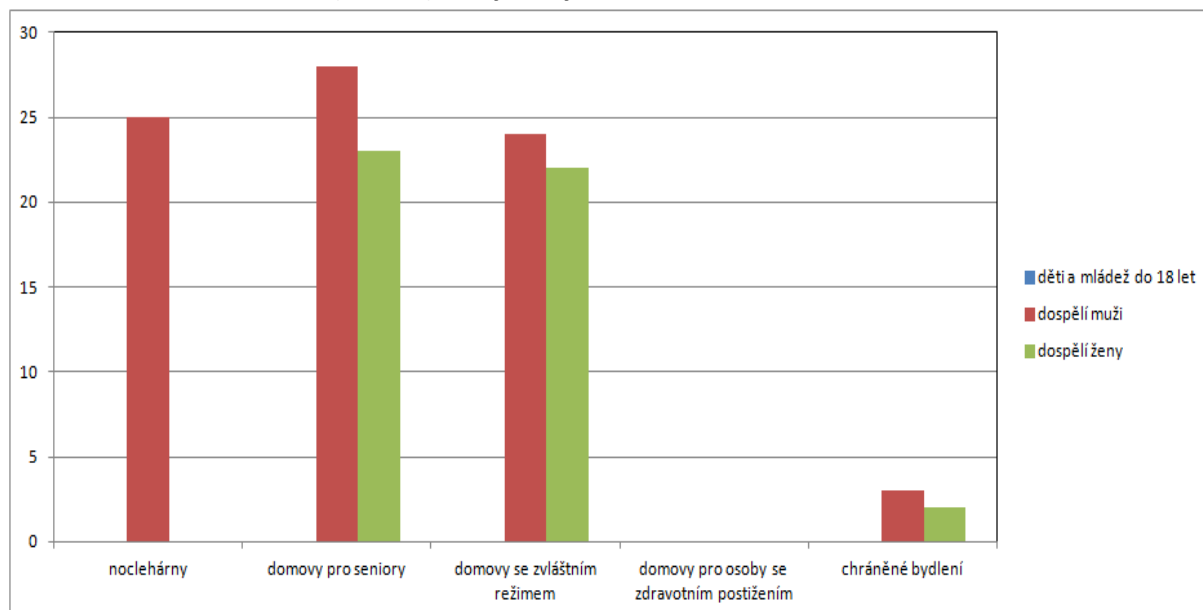
Graf č. 16: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

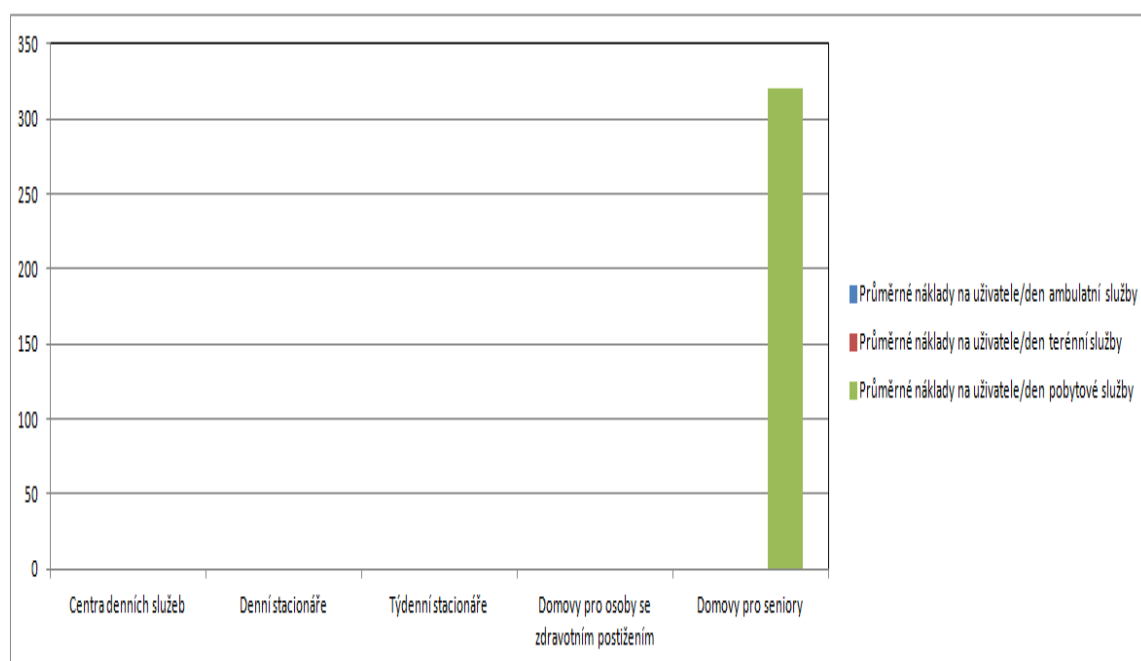
„Zdroj: Ministerstvo financí ČR (vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě), celá tabulka členěná vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě.“

Graf č. 17: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

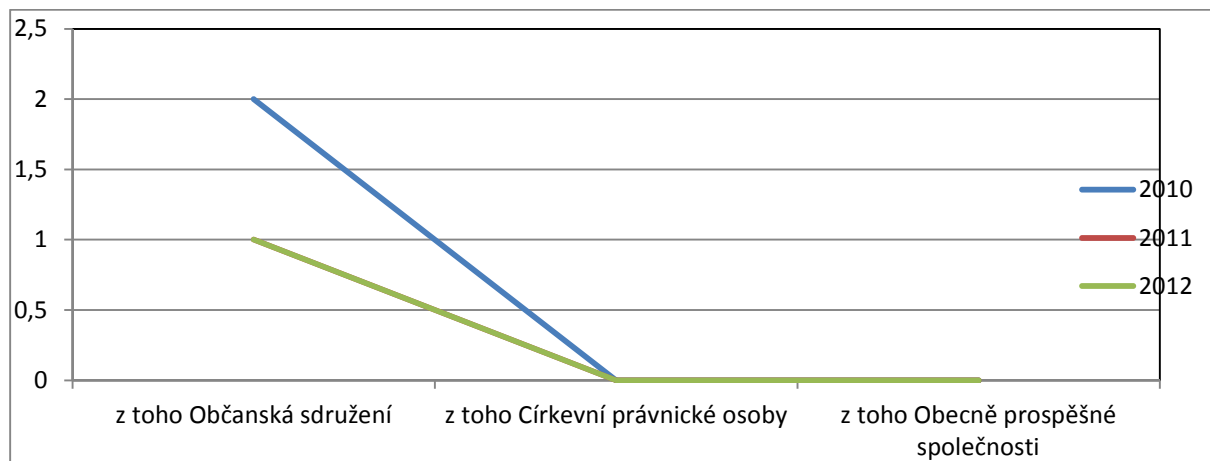
„Zdroj: vlastní šetření (data pocházejí z výročních zpráv organizací za rok 2012, popřípadě dalších dostupných zdrojů).“

Graf č. 18: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v SO ORP

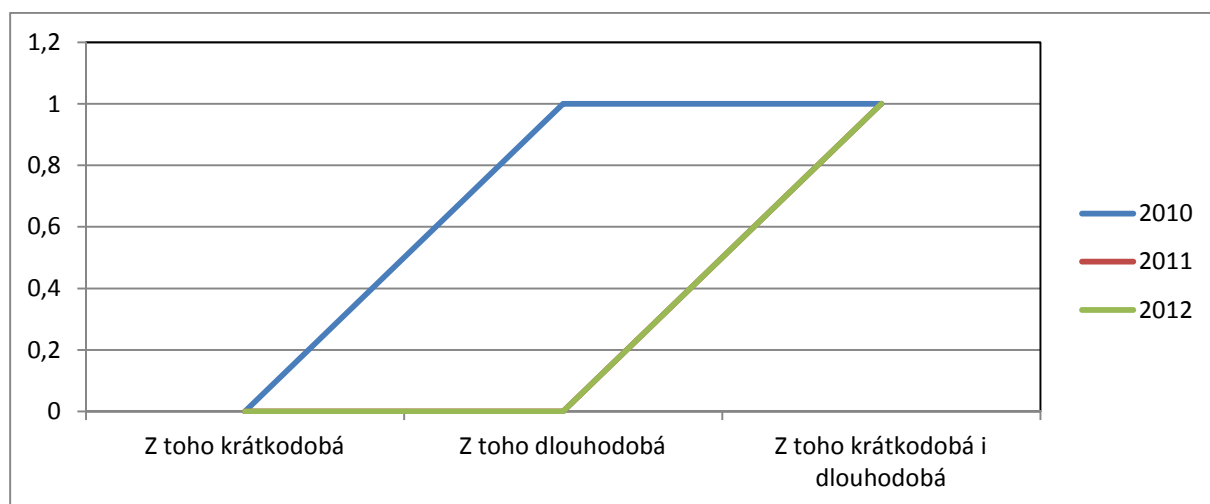

„Zdroj: výkaznictví a dotace MPSV , dotace Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní šetření (výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb).“

Graf č. 19: Dobrovolnická činnost v SO ORP

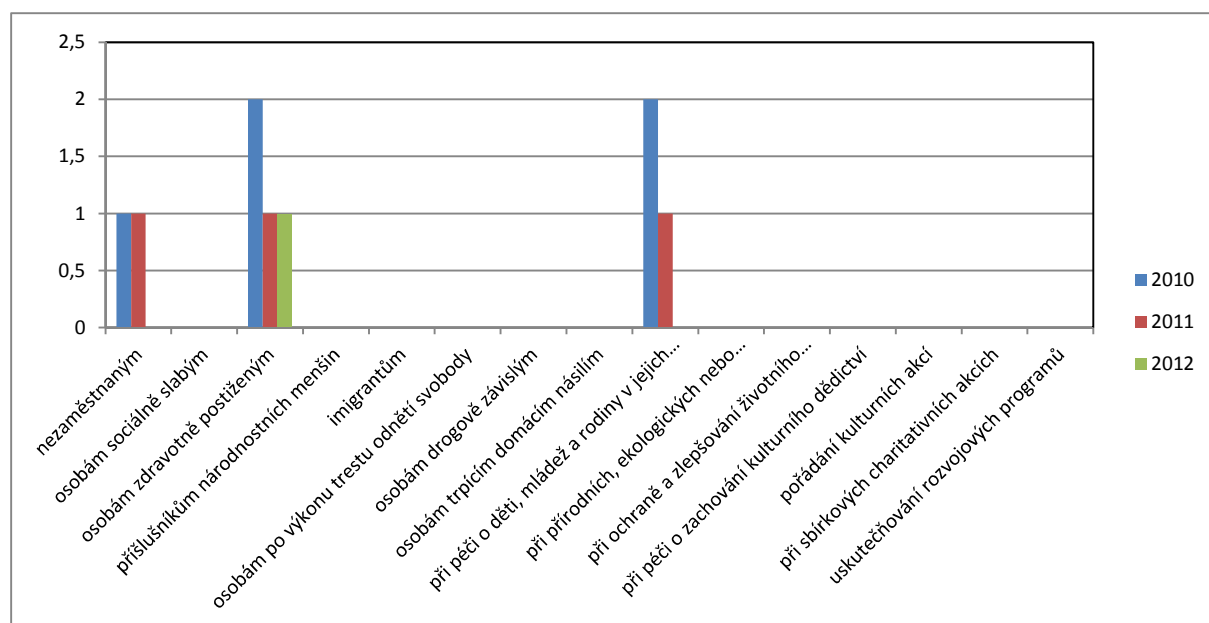

„Zdroj: data z MVČR.“

„Zdroj: data z MVČR.“

Graf č. 20: Typy dobrovolnických projektů v SO ORP

„Zdroj: data z MVČR.“

Příloha k bodu 4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části): Doporučení v oblasti sociálních služeb

Ze schváleného komunitního plánu Šluknovska vychází tato doporučení k jednotlivým službám (členění je zachováno dle původního členění KP):

Služby pro osoby se zdravotním hendikepem

Zkvalitnění stávajících sociálních služeb a rozšíření terénní práce pro osoby se ZP

1. Rozvoj stávajících služeb tak, aby poskytovaly činnosti, které zajistí kvalitní život osobám se ZP a začlenění je do života místní komunity;
2. Zajištění kvalitních opatrovníků a podporujících osob. Zvyšování povědomí o obsahu pravidel a formách opatrovnictví a zajištění, aby byly využívány k ochraně osob se ZP.
3. Vznik terénních služeb, které podporují pobyt osob se ZP v domácím prostředí. Podpora i osobám pečujícím nebo poskytujícím službu osobám se ZP.

Zavádění služeb pro osoby s duševní nemocí, včetně kvalitní psychiatrické, psychologické a terapeutické pomoci

1. V regionu zavedení kvalitních služeb pro osoby s duševní nemocí (poskytují služby převážně komunitní a terénní)
2. Zkvalitnění a lepší dostupnost psychiatrické, psychologické a terapeutické péče v regionu
3. Zajistit informovanost dalších institucí a veřejnosti o situaci osob s duševní nemocí a předávání zkušeností a informací o způsobu jednání s nimi (policie, MěÚ, školy, ÚP, církve)

Podpora bydlení pro osoby se zdravotním znevýhodněním

1. Zlepšení dostupnosti nízkonákladových bytů, které zajistí dlouhodobé, kvalitní bydlení osob se ZP v přirozeném prostředí, v případě potřeby i s podporou

Podpora zaměstnanosti pro osoby se zdravotním znevýhodněním

1. Zlepšení nabídky práce pro osoby se ZP a zajištění dostatečné podpory osob se ZP při hledání si práce a udržení si práce
2. Zajištění dostatečné kapacity přípravných dílen a rekvalifikací (sociálně terapeutické dílny, chráněné dílny, speciální kurzy), které podporují u lidí se ZP rozvoj pracovních dovedností

Služby pro seniory

Koordinace služeb a podpory seniorům s cílem podpořit jejich setrvání v domácím prostředí, vytváření sítí služeb a jejich propagace

1. Budování sítě sociálních služeb, sociálně- zdravotních služeb, institucí, úřadů a další pomoci seniorům, podpora činnosti pečujících osob a sousedské výpomoci a vzdělávání všech zapojených osob
2. Propagace služeb pro seniory

Podpora stávajících a nově vznikajících kapacit nepobytových sociálních a sociálně-zdravotních služeb pro seniory

1. Udržení, rozvoj a zvyšování kvality a kapacity stávajících a nově vznikajících nepobytových terénních sociálních a sociálně-zdravotních služeb pro seniory
2. Rozvoj půjčoven kompenzačních pomůcek
3. Jednání se vzdělávacími institucemi o zaměření kurzů Pracovník sociálních služeb na terénní programy a práci v rodinném prostředí

Podpora stávajících kapacit pobytových sociálních služeb pro seniory a zvyšování kvality prostředí

1. Udržení a rozvoj stávajících kapacit pobytových sociálních služeb pro seniory
2. Organizování pobytových zařízení prostorově formou bytových jednotek, zajišťujících důstojný pobyt uživatelů služeb. Snižování počtu osob v bytové jednotce
3. Zavedení individuálního nastavení poskytované služby v pobytovém zařízení tak, aby uživatel byl minimálně omezen provozními limity poskytovatele

Služby pro děti, mládež a rodiny s dětmi

Zajištění předškolní výchovy s cílem připravit děti na nástup do 1. třídy hlavního vzdělávacího proudu, podpora rodin s dětmi v předškolním věku. Podpora sociálních kontaktů rodičů s dětmi, podpora návratu rodičů do zaměstnání.

1. Zajištění kvalitní předškolní přípravy dětí z nepodnětného (sociokulturně odlišného) prostředí a aktivizace jejich rodičů
2. Rozvoj služeb, programů a aktivit stávajících mateřských center pro děti a jejich rodiče. Poradenství pro rodiče.
3. Podpora zaměstnanosti rodičů pečujících o děti, sladění pracovního a rodinného života

Nabídnout dětem a mládeži bezpečný prostor pro trávení volného času, nabízet pomoc v obtížných životních situacích, podporovat samostatnost, umožňovat smysluplné trávení volného času, rozvíjet individuální dovednosti a schopnosti, posilovat motivaci ke vzdělávání se

1. Zajištění služeb NZDM
2. Zajištění dostupnosti inkluzivních volnočasových aktivit a klubů

Posilovat kompetence rodin ze sociálně znevýhodňujícího prostředí při řešení obtížných životních situací, v péči o děti a rodiny aktivizovat. Podporovat rodiny s dětmi v pěstounské nebo náhradní rodinné péči

1. Rozvoj terénní práce a zajištění dostupnosti odborníků
2. Zajištění sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
3. Podpora rodin zajišťujících náhradní rodinnou péči a pěstounskou péči

Podpora zvládnutí samostatného bydlení pro mládež z ústavní péče a pro mládež propuštěnou z výkonu trestu s možností získat zaměstnání

1. Vytvoření startovacích bytů propojených se zaměstnáním pro mládež opouštějící zařízení pro výkon ústavní výchovy a propuštěnou z výkonu trestu

Služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Sociální rehabilitace, terciární prevence osob ohrožených sociálním vyloučením

1. Spolupráce obcí, škol a Úřadu práce při zkvalitňování pracovní síly a udržení si pracovních návyků osob z cílové skupiny (vzdělávání, rekvalifikace, VPP, VS, projekty a dotovaná pracovní místa)
2. Podpora sociálního podnikání a vzniku sociálních firem
3. Sociálně zodpovědné zadávání veřejných zakázek – u vybraných zakázek uplatnit pravidlo 10 % (podíl uchazečů o zaměstnání z obce mezi zaměstnanci dodavatele)
4. Prevence nezaměstnatelnosti osob vlivem jejich předlužení

Funkční síť sociálních služeb pro řešení sociálního vyloučení a bydlení

1. Vytvořit systém prostupného bydlení za účasti samosprávy, majitelů bytového fondu a poskytovatelů sociálních služeb. Systém bydlení by měl být prostupný oběma směry, dobrovolný a motivační

Prevence kriminality v rámci sociálního vyloučení

1. Podpora existence asistentů prevence kriminality a využívání community policing
2. Omezení provozu výherních automatů, regulace sběren druhotných surovin a zastaváren
3. Posilování schopností ohrožených osob, aby se dokázaly domoci práva na ochranu před nezákonným chováním ostatních osob

Služby pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

Udržet, popřípadě pokusit se rozvíjet stávající nízkoprahové služby pro osoby ohrožené drogou ve Šluknovském výběžku

1. Zajistit odpovídající finanční zabezpečení stávajících nízkoprahových programů pro osoby ohrožené drogou

2. Zlepšení dostupnosti terénního programu pro osoby ohrožené drogou ve Šluknovském výběžku

Zajistit realizaci programu specifické primární prevence na školách v regionu

1. Monitoring psychosociálního prostředí na školách v regionu
2. Vytvoření a realizace programů specifické primární prevence

Tabulka č. 76 Přehled obecních výdajů na sociální oblast v SO ORP Varnsdorf v letech 2003 – 2012

SO ORP				Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	Varnsdorf	
Počet obcí				6	6	6	6	6	6	6	6	6	
Počet obyvatel				20 589	20 585	20 599	20 567	20 598	20 581	20 581	20 656	20 503	20 396
Oddíl	Pododdíl	Paragraf	Název	Výsledek od poč. roku 2003 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2004 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2005 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2006 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2007 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2008 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2009 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2010 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2011 v tis.Kč	Výsledek od poč. roku 2012 v tis.Kč
			%	100	-30,06	-37,80	-21,71	100	-0,35	-8,17	-7,23	-9,12	-12,29
			Výdaje za SO ORP celkem	1 166,70	815,96	725,73	913,43	5 794,92	5 774,87	5 321,45	5 375,82	5 266,41	5 082,54
43			Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (Činnosti a služby (nikoliv přímé dávky a podpory) zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo obecné sociální programy. Společné činnosti, tj. ty, které nelze jednoznačně přiřadit jen k oddílu 41 nebo 42.)										
	431		Sociální poradenství										
		4311	Základní sociální poradenství podle § 37 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.										
		4313	Odborné sociální poradenství podle § 37 odst. 3 a 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.										
		4319	Ostatní výdaje související se sociálním poradenstvím	479,63	415,28	550,42	499,28	185,05	228,45	203,07	182,82	201,23	233,59
432			Sociální péče a pomoc dětem a mládeži (Výdaje na sociální péči a pomoc dětem a mládeži kromě výdajů na služby sociální péče patřící do pododdílu 435.)										
		4322	Ústavy péče pro mládež - Dětské domovy pro děti ve věku nad 3 roky a ústavní zařízení pro mládež, podpora dětských vesniček, nespádají-li do oddílu 31 (školská internátní zařízení) a není-li prvotním smyslem pomoc zdravotně postiženým.										

	4324	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc - Patří sem výdaje na státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 42g až 42n zákona o sociálně právní ochraně dětí (zákon č.359/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů).										
	4329	Ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži - Zahrnuje i vymožené výživné přijaté od osob povinných výživou.		1,27	0,20							
433		Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám (Výdaje na sociální péči a pomoc manželství a rodinám kromě výdajů na služby sociální péče patřící do pododdílu 435.)										
	4332	Zařízení pro výkon pěstounské péče - Zařízení obcí a krajů pro výkon pěstounské péče podle § 39 odst. 1 písm. e) a § 44 až 47 zákona o sociálně právní ochraně dětí (zákon č. 359/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů).										
	4333	Domovy-penzióny pro matky s dětmi					288,67	262,82	229,58	239,11	259,85	266,99
	4334	Pečovatelská služba pro rodinu a děti										
	4339	Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství	0,61	13,46	3,08	8,48	6,28	13,31	5,96	4,98	6,49	5,46
434		Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc										
	4341	Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřízpůsobivým - Pomoc osobám v hmotné nouzi a osobám sociálně nepřízpůsobivým včetně zvláštní pomoci osobám, které se dostaly bez vlastního zavinění do nepříznivých poměrů nebo v nich žijí.	3,00	0,16	3,00	0,30	0,70	1,50		8,03		
	4342	Sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům - Zahrnuje i např. činnosti spojené s integrací Romů či jiných etnik.	146,07									
	4343	Sociální pomoc osobám v souvislosti s živelní pohromou nebo požárem								0,21		
	4344	Sociální rehabilitace - Zahrnuje činnosti v rámci sociální rehabilitace poskytované formou terénních nebo ambulantních služeb mimo pobytových služeb v rámci sociálně rehabilitačních center.										
	4345	Centra sociálně rehabilitačních služeb - Soustředěné poskytování různých forem sociálních služeb.	101,00									

	4349	Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva - Včetně např. programů pomoci propuštěným vězňům včetně prevence kriminality a neoddělitelných podpor více skupinám obyvatelstva apod.	436,39	385,79	169,03	405,37	351,79	362,82	579,74	336,35	328,97	353,59
435		Služby sociální péče (Výdaje na zařízení a činnosti podle části třetí dílů 2 a 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a příjmy z nich.)										
	4350	Domovy pro seniory - Příjmy a výdaje domovů pro seniory (§ 49 zákona č. 108/2006 Sb.)										
	4351	Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení					3 372,66	3 047,16	2 434,08	2 483,22	2 144,90	2 027,25
	4352	Tísňová péče										
	4353	Průvodcovské a předčitatelské služby										
	4354	Chráněné bydlení										
	4355	Týdenní stacionáře										
	4356	Denní stacionáře a centra denních služeb										
	4357	Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem - Příjmy a výdaje domovů pro osoby se zdravotním postižením (§ 48 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 206/2009 Sb.) a domovů se zvláštním režimem (§ 50 zákona č. 108/2006 Sb.).					3,00	3,00		12,00		4,00
	4358	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče										
	4359	Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče - Zahrnuje např. odlehčovací služby.					210,84	154,03	134,72	157,56	166,83	166,92
437		Služby sociální prevence										
	4371	Raná péče a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi										
	4372	Krizová pomoc										
	4373	Domy na půli cesty										
	4374	Azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny					1 370,64	1 694,41	1 715,21	1 934,07	2 141,78	2 005,94
	4375	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež										

	4376	Služby následné péče, terapeutické komunity a kontaktní centra										
	4377	Sociálně terapeutické dílny										
	4378	Terénní programy										
	4379	Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální prevence - Zahrnuje zejména sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, telefonickou krizovou pomoc, tlumočnické služby a další činnosti v oblasti sociální prevence.					5,29	7,37	19,09	17,47	16,36	18,80

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svazu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění

- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Klíčovým problémem odpadového hospodářství ORP Rumburk je stejně jako v případě ORP Varnsdorf ukončení činnosti skládky Rožany (u Šluknova) ke konci roku 2013. Tento problém je možné nahlížet ze dvou perspektiv: a) operativní, resp. b) strategické. Operativní perspektiva představuje hledání alternativních způsobů nakládání s komunálními odpady, které nebudou zvyšovat tlak na obecní rozpočty (překladiště ve Varnsdorfu a následná přeprava na skládku Volfartice, skládku Orlík IV v Malšovicích, resp. zařízení na energetické využití odpadu v Liberci). Strategická perspektiva se orientuje na zabezpečení soběstačnosti regionu v odstraňování resp. využití (materiálové, či energetické) odpadu, resp. snížení závislosti na zařízeních mimo území ORP, resp. kraje, která vytváří potenciální riziko nárůstu nákladů v důsledku zvyšování přepravních nároků. Především strategická perspektiva vnáší do diskuse otázky o kapacitě, umístění resp. podmínkách provozu potenciálních nových zařízení na nakládání s odpady.

Řešení situace s odstraňováním komunálních odpadů však velmi úzce souvisí s organizací celého systému nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk, neboť zajištění odděleného sběru využitelných složek (např. bioodpadu, objemného odpadu, tříděného odpadu) sníží tlak na kapacity odstraňování odpadu. Součástí diskusí o dalším nakládání s odpady (zvláště pak s SKO) je tedy i otázka vytvoření komplexního systému nakládání s odpady, resp. využití kapacit zařízení, které se nachází za hranicemi České republiky (zařízení na energetické využití odpadu vč. sítě překládacích stanic, zařízení na využití bioodpadu apod.).

Vytvoření takových systémů předpokládá zabezpečení finančních prostředků na jejich financování. V současné době mají obce problémy s generováním prostředků pocházejících od domácností (platby neodpovídají skutečným nákladům obecního systému) a od živnostníků, kteří: a) mají smlouvu se svozovou společností, ale současně využívají systému obce, za což neplatí; b) nemají smlouvu se svozovou firmou, ani obcí a systém obce přesto využívají. Nedostatečný kontrolní aparát neumožňuje tyto distorze napravit. V některých případech však není ani politická vůle zvyšovat platby na úroveň, která by odpovídala skutečným nákladům, a to zejména ze sociálních důvodů.

Dalším problémem typickým pro ORP Rumburk je i změna povahy problému s černými skládkami. Mimo jiné i v důsledku přechodu některých obcí od poplatků za komunální odpad resp. úhradových systémů (dle § 17 a 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech) k místnímu poplatku již nevznikají černé skládky typu odpadu pohozeného kolem veřejných komunikací, v lese apod., ale černé skládky mají povahu odpadu odkládaného kolem sběrných nádob na využitelné složky (většinou se nejedná o směsný komunální odpad, ale o objemný odpad, elektrozařízení, nebezpečný odpad apod.).

Původcem těchto „černých skládek“ nejsou jen nepřizpůsobiví občané, ale i rekreanti, kteří nemají v obci trvalý pobyt. Vznik nepořádku kolem sběrných nádob může být mimo jiné i důsledkem nedostatku sběrných nádob nebo míst k odkládání komunálního odpadu (v případě poplatku za komunální odpad vzniká motivace „neprodukovat“ odpad a tím i nenárokovat sběrnou nádobu), nebo obtížné dostupnosti sběrných dvorů.

Mezi problémové oblasti patří i práce s nepřizpůsobivými občany, kteří vytváří nepořádek kolem sběrných nádob na využitelné složky odpadu a směsný komunální odpad a kteří současně velmi často patří mezi „neplatiče“ (mimo jiné i jako důsledek poplatkového systému a neúčinných informačních kampaní).

Velmi diskutovaným problémem je i výkup barevných kovů a železa, především s ohledem na krádeže obecního majetku. Obce (resp. ORP) většinou postrádají dostatečné kontrolní mechanismy pro kontrolu příslušných zařízení, což snižuje účinnost jakýchkoli regulativních zásahů na redukci problémů s krádežemi. S tímto problémem souvisí i zkušenosti s vykrádáním sběrných nádob na papír a elektrozařízení, jež vede k nutnosti hledat technická opatření, jak těmto krádežím zabránit (tyto krádeže znamenají finanční úniky pro obce a naopak generují vznik nových nákladů).

Ke jmenovaným problémům patří i obava z existence kartelových dohod na trhu svozu odpadu, jež se projevuje v téměř totožných cenách, které jsou obcím nabízeny.

V neposlední řadě je jako problematická chápána migrace obyvatel, jež má za následek odliv lidí s vyšším vzděláním na úkor lidí s nižším vzděláním. Migrace snižuje účinnost informačních kampaní a naopak zvyšuje náklady na adaptační opatření (nové sběrné nádoby, informace k třídění odpadu apod.).

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce:

Sdružení pro rozvoj Šluknovska.

Sdružuje 18 obcí z ORP Varnsdorf a ORP Rumburk a z Okresní agrární komory a Okresní hospodářské komory.

Předmětem činnosti sdružení je dle Stanov:

- koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku případně ve městech a obcích se Šluknovským výběžkem sousedících, stanou-li se tato města a obce členy sdružení,
- soustředování a předávání informací, týkajících se společných zájmů měst, obcí, a komor sdružení,
- zastřešení, reprezentace a prosazování zájmů měst a obcí mikroregionů, působících ve Šluknovském výběžku, sdružených v Dobrovolných svazcích obcí Sever a Tolštejn ve vztahu k vyšším orgánům a organizacím.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Svoz odpadu a poplatky

Na území ORP Rumburk provozují činnost čtyři svozové společnosti: AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o., EKO Servis Varnsdorf a.s. (Marius Pedersen), ProEKO Varnsdorf s.r.o. a Technické služby Šluknov, spol. s r.o. Kalkulace ceny pro jednotlivé obce respektuje smluvní ujednání o poskytovaných službách. Ceny jsou tak většinou kalkulovány paušální částkou za výsyp sběrné nádoby v závislosti na jejím objemu a frekvenci svozu. V rámci ORP Rumburk není cena obvykle kalkulována dle hmotnosti odpadu, ale výkonově - podle výsypu (až na obec Staré Křečany). Aby bylo možné data porovnat, pak byly údaje přepočítány na základě znalosti nákladů tříděného sběru a nákladů na směsný komunální odpad a dat o produkci SKO a využitelných složek, která pochází z ISPOP. V případě produkce se jedná o data za rok 2012, v případě nákladů rovněž (avšak v některých případech se jedná o data za rok 2013, čímž dochází ke zkreslení výsledků). Pro účely vyhodnocení je však třeba počítat s tím, že rozdílné hodnoty v nákladech (Kč/t) nemusí nutně indikovat odlišné cenové podmínky pro jednotlivé obce, ale pouze odlišné náklady na sběr a svoz SKO, resp. využitelných složek (např. přepravní náklady, svozová technika, pronájem nádob apod.). Bez znalosti kalkulačních vzorců a nákladů, které jsou součástí kalkulace, není možné vypočtené údaje hodnotit.

Průměrná cena za svoz a odstranění směsného komunálního odpadu v rámci ORP Rumburk dle provedeného šetření činí 3 324 Kč/t, avšak po odstranění extrémních hodnot z dvou obcí klesne cena na 2 295 Kč/t. Studie institutu IURMO (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR: za rok 2012) uvádí náklady ve výši 2 441 – 2 727 Kč/t. Průměrná cena za svoz a využití využitelných složek komunálního odpadu v rámci ORP Rumburk dle provedeného šetření činí 3 259 Kč/t, avšak po odstranění extrémních hodnot z dvou obcí klesne cena na 2 815 Kč/t. Studie institutu IURMO (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR: za rok 2012) uvádí náklady ve výši 3 063 – 3 783 Kč/t. Zdůvodnění těchto rozdílů by mělo být předmětem dodatečných analýz, avšak s riziky, které byly diskutovány výše.

Výše poplatku na občana (Kč) je rovněž údaj, který není porovnatelný v okamžiku, kdy mají jednotlivé obce odlišné způsoby zpoplatnění obyvatel. V rámci ORP Rumburk má polovina obcí zavedený tzv. **známkový systém** (úhrada dle § 17 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech) a druhá polovina **místní poplatek** (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích). Platba v známkovém systému odráží velikost sběrné nádoby a frekvenci svozu (týdenní vs. 14 denní), resp. pronájem sběrné nádoby a je kalkulována tak, aby společně s dalšími příjmy do systému (např. živnostníků) pokryla náklady na sběr a svoz SKO. Odměna od AOS EKO-KOM, a.s. obvykle umožňuje (alespoň částečně) pokrýt náklady na sběr a svoz využitelných složek KO. Největším problémem v těchto systémech jsou tak náklady na sběr a svoz nebezpečných a objemných odpadů, které jsou odkládány na sběrném dvoře bezúplatně, resp. v některých případech dle platného ceníku. V případě místního poplatku obce řeší problém s neplátcí, jejichž počet obvykle dosahuje 10 - 15 %. Obce tyto problémy řeší v souladu s právními předpisy a prostředky vymáhají.

Poslední údaj o částce, kterou obce doplácí na občana, se podařilo zjistit pouze u některých obcí. V minulých letech míra dotace dosahovala 25 - 30 % nákladů systému nakládání s odpady. V této

souvislosti je nutné nicméně dodat, že obce v rámci ORP Rumburk, které mají úhradový systém zpoplatnění občanů, vykazují většinou téměř vyrovnané rozpočty s tím, že mezi problémové nákladové položky patří především nakládání s nebezpečným a objemným odpadem, které nejsou součástí kalkulace plateb od občanů.

Obce mají k dispozici celé portfolio sběrných nádob na směsný komunální odpad o různých objemech tak, aby následný výběr odpovídal konkrétním potřebám obce (především s ohledem na povahu zástavby – rodinné domy vs. bytové domy). Nádoby o objemu 1 100 l jsou typické hlavně pro větší obce a města, která mají bytovou zástavbu (panelové domy). Nádoby jsou většinou ve vlastnictví svozové společnosti, pouze ve vybraných případech jsou ve vlastnictví domácnosti či obce, nicméně povaha vlastnictví nemá vliv na výši poplatku, který domácnost platí za komunální odpad. Kalkulace poplatku pro domácnosti je do značné míry závislá na frekvenci svozu odpadu – většinou se jedná o týdenní, resp. 14 denní svoz.

Nádobový sběr směsného komunálního odpadu je doplněn o pytlový sběr, který je určen především pro vlastníky rekreačních objektů, odlehle nemovitosti a v případě, že objem sběrné nádoby ve výjimečných případech neodpovídá reálné potřebě domácnosti (cena pytle se pohybuje mezi 50 a 60 Kč s tím, že v některých případech je určitý počet pytlů k dispozici zdarma a teprve je-li potřeba vyšší, pak si uživatel musí pytel zaplatit).

Obce v ORP Rumburk platí svozové společnosti za směsný komunální odpad dle počtu sběrných nádob a počtu výsypů, v ojedinělých případech podle skutečné produkce SKO, která je odstraněna na skládce.

Odpadkové koše, které se nachází v obcích na území obcí ORP Rumburk, jsou obsluhovány pracovníky veřejně prospěšných prací.

V obcích ORP Rumburk se třídí základní složky komunálního odpadu – papír, plasty (PET + směsné plasty), sklo (čiré, směsné) a nápojové kartony. Jak bylo uvedeno na jiném místě této studie, pak sběrné nádoby na tyto využitelné složky jsou v poslední době doplněny o sběrné nádoby na textil, elektrozařízení a baterie. Frekvence svozu sběrných nádob kombinuje pevný kalendář svozů (v případě města Rumburk a větších obcí) a svoz na objednání v okamžiku, kdy je sběrná nádoba plná (organizuje si obec). Jak vyplývá ze zkušeností obcí v posledních letech, pak je snaha zahušťovat sběrnou síť novými sběrnými nádobami tak, aby rostla spokojenost domácností.

Platby svozové společnosti se odvíjí od počtu výsypů, resp. v závislosti na počtu obyvatel. Zatím není zvykem, aby obce získávaly příjem z prodeje druhotných surovin (obce nemají představu, jaká je hodnota odděleně sbíraných komodit na trhu druhotných surovin).

Nádobový sběr je doplněn o pytlový sběr v situaci, kdy existuje jakékoli (i subjektivně vnímané) omezení využívání sběrných nádob. Pytle jsou domácnostem k dispozici zdarma, přičemž domácnosti znají nejen místa, kde mohou pytle ponechat, ale i termíny svozu (svozový kalendář).

Oddělený sběr bioodpadu z domácností není v obcích ORP Rumburk zaveden, domácnosti mohou pouze v některých případech využít služeb sběrného dvora (neplatí však pro všechny obce). Obce

sbírají pouze zelený materiál ze zahrad a veřejné zeleně a umísťují jej u místních zemědělců. V současné době je v plánu zahájení provozu zařízení (kompostárny) v obci Šluknov, jež absorbuje bioodpad z některých okolních obcí (předběžné dohody jsou uzavřeny). Zároveň byla obcím nabídnuta možnost účastnit se pilotního projektu odděleného sběru bioodpadu z domácností ze strany společnosti Marius Pedersen, a.s. Občané v městě Rumburk mají možnost využít modrých 120 l pytlů na bioodpad (v ceně 7,50 Kč vč. DPH), které mohou odevzdat ve sběrném dvoře za úplatu 20 Kč.

Systematický sběr kovů není v obcích ORP Rumburk zaveden, občané mají možnost kovy odložit ve sběrných dvorech (dle platného ceníku), nebo výkupnách. V obci Mikulášovice domácnosti mohou kovy odložit do pytlů na využitelné složky odpadů.

Sběrné dvory absorbují dále nebezpečné odpady, objemné odpady, stavební a demoliční odpady a v současné době rovněž elektrozařízení. Sběr elektrozařízení je výsledkem spolupráce s kolektivními systémy (Asekol, Elektrowin, Ekolamp) a občané kromě sběrných dvorů mohou v městě Rumburk využít sběrných nádob rozmístěných na území města (červené nádoby – 3 ks). Všechny obce současně organizují mobilní svoz nebezpečných odpadů, stejně jako ostatních odpadů, které je možné umístit do sběrného dvora, a to ve frekvenci 2x ročně. Kromě toho mají domácnosti ve veřejných budovách (obecní úřad, školy a školky) možnost odevzdat do připravených sběrných nádob baterie.

Zařízení k nakládání s odpady

V této kapitole jsou uvedena zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho blízkosti. Dále jsou uvedena sběrná místa, komunitní kompostárny a byly mapovány bioplynové stanice.

Tabulka č. 77: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.	Královská 173/5	Rumburk	562777	S	Sběrné dvory jsou dimenzovány pro potřeby občanů města, v případě potřeby jsou dovybaveny sběrnými nádobami nebo častěji svezeny svozovou společností.
2.	Kovošrot Group CZ a.s.	Oldřichovská	Jiříkov	562581	S	
3.	Petr Sladkovský	Šluknovská 445	Velký Šenov	562912	S	
4.	TS Šluknov, spol. s r.o.	Císařský 378	Šluknov	562858	O	
5.	Obec Krásná Lípa		Krásná Lípa	562611	O	
6.	Obec Mikulášovice		Mikulášovice	562751	O	

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě jsou z pohledu obcí irelevantní, obce tyto údaje neznaní (viz 'poznámky' v tabulce výše).

Tabulka č. 78: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Obec Lipová		Lipová	562661	O

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě jsou z pohledu obcí irelevantní, obce tyto údaje neznaní (viz 'poznámky' v tabulce výše).

Tabulka č. 79: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Druhy odpadů
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Dušan Štícha	Tovární 1086	Šluknov	562858	S	Kovy, papír a lepenka
2.	Jaroslav Smitka	Ke koupališti 226/23	Rumburk	562777	S	--
3.	Kovošrot Group CZ a.s.	Tř. 9. května 911	Rumburk	562777	S	Kovy, papír a lepenka
4.	Kovošrot Group CZ a.s.	Kotvová 941/1	Rumburk	562777	S	Kovy, papír a lepenka
5.	Kovošrot Group CZ a.s.		Lipová	562661	S	Kovy, papír a lepenka
6.	METAP, s.r.o.	Strádalova 1138	Krásná Lípa	562611	S	kovy
7.	Marius Pedersen a.s.	Rožany - překladiště	Šluknov	562858	S	--
8.	Metal Investment s.r.o.	Růžová	Rumburk	562777	S	--
9.	Milan Soukup	Oldřichovská	Jiříkov	562581	S	Kovy, plasty, papír a lepenka
10.	Severosepar s.r.o.	Tovární 776	Šluknov	562858	S	Kovy, plasty, sklo, dřevo, papír a lepenka

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě nejsou k dispozici, klíčová je možnost využívat tato zařízení obcemi a občany.

Množství sběrných dvorů v ORP je adekvátní potřebám občanů obcí, kteří v těchto zařízeních odkládají nebezpečné odpady, objemné odpady, elektrozařízení a bioodpady v časech, které odpovídají zvyklostem obyvatel dané obce. Sběrné dvory a místa provozují většinou obce. Kapacit sběrného dvora využívají občané obce po předložení občanského průkazu.

Množství výkupu je rovněž adekvátní potřebám uživatelů (většinou se nachází ve větších obcích – Rumburk, Šluknov). Výkupny jsou provozovány soukromými osobami. Do všech uvedených zařízení mají možnost vozit materiál občané z ORP Varnsdorf a ORP Rumburk, resp. z okolních regionů.

Tabulka č. 80: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby Děčín	Březová 402	Děčín	562335	-	-	O
2.	Ing. Vlastimil Ladýř - LADEO	Nové Zákupy	Zákupy	562262	-	-	S
3.	EKO servis Varnsdorf a.s.	Svatopluka Čecha 1277	Varnsdorf	562882	-	-	S

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlas.y.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě nejsou obcím známe.

Na území ORP Rumburk se nenachází třídící linka. Třídící linka je na území sousední ORP Varnsdorf - provozovaná společností EKO Servis Varnsdorf s.r.o., která sváží využitelné složky odpadu z vybraných obcí i mimo ORP Rumburk (např. ORP Varnsdorf). Kapacita zařízení je pro dostatečná pro množství suroviny, která pochází z oblasti Šluknovského výběžku. Obce většinou nemají informace o způsobech nakládání s odpady (resp. využitelnými složkami), které jsou svázeny z území obce. V souvislosti s novým POH ČR však informace o způsobech nakládání musí být obcím dostupná.

Tabulka č. 81: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s.		Rožany	562858	-	-	O

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlas.y.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě nejsou obcím známe, pro plánování nakládání s bioodpady jsou klíčové informace obecních zařízení (zařízení s vlastnickým podílem obce).

Tabulka č. 82: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Zemní a dopravní stavby Hrdý Milan s.r.o.		Dobkovice	562408	-	-	S
2.	Obec Jiřetín pod Jedlovou		Jiřetín pod Jedlovou	562572	-	-	O
3.	Město Varnsdorf		Varnsdorf	562882	-	-	O

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlas.y.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrné využití kapacitě nejsou obcím známe, pro plánování nakládání s bioodpady jsou klíčové informace obecních zařízení (zařízení s vlastnickým podílem obce).

Nakládání s bioodpady (především odpady z veřejné zeleně) v rámci ORP Rumburk bylo charakteristické alespoň dílčí spoluprací se zemědělci, kteří jej využívali pro produkci kompostu používaného pro vlastní účely. V současné době je v provozu kompostárna Rožany.

V obcích ORP Rumburk není bioodpad z domácností systematicky oddělené sbírán. Některé obce zkoušejí pilotní projekty sběru - dostaly nabídku od společnosti EKO Servis Varnsdorf a.s. a TS Šluknov, spol. s r.o. na zavedení nádobového sběru pro občany (v současné době se v oslovených obcích zjišťuje poptávka ze strany obyvatel). Obyvatelé obcí využívají většinou domácího kompostování, zavedení systematického sběru bioodpadu závisí na způsobu implementace povinností vyplývajících z vyhlášky č. 321/2014 Sb. v jednotlivých obcích (v současné době probíhá zjišťování potřeb občanů).

Na území ORP Rumburk, ani v okolních ORP není v provozu žádná bioplynová stanice.

Povinný sběr bioodpadu v obcích (vyhláška č. 321/2014 Sb.) vytváří poptávku po vytvoření centralizovaného systému sběru a využití bioodpadu na území ORP Rumburk, který by měl nahradit (doplnit) individualizované systémy nakládání s bioodpady v obcích (snaha realizovat úspory z rozsah, které zvyšují efektivnost systémů využití bioodpadu). V současné době se předpokládá využití většiny bioodpadu vznikajícího na území ORP mimo území ORP Rumburk (resp. Ústeckého kraje). Vytvoření takového systému však předpokládá zapojení zemědělců jako klíčového odbytiště (kteří ale musí mít povolení nakládat s odpady).

Zavedení systému odděleného sběru bioodpadu však předpokládá spolupráci se svozovou společností a reorganizaci celého systému nakládání s odpady v obci (adaptace frekvence svozu směsného komunálního odpadu, vybavení systému sběrnými nádobami o různém objemu apod.), které umožní obcím optimalizovat náklady celého systému.

Tabulka č. 83: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Termizo a.s.	Třída Dr. M. Horákové 571/56	Liberec	556904	96000,00	91 - 96 tis. t	ZEVO	S
2.	T. A. Lauta	Industrie- und Gewerbegebiet Lauta, Strasse B, Nr. 5	Lauta		225000,00	není známa.	ZEVO	

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>

Pozn. Údaje o roční maximální kapacitě a průměrně využitě kapacitě německého zařízení nejsou k dispozici.

Zařízení na energetické využití odpadu (ani spalovna) se na území ORP Rumburk ani v okolních ORP nenachází. Nejbližším zařízením je Termizo Liberec, a.s. (vzdálenost Varnsdorf - Liberec je 45 km; město Varnsdorf bylo zvoleno jako východisko pro výpočet vzdálenosti proto, že se na jeho území nachází překladiště odpadů, což je důležité zařízení minimalizující přepravní náklady). Nicméně svozové společnosti využívají ZEVO v Liberci v případech, kdy provozovatel snižuje cenu za využití odpadu v tomto zařízení, což se týká především zimních měsíců, kdy může být nedostatek odpadu pro naplnění kapacity zařízení. Přepravní vzdálenosti však brání pravidelnému využívání kapacit tohoto zařízení.

V blízkosti ORP Rumburk se rovněž nachází zařízení na energetické využití odpadu v obci Lauta (Německo)², vzdálené 97 km od města Varnsdorf, které je doplněno o síť překládacích stanic: překládiště Bautzen-Nadelwitz (46 km), Grossröhrsdorf (83 km), Reichenbach (37 km), Weisswasser (87 km).

Lze očekávat, že zařízení na energetické využití odpadu bude klíčovým způsobem nakládání s odpady po ukončení skládkování neupraveného odpadu v ČR v letech 2023 – 2025, a to i v regionu Ústeckého kraje (vč. ORP Děčín, ORP Varnsdorf, ORP Rumburk a další). Vzhledem k disponibilním kapacitám na energetické využití odpadu ve spolkové zemi Sasko lze uvažovat o potenciálním využití těchto kapacit.

Tabulka č. 84: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s.		Šluknov	562858	OO	uzavřená pro příjem odpadů	S

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>

Tabulka č. 85: Nejblíží skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKO Volfartice a.s.	Volfartice 150	Volfartice	562220	OO	v provozu	S
2.	TS Děčín a.s.		Malšovice	562718	OO	v provozu	S
3.	Ekoservis Ralsko s.r.o.	Svébořice, parcela č. 85 - 89	Ralsko	562017	OO	v provozu	S
4.	ENERGIE Holding a.s.	Jezová	Ralsko	562017	IO	v provozu	S

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci obcí, <http://websouhlasy.kr-ustecky.cz>, <http://www2.kraj-lbc.cz/zivotniprostredi/souhlasy/>

Na území ORP Rumburk se nachází skládka komunálního odpadu v obci Rožany, kde však bylo skládkování ukončeno ke konci roku 2013. V současné době je směsný komunální odpad odstraňován na skládce odpadu v obci Volfartice, jejímž provozovatelem je společnost EKO Volfartice a.s. (Marius Pedersen). V blízkosti ORP se rovněž nachází skládka odpadu v obci Malšovice (Děčín) - skládka komunálního odpadu Orlík IV (provozována TS Děčín a.s. - Marius Pedersen) vzdálená 58 km od centra ORP Varnsdorf (město Varnsdorf), skládka Svébořice v obci Ralsko - skládka komunálního odpadu (Ekoservis Ralsko s.r.o. - Compaq) vzdálená 50 km od města Varnsdorf. Poslední kapacitu nabízí skládka inertního odpadu, jež provozuje ENERGIE holding a.s. v obci Ralsko.

² Cena na vstupu do zařízení se v roce 2013 pohybovala zhruba na úrovni 115 EUR/t (přibližně 3 100 Kč/t).

Rozšíření kapacity skládky v Rožanech je rovněž diskutováno jako možnost řešení problému s odstraňováním odpadu. Nicméně je třeba vyřešit problém se starou zátěží, která se nachází v místech nové kazety.

Kapacity na ukládání odpadu jsou dostatečné, ale skutečnost, že se v současné době využívaná skládka nachází na území jiného kraje (Liberecký kraj), vytváří nejistotu ohledně budoucího vývoje. Z tohoto důvodu se diskutují možnosti, jak zajistit soběstačnost ORP Rumburk a okolních ORP v odstraňování odpadu, alespoň do doby ukončení možnosti využívat skládek pro SKO.

Koncová zařízení (třídící linky na separovaný odpad, spalovny a zařízení pro energetické využití odpadu, skládky) se v dané ORP nenacházejí.

Projekty, podpořené z dotačních programů

Jak vyplývá z databáze podpořených projektů z Operačního programu Životní prostředí, pak v prioritní ose 4 - *Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží* byly v rámci ORP Rumburk schváleny či podpořeny následující projekty:

- sběrný dvůr Staré Křečany (celkové náklady 7,7 mil. Kč, výše podpory 6,5 mil. Kč)
- svozová technika a vybavení Staré Křečany (celkové náklady 8,65 mil. Kč, výše podpory 5,5 mil. Kč)
- kompostárna Šluknov (celkové náklady 20,15 mil. Kč, výše podpory 17,13 mil. Kč)
- separace a svoz bioodpadu Šluknov (celkové náklady 5,36 mil. Kč, výše podpory 2,5 mil. Kč)
- úprava sběrného dvoru Šluknov (celkové náklady 9,04 mil. Kč, výše podpory 7,31 mil. Kč)
- realizace analýzy rizik staré skládky odpadu v k. ú. Mikulášovice (celkové náklady 0,95 mil. Kč, výše podpory 0,86 mil. Kč)
- realizace průzkumných prací, analýza rizik SEZ k. ú. Velký Šenov (celkové náklady 0,49 mil. Kč, výše podpory 0,37 mil. Kč)

Investice do zařízení na nakládání s bioodpady pomáhají naplnit cíle směrnice 99/31/ES o skládkách odpadu, nicméně pro vyšší účinnost je třeba:

- zapojení okolních obcí do systému sběru a následného využití kompostu
- zapojení zemědělců
- vytvoření logistického systému pro sběr a svoz bioodpadu
- investice do dalších zařízení, které pokryjí potřeby ORP Rumburk

Další investice směřují zejména do oblasti zkvalitnění infrastruktury pro tříděný sběr a svoz odpadu a řešení starých ekologických zátěží.

Další investiční akce jsou plánovány v novém programovacím období, avšak v okamžiku tvorby analytické části této studie nebyly zástupci obcí nijak konkretizovány.

Jedním z témat, které se dotýká o odpadové problematice, jsou i tzv. staré ekologické zátěže (resp. brownfields). Stará ekologická zátěž vzniká v důsledku lidské činnosti, původce je však většinou neznámý, či již právně neexistuje. Starou ekologickou zátěží mohou být i zátěže, jejichž původ souvisí s nakládáním s odpady. Jak vyplývá ze seznamu lokalit brownfields v rámci ORP Rumburk, pak se

jedná o zhruba 82 lokalit, které mají původ zejména v průmyslové a zemědělské činnosti (bývalé textilní závody, JZD, sklady, továrny, statky apod.), přičemž se většinou jedná o soukromě vlastněné objekty³.

Staré ekologické zátěže resp. jejich sanace závisí na možnosti čerpat prostředky ze strukturálních fondů EU (např. Operační program 'Životní prostředí' – prioritní osa 4.2. "Odstraňování starých ekologických zátěží"). Odstraňování starých ekologických zátěží nepatří mezi prioritní oblasti financování ze strany žadatelů z ORP Rumburk. Hlavním důvodem je soukromé vlastnictví objektů, jež vyžaduje součinnost vlastníka a veřejné správy.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Zástupci obcí v ORP Rumburk nevnímají černé skládky jako zásadní problém. Jedním z důvodů je preference místního poplatku před ostatními způsoby zpoplatnění, jež nevytváří motivaci k zakládání černých skládek. Případy černých skládek jsou ihned po identifikaci problému obcemi odstraněny, aby se odstranilo nebezpečí jejich rozšiřování.

Problematický je zejména nepořádek kolem sběrných nádob na využitelné odpady, který však netvoří komunální odpad, ale spíše objemný odpad, resp. elektroodpad, neboli druhy odpadu, které mají občané možnost odstranit ve sběrném dvoře. Hlavními původci černých skládek jsou rekreanti, turisté nebo občané Německa.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

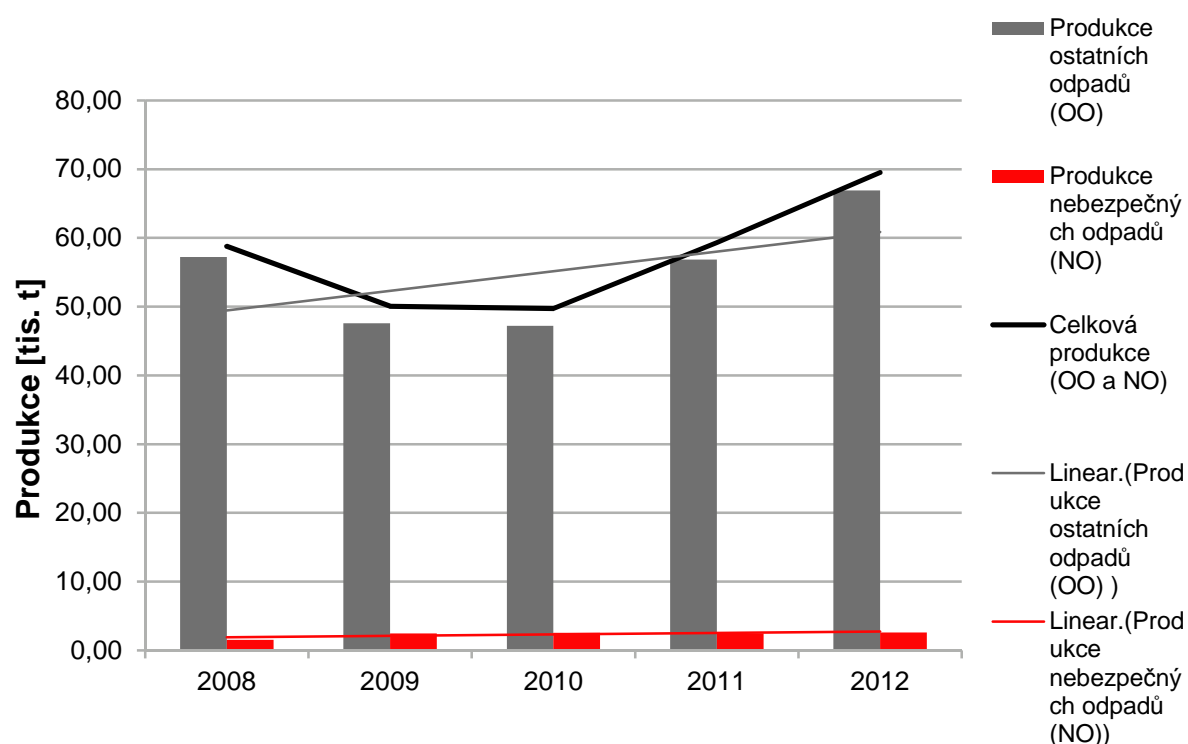
Tabulka č. 86: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	69 402,24	57 226,19	47 602,39	47 192,30	56 842,05	66 906,27
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	3 759,30	1 545,12	2 464,36	2 552,03	2 485,78	2 590,66
Celková produkce (OO a NO)	73 564,79	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83	69 496,93

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

³ Více informací lze získat z Integrované strategie území MAS Šluknovsko (příloha 6 – seznam lokalit brownfields) a <http://kontaminace.cenia.cz>.

Graf č. 21: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z vývoje celkové produkce odpadu v rámci ORP Rumburk vyplývá, že po úvodním poklesu produkce ostatního odpadu v letech 2008 - 2010 (způsobeném zejména poklesem odpadu skupiny 19, tedy nikoli komunálního odpadu) dochází k opětovnému nárůstu produkce až do roku 2012 (tento trend podporuje narůstající produkce odpadu ve skupinách 10, 15, 17, 19 a 20). I přes tento nárůst nedosáhla však produkce v roce 2012 úrovně teoretické hodnoty roku 2000. Pozitivního trendu bylo dosaženo v případě nebezpečného odpadu, v jehož případě poklesla produkce oproti roku 2000 přibližně o 30 %. V porovnání s průměrem ČR vykazuje ORP nižší měrné produkce ostatních a nebezpečných odpadů. Zatímco průměrná celková produkce ostatních odpadů dosáhla v roce 2012 v podmínkách zhruba ČR 2 700 kg/obyv., pak v rámci ORP Rumburk to bylo přibližně 2 000 kg/obyv., tedy o zhruba 25 % méně⁴. Ještě markantnější je rozdíl mezi produkcí nebezpečných odpadů v rámci ČR a ORP Rumburk. Celková produkce nebezpečných odpadů v rámci ČR dosáhla v roce 2012 přibližně 155 kg/obyv., v rámci ORP Rumburk se jedná o 77 kg/obyv., tedy o 50 % méně.

Z vývoje HDP v Ústeckém kraji a vývoje produkce odpadu v rámci ORP Rumburk nelze vyvodit jednoznačný závěr o povaze a síle decouplingu a tedy ani o tom, zda se daří plnit cíl POH ve snižování měrné produkce odpadu nezávisle na úrovni hospodářského růstu.

⁴ Jedná se o hodnoty přepočtené na obyvatele z celkové produkce odpadů od všech původců, tedy i odpadů z podnikové sféry. Jedná se tedy o jiné (relativní) vyjádření celkové produkce odpadů.

Tabulka č. 87: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Rumburk	33 556	372,38	11,10	18 711,88	557,63	19 084,26	568,73
Ústecký kraj	826 764	9 729,62	11,77	474 709,62	574,18	484 439,25	585,95

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 27,46 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 14,37 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 72,54 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Ústecký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,04 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 14,82 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka č. 88: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 – 2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	755,26	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	19,37	13,29	37,41	20,65	24,03
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	206,98	200,82	205,81	147,10	171,47
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,27	12,61	8,90
07	Odpady z organických chemických procesů	37,59	73,10	90,31	73,08	128,22

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	88,23	152,22	44,05	46,77	85,30
09	Odpady z fotografického průmyslu	9,32	7,56	7,26	6,88	9,27
10	Odpady z tepelných procesů	1 829,99	851,86	1 150,99	1 345,11	1 574,14
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	98,05	111,85	195,41	196,34	139,42
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	614,48	456,52	477,37	626,44	654,02
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	274,96	683,59	516,52	671,10	533,06
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	1,38	0,33	0,39	1,27	1,09
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	3 321,41	2 284,24	2 414,19	3 157,68	3 353,10
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	139,62	473,19	453,24	810,71	445,63
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	25 679,71	31 937,60	28 406,59	38 777,31	45 976,37
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	37,92	37,49	42,95	40,70	42,96
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	10 971,03	979,59	904,65	1 271,16	1 364,07
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	14 685,71	11 803,50	14 796,87	12 122,92	14 985,89
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		58 771,31	50 066,75	49 744,34	59 327,83	69 496,94

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nejvýznamnějšími skupinami odpadů v rámci ORP Rumburk jsou stavební a demoliční odpady ('skupina 17'), komunální odpady ('skupina 20'), odpadní obaly ('skupina 15'), odpady z tepelných procesů ('skupina 10'), odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu ('skupina 19').

Produkce odpadu a jeho složení v rámci ORP Rumburk odpovídá povaze regionu a zastoupení jednotlivých sektorů národního hospodářství (zemědělství, průmysl, stavebnictví, resp. služby). Zastoupení těchto sektorů koresponduje se složením v rámci celé České republiky, až na oblast

obchodu, ubytování, stravování a pohostinství, protože území ORP Rumburk patří mezi turisticky atraktivní lokality v rámci celé ČR (ORP Rumburk/ČR: zemědělství 3,9 %/3,9 %, průmysl 11,5 %/11,6 %, stavebnictví 12,9 %/12,1 %, obchod, ubytování, stravování a pohostinství 37,1 %/29,9 %).

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

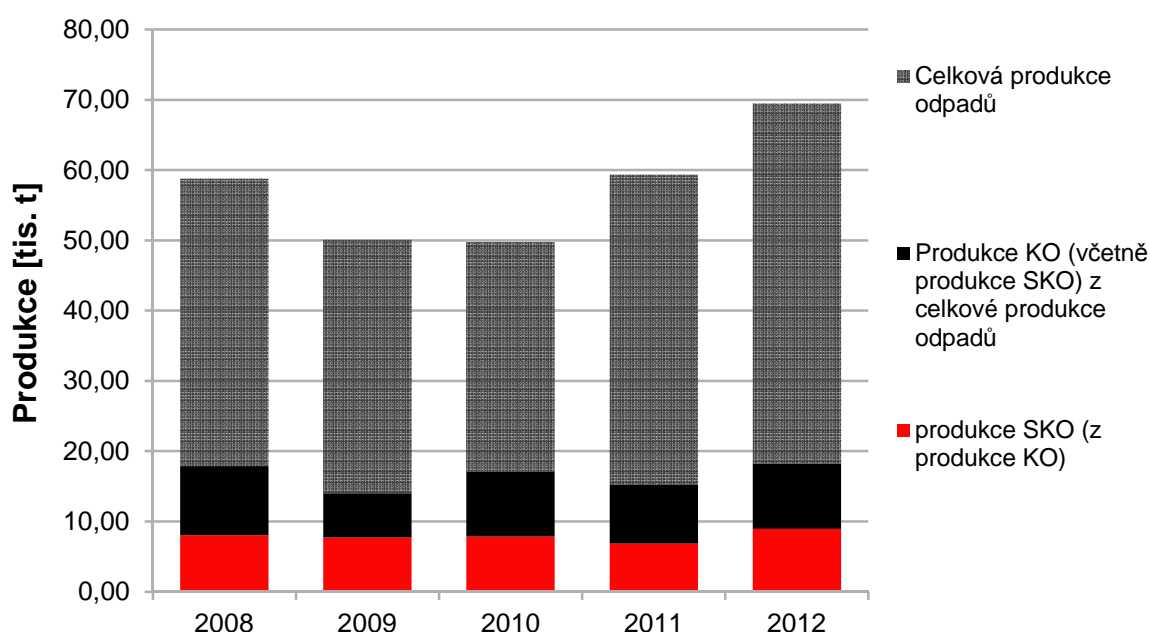
V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka č. 89: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83	69 496,93
Celková produkce KO	17 893,91	14 001,09	17 121,66	15 191,76	18 234,11
Celková produkce SKO	8 042,79	7 715,16	7 883,48	6 851,57	8 959,00

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 22: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: : Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Jak je patrné z časové řady vývoje produkce komunálního odpadu, resp. jeho nejvýznamnější složky (SKO), pak mezi lety 2008 a 2009 klesla produkce KO zhruba o 4 tis. tun, což bylo způsobeno přechodem odpadu skupiny 020304 (kaly ze septiků a žump) mimo tento druh odpadu. V roce 2010 došlo k opětovnému nárůstu produkce KO o 3 tis. tun, a to především nárůstem produkce odpadu '200307' (objemný odpad) o 700 tun a odpadu '200140' (kovy) o přibližně 3 tis. tun. V roce 2011 opět došlo k poklesu produkce KO o zhruba 2 tis. tun, a to v důsledku poklesu produkce odpadu '200140' (kovy) o 2 tis. tun a poklesu produkce odpadu '200301' (smíšený komunální odpad). V roce 2012 se produkce KO vrátila na úroveň roku 2008, což se projevilo v nárůstu produkce o 3 tis. tun. Tento nárůst je způsoben nárůstem produkce odpadu '200301' (smíšený komunální odpad) o 2 tis. tun a současně nárůstem produkce odpadu '200136' (vyřazené elektrické a elektronické zařízení) o 600 tun.

Vývoj produkce komunálního odpadu v letech 2008 - 2012 vyvolává otázku, do jaké míry jsou výkyvy způsobeny skutečnou změnou odpadových toků a do jaké míry samotnou evidencí odpadů.

Údaje o produkci KO v rámci ORP Rumburk a v průměru ČR v roce 2012 ukazují, že: a) celková produkce KO v rámci ORP Rumburk je o zhruba 10 % vyšší, než je průměr ČR (tedy zhruba 493,7 kg/obyv. rok); b) produkce SKO je v rámci ORP Rumburk o necelých 5 % nižší než je průměr ČR (279,1 kg/obyv.*rok). Zde nutno podotknout, že produkce na osobu je počítána z dat, které obsahují produkci odpadu i za firmy, nelze srovnávat s měrnou produkcí za ČR, kterou vyprodukoval občan v domácnosti. To zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 90: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Rumburk	33 556	13 278,14	395,70	6 617,26	197,20	182,74
Ústecký kraj	826 764	308 947,74	373,68	183 100,71	221,47	206,01

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 90 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 72,82 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 73,86 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 27,18 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 26,1 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 13,05 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Složení komunálního odpadu

Největší množství z komunálních odpadů dle produkce v rámci ORP Rumburk zaujímají smíšený komunální odpad ('200301'), objemný odpad ('200307'), papírové a lepenkové obaly ('150101'), papír a lepenka ('200101') a kovy ('200140'). Hmotnostně nejvýznamnější je přitom smíšený komunální odpad, ostatní druhy komunálního odpadu jsou méně významné.

Komparace dat za celou Českou republiku a ORP Rumburk ukazuje, že složení komunálního odpadu v rámci ORP Rumburk se liší oproti průměrnému složení produkce jednotlivých druhů komunálního

odpadu v ČR. Zastoupení SKO v ORP Rumburk je zhruba 60 % celkové produkce KO, zatímco v rámci celé ČR je to 66 % (bez započítání využitelných odpadů skupiny 1501). Podobný výsledek naznačuje nejen objemný odpad (21 % v rámci ORP Rumburk ve srovnání s 10 % v rámci celé ČR), ale i odděleně sbíraný recyklovaný odpad (14 % v rámci ORP Rumburk ve srovnání s 9 % v rámci celé ČR).

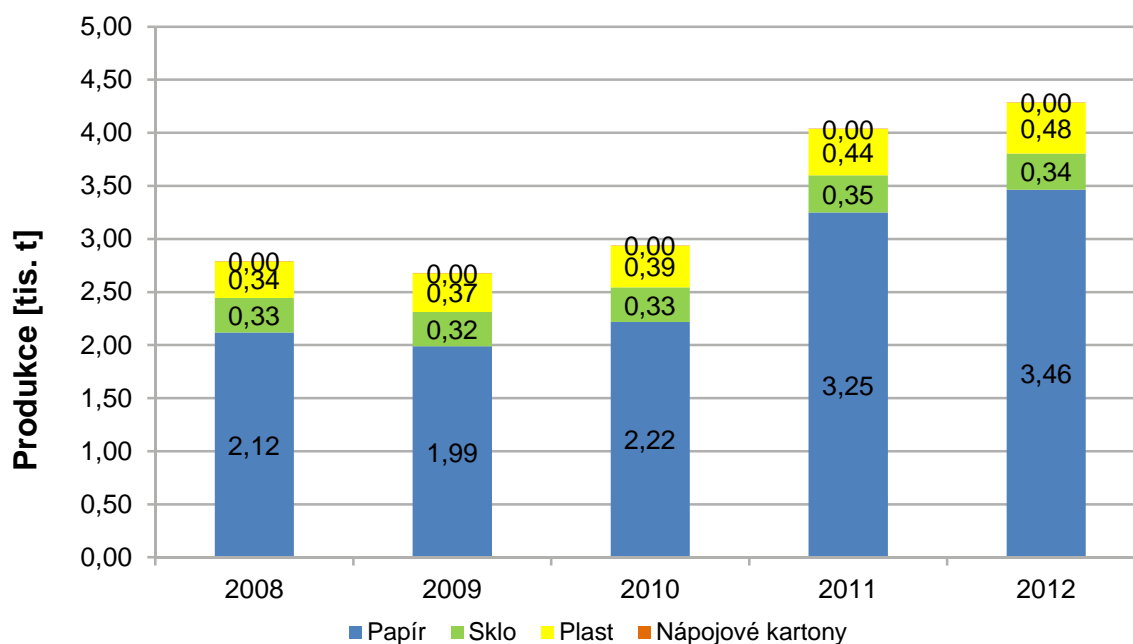
Lepší výsledky v případě odděleného sběru jsou důsledkem dlouhodobé zkušeností obcí ORP Rumburk se systémem tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu, který je ve spolupráci obcí a svozové firmy dlouhodobě rozvíjen již od konce 90. let minulého století.

Tabulka č. 91: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 119,76	1 989,24	2 218,02	3 250,99	3 462,66
Sklo	150107, 200102	325,81	321,43	325,64	347,90	341,24
Plast	150102, 200139	343,21	365,81	392,33	438,70	481,40
Nápojové kartony	150105	0,50	1,23	3,30	0,41	0,92
Celkem separovaný sběr		2 789,28	2 677,71	2 939,29	4 038,00	4 286,22

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 23: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V jednotlivých obcích ORP Rumburk se kromě papíru, plastů a skla (barevné, bílé), resp. nápojových kartonů sbírají i elektrozařízení a baterie, textil a v poslední době rovněž bioodpad. Stejně, jako je tomu i v případě ORP Varnsdorf, pak i ORP Rumburk má dlouhodobé pozitivní zkušenosti s odděleným sběrem využitelných složek KO, což dokládá i umístění obcí ORP Rumburk v soutěži o skleněnou popelnici (např. Krásná Lípa, Doubice, Dolní Poustevna).

Zpětný odběr elektrozařízení probíhá donáškovým způsobem (nádobový sběr na vybraných místech v obci - hnízda, budovy úřadů a škol, sběrný dvůr). Obce mají smlouvu s kolektivními systémy (Asekol, Elektrowin a Ekolamp), které obce vybavují potřebnou infrastrukturou. Ve spolupráci s kolektivními systémy dochází k zabezpečení proti krádežím (sběrné nádoby, sběrný dvůr).

Baterie se sbírají prostřednictvím nádob v budovách úřadů a škol a ve spolupráci s kolektivním systémem Ecobat.

Stejně jako je tomu v případě ORP Varnsdorf, pak i v případě ORP Rumburk se v obcích začíná rozvíjet systém nádobového sběru textilu (bílé nádoby), a to ve spolupráci s firmou Dimatex CS s.r.o. Nádoby jsou většinou umístěné v hnízdech společně s ostatními nádobami na oddělený sběr využitelných složek KO (součástí sbíraného odpadu je i obuv a hračky). Sběrné nádoby jsou svázeny s frekvencí 1x za 14 dní s tím, že obce v prvních měsících fungování hlásí relativní zaplněnost nádob. Na vyhodnocení účinnosti tříděného sběru je však ještě brzy, nicméně již nyní se ukazuje, že nádobový sběr (který lidé v obcích znají a využívají) je účinným způsobem, jak oddělit využitelné složky komunálního odpadu a ty následně využít.

Strategického významu je zavádění systémů odděleného sběru bioodpadu v obcích, a to s ohledem na plánované povinné zavádění těchto systémů po roce 2016. Obce v současné době pracují s určitým režimem nakládání s bioodpady, které pochází z veřejné zeleně, nicméně v některých obcích vznikají i pilotní projekty odděleného sběru bioodpadu z domácností (doplňk k domácímu kompostování - bioodpad ze zahrad, organické zbytky potravin). V současné době se diskutuje forma sběru - nádobový sběr, pytlový sběr, resp. sběrný dvůr.

I přes tyto pokusy však zůstává dominantní domácí kompostování (především v malých obcích) s tím, že obce uvažují o způsobech, jak tento způsob využití odpadu podporovat (např. kompostéry do domácnosti) a neinvestovat do nákladných systémů nádobového sběru. Systémy sběru bioodpadu musí být kompatibilní s navazující infrastrukturou (svoz, zařízení), která však v regionu zatím chybí (především kapacity na využití bioodpadu).

Tabulka č. 92: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Rumburk	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	33 556	801,19	23,88	28,41
Sklo	(150107, 200102)		337,00	10,04	8,13
Plast	(150102, 200139)		330,52	9,85	8,90
Nápojové kartony	(150105)		0,92	0,03	0,08
Kovy	(200140, 150104)		1 416,00	42,20	23,31

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 92 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 23,14 %, produkce skla tvoří 98,76 %, produkce plastů tvoří 68,66 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, plastů a nápojových kartonů a vyšší u kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tabulka č. 93: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Rumburk	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	33 556	19,35	17,63
Plast	(150102, 200139)		9,21	7,66
Sklo	(150107, 200102)		9,74	7,85
Nápojové kartony	(150105)		0,12	0,13
Kovy	(200140, 150104)		32,50	29,95

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 93 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná

produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, i kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni (kromě nápojových kartonů), což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka č. 94: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Ústecký kraj	18,26	8,01	8,18	0,14	26,72	61,31
(0 až 500 obyv. včetně)	9,97	13,13	12,69	0,17	1,40	37,36
(501 až 1000 obyv. včetně)	9,73	11,54	11,70	0,21	2,67	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	11,38	9,91	9,68	0,15	3,02	34,14
(4001 až 10000 obyv. včetně)	15,30	6,60	7,78	0,15	44,02	73,84
(10001 až 20000 obyv. včetně)	16,98	6,76	7,22	0,14	30,81	61,92
(20001 až 50000 obyv. včetně)	14,89	7,55	7,26	0,08	6,19	35,98
(50001 až 100000 obyv. včetně)	28,01	6,67	6,90	0,13	49,92	91,63
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Ústeckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 1001 do 4000 obyvatel. Nejvíce odpadu vyřídí občané v obcích od 50001 do 100000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP žádná města či obce. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 266 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji podstatně méně hustá, přičemž hustota sběrné sítě v Ústeckém kraji je 160 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Litvínov, ORP Lovosice, ORP Roudnice nad Labem) vykazuje ORP Rumburk nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka č. 95: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	10547,24	346,36	451,06	349,04	382,39
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	201,96	196,97	195,94	131,34	162,94
200201	Biologicky rozložitelný odpad	21,07	97,54	13,04	97,63	100,39

190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	14,50	28,00	33,70	18,70	99,20
200110	Oděvy	19,49	31,65	27,18	19,41	20,52

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Jak vyplývá z přehledu pěti množství nejvýznamnějších druhů BRO na území ORP Rumburk, pak klíčovou úlohu hrál v roce 2012 kal z čištění komunálních odpadních vod ('190805'), odpady ze zpracovaných textilních vláken ('040222'), resp. biologicky rozložitelný odpad ('200201'). Význam jednotlivých odpadových toků v posledních 2 letech postupně narůstá. Odpady pocházející z textilních vláken pochází z textilního průmyslu, který je stále ještě významným způsobem zastoupen v rámci ORP. Produkce tohoto druhu odpadů narůstá na úroveň produkce v roce 2008. I přes neopomenutelný význam kalů z čištění komunálních odpadních vod pro proces využití bioodpadu lze očekávat nárůst významu biologicky rozložitelného odpadu, který vzniká na území obce (veřejná zeleň, odpad ze hřbitovů a městských parků apod.) a z činnosti domácnosti (odpady ze zahrad, organické zbytky z kuchyní).

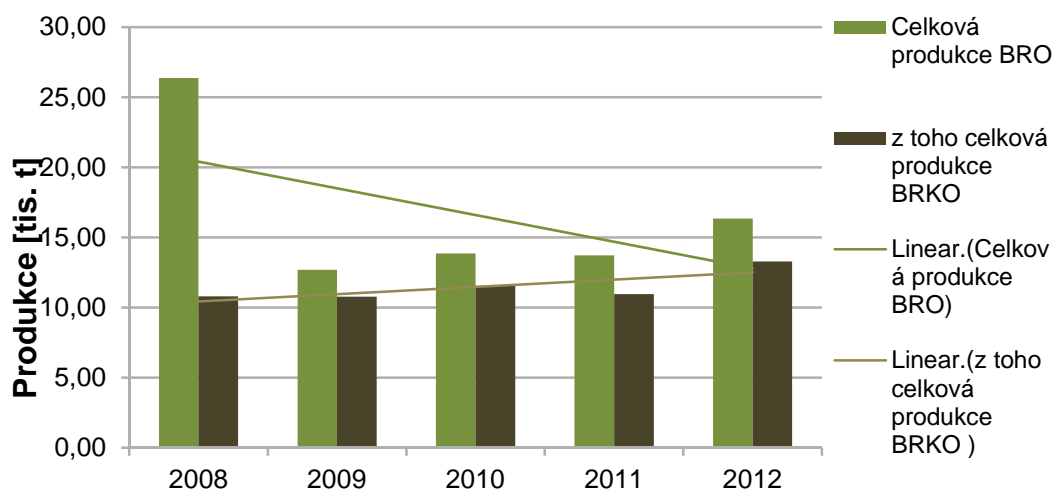
Uvedených 5 množství nejvýznamnějších druhů BRO představuje odpadové toky nad rámec směsného komunálního odpadu, objemného odpadu, resp. papíru a lepenky, které jsou hmotnostně významnější. Největší potenciál využití tak i nadále má směsný komunální odpad, který obsahuje přibližně 50 % organické složky, resp. objemný odpad (především dřevěný odpad).

Tabulka č. 96: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	26 377,92	12 692,15	13 853,65	13 723,61	16 337,87
z toho celková produkce BRKO	10 788,45	10 785,66	11 562,24	10 958,83	13 285,11

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 24: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z časové řady je vidět, že po propadu produkce BRO, resp. BRKO, mezi lety 2008 a 2009 dochází opět k nárůstu produkce BRO, resp. BRKO, v následujících letech. Tento propad byl způsoben výpadkem produkce kalů z čištění komunálních odpadních vod (pokles o 10 tis. tun) a kalů ze septiků a žump (pokles o 3 tis. tun). I v tomto případě je potřeba diskutovat, do jaké míry je pokles způsoben skutečným odklonem odpadových toků a do jaké míry se jedná o evidenční problém.

Lze očekávat, že s intenzifikací tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojové kartony, kovy, textil, elektrozařízení, baterie apod.) se bude zvyšovat podíl organické složky komunálního odpadu (hmotnostně však dojde pouze k nepatrnému navýšení produkce). Z objemových údajů o produkci BRO a BRKO je patrné, že existuje významný potenciál pro vytvoření systému odděleného sběru a následného využití bioodpadu v procesu aerobní a anaerobní digesce. Jak vyplývá z Analytické části Strategie rozvoje odpadového hospodářství měst a obcí ČR, pak 2. a 3. rok po zavedení odděleného sběru bioodpadu lze očekávat výtěžnost tříděného sběru ve výši 100 - 120 kg/obyv./rok.

Vzhledem k absenci systémového přístupu k tříděnému sběru bioodpadu a jeho využití nelze očekávat významný příspěvek ORP Rumburk k plnění cílů směrnice o skládkování odpadu (situace je však obdobná i v jiných regionech České republiky).

V tabulce č. 96 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.).

Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočítání na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu bylo provedeno podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uvedeno v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka č. 97: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Rumburk	33 556	9 843,42	293,34	83,38	2,48
Ústecký kraj	826 764	249 410,57	301,67	14 397,61	17,41

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 97 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 74,1 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 25,9 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 5,19 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 17,05 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech.

Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v různých podobách ve všech obcích ORP Rumburk (především domácí kompostování). Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém není systematicky v obcích zaveden.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

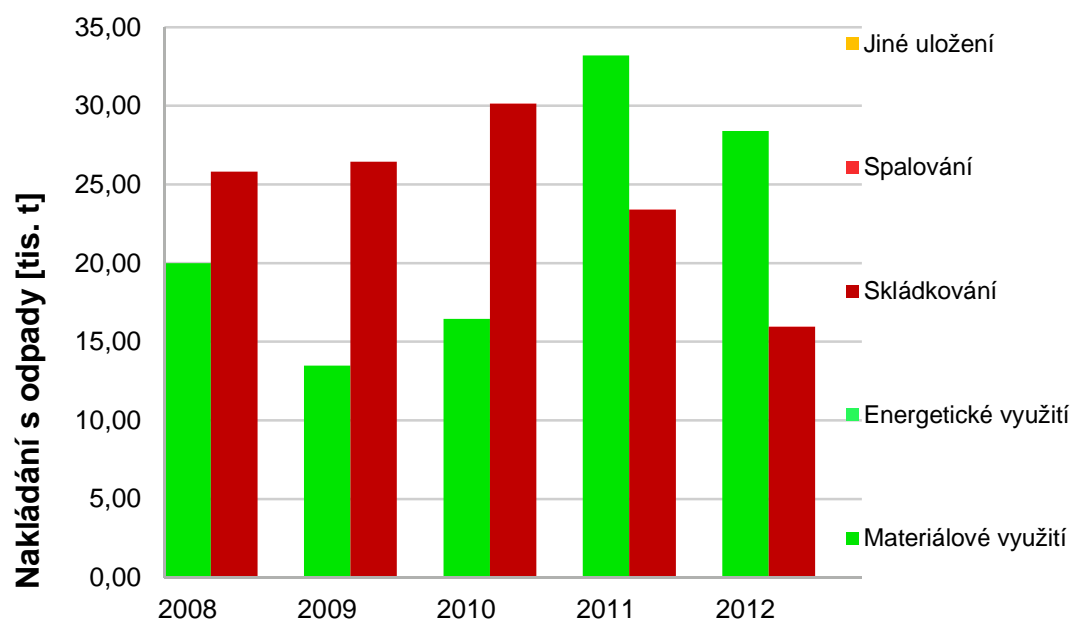
Tabulka č. 98: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								
Využití	Materiálové využití		15 137,80	20 003,46	13 474,23	16 456,13	33 208,85	28 404,67
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓	20,58	34,04	26,91	33,08	55,98	40,87
	Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití		14 984,75	20 003,46	13 474,23	16 456,13	33 208,85	28 404,67
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓	20,37	34,04	26,91	33,08	55,98	40,87
	Celková produkce odpadů			73 564,79	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83
Odstranění	Skládkování		58 126,62	25 822,27	26 454,99	30 127,75	23 396,87	15 938,02
	Spalování			0,00	0,00	5,29	10,70	0,18
	Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění			25 822,27	26 454,99	30 133,04	23 407,57	15 938,20

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Podíváme-li se na údaje o materiálovém využití odpadu v roce 2012 detailněji, pak se materiálově využívá především škvára, struska a kotelní prach (5,5 % z celkového množství materiálového využití), beton (9,5 %), směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků (37 %), železo a ocel (7,9 %), zemina a kamení (18,3 %) a železné kovy (5,6 %). Naopak nejvíce se skládkuje směsný komunální odpad (56,3 % z celkového množství skládkování) a objemný odpad (39 %).

Graf č. 25: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk bylo do značné míry determinováno přítomností skládky odpadů Rožany. S postupným nárůstem významu využití odpadu (v případě ORP Rumburk pouze materiálové využití) klesá množství odpadu ukládaného na skládku. Ostatní způsoby odstranění odpadu jsou zanedbatelné (v letech 2010 - 2012 se vykazuje spalování odpadu - podle evidence ISOH se jedná o odpadu '200201' - biologicky rozložitelný odpad; z přístupných databází - ČHMÚ a krajská databáze - se však nepodařilo zjistit, o jaké zařízení se jedná).

Dle údajů z tabulky se v současné době využívá zhruba 40 % odpadu vznikajícího na území ORP (ale odpad nemusí být využit pouze z území ORP, může být dovážen!) a v nejbližší budoucnosti nelze očekávat výrazné navýšení využití s cílem přispět ke splnění cílů POH ČR. Změny v jednotlivých způsobech nakládání s odpady mohou nastat pouze v okamžiku existence jednotné koncepce nakládání s odpady v rámci ORP Varnsdorf a ORP Rumburk a investic do zařízení na nakládání s odpady (především zařízení na odstranění odpadu, které po uzavření skládky Rožany v regionu chybí).

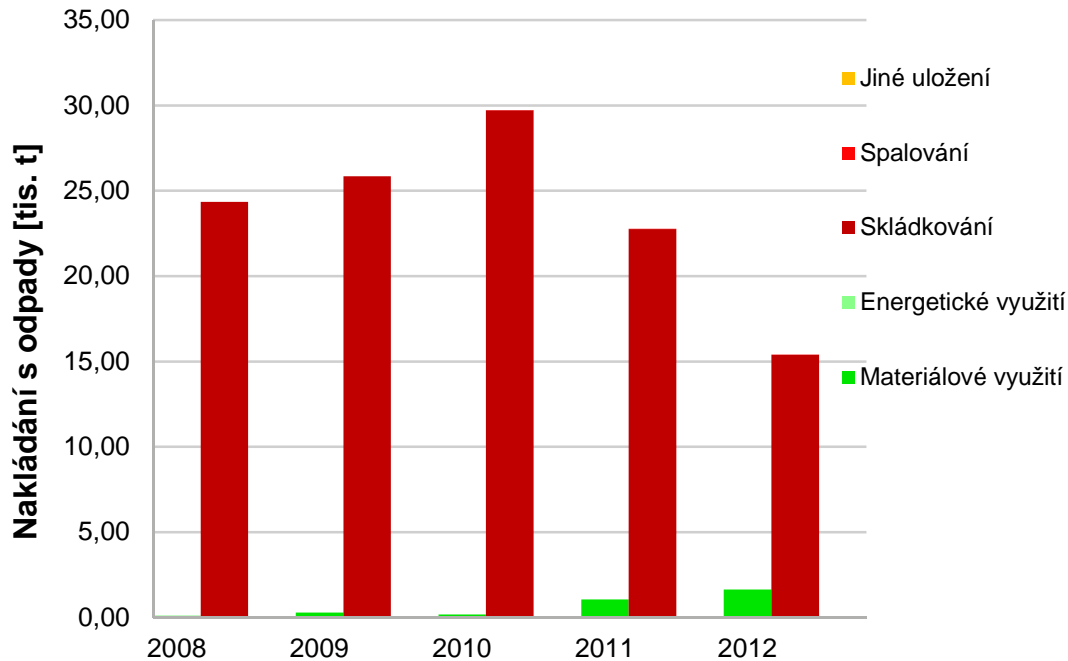
Tabulka č. 99: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 – 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	151,68	102,23	283,27	168,31	1 064,95	1 634,30	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			1,34	0,57	2,02	0,98	7,01	8,96	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Celkem vybrané způsoby využití		139,40	102,23	283,27	168,31	1 064,95	1 634,30	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			1,23	0,57	2,02	0,98	7,01	8,96	
	Celková produkce KO [t]			11 348,42	17 893,91	14 001,09	17 121,66	15 191,76	18 234,11
	Odstranění	Skládkování			24 347,83	25 860,01	29 722,54	22 756,85	15 384,91
		Spalování			0,00	0,00	5,29	10,70	0,18
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			24 347,83	25 860,01	29 727,83	22 767,55	15 385,09		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování			18 868,27	18 818,21	19 521,40	15 533,36	8 978,54
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění			18 868,27	18 818,21	19 521,40	15 533,36	8 978,54

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z údajů o materiálovém využití komunálního odpadu vyplývá, že nejvíce využívanými odpady jsou tříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojové kartony a obaly z těchto materiálů), jež je detailně popsáno v následující tabulce. Nejvíce skládkován je opět směsný komunální odpad a objemný odpad.

Graf č. 26: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

KO, resp. SKO, pocházející z ORP Rumburk, byl do konce roku 2013 ukládán na skládku Rožany. Jedná se o dominantní způsob odstranění KO, jakkoli v posledních letech narůstá množství materiálového využití (necelých 9 % v roce 2012). Od roku 2014 se k odstranění KO využívá zařízení mimo území ORP Rumburk, a sice skládka odpadu Volfartice, resp. v některých měsících roku i zařízení na energetické využití odpadu (Liberec).

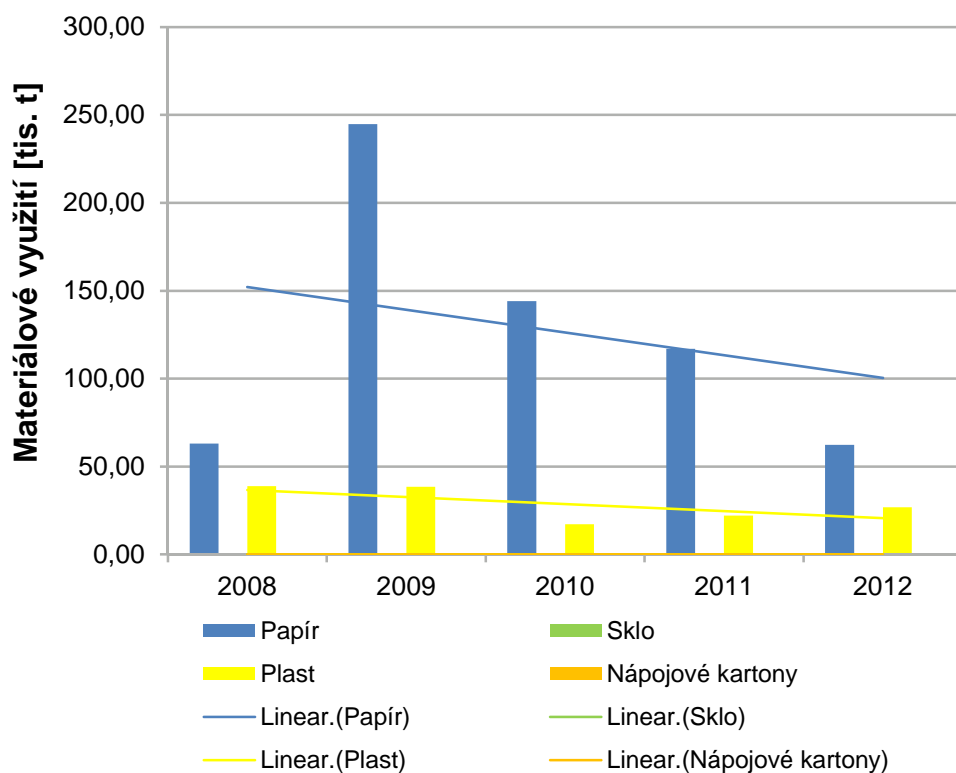
Jak vyplývá z trendu, pak i přes nárůst materiálového využití komunálního odpadu nelze očekávat významný příspěvek ORP Rumburk k plnění cílů POH na materiálové využití komunálního odpadu (50 %). K pozitivnímu trendu v množství využitého komunálního odpadu v budoucím období přispěje tvorba komplexního systému odděleného sběru a využití bioodpadu, a to nejen jako důsledek požadavků skládkovací směrnice, ale především jako přirozenou snahu obcí optimalizovat náklady na nakládání s KO (snaha uspořít prostředky za odstranění SKO uložení na skládce odklonem materiálového toku bioodpadů mimo režim SKO).

Tabulka č. 100: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 – 2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	63,00	244,81	144,02	117,03	62,29
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	28,42	84,46	58,36	33,85	42,89
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	14,32	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	38,83	38,46	17,08	22,05	26,84
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	7,12	34,57	5,27	10,76	21,54
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	2,10	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 27: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

ORP Rumburk vykazuje vysokou míru třídění využitelných složek komunálního odpadu. Především se to týká třídění a materiálového využití papíru (a to i přes propad v letech 2009 až 2012, kdy míra využití klesla o 75 %). Pokles materiálového využití papíru a lepenky doprovází pokles odstranění (na 50 % oproti roku 2009). Tyto údaje se však týkají pouze využití na území ORP. Z dat o produkci vyplývá, že většina materiálu končí mimo území ORP. Stejně tak je tomu i v případě skla, které je ke svému využití přepravováno mimo území ORP Rumburk. Míra materiálového využití plastu na území ORP od roku 2009 narůstá, ale stále ještě nedosáhla úrovně roku 2008. Nárůst materiálového využití však doprovází i nárůst množství plastů odstraněných v příslušných zařízeních. I v tomto případě je

ale většina plastů využita mimo území ORP. Nápojové kartony zatím naráží na skutečnost, že v obcích většinou není zaveden nádobový sběr a občané mají možnost odděleného sběru pouze v rámci sběrných dvorů. Nakládání s tímto materiálovým tokem se následně děje mimo území ORP Rumburk.

S nárůstem intenzifikace tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu lze očekávat postupný nárůst produkce jednotlivých složek v rámci ORP Rumburk, a to i přesto, že již v současné době patří obce v rámci daného území k neúspěšnějším obcím v tříděném sběru v rámci Ústeckého kraje. Pouze nevyužitelné (nebo znečištěné) složky vytríděných odpadů jsou odstraněny. Obecně lze říci, že veškerý vytríděný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití.

Tabulka č. 101: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		102,04	256,75	174,53	232,97	164,05		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		24 518,47	25 914,87	29 731,43	22 756,45	15 279,03		
		Spalování		0,00	0,00	5,29	10,70	0,18		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		3,30	92,63	7,21	101,59	90,07		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		24 190,15	25 603,57	29 517,77	22 619,88	15 187,03	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		11 698,35	19 424,69	20 559,67	23 702,77	18 163,76	12 195,19
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg/obyv. ⁻¹] ↓						
				148,00	559,63	594,47	685,05	539,85	363,43	
		Spalování				0,00	0,00	5,29	10,70	0,18
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Počet obyvatel v území ORP				34 710	34 585	34 600	33 646	33 556	

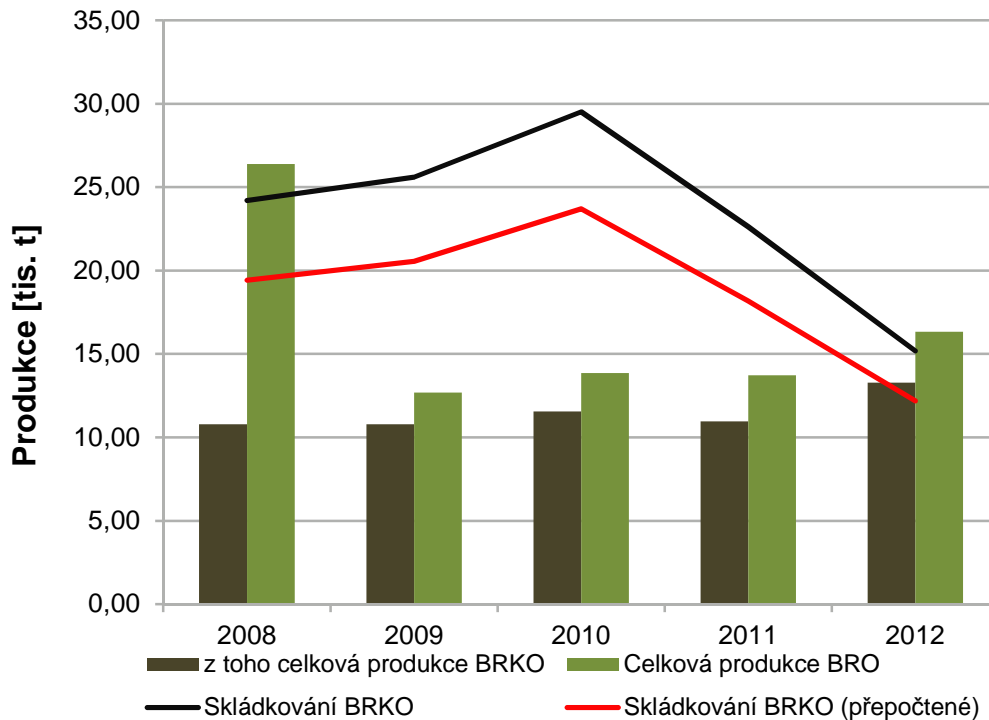
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

K nejvíce materiálově využívaným BRO v roce 2012 patří papírové a lepenkové obaly (35,9 % z celkového množství materiálového využití BRO) a biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a parků (vč. hřbitovního odpadu) (52,6 %). K nejvíce skládkovaným BRO (ale i BRKO) patří směsný komunální

odpad (obsahuje organickou složku) a objemný odpad (i v tomto případě obsahuje organickou složku).

Graf č. 28: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO za území ORP za období 2008 – 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Vzhledem k absenci systematického třídění bioodpadu v rámci ORP se materiálové využití týká především papíru. Systémy nádobového a pytlového sběru bioodpadu od občanů (resp. možnost využit sběrných dvorů) teprve vznikají, a proto není možné vyhodnotit potenciál pro budoucí využití bioodpadu na území ORP. Tomu nepřispívá ani nejasná situace s množstvím zařízení na využití bioodpadu. Až do nedávné minulosti byl odpad z veřejné zeleně využíván v rámci spolupráce se zemědělskými podniky a do režimu odpadů nevstupoval. S podporou investic do zařízení na využití bioodpadu z EU ale roste množství zařízení v podobě komunitních kompostáren, které umožní zpracovat i odpad pocházející s domácností. V současné době není možné odhadnout potenciál vznikajících systémů tříděného sběru jako příspěvku k naplňování cílů evropské regulace.

Finanční analýza

Tabulka č. 102: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v tis. Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	343,08	449,88	236,98
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	17.058,66	17.469,83	19.135,27
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	3.308,24	3.351,31	3.472,44
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	51,33
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1.223,32	1.072,9	2.397,6
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	1,09
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	25,27	25,27	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	641,57	1245,19	118,54
Celkové náklady		22600,14	23614,38	25413,25

Zdroj: ÚFIS (2014), Ministerstvo financí

Tabulka č. 103: Příjmy z odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Podseskupení položek	Položky	Příjmy v tis. Kč/rok		
		2010	2011	2012
1333	Poplatky za uložení odpadů	15393,46	11223,86	7648,06
1337	Poplatek za komunální odpad	7111,42	7686,37	1851,24
1338	Registrační a evidenční poplatky za obaly	0	0	0
1340	Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	0	0	4461,79
1359	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené	137	106	92
Celkové příjmy		22641,88	19016,23	14053,09

Zdroj: ÚFIS (2014), Ministerstvo financí

V tabulce nejsou uvedeny příjmy ze smluvních závazků. Do příjmů ze smluvních závazků se zařazují příjmy za provoz sběrné sítě ke zpětnému odběru obalových odpadů a za jejich využití, od společnosti EKO-KOM, a.s. (tvoří velkou část příjmů), ze známkového systému poplatků, z přímých smluv s občany a ze smluv o zapojení malých firem a živnostníků do systému nakládání s odpady obce.

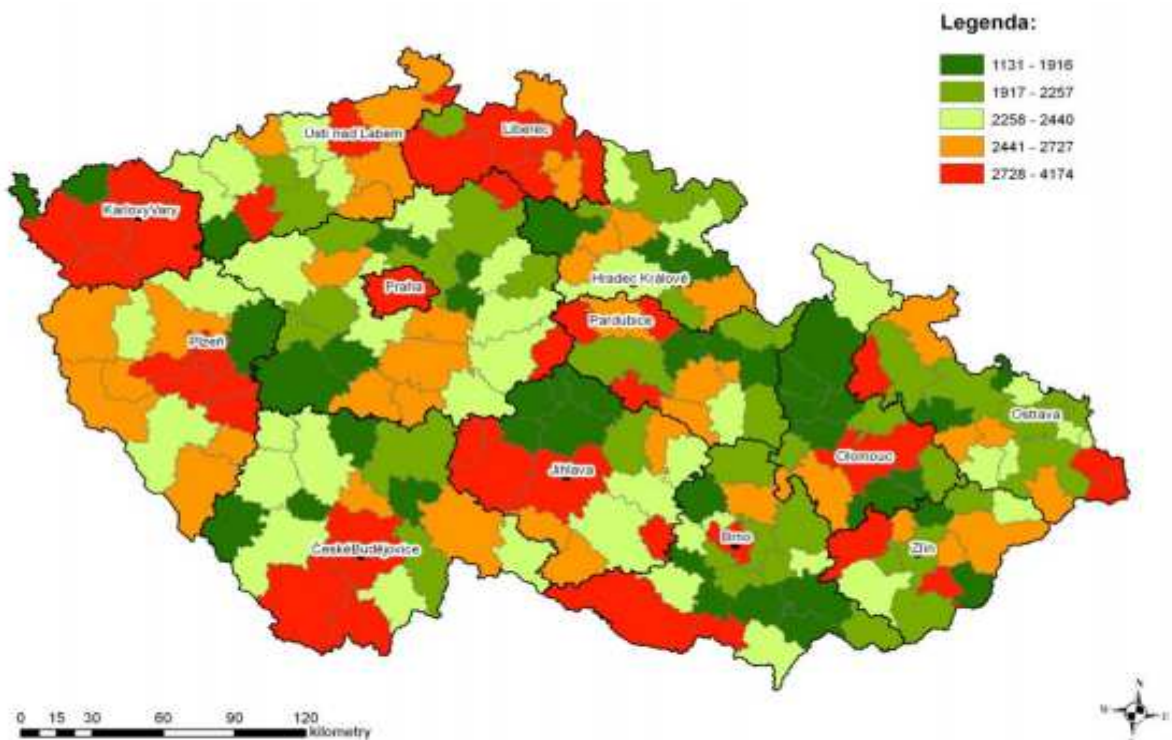
Z údajů v tabulce o nákladech na odpadové hospodářství v rámci ORP Rumburk v letech 2010 - 2012 vyplývá postupný nárůst nákladů na sběr a svoz komunálních (resp. ostatních) odpadů a současně i využití odpadu. Tento trend odpovídá celkovému nárůstu nákladů v sektoru odpadového hospodářství (2,2 % v letech 2009/2010, 5 % v letech 2010/2011), který každoročně reportuje ČAOH a AOS EKO-KOM, a.s. Dle údajů AOS EKO-KOM, a.s. však v roce 2012 došlo k průměrnému poklesu nákladů o 1 %, což je v rozporu s pokračujícím nárůstem nákladů v ORP Rumburk.

V případě příjmů z odpadového hospodářství v rámci ORP Rumburk v letech 2010 - 2012 je patrné, že dochází k dlouhodobému poklesu příjmů ze systému OH, což však neodpovídá trendu za celou ČR. Údaje AOS EKO-KOM, a.s. ukazují meziroční nárůst příjmů v letech 2009-2011 (2 % v letech 2009/2010, 2,7 % v letech 2010/2011) a pokles v roce 2012 (1 % v letech 2011/2012).

Náklady odpadového hospodářství v rámci ORP Rumburk

Jak vyplývá z následujícího obrázku, pak průměrné náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem v ORP Rumburk v roce 2012 dle studie IURMO s názvem „Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR: za rok 2012“ (2013) činí 2.441 – 2.727 Kč/t. Průměrnou hodnotou za celou Českou republiku je 2.549 Kč/t, což znamená, že náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem v ORP Rumburk rámcově odpovídá průměru České republiky, a to i přesto, že některé obce v rámci ORP mají náklady na nakládání vyšší.

Graf č. 29: Průměrné náklady na SKO v jednotlivých ORP v České republice v Kč/t (2012)

IURMO, 2013

Zdroj: IURMO (2013)

V následujícím obrázku (IURMO, 2013) jsou uvedeny průměrné náklady na separovaný sběr využitelných složek komunálního odpadu bez členění na jednotlivé materiálové toky (papír, plasty, sklo). Z obrázku vyplývá, že průměrné náklady na separovaný sběr v ORP Rumburk dosáhly v roce 2012 úrovně 3.063 – 3.783 Kč/t. Průměrné náklady za celou ČR činily 4.679 Kč/t, za Ústecký kraj 5.735 Kč/t, z čehož vyplývá, že ORP Rumburk patří mezi ORP s nižšími než průměrnými náklady na separaci a využití využitelných složek komunálního odpadu. Situace v jednotlivých složkách separovaného sběru je zřejmá z následující tabulky:

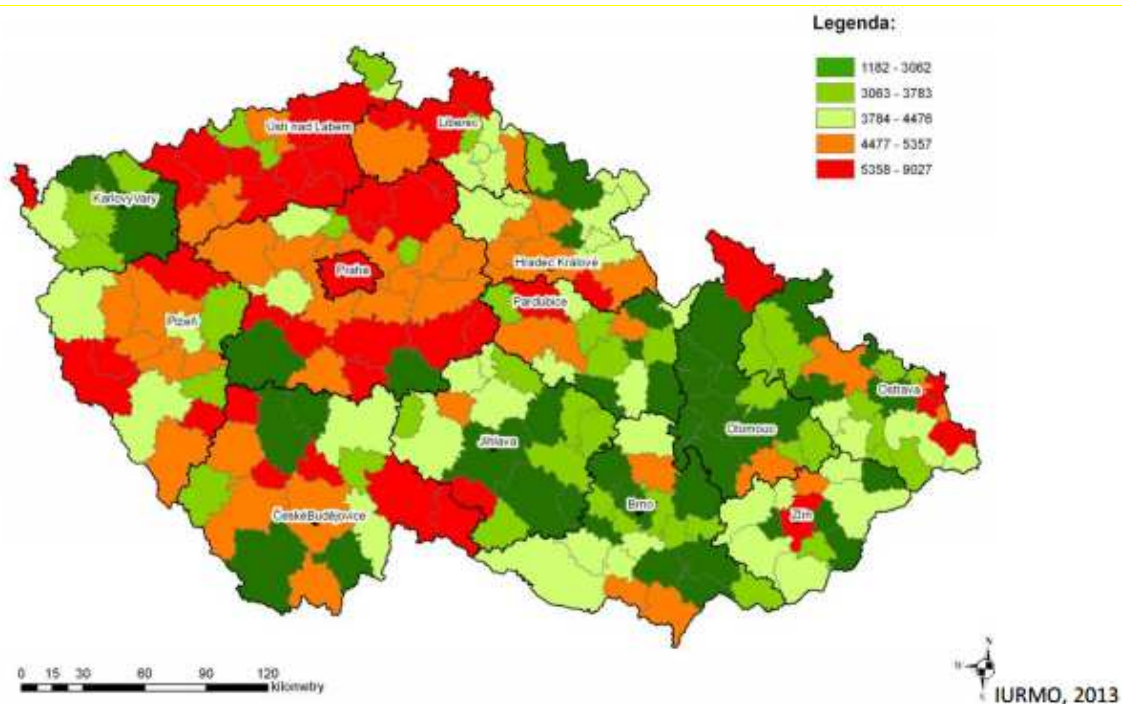
Tabulka č. 104: průměrné náklady na separovaný sběr

	ORP Rumburk Kč/t	ČR Kč/t	Ústecký kraj Kč/t
Papír	2.503 – 3.377	4.297	5.157
Plasty	4.890 – 6.391	7.764	8.126
Sklo	2.459 – 6.751	1.987	2.950

Zdroj: IURMO (2013)

Z tabulky je zřejmé, že náklady na separovaný sběr papíru a plastů jsou v ORP Rumburk nižší než náklady ČR a Ústeckého kraje, v případě skla je tomu ale naopak. Hlavním důvodem může být především oddělený sběr čirého a smíšeného skla, které je nákladově náročnější, než v případě, kdyby bylo sklo separováno v rámci jednoho kontejneru.

Graf č. 30: Průměrné náklady na separovaný sběr využitelných složek komunálního odpadu v jednotlivých ORP v České republice v Kč/t (2012)

Zdroj: IURMO (2013)

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka č. 105: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané	<p>Vyšší dostupnost sběrných nádob na tříděný sběr (např. minimalizace dochozí vzdálenosti)</p> <p>Lepší dostupnost sběrného dvora (vč. otevírací doba v odpoledních hodinách a o víkendu)</p> <p>Nabídka doplňkových služeb (služby pro důchodce a hendikepované občany, pytlový sběr, mobilní svoz NO, stavebních odpadů apod.)</p> <p>Nižší platba za KO</p> <p>Lepší dostupnost informací o odpadech (webové stránky obce, vývěska, místní časopis, letáky apod.)</p>	<p>Vyhýbání se platbám za KO - především u poplatků za KO a úhradových systémů</p> <p>Neochota pořídit si sběrnou nádobu (především v systémech s úhradou dle §17 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech)</p> <p>Nelegální způsoby nakládání s odpady (černé skládky, littering, nepořádek kolem sběrných nádob na využitelné složky, znečišťování obsahu sběrných nádob na využitelné složky, spalování odpadu v domácích topeništích)</p> <p>Averze k výstavbě zařízení na nakládání s odpady v obcích (NIMBY)</p> <p>Neochota pořizovat si informace o správných způsobech nakládání s odpady</p>	<p>Obecně závazná vyhláška a obecní vývěska</p> <p>Obvyklé způsoby komunikace (webové stránky obce, místní časopis, místní rozhlas, letáky ve schránkách, škola a školka)</p> <p>Kulturní akce (vč. environmentální resp. odpadové tematiky)</p>	<p>Analýza potřeb občanů obce v nakládání s odpady</p> <p>Aktivní zapojování občanů do dění v OH obce (pozvánka na jednání zastupitelstva, kulaté stoly apod.)</p> <p>Optimalizace sběrné sítě (velikost a frekvence svozu nádob, dostupnost nádob)</p> <p>Rozšiřování nabízených služeb (komplexní služby vč. vynášky; vybavenost sběrného dvora vč. otevírací doby; mobilní svoz min. 2x ročně; pytlový sběr atp.)</p> <p>Komunikační strategie pro celé ORP a pro danou obec</p>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
2.	Rekreanti	<p>Flexibilní systém sběr odpadu (volba mezi nádobovým a pytlovým sběrem na KO)</p> <p>Individualizovaná platba za KO (zohledňující sezónnost produkce KO)</p> <p>Dostupné nádoby na využitelné složky odpadu</p> <p>Možnost využívat sběrný dvůr i bez trvalého bydliště (vč. otevíracích hodin o víkendu)</p>	<p>Nelegální způsoby nakládání s odpady (ukládání odpadu v lokalitách mimo sběrná místa, černé skládky, spalování odpadu)</p> <p>Neochota pořídit si sběrnou nádobu či využívat pytlového sběru</p> <p>Vyhýbání se platbám za KO (černí pasažéři)</p> <p>Import odpadu z měst a odstraňování v místě rekreace</p>	<p>Obecně závazná vyhláška a obecní vývěska</p> <p>Obvyklé způsoby komunikace (webové stránky obce, místní časopis, místní rozhlas, letáky ve schránkách, škola a školka)</p> <p>Letáky ve schránkách</p>	<p>Optimalizace sběrné sítě (pytlový sběr, menší objem sběrných nádob - např. 80 l)</p> <p>Rozšíření nabízených služeb (sběrný dvůr vč. otevírací doby odpoledne a o víkendu; mobilní svoz NO a OO o víkendu)</p> <p>Komunikační strategie pro danou obec</p>
3.	Živnostníci	<p>Co nejjednodušší a administrativně nejméně náročný systém nakládání s odpady</p> <p>Co nejnižší platba za KO</p> <p>Možnost využít systém obce (i když za úplatu) - např. sběrné dvory, mobilní svoz apod.</p>	<p>Využívání systému obce bez odpovídající platby (přepřívání sběrných nádob, snižování kvality služeb pro občany)</p> <p>Vyhýbání se platbě za KO (problém evidence obce vs. svozové společnosti)</p>	<p>Obecně závazná vyhláška a obecní vývěska</p> <p>Obvyklé způsoby komunikace (webové stránky obce, místní časopis, místní rozhlas, letáky ve schránkách)</p> <p>Osobní návštěvy zástupců obce</p> <p>Kontroly zástupci obce a ORP</p>	<p>Pravidelné kontroly plnění povinností (sankce nahradit motivací)</p> <p>Metodický pokyn, jak nakládat s odpady</p> <p>Možnost využívat infrastruktury obce (vč. ceníku služeb)</p> <p>Komunikační strategie (informování o povinnostech ze zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech)</p>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
4.	Představitelé obce	<p>Spokojenost občanů se systémem nakládání s KO (neboli vytvoření transparentního, srozumitelného a jednoduše pochopitelného systému)</p> <p>Vytvoření vyhovujících komunikačních kanálů s občany</p> <p>Vytvoření efektivního systému nakládání s KO v obci (minimální rozdíl příjmy - výdaje)</p> <p>Udržování čistoty veřejných ploch a komunikací v obci</p>	<p>Nedostatečné příjmy (příjmy od obyvatel, příjmy z prodeje druhotných surovin, příjmy od živnostníků)</p> <p>Nedostatečné kapacity na odstranění odpadu (skládky)</p> <p>Nedostatečná vybavenost území dalšími zařízeními na nakládání s odpady (kompostárny, třídící linky apod.) - zdražování obecního systému</p> <p>Ztráta politického kapitálu (důvěry občanů)</p>	<p>Jednání Dobrovolného svazku obcí Sever</p> <p>Jednání Sdružení pro rozvoj Šluknovska</p> <p>Telefonické rozhovory</p>	<p>Strategie rozvoje odpadového hospodářství v rámci ORP</p> <p>Benchmark (zejména cenový a technický)</p> <p>Optimalizace sítě zařízení na nakládání s odpady v rámci ORP (pasparty)</p> <p>Meziobecní spolupráce</p>
5.	Svozové společnosti	<p>Maximalizace zisku (u soukromých společností bez majetkové účasti obce)</p> <p>Úspory nákladů (optimalizace využití zařízení v daném regionu)</p> <p>Rozšiřování svozové oblasti (úspory z rozsahu)</p> <p>Spokojenost zákazníka (představitelů obce)</p> <p>Optimalizace využití kapacit zařízení na nakládání s odpady</p> <p>Rozšiřování komplexu nabízených služeb (např. sběr a svoz bioodpadů)</p>	<p>Zneužívání regionálně monopolní situace (kartelové dohody a jiné omezení hospodářské soutěže)</p> <p>Neplatné povolení k nakládání s odpady</p> <p>Konání v rozporu se smlouvou s obcí (ohrožení kvality poskytované služby)</p>	<p>Smlouva o dílo</p> <p>Telefonické rozhovory</p> <p>Osobní rozhovory</p>	<p>Zapojení do meziobecní spolupráce</p> <p>Společné výběrové řízení na zajištění odpadových služeb v rámci ORP</p>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
6.	Provozovatelé zařízení	<p>Maximalizace zisku</p> <p>Maximální využití kapacit zařízení (minimalizace provozních nákladů)</p> <p>Dlouhodobé kontrakty na objem odpadů (s oprávněnými osobami a původci odpadu)</p> <p>Potenciální rozšiřování kapacit s rostoucí poptávkou</p> <p>Zvyšování kvality poskytovaných služeb</p>	<p>Nenaplnění kapacity zařízení na využití odpadu (rostoucí provozní náklady a tím i cena)</p> <p>Problém s odbytem výstupu</p> <p>Změny cen na trhu druhotných surovin</p> <p>Zákaz skládkování odpadu po roce 2023 - 2025</p>	<p>Komunikace přes svozovou společnost (osobní rozhovory, písemná korespondence, telefonické rozhovory)</p>	<p>Optimalizace kapacit a umístění zařízení dle potenciálu produkce v rámci ORP (jako jeden z efektů meziobecní spolupráce)</p> <p>Dlouhodobá strategie nakládání s odpady v rámci ORP (možnost plánování)</p>
7.	Školská zařízení	<p>Výchova a vzdělávání dětí a mládeže</p> <p>Spolupráce s obcemi, nevládními organizacemi a odpadovými firmami na vzdělávání dětí a mládeže (vzdělávací programy, exkurze, 'ekologické dny' se soutěžemi apod.)</p> <p>Vybavení školských zařízení sběrnými nádobami (využitelné složky, baterie, elektrozařízení) a informačními materiály (např. letáky)</p>	<p>Bezpečnostní rizika se sběrem baterií a elektroodpadů</p> <p>Hygienická rizika se sběrem využitelných složek</p>	<p>Pravidelná jednání s představiteli škol</p> <p>Besedy s žáky a studenty</p> <p>Letáky resp. jiné informační předměty na nástěnkách</p> <p>Kulturní akce (vč. environmentální a odpadové problematiky)</p>	<p>Strategie environmentální výchovy a vzdělávání v oblasti OH v rámci ORP</p> <p>Zapojení školských zařízení do dění v OH obce (úklidové akce; 'odpadová policie', neboli kontrola obsahu sběrných nádob na SKO a využitelné složky apod.),</p>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
8.	Nevládní organizace	Výchova a osvěta veřejnosti (vč. dětí) Podpora prevence vzniku a minimalizace odpadů Snížení množství odpadu ukládaného na skládky Zvýšení materiálového využití odpadu	Tvorba negativních konotací souvisejících s odpady Averze vůči výstavbě nových zařízení na nakládání s odpady	Obvyklé způsoby komunikace (webové stránky, newsletter, informace v místním tisku apod.) Environmentální akce (vč. odpadové tematiky) Letáky ve schránkách	Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku (způsob zapojení odborné veřejnosti) Aktivní zapojování nevládních organizací do dění v OH v rámci ORP ('public participation') Strategie environmentální výchovy a osvěty v oblasti OH v rámci ORP
9.	Média	Aktivní spolupráce obcí a odpadových firem na informování veřejnosti (poskytování informací) Zvýšení prodejnosti	Zkreslování informací Negativní informace o systémech nakládání s odpady	Místní a regionální tisk Regionální televize	Komunikační strategie (způsob spolupráce s médii) Zapojení médií do EVVO

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí (2014)

Role jednotlivých cílových skupin v odpadovém hospodářství v rámci ORP Rumburk by stejně jako v případě ORP Varnsdorf měla být vymezena společnou "Strategií rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku (SROH)", která definuje mimo jiné i práva a povinnosti těchto cílových skupin a dále pak priority, cíle, nástroje a opatření rozvoje OH v regionu. Hlavním důvodem tvorby společné strategie ORP Rumburk a Varnsdorf je velikost regionu, synergické efekty z využívání společné infrastruktury (skládky, zařízení na nakládání) a možnost využít již vytvořených institucí (Dobrovolné svazky Sever a Tolštejn, Sdružení pro rozvoj Šluknovska).

Součástí této strategie je i "Komunikační strategie", která definuje základní parametry komunikace mezi jednotlivými cílovými skupinami navzájem, ale i vně regionu (sousední ORP, krajský úřad, sousední kraje, spolkovou zemí Sasko, resp. územními jednotkami Kreis, Ministerstvem životního prostředí ČR atd.). Cílem této strategie je minimalizovat komunikační problémy a naopak využít potenciálu spolupráce jednotlivých cílových skupin na realizaci cílů SROH Šluknovského výběžku. Protože řada aktivit vybraných cílových skupin v odpadovém hospodářství (občané, živnostníci, rekreanti, zástupci obce) je determinována množstvím a kvalitou informační základny, pak neméně významnou je i "Strategie environmentální výchovy a vzdělávání", která si klade za cíl pomocí 'měkkých' aktivit zvýšit povědomí odborné i neobdobné veřejnosti o prioritách odpadového hospodářství v regionu a způsobu, jak těchto prioritních oblastí rozvoje dosáhnout.

Smyslem těchto strategických dokumentů je vytvořit rámec, v němž budou jednotlivé obce vytvářet individuální systémy. Cílem je dosáhnout synergických efektů ve využívání společné infrastruktury a

tím i možnost uspořít prostředky z obecních rozpočtů. Strategické dokumenty musí být maximálně konkrétní (vč. definovaných cílů, opatření a nástrojů) tak, aby minimalizovaly nejistotu a rizika u jednotlivých cílových skupin.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka č. 106: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Zvyšování nákladů na zabezpečení systému OH v obcích (růst skládkovacího poplatku, změny v DPH, růst ceny pohonných hmot a přepravních nároků, navýšení odvodů sociálního pojištění apod.)	4	5	20	Rozšíření portfolia příjmů do systému (kolektivní systémy na OEEZ, příjmy z DS, příjmy od živnostníků a subjektů napojených na systém obce) Proporcionální zvýšení platby za KO (dle zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech) tak, aby výše odpovídala výši nákladů obecního systému Meziobecní spolupráce na zajištění odpadových služeb (vč. společného výběrového řízení na zajištění svozu komunálního odpadu) Optimalizace nákladů obecního systému nakládání s odpady (sběrné nádoby, jejich objem a frekvence svozu)	obec
2.		Výpadky v příjmech systému (nárůst počtu neplátců - domácnosti, živnostníci)	3	5	15	Komunikační kampaně s cílem zvýšit povědomí o důvodech zpoplatnění Sociální programy (zvýhodnění pro některé skupiny obyvatel - např. mladé rodiny s dětmi, důchodce) Pravidelné kontroly (s cílem motivovat, nikoli trestat)	obce
3.		Ohrožení (resp. zdražení) ukládání odpadu na skládce Volfartice	3	5	15	Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku (dlouhodobé priority nakládání s odpady) Meziobecní spolupráce (hledání společných řešení)	obce v celé ORP
4.		Pokles cen druhotných surovin a zvýšení nákladů na sběr a svoz využitelných složek KO	3	4	12	Dlouhodobé garance cen pro obce (ochrana před výkyvy cen)	trh (zprostředkovaně svazová společnost)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
5.		Nedostatek prostředků na investice do technické infrastruktury v obcích	3	4	12	Dotace z fondů EU Zajištění sběrné sítě AOS EKO-KOM, a.s. nebo svozovou společností	obce
6.		Nedostatečné investice do koncových zařízení v regionu	3	4	12	Dotace z fondů EU Spolupráce se soukromými provozovateli (PPP projekty)	obce v celé ORP
7.		Opravy místních komunikací a okolních nemovitostí (poškození vzniklé v důsledku přepravy odpadu)	2	4	8	Dotace z fondů EU Prostředky z národních zdrojů (MMR, MD)	obec
8.	Organizační riziko	Absence dostatečných kapacit na nakládání s odpady v regionu (resp. kraji)	4	5	20	Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku (dlouhodobé priority nakládání s odpady) Meziobecní spolupráce (společné investice) Dotace z fondů EU	obce v celé ORP
9.		Neochota hledat společné řešení OH v regionu	3	3	9	Meziobecní spolupráce	obce v celé ORP
10.		Nemožnost optimalizovat svozové trasy a tím i přepravní náklady (GPS, pasparty)	2	3	6	Spolupráce se svozovou společností na optimalizaci svozových tras	obec + svozová společnost
11.		Zajištění nasmlouvané kvality služeb v zimě (nesjízdné komunikace, kopcovitý terén)	1	2	2	Koordinace svozu odpadu s čištěním komunikací Možnost náhrady (doplnění) kontejnerového sběru pytlovým	obec + svozová společnost

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí (2014)

Vzhledem ke společným znakům odpadového hospodářství v regionu Šluknovského výběžku jsou i rizika a opatření na jejich odstranění víceméně totožná pro obce ORP Rumburk a ORP Varnsdorf. Řada opatření předpokládá součinnost obcí a hledání společných postupů na jejich implementaci v obou ORP.

Hlavními riziky v oblasti odpadového hospodářství ORP Rumburk jsou rizika vyplývající z ukončení činnosti skládky KO Rožany (konec roku 2013) a současné přepravy komunálního odpadu z celé ORP na skládku Volfartice (Liberecký kraj). V rámci ORP chybí strategie nakládání s odpady v případě, kdy by bylo ohroženo ukládání komunálního odpadu na skládku v jiném kraji, resp. ke zdražení tohoto způsobu nakládání s odpady. Chybí adaptační mechanismus na změny priorit ČR v nakládání s odpady (ukončení skládkování neupraveného odpadu do roku 2023 - 2025, povinný sběr a využití bioodpadu

v obcích apod. a současně i kapacity na nakládání s využitelnými složkami komunálního odpadu, které jsou k využití často přepravovány na území jiného kraje. Na úrovni obcí v rámci celé ORP chybí personální kapacity na hledání optimalizačních opatření problémů v odpadovém hospodářství operativního charakteru (např. zvyšování schodku rozpočtu obcí na OH, zvyšování nákladů, problémy s vymahatelností plateb za KO apod.).

Dále patří k rizikům prohlubování schodkového financování nakládání s odpady v obcích, které může být způsobeno plněním nových povinností (např. třídění a využití bioodpadu), ale i vývojem na trhu druhotných surovin (pokles cen využitelných složek komunálního odpadu).

Mezi opatření, která mají potenciál na snížení definovaných rizik, patří efektivnější využití prostředků ze strukturálních fondů EU a národních zdrojů, stejně jako vlastní aktivity obcí na zvýšení efektivity poskytovaných služeb (úprava smluvního vztahu se svozovou společností, úprava svozových tras apod.). Významným prvkem je i meziobecní spolupráce, resp. spolupráce s významnými partnery, které se mohou podílet na financování nákladů obcí (EKO-KOM, a.s., kolektivní systémy na elektroodpady a baterie).

Řešení rizik v závislosti na časovém horizontu by se mělo stát součástí Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku, která mimo jiné identifikuje příležitosti pro zintenzivnění meziobecní spolupráce na řešení společných problémů a která identifikuje možnosti, jak využít stávajících institutů pro přípravu projektů v odpadovém hospodářství určených k podpoře z fondů EU (např. MAS Šluknovsko, Sdružení pro rozvoj Šluknovska, Dobrovolný svazek obcí Tolštejn, Svazek obcí Sever apod.).

5.1.4 SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tabulka č. 107 SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dlouholetá tradice v třídění využitelných složek KO (pravidelně skvělé umístění obcí v soutěži o Skleněnou popelnici), jež se odráží ve vysoké výtěžnosti	1. Místní skládka uzavřena (konec 2013)/závislost na skládce na území jiného kraje
2. Již existující spolupráce obcí v rámci existujících dobrovolných svazků a Sdružení pro rozvoj Šluknovska (možnost využít stávající struktury pro rozvoj OH v regionu)	2. Periferní region - vysoké logistické nároky na přepravu odpadů (resp. využitelných složek) do odpovídajících zařízení
3. Kvalitní personální zázemí pro přípravu projektů podpořených z fondů EU (vč. projektů přeshraniční spolupráce)	3. Legislativní bariéry využití kapacit zařízení na území okolních států (spolková země Sasko, Polsko)
4. Minimální zkušenost s tvorbou černých skládek a řešení problémů se starými zátěžemi	4. Rizikové socio-demografické složení obyvatelstva (věk, vzdělání, nezaměstnanost)
5. Blízkost příkladů dobré praxe (saské obce, Nový Bor, apod.)	5. Lokální problémy s nepřizpůsobivými občany (nikoli však na území všech obcí)

6. Existence překládací stanice v obci Varnsdorf, která slouží obcím ze Šluknovského výběžku ke koncentraci odpadu před jeho transportem na skládku v obci Volfartice	6. Nižší hustota sběrné sítě v porovnání s průměrem za kraj a ČR
Příležitosti	Hrozby
1. Meziobecní spolupráce (optimalizace využití stávajících a nových kapacit, společná výběrová řízení apod.)	1. Ukončení skládkování neupraveného odpadu do roku 2024
2. Vyšší využití kapacit v zahraničí (spolková země Sasko, Polsko)	2. Zavedení nových povinností původců komunálního odpadu (např. sběr a využití bioodpadu)
3. Využití dotačních prostředků EU pro strategické projekty v OH	3. Omezení konkurence na trhu svozu a využití (resp. odstranění) odpadu (riziko zdražení služeb)
4. Zlepšení komunikace mezi cílovými skupinami v regionu (především obce - svozové společnosti - provozovatelé zařízení - nevládní organizace - školy)	4. Případné omezení dotačních prostředků pro projekty v OH
5. Tvorba Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku	5. Pokračující negativní vývoj socio-demografických charakteristik obyvatelstva
6. Oddělený sběr bioodpadu, který sníží tlak na ukládání odpadu na skládku ve Volfarticích	

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí (2014)

Silnou stránkou odpadového hospodářství v rámci ORP je především existence institucionálního zázemí pro hledání společných řešení problémů odpadového hospodářství v regionu (Dobrovolný svazek obcí Tolštejn, Svazek obcí Sever, Sdružení pro rozvoj Šluknovska). Toto institucionální zázemí je možné využít pro účely vytvoření komplexního systému nakládání s odpady v rámci regionu (včetně společných investic do příslušných zařízení). Velkou výhodou je zkušenost některých obcí s dotačními programy EU, které je možné v novém programovacím období využít pro financování vybraných odpadových projektů. K dalším silným stránkám patří i dlouhodobá podpora tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu (práce s veřejností), jež se projevuje i v nízkém sklonu k zakládání černých skládek, znečišťování obsahu sběrných nádob na využitelné složky KO.

Slabé stránky vyplývají na jedné straně ze socio-demografických charakteristik a geografické polohy regionu a na druhé straně z omezeného kapacitního vybavení regionu zařízeními na odstranění (resp. využití) odpadu (v důsledku uzavření místní skládky odpadu a závislosti na skládce odpadu v sousedním kraji). Tyto slabé stránky ovlivňují způsob organizace obecních systémů nakládání s odpady (např. vyšší investice do vzdělávání, informačních kampaní, práci s nepřizpůsobivými občany apod.).

Příležitosti rozvoje odpadového hospodářství lze spatřovat ve využití synergických efektů meziobecní spolupráce (společná výběrová řízení, společné provozování kapacit, projekty z dotačních titulů EU apod.) a využití perifernosti regionu jako konkurenční výhody (možnost čerpat příkladů 'dobré praxe' od saských a polských obcí, využití kapacit zahraničních zařízení apod.). Neméně významnou příležitostí je i tvorba společné 'Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku' a 'Komunikační strategie', která by měla posílit vazby mezi jednotlivými cílovými skupinami v regionu.

Mezi vnější hrozby patří zejména skutečnosti, které jsou mimo sféru vlivu obcí v rámci ORP - např. legislativní omezení skládkování neupraveného odpadu po roce 2023 - 2025, zavedení nových povinností původců odpadu (vč. komunálního), jako je např. povinnost sběru a využití bioodpadu. Vedle toho je však třeba zvážit i adaptační politiku na pokračující negativní vývoj socio-

demografických charakteristik obyvatelstva, které jsou však společným problémem periferních regionů Ústeckého (ale i např. Karlovarského, či Moravskoslezského) kraje. Významnou hrozbou je i potenciální omezení využití prostředků z dotačních programů EU (viz problém s ROP Severozápad).

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

ORP Rumburk patří mezi strukturálně postižené periferní regiony České republiky, což determinuje i povahu obecních systémů nakládání s odpady. Dopravní dostupnost, hospodářská struktura, socio-demografické složení obyvatel a jejich ekonomická situace apod. kladou specifické nároky na organizaci odpadového hospodářství v obcích. Obce se potýkají s problémy, které jsou typické pro podobné regiony v České republice (např. vysoké přepravní vzdálenosti, dostupnost zařízení na nakládání s odpady, problémy s nepřizpůsobivými občany, znečišťování okolí sběrných nádob apod.), ale současně disponují sociálním kapitálem, který obdobné regiony v České republice postrádají. Především se jedná o vysokou úroveň environmentálního povědomí obyvatel v oblasti třídění odpadu a jeho recyklace, jež je příčinou vysoké úrovně výtěžnosti tříděného sběru v daném ORP.

Geografická poloha regionu jej předurčuje k hledání cest, jak zajistit soběstačnost v odstraňování a využívání odpadu. Hlavním důvodem je snaha minimalizovat přepravní náklady k nejbližším zařízením na nakládání s odpady. Vzhledem k uzavření skládky Rožany (Šluknov) jsou nejbližšími skládkami v regionu: skládka Volfartice (40 km), skládka Ralsko (55 km), skládka Malšovice (60 km), resp. k zařízení na energetické využití odpadu (47 km ZEVO Termizo Liberec). Závislost obcí na zařízeních mimo ORP Rumburk, resp. přilehlé území (ORP Varnsdorf) zvyšuje riziko nárůstu nákladů na odpadové hospodářství.

S cílem zajistit soběstačnost regionu v odstraňování odpadu v minulosti vzniklo v roce 1994 Sdružení pro rozvoj Šluknovska. V současné době, kdy již skládka Rožany nepřijímá komunální odpad za účelem odstranění, stojí obce Šluknovského výběžku před novou výzvou, jak nahradit toto zařízení na odstraňování směsného komunálního odpadu, objemného odpadu a dále nevyužitelných složek komunálního odpadu, a to s perspektivou let 2023 - 2025, kdy by mělo v České republice skončit ukládání neupraveného odpadu na skládky. S ohledem na současnou situaci v regionu se nabízí následující možnosti:

- otevření nové kazety skládky Rožany (za předpokladu vyřešení všech technických a právních problémů, dohody všech obcí v rámci ORP Varnsdorf a Rumburk na finanční záruce apod.), které vytvoří přechodné období pro hledání dlouhodobého řešení odstraňování odpadu v tomto regionu (za horizont let 2023-2025);
- pokračování ve využívání skládky Volfartice (Liberecký kraj), resp. jiných skládek v regionu (Ralsko, Děčín) s potenciálním rizikem nárůstu ceny v důsledku rostoucích přepravních nákladů (vývoj cen pohonných hmot apod.) a cenové politiky provozovatelů skládek, a to až do okamžiku ukončení skládkování neupraveného odpadu v letech 2023 - 2025;
- varianta b) s tím, že přechodné období bude opět využito pro plánování dlouhodobé strategie odstraňování odpadu po roce 2023 - 2025 (intenzifikace recyklace v kombinaci s alternativními způsoby odstranění zbytkového odpadu, mechanicko-biologická úprava odpadu v kombinaci s

využitím nadsítné frakce v cementárnách, elektrárnách, kotelnách apod. a stabilizované podsítné frakce na skládkách inertního odpadu, zařízení na energetické využití odpadu atd.);

- využití kapacit na využití odpadu ve spolkové zemi Sasko (bude-li tato varianta umožněna MŽP ČR a současně bude pro obce cenově zajímavá).

Nejen z důvodu postupného omezování (především legislativního, ale i např. akceptace veřejnosti, investiční náklady apod.) odstraňování odpadu, ale i s ohledem na hierarchii nakládání s odpady je nutné odstraňování odpadu doplnit o systémy nakládání, které umožní využít materiálový a energetický potenciál odpadu. V souladu s požadavky POH ČR a s ohledem na chystanou legislativní povinnost zavést v obcích systémy třídění bioodpadu se prioritním odpadovým tokem stal právě bioodpad (resp. BRKO).

V současné době vykazuje ORP Rumburk vyšší výtěžnost tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu, než je průměr Ústeckého kraje, a to i přes nižší hustotu sběrné sítě. V případě smíšeného komunálního odpadu vykazuje ORP Rumburk ve srovnání s Ústeckým krajem nižší měrnou produkci, a to i více než 10 %. Podobných výsledků dosahuje ORP Rumburk i v případě měrné produkce všech odpadů (ostatních a nebezpečných). Naopak měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů je zhruba na úrovni průměru Ústeckého kraje.

Aby mohly být minimalizovány technické, organizační, personální a zejména finanční tlaky na jednotlivé obce v rámci ORP Rumburk, pak je třeba hledat společné cesty, jak povinnost splnit. Především se jedná o společné investice do zařízení (svazky obcí, partnerství obcí se soukromými subjekty - např. PPP-projekty), které umožňují investice do větších kapacit a tím minimalizují provozní náklady zařízení. Tyto investice mohou mít povahu tzv. decentralizovaných systémů kompostování (regionálně determinované kompostování bioodpadu, které probíhá v úzké spolupráci se zemědělci), centralizovaného kompostování v malých zařízeních, či bioplynové stanice. Všechny tyto investice mají své výhody, ale i nevýhody determinované očekáváním, které na ně zúčastněné obce kladou. Výhodou při rozhodnutí podobný systém zavést jsou nejen dlouhodobě pozitivní zkušenosti občanů v rámci ORP Rumburk se systémy tříděného sběru, ale i příklady 'dobré praxe' z České republiky.

Bioodpady však nejsou jediným odpadovým tokem, který je potřeba perspektivně řešit. Neméně důležité jsou i další odpadové toky, které jsou zdrojem surovin pro trh druhotných surovin (stavební odpady, pneumatiky atp.). Ty jsou v současné době obchodovány oprávněnými osobami mimo vliv obcí, jejichž území je zdrojem těchto materiálů. Obchodní potenciál jednotlivých komodit je příležitostí, jak zvýšit využití odpadu vznikajícího na území ORP a současně generovat prostředky na financování odpadových projektů neziskového typu (např. vzdělávání a osvěta). Tyto investice mohou být podpořeny prostředky ze strukturálních fondů EU, resp. vybraných národních zdrojů, nicméně základem je meziobecní spolupráce na jejich financování.

Jelikož má vytvoření kvalitního a efektivního systému nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk strategickou povahu, pak prvním krokem by mělo být vytvoření **Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku**, která by obsahovala varianty vývoje odpadového hospodářství, vč. vyhodnocení nákladů pro jednotlivé cílové skupiny (zejména obce, občané a živnostníci).

Výhodou obecních systémů nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk je operativní povaha většiny problémových oblastí odpadového hospodářství, jež je možné vyřešit měkkými opatřeními typu vzdělávacích a informačních aktivit. Právě z tohoto důvodu by se měla stát nedílnou součástí výše uvedené strategie i **Komunikační strategie** jednotná pro všechny obce ORP Rumburk. Součástí komunikační strategie by měla být nejen pokračující podpora občanů v jejich pro-environmentálním chování (prevence vzniku odpadu, jeho opětovné používání, třídění, prevence litteringu, vzniku černých skládek či spalování v domácích topeništích), ale především zvýšení informovanosti o možnostech nakládání s odpady (využití sběrných dvorů, mobilního svozu, pytlového sběru apod.) a o výsledcích, které jejich pro-environmentální chování má (informační portál, letáky, PR akce, vzdělávání pro žáky a studenty apod.).

Jednou z cest, jak dosáhnout výše uvedených cílů, je i meziobecní spolupráce. Jejím smyslem je vytvoření společné strategie, jak řešit problémy odpadového hospodářství zúčastněných obcí (zařízení na nakládání, svoz apod.) a jak generovat společné zdroje na jejich financování. Meziobecní spolupráce však nevytváří unifikované obecní systémy nakládání s odpady, protože každá zúčastněná obec má možnost si nastavit parametry obecního systému dle historických zkušeností.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma odpadového hospodářství, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a

odborníků na dané téma z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

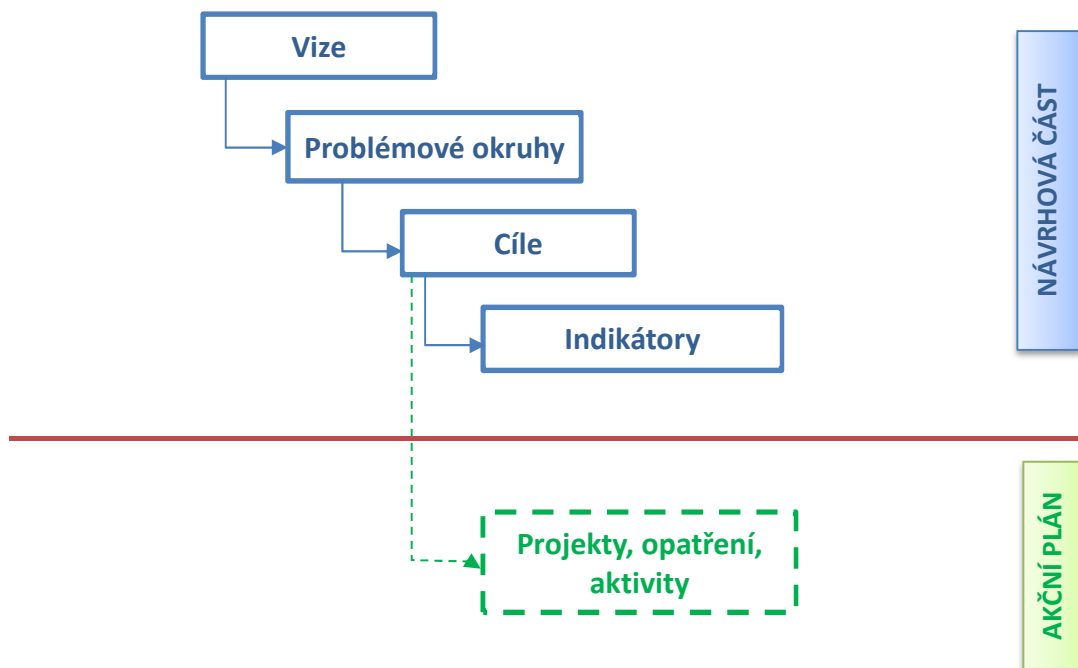
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu odpadového hospodářství je uvedena v níže uvedeném schématu.

VIZE MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE					
Obce v rámci ORP Rumburk zajišťují společnými silami efektivní, regionálně specifický a uživatelsky přátelský systém nakládání s odpady akcentující tříděný sběr a materiálové využití odpadů					
ODPADY	Odstraňování/využití odpadu		Nakládání s bioodpady	Zařízení na využití odpadu	Společné výběrové řízení na zajištění svozu odpadu
	Vytvořit společnou strategii odstraňování/využívání komunálního odpadu do roku 2024	Zajistit kapacity na odstraňování/využívání SKO po roce 2024	Zajistit pokles množství směsného komunálního odpadu ukládaného na skládky	Vytvořit společnou strategii měst a obcí v ORP Rumburk pro nakládání s bioodpady	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady
				Zvýšit využití vybraných druhů odpadu	Vypsát společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Obce ORP Rumburk zajišťují společnými silami efektivní, regionálně specifický a uživatelsky přátelský systém nakládání s odpady akcentující tříděný sběr a materiálové využití odpadu

Problémové okruhy

Problémové okruhy a cíle jsou definovány společně pro ORP Rumburk a ORP Varnsdorf, protože obě území spolupracují a mají společný přístup k navrhovanému řešení problémů odpadového hospodářství.

1. Odstraňování odpadu (skládkování, resp. alternativní způsoby odstranění)
2. Nakládání s bioodpady
3. Provoz zařízení na využití vybraných druhů odpadů (např. pneumatiky, stavební odpady apod.)
4. Společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu

Popis problémových okruhů

1. Odstraňování odpadu (skládkování, resp. alternativní způsoby odstranění/využití)

Věcné argumenty

Uzavřením skládky komunálního odpadu Rožany určené pro Šluknovský výběžek se území ORP Rumburk (a okolní ORP) stalo v odstraňování odpadu závislé na kapacitách zařízení na území sousedního kraje (Liberecký kraj). Energetické využívání odpadu se z důvodu vysokých přepravních nákladů využívá pouze ojediněle, a to v případech příznivých cen. Závislost na kapacitách k odstraňování (resp. energetickému využití) odpadu snižuje soběstačnost regionu a současně zvyšuje rizika spojená s přepravními nároky, resp. jejich dopady na náklady obcí.

Jakkoli jsou obce v ORP Rumburk úspěšné v odděleném sběru využitelných složek komunálního odpadu, pak nelze předpokládat, že ani po roce 2024 nedojde k 100 % využití komunálního odpadu. V souladu s předpokládaným ukončením ukládání neupraveného odpadu na skládky po roce 2024 je tak nutné hledat alternativní způsoby nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk (energetické využití, materiálové využití apod.).

Řešení problémového okruhu má tak dvojitý efekt: 1) snížení závislosti ORP Rumburk na kapacitách zařízení, která se nachází na území jiných krajů (či ORP); 2) včasné řešení problému s odstraňováním směsného komunálního odpadu po roce 2024.

Příčiny problému

Příčinou problému je uzavření skládky Rožany na jedné straně a dlouhodobá strategie ČR v odpadovém hospodářství, která chce ukončit ukládání neupraveného odpadu na skládky po roce 2024, na straně druhé.

Důsledky neřešení problému

Závislost obcí ORP Rumburk na kapacitách zařízení mimo území kraje a ORP zvyšuje rizika spojená s endogenními faktory ovlivňující ceny odpadových služeb (cena pohonných hmot vs. vysoké přepravní nároky, provoz překladišť, způsob kalkulace cen svozovými společnostmi apod.). V souvislosti s předpokládaným nárůstem poplatku za ukládání odpadu na skládky se tak obce vystavují riziku nárůstu nákladů, jež se projeví v rostoucím tlaku na vyšší zpoplatnění obyvatel jednotlivých obcí. S ohledem na jejich sociální situaci mohou tyto tlaky vyvolávat negativní reakce obyvatel.

Indikátor výsledku

Kapacity zařízení na nakládání (odstraňování/využívání) s komunálním odpadem instalované po roce 2016 (tis. tun)

2. Nakládání s bioodpady

Věcné argumenty

V souladu s požadavky POH ČR a s ohledem na legislativní povinnost zavést v obcích systémy třídění bioodpadu (vyhláška č. 321/2014 Sb.) se prioritním odpadovým tokem stal právě bioodpad (resp. BRKO). Aby mohly být minimalizovány technické, organizační, personální a zejména finanční tlaky na jednotlivé obce v rámci ORP Rumburk⁵, pak je třeba hledat společné cesty, jak povinnost splnit. Především se jedná o společné investice do zařízení (svazky obcí, partnerství obcí se soukromými subjekty - např. PPP-projekty), které umožňují investice do větších kapacit a tím minimalizují provozní náklady zařízení. Tyto investice mohou mít povahu tzv. decentralizovaných systémů kompostování (regionálně determinované kompostování bioodpadu, které probíhá v úzké spolupráci se zemědělci), centralizovaného kompostování v malých zařízeních, či bioplynové stanice. Všechny tyto investice mají své výhody, ale i nevýhody determinované očekáváním, které na ně zúčastněné obce kladou. Investice do vybraných zařízení na nakládání s bioodpady mohou být v rámci meziobecní spolupráce sdíleny všemi obcemi a současně podpořeny z dotačních prostředků strukturálních fondů EU.

Z následující tabulky je vidět, že produkce bioodpadu (vč. odpadu, který má původ v komunální sféře) v letech 2009 – 2012 narůstá. Tomuto trendu však neodpovídá množství zařízení na nakládání

---

⁵ Tříděním bioodpadu se sníží produkce SKO, což povede k úsporám za nakládání s tímto odpadem a současně k řešení problému s chybějícím zařízením na odstranění SKO v rámci ORP Rumburk. Sníží se logistické náklady na přepravu SKO do zařízení mimo ORP Rumburk.

s bioodpady v rámci ORP Rumburk (v rámci ORP pouze jedno zařízení⁶); ve většině obcí chybí systém tříděného sběru a svozu bioodpadu.

Tabulka č. 108: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	26 377,92	12 692,15	13 853,65	13 723,61	16 337,87
z toho celková produkce BRKO	10 788,45	10 785,66	11 562,24	10 958,83	13 285,11

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka č. 109: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Rumburk	33 556	9 843,42	293,34	83,38	2,48
Ústecký kraj	826 764	249 410,57	301,67	14 397,61	17,41

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Aby bylo možné naplnit požadavky vyhlášky MŽP č. 321/2014 Sb., pak je třeba v obcích ORP Rumburk vytvořit komplexní systém nakládání s bioodpady – nejen jejich oddělený sběr (nádobový, pytlový, prostřednictvím sběrných dvorů apod.), ale především jejich využití v souladu s platnou legislativou. Právě zajištění využití v příslušném zařízení je jednou z příležitostí pro meziobecní spolupráci, navíc s výraznými nákladovými efekty (úspory) pro zapojené obce.

Příčiny problému

Příčinou problému je nutnost vyhovět plánovanému zavedení povinnosti odděleného sběru a využití bioodpadu v obcích na jedné straně a snaha vyřešit nesystémové nakládání s jedním z významných odpadových toků na straně druhé. Kromě toho je nutné vytvoření takového systému vnímat jako cestu, jak snížit závislosti ORP na kapacitách k odstranění odpadu mimo území ORP a jak (alespoň rámcově) minimalizovat tlak plynoucí ze zákazu ukládání odpadu na skládky v roce 2024.

⁶ Jedná se o kapacity na skládce v Rožanech, které jsou využitelné pro smluvní partnery vlastníka zařízení (kapacita zařízení není známá).

Důsledky neřešení problému

V případě, že nebude vytvořen systém odděleného sběru a využití bioodpadu, pak:

- bude ohroženo plnění cílů směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadu v roce 2020
- bude ohroženo plnění odpovídajících cílů definovaných v POH ČR
- bude pokračovat závislost na kapacitách zařízení k odstranění odpadu mimo území ORP Rumburk (tříděním odpadu je možné tuto závislost zmenšit)
- bude jednání obcí jako původců komunálního odpadu v rozporu s příslušnými požadavky zákona č. 185/2001 Sb.

Indikátor výsledku

Množství vytríděného bioodpadu z domácností (kg/obyv.)

3. Provoz zařízení na využití vybraných druhů odpadů (např. pneumatiky, stavební odpady apod.)

Věcné argumenty

V současné době v ORP Rumburk chybí kapacity na nakládání s vybranými druhy odpadů, které mají obchodní potenciál (např. pneumatiky, stavební odpady apod.). Tyto odpady jsou sbírány většinou v rámci donáškových sběrů (sběrný dvůr), nebo mobilního svozu odpadu (velkoobjemové kontejnery) a předávány svozové firmě, která s nimi nakládá dále. Uvedené komodity však mají hodnotu na trhu druhotných surovin, která je potenciálně využitelná v rámci spolupráce obcí a společném provozování zařízení na nakládání s odpady. Investice do těchto zařízení může být podpořena za strukturálních fondů EU, ale i národních zdrojů (např. programy MMR, MŽP). Vedlejším efektem provozování těchto zařízení je podpora zaměstnanosti v území ORP a zamezení vývozu přidané hodnoty mimo region.

Příčiny problému

Příčinou vzniku problémového okruhu je nižší atraktivita regionu pro lokalizaci zařízení na nakládání s odpady (jedná se o periferní region s omezenou dostupností globálních trhů druhotných surovin), nižší kvalita nabídky práce (především chybí kvalifikace pro pracovní pozice: technik pro recyklaci, dělník pro recyklaci, pracovník pro recyklaci, hutník v recyklaci neželezných kovů) a do značné míry i neochota soukromých investorů vkládat prostředky v oboru, kde panuje vysoká míra nejistoty ohledně budoucích cílů státní politiky nakládání s odpady (tuto bariéru by měl odstranit nový Plán odpadového hospodářství ČR).

Důsledky neřešení problému

V případě dlouhodobé absence zařízení hrozí prohlubující se závislost na zařízeních mimo území ORP (resp. kraje), vč. ztráty možnosti obchodovat na trhu druhotných surovin. To s sebou přináší riziko odlivu přidané hodnoty mimo území ORP, vč. ztráty potenciálních pracovních míst. Neméně

důležitým důsledkem je i ztráta příjmů, které by mohly být využity k dofinancování schodků obecních rozpočtů.

Indikátor výsledku

Množství kapacit na využití vybraných druhů odpadu (tis. tun)

4. Společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu

Věcné argumenty

Nakládání s komunálním odpadem je v obcích ORP Rumburk zajišťováno většinou pověřenou osobou – soukromým provozovatelem svozových služeb, který je vybrán na základě výběrového řízení. Ten zajišťuje sběr, svoz a následné odstranění směsného komunálního odpadu, resp. sběr, svoz a následné využití využitelných složek komunálního odpadu. Cena za tyto služby je složená z ceny za sběr odpadu (donáškový, vs. odvozový způsob prostřednictvím nádob či pytlů), svoz odpadu a následné nakládání v příslušném zařízení. Cena tak v sobě zahrnuje nejen paušální složku, ale i variabilní složku vázanou na zvolenou výkonovou jednotku (velikost sběrné nádoby, frekvence svozu, čas strávený v obci apod.). Povaha odpadových služeb tak umožňuje v rámci výběrového řízení oddělit výkonovou a paušální složku a zadávat výběrové řízení na samotný sběr a svoz, a zvláště na odstranění odpadu. V případě meziobecní spolupráce lze společným vypisováním výběrového řízení dosáhnout vyšších výkonů a tím i vyšších úspor nákladů.

Příčiny problému

Příčinou problému je skutečnost, že každá obec vypisuje výběrové řízení pouze na zajištění odpadových služeb v dané obci, což vzhledem k velikosti obcí v rámci ORP Rumburk neumožňuje čerpat úspor z rozsahu a jiných ekonomických výhod plynoucích z tvorby homogenních svozových oblastí. Protože kalkulace ceny pro každou obec zohledňuje místně specifické konkrétní podmínky, pak se ceny pro jednotlivé obce mohou významným způsobem lišit. Jakkoli zjednodušující by byla prostá komparace ceny mezi jednotlivými obcemi, pak obce v současné době nesledují ceny v jiných obcích (ceny jsou navíc díky různým kalkulačním vzorcům porovnatelné jen obtížně), jež by jim poskytovalo cenový benchmark.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení problému mohou být výrazné cenové rozdíly mezi obcemi v rámci ORP, které nejsou determinovány významně odlišnými podmínkami v jednotlivých obcích. Meziobecní spolupráce nabízí příležitost, jak ovlivnit cenovou politiku (vč. možnosti generovat finanční prostředky z prodeje druhotných surovin) a kvalitu poskytovaných služeb.

Indikátor výsledku

Společné výběrové řízení (ano/ne)

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Odstraňování odpadu (skládkování, resp. alternativní způsoby odstranění)
Cíl 1.1	Vytvořit společnou strategii odstraňování/využívání komunálního odpadu do roku 2024
Popis cíle	Ukončením ukládání směsného komunálního odpadu na skládku Rožany na konci roku 2013 se ORP Rumburk stalo závislým na využití kapacit na území jiných ORP (Česká Lípa, Děčín), což zvyšuje náklady na přepravu odpadu mimo území ORP a současně o riziko zvyšování ceny za odstraňování odpadu, které nebudou moci obce ORP ovlivnit. Vzhledem k plánovanému ukončení ukládání neupraveného odpadu na skládky od roku 2024 je třeba zajistit na přechodnou dobu (2015 – 2024) kapacity na odstraňování/využívání odpadu, které minimalizují případná rizika zvyšování cen za odstraňování odpadu. Nulovou variantou tohoto cíle je pokračování v individuálním přístupu obcí při uzavírání smluv se svozovými společnostmi.
Hlavní opatření	<p>Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • -- <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit finanční prostředky pro zpracovatele strategie <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybrat zpracovatele strategie • Vytvořit pracovní skupinu z řad zástupců obcí a koordinační skupinu, která se bude podílet na organizačním zajištění realizace strategie v praxi (vč. projektové podpory v případě žádostí o financování ze SF EU) • Definovat časový harmonogram naplnění strategie
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku (alespoň 10 obcí z ORP Rumburk a Varnsdorf)
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska
Cíl 1.2	Zajistit kapacity na odstraňování/využívání SKO po roce 2024
Popis cíle	Dlouhodobá strategie ČR neumožňuje ukládat po roce 2024 na skládky neupravené odpady, a proto je nutné i v rámci ORP Rumburk hledat alternativní způsoby nakládání s odpady (především materiállové/energetické využití). Časový horizont do roku 2024 je možné využít pro přípravu konkrétních projektů nových zařízení na nakládání s odpady, které mohou být financovány z národních, ale především nadnárodních zdrojů (např. strukturální fondy EU). Protože se většinou jedná o investice, které přesahují finanční možnosti jednotlivých obcí, pak je možné využít meziobecní spolupráce v celém území Šluknovského výběžku (ORP Rumburk a Varnsdorf). Využití stávajících kapacit (např. ZEVO Termizo Liberec, nebo TA Lauta) v horizontu po roce 2024 naráží na legislativní a administrativní překážky, resp. na kapacity těchto zařízení.
Hlavní opatření	<p>Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření institucionalizované formy meziobecní spolupráce (např. sdružení obcí), která splní cíl společnými silami (bez spolupráce obcí se

	<p>snižuje pravděpodobnost v řešení problému investicí do nových kapacit)</p> <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit zdroje na financování projektového týmu, který vytvoří variantní řešení problému s nedostatkem kapacit na odstraňování/využití SKO (studie proveditelnosti – zhodnocení nákladů a užitků jednotlivých variant) • Zajistit zdroje na financování projektů na nakládání s odpady (národní, ale zejména nadnárodní zdroje) <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření projektového týmu, který bude řídit projekty zařízení na nakládání s odpady, vč. komunikace se starosty jednotlivých obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Studie proveditelnosti (ano/ne)
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska
Cíl 1.3	Zajistit pokles množství směsného komunálního odpadu ukládaného na skládky
Popis cíle	POH ČR si jako jeden z klíčových cílů vytyčil 50 % recyklaci komunálního odpadu do roku 2020. Aby bylo možné tento cíl splnit, musí původci komunálního odpadu (obce) implementovat do praxe opatření na předcházení vzniku odpadu, intenzifikaci odděleného sběru využitelných složek komunálního odpadu a provozování kapacit na jejich využití. Snížení množství směsného komunálního odpadu současně sníží závislost na kapacitách zařízení na odstranění odpadu, které se nachází mimo území ORP Rumburk a Ústeckého kraje.
Hlavní opatření	<p>Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecně závazné vyhlášky obcí, které definují systémy obcí na nakládání s komunálními odpady <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na intenzifikaci tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu (AOS EKOKOM, a.s. a jiné národní a nadnárodní zdroje) • Zajištění finančních prostředků na kapacity využití komunálního odpadu (ZEVO, kompostárny, BPS, třídící linky) • Zajištění finančních prostředků na programy prevence, vzdělávací a informační kampaně <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intenzifikace systémů odděleného sběru využitelných složek KO • Realizace programů prevence vzniku • Realizace vzdělávacích a informačních kampaní
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Výtěžnost tříděného sběru vybraných složek KO (t) • Podíl komunálního odpadu, který byl využit (materiálově, energeticky) (%) • Podíl komunálního odpadu uloženého na skládky (%) • Počet vzdělávacích a informačních kampaní
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska

Problémový okruh 2	Nakládání s bioodpady
Cíl 2.1	Vytvořit společnou strategii měst a obcí v ORP Rumburk pro nakládání s bioodpady
Popis cíle	Vyhláška MŽP č. 321/2014 Sb., kterou se stanoví rozsah a způsob zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů klade vysoké nároky na organizaci nakládání s bioodpady v obcích. Tyto nároky mohou obce naplnit buď individuálně, nebo společnými silami (především v případě provozování příslušných zařízení). Spolupráce obcí snižuje nákladové tlaky na jednotlivé obce.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • -- Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • Vyčlenění finančních prostředků na vytvoření strategie Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • Vybrat zpracovatele strategie • Vytvořit pracovní skupinu z řad zástupců obcí a koordinační skupinu, která se bude podílet na organizačním zajištění realizace strategie v praxi (vč. projektové podpory v případě žádostí o financování ze SF EU) • Definovat časový harmonogram naplnění strategie
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Strategický dokument (Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku)
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska
Cíl 2.2	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady
Popis cíle	Integrovaný systém představuje uzavřený koloběh materiálových toků bioodpadu v rámci ORP Rumburk, a to od jeho sběru a svozu, až k jeho konečnému využití v příslušném zařízení (kompostárna, BPS). Zatímco systémy sběru mohou být individualizované (každá obec bude mít vlastní, místně specifický, systém sběru, který nejlépe odpovídá potřebám občanů), pak systém využití předpokládá příslušné kapacity, které pokrývají produkční potenciál území a současně odbyt po finální produkci (bioplyn, kompost, digestát). Z tohoto pohledu by součástí integrovaného systému měli být i zemědělci, kteří mohou využít finální produkce.
Hlavní opatření	Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Obecně závazné vyhlášky obsahující definici způsobu odděleného sběru bioodpadu z domácností • Smlouvy se svozovými společnostmi na zajištění svozu bioodpadu do koncového zařízení • Smlouvy mezi městy, obcemi a soukromými subjekty o provozu zařízení (vč. PPP projektů) • Smlouvy s odběrateli produktů procesu zpracování Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit zdroje financování systémů odděleného sběru (nádoby, pytle,

	<p>sběrné dvory apod.) – rozpočtové zdroje obcí, SFŽP a jiné národní zdroje, SF EU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit zdroje financování projektů výstavby a provozu zařízení na využití bioodpadu <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informovat občany o možnostech odděleného sběru bioodpadu v obci (vč. vzdělávání o smyslu sběru a využití bioodpadu a důsledcích případného znečištění – setkání s veřejností, informační letáky, informace v místním tisku, prezentační akce jako součást kulturních akcí konaných v ORP Rumburk) • Rozšíření domácího kompostování a jeho podpora (vybavení kompostéry, svoz nadbytečného bioodpadu)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Množství vytríděného bioodpadu v ORP Rumburk (t) • Množství směsného komunálního odpadu v ORP Rumburk (t) • Množství kompostérů, které mají domácnosti k dispozici (ks) • Naplněnost kapacit zařízení na využití bioodpadu v rámci ORP (tis. t) • Množství využitého bioodpadu v rámci ORP (t, resp. %)
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska
Cíl 2.3	Osvěta a vzdělávání občanů
Popis cíle	Implementace integrovaných systémů nakládání s bioodpady, které předpokládají mimo jiné i zavedení odděleného sběru bioodpadu z domácností, vyžaduje součinnost obyvatel obce. Aby nebyla ohrožena kvalita vstupní suroviny (organické hmoty), pak je třeba osvěty a vzdělávacích aktivit, které vysvětlí obyvatelům obce, jaké odpady z domácností jsou předmětem tříděného sběru, jak bude daný odpady využitý a co bude výsledkem celého procesu (produkce kompostu či bioplynu). Zvyšování povědomí domácností o důvodech a pravidlech systému odděleného sběru bioodpadu je současně nutným předpokladem pro akceptaci zařízení na využití bioodpadu na území obce.
Hlavní opatření	<p>Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecně závazné vyhlášky obsahující definici způsobu odděleného sběru bioodpadu z domácností <p>Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na informační a vzdělávací kampaně (letáky, besedy s občany, se žáky) – např. program EVVO, SF EU, spolupráce s nevládními organizacemi apod. <p>Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivizace komunikačních kanálů v jednotlivých obcích (např. webové stránky obce, letáky a lokální periodika, rozhlas, televize, semináře a besedy s občany apod.) • Spuštění jednotné komunikační kampaně v ORP Rumburk (s využitím webových stránek Sdružení pro rozvoj Šluknovska)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí zapojených do společných informačních a vzdělávacích kampaní (počet obcí) • Množství občanů zapojených do systémů odděleného sběru (počet občanů)

Správce cíle	Starostové jednotlivých obcí ORP Rumburk, resp. jejich pověření pracovníci + Sdružení pro rozvoj Šluknovska
---------------------	---

Problémový okruh 3	Provoz zařízení na využití vybraných druhů odpadů (např. pneumatiky, stavební odpady apod.)
Cíl 3.1	Zvýšit využití vybraných druhů odpadu
Popis cíle	Vyšší využití odpadu a naopak minimalizace množství odpadu ukládaného na skládku je podmíněno existencí poptávky po výstupech procesu zpracování odpadu (odbyt) na jedné straně a existencí odpovídajících kapacit zařízení na nakládání s odpady na straně druhé. ORP Rumburk v současné době nedisponuje kapacitami, které by zvýšily potenciál využití odpadu. Investice do kapacit zařízení na nakládání s odpady představuje i potenciál z hlediska podpory zaměstnanosti v regionu a z hlediska zvyšování konkurenceschopnosti regionu zvyšováním produktivity.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Obecně závazná vyhláška obce definující systém nakládání s odpady na jejím území Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na investice do nových zařízení Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • Vybudování nových zařízení na využití vybraných druhů odpadů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Množství kapacit na využití vybraných druhů odpadu (v tunách) • Míra využití kapacit zařízení (%) • Počet obcí, které využívají kapacity zařízení na využití odpadu (počet obcí)
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska

Problémový okruh 4	Snaha zefektivnit systém nakládání s odpady (společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu)
Cíl 4.1	Vypsát společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu
Popis cíle	V současné době obce v rámci ORP Rumburk vybírají provozovatele odpadových služeb v obci individuálně, což snižuje potenciál pro zvyšování efektivity celého systému nakládání s odpady. Společné výběrové řízení v rámci meziobecní spolupráce na jedné straně a oddělené výběrové řízení na sběr a svoz komunálního odpadu, resp. na odstranění/využití odpadu představuje cestu, jak šetřit veřejné zdroje a jak si uchovat vliv na kvalitu poskytovaných služeb.
Hlavní opatření	Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Výběrové řízení na dodavatele služeb • Smlouva mezi obcemi a dodavatelem služeb Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • Finanční prostředky právní konzultace Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • Dohoda mezi obcemi o společném postupu

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Společné výběrové řízení • Míra úspory (snížení nákladů) pro jednotlivé obce • Počet obcí v ORP Rumburk, které společně postupují při výběru služeb
Správce cíle	Sdružení pro rozvoj Šluknovska

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Indikátor pro PO 1		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Kapacity na nakládání s komunálním odpadem		
Měrná jednotka	tis. tun		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	0
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka sleduje celkové množství kapacit na nakládání se smíšeným komunálním odpadem v oblasti Šluknovského výběžku (ORP Rumburk a ORP Varnsdorf)		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na množství instalovaných kapacit na odstraňování a na energetické využití smíšeného komunálního odpadu po roce 2024.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence Krajského úřadu Ústeckého kraje		

Cíl	Vytvořit společnou strategii odstraňování komunálního odpadu do roku 2024		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Strategie odstraňování komunálního odpadu do roku 2024		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Měřítka sleduje, zda ORP disponuje či nedisponuje strategickým dokumentem „Strategie odstraňování komunálního odpadu do roku 2024“, který řeší dlouhodobé nakládání s odpady v rámci ORP.		
Metodika a výpočet:	Měřítka sleduje pouze to, zda je daná „strategie“ k dispozici, či nikoli.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva činnosti SPRŠ		

Cíl	Zajistit kapacity na nakládání se smíšeným komunálním odpadem po roce 2024		
Číslo indikátoru	1.2a		
Název indikátoru	Kapacity na nakládání s komunálním odpadem		
Měrná jednotka	tis. tun		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020

Plán		0	0
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka sleduje celkové množství kapacit na nakládání se smíšeným komunálním odpadem v oblasti Šluknovského výběžku (ORP Rumburk a ORP Varnsdorf)		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na množství instalovaných kapacit na odstraňování a na energetické využití smíšeného komunálního odpadu po roce 2024.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence Krajského úřadu Ústeckého kraje		

Cíl	Zajistit kapacity na nakládání se smíšeným komunálním odpadem po roce 2024		
Číslo indikátoru	1.2b		
Název indikátoru	Projekty zařízení na nakládání s odpady		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Nenulový počet	Nenulový počet
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje celkový počet projektů zařízení na nakládání se smíšeným komunálním odpadem v rámci oblasti Šluknovského výběžku (ORP Rumburk a ORP Varnsdorf). Není smyslem maximalizovat počet projektů, ale dosáhnout, aby existovaly realizovatelné projekty (proto nenulový počet jako cíl).		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na znalosti počtu projektů zařízení na nakládání se smíšeným komunálním odpadem		
Zdroj čerpání dat:	Evidence Krajského úřadu Ústeckého kraje		

Cíl	Zajistit pokles množství komunálního odpadu ukládaného na skládky		
Číslo indikátoru	1.3a		
Název indikátoru	Výtěžnost tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojový karton)		
Měrná jednotka	kg/obyv.		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska ŠPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		45	50
Skutečnost	35,7 – 39,6		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje množství separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojový karton)		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl množství odděleně sebraných využitelných složek komunálního odpadu (bez kovů!) (kat. čísla 150101, 150107, 150102, 150105, 200101, 200102, 200139) a počtu obyvatel.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady, hlášení o produkci a nakládání s odpady		

Cíl	Zajistit pokles množství komunálního odpadu ukládaného na skládky		
Číslo indikátoru	1.3b		

Název indikátoru	Podíl komunálního odpadu, který byl využit (materiálově, energeticky)		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10 – 30 %	30 – 50 %
Skutečnost	0 – 10 %		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jaké množství z celkové produkce komunálního odpadu se materiálově, či energeticky využije tak, aby ORP přispělo k plnění cíle POH ČR (50 % materiálového využití v roce 2020).		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl materiálového a energetického využití komunálního odpadu a celkové produkce komunálního odpadu (rozpětí je dáno tím, že není znalost skutečného nakládání s komunálními odpady mimo ORP).		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy svozových společností v ORP		

Cíl	Zajistit pokles množství komunálního odpadu ukládaného na skládky		
Číslo indikátoru	1.3c		
Název indikátoru	Podíl komunálního odpadu ukládaného na skládky		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		70 – 80 %	50 – 70 %
Skutečnost	80 – 100 %		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jaké množství z celkové produkce komunálního odpadu se ukládá na skládky tak, aby ORP přispělo k plnění cíle POH ČR (50 % materiálového využití v roce 2020).		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl množství komunálního odpadu ukládaného na skládky a celkové produkce komunálního odpadu (rozpětí je dáno tím, že není znalost skutečného nakládání s komunálními odpady mimo ORP).		
Zdroj čerpání dat:	ISOH + výkazy svozových společností v ORP		

Cíl	Zajistit pokles množství komunálního odpadu ukládaného na skládky		
Číslo indikátoru	1.3d		
Název indikátoru	Počet vzdělávacích a informačních kampaní		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0 - 10	> 10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje úroveň komunikace mezi obcemi (resp. pověřenými institucemi) a občany o způsobech nakládání s bioodpady.		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na spolupráci všech relevantních subjektů v rámci ORP (obcí, MAS, NNO apod.) a informování o realizovaných aktivitách.		

Zdroj čerpání dat:	MAS Šluknovsko		
	Indikátor pro PO 2		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Množství vyříděného bioodpadu z domácností		
Měrná jednotka	kg/obyv.		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán	~~0 - 30~~	30 - 100	100 – 120
Skutečnost	0 - 30	~~30 - 100~~	~~100 – 120~~
Popis měřítka:	V rámci tohoto indikátoru chceme zjistit, jaké množství bioodpadu pocházejícího z domácností je odděleně sebráno a následně využito v příslušném zařízení.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl množství odděleně sebraného bioodpadu (kat. č. 200201, 200108, způsob nakládání A00, BN30) a počtu obyvatel k 31.12. daného roku.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady, hlášení o produkci a nakládání s odpady.		

Cíl	Vytvořit společnou strategii měst a obcí ve Šluknovském výběžku pro nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán	~~Ne~~	Ano	Ano
Skutečnost	Ne	~~Ano~~	~~Ano~~
Popis měřítka:	V současné době chybí v rámci Šluknovského výběžku dlouhodobá strategie nakládání s odpady, která by dokázala reagovat na povinnosti měst a obcí, které vyplývají z POH ČR.		
Metodika a výpočet:	Měřítka sleduje pouze to, zda je daná ‚strategie‘ k dispozici, či nikoli.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva činnosti SPRŠ		

Cíl	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2.2a		
Název indikátoru	Množství vyříděného bioodpadu z domácností		
Měrná jednotka	kg/obyv.		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán	~~0 - 30~~	30 - 100	100 – 120
Skutečnost	0 - 30	~~30 - 100~~	~~100 – 120~~
Popis měřítka:	V rámci tohoto indikátoru chceme zjistit, jaké množství bioodpadu pocházejícího z domácností je odděleně sebráno a následně využito v příslušném zařízení.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl množství odděleně sebraného bioodpadu (kat. č.		

	200201, 200108, způsob nakládání A00, BN30) a počtu obyvatel k 31.12. daného roku.
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady, hlášení o produkci a nakládání s odpady.

Cíl	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2.2b		
Název indikátoru	Množství směsného komunálního odpadu v obcích		
Měrná jednotka	kg/obyv.		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		260 - 267	240 - 260
Skutečnost	267		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, jakým způsobem přispívá oddělený sběr bioodpadu k poklesu produkce směsného komunálního odpadu (který obvykle obsahuje vysoký podíl organické složky). Hypotéza je, že zvýší-li se oddělený sběr bioodpadu, pak se sníží produkce směsného komunálního odpadu.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o podíl množství směsného komunálního odpadu (kat. č. 200301, způsob nakládání A00, BN30) a počtu obyvatel k 31.12. daného roku.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady, hlášení o produkci a nakládání s odpady		

Cíl	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2.2c		
Název indikátoru	Množství kompostérů rozdaných obcemi domácnostem		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		500 - 1000	> 1000
Skutečnost	0 - 500		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, kolik domácností má vytvořené podmínky k prevenci vzniku odpadu. Kompostéry umožňují snižovat produkci směsného komunálního odpadu.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o celkový počet kompostérů rozdaných domácnostem.		
Zdroj čerpání dat:	Zprávy jednotlivých obcí, vlastní šetření		

Cíl	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2.2d		
Název indikátoru	Kapacita zařízení na využití bioodpadu v rámci ORP		
Měrná jednotka	tis. tun		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SRPŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 - 10	> 10
Skutečnost	0 - 5		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje celkové množství kapacit na nakládání s bioodpady (kompostárny, bioplynové stanice)		

Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na znalosti instalovaných kapacit na nakládání s bioodpady.
Zdroj čerpání dat:	Evidence krajského úřadu Ústeckého kraje

Cíl	Osvěta a vzdělávání občanů		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	Množství občanů zapojených do systémů odděleného sběru bioodpadu		
Měrná jednotka	Počet obyvatel		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 – 10 tis.	> 10 tis.
Skutečnost	0 – 5 tis.		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, kolik z celkového počtu obyvatel ORP má přístup k systémům odděleného sběru bioodpadu		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na znalosti počtu obyvatel obcí, které zavedly jakýkoli systém odděleného sběru bioodpadu (vlastní šetření v obcích).		
Zdroj čerpání dat:	MAS Šluknovsko		

	Indikátor pro PO 3		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Množství kapacit na využití vybraných druhů odpadu		
Měrná jednotka	tis. tun		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0 - 10	> 10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje celkové množství instalovaných kapacit na využití vybraných odpadů (např. stavební a demoliční odpad, pneumatiky apod.).		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na znalosti instalovaných kapacit na nakládání s vybranými odpady v rámci ORP Rumburk.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence krajského úřadu Ústeckého kraje		

Cíl	Zvýšit využití vybraných druhů odpadu		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Množství kapacit na využití vybraných druhů odpadu		
Měrná jednotka	tis. tun		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0 - 10	> 10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje celkové množství instalovaných kapacit na využití vybraných odpadů (např. stavební a demoliční odpad, pneumatiky apod.).		
Metodika a výpočet:	Výpočet je založen na znalosti instalovaných kapacit na nakládání s vybranými odpady v rámci ORP Rumburk.		

Zdroj čerpání dat:	Evidence krajského úřadu Ústeckého kraje
--------------------	--

Indikátor pro PO 4			
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Společné výběrové řízení		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, zda obce v rámci ORP vypisují společné výběrové řízení na zajištění odpadových služeb v obci.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje, zda obce vypisují společné výběrové řízení, či nikoli. Není přitom důležité, aby se jednalo o všechny obce.		
Zdroj čerpání dat:	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		

Cíl			
Vypsat společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu			
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	Společné výběrové řízení		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, zda obce v rámci ORP vypisují společné výběrové řízení na zajištění odpadových služeb v obci.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje, zda obce vypisují společné výběrové řízení, či nikoli. Není přitom důležité, aby se jednalo o všechny obce.		
Zdroj čerpání dat:	Sdružení pro rozvoj Šluknovska (SPRŠ)		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Pozn.: řídicí skupina nebyla zatím ustavena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit společnou strategii odstraňování komunálního odpadu do roku 2024	SPRŠ (Sdružení pro rozvoj Šluknovska)
1.2	Zajistit kapacity na odstraňování směsného komunálního odpadu po roce 2024	SPRŠ
1.3	Zajistit pokles množství komunálního odpadu ukládaného na skládky	SPRŠ
2.1	Vytvořit společnou strategii měst a obcí ve Šluknovském výběžku pro nakládání s bioodpady	SPRŠ
2.2	Vytvořit integrovaný systém nakládání s bioodpady	SPRŠ
2.3	Osvěta a vzdělávání občanů	starostové jednotlivých obcí ORP Rumburk, resp. jejich pověřené pracovníci
3.1	Zvýšit využití vybraných druhů odpadu	SPRŠ
4.1	Vypsát společné výběrové řízení na svoz komunálního odpadu	SPRŠ

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Strategie odstraňování komunálního odpadu do roku 2024	SPRŠ
1.2a	Kapacity na nakládání s komunálním odpadem	SPRŠ

1.2b	Projekty zařízení na nakládání s odpady	SPRŠ
1.3a	Výtěžnost tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojový karton)	SPRŠ
1.3b	Podíl komunálního odpadu, který byl využit (materiálově, energeticky)	SPRŠ
1.3c	Podíl komunálního odpadu ukládaného na skládky	SPRŠ
1.3d	Počet vzdělávacích a informačních kampaní	SPRŠ
2.1	Strategie rozvoje odpadového hospodářství Šluknovského výběžku	SPRŠ
2.2a	Množství vytríděného bioodpadu z domácností	SPRŠ
2.2b	Množství směsného komunálního odpadu v obcích	SPRŠ
2.2c	Množství kompostérů rozdaných obcemi domácnostem	SPRŠ
2.2d	Kapacita zařízení na využití bioodpadu v rámci ORP	SPRŠ
2.3	Množství občanů zapojených do systémů odděleného sběru bioodpadu	SPRŠ
3.1	Množství kapacit na využití vybraných druhů odpadu	SPRŠ
4.1	Společné výběrové řízení	SPRŠ

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit		
Návrh projektů do akčního plánu		
Výběr projektů do akčního plánu		
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok		

Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok		
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok		
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		

Pozn.: bude doplněno později

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁷. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru

podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je

nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.⁸ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu

výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Jak vyplývá z datových vstupů *Strategie*, pak ORP Rumburk patří k regionům České republiky, jejichž systém odpadového hospodářství je postaven na průměrné produkci komunálního odpadu, resp. podprůměrné produkci smíšeného komunálního odpadu a naopak nadprůměrné výtěžnosti tříděného sběru (především díky kovům). S ohledem na náklady systému se jedná o region s průměrnými náklady na nakládání se smíšeným komunálním odpadem a naopak relativně nízkými náklady na nakládání s papírem a plasty (nižší efektivnosti je dosahováno pouze v případě tříděného sběru a využití skla). Je tedy možné říci, že vytvořený systém splňuje technické a ekonomické nároky, které jsou na systémy nakládání s odpady v České republice kladeny, avšak s určitými výhradami.

Těmito výhradami je zejména nevyřešené nakládání se smíšeným komunálním odpadem po roce 2024, kdy dojde k ukončení možnosti ukládat na skládky recyklovatelný a využitelný odpad. Současně v obcích chybí systémy odděleného sběru bioodpadu, které by přispěly k plnění závazků České republiky vyplývajících ze směrnice 1999/31/EC o skládkách odpadu. Z hlediska kapacit na nakládání s odpady je ORP Rumburk region s nižšími kapacitami nakládání, než odpovídá potřebám regionu. V neposlední řadě je možné dosáhnout vyššího tlaku na efektivnost systému nakládání s odpady, budou-li implementována příslušná opatření. Vzhledem k územním podmínkám regionu vyžaduje přeprava odpadů do odpovídajících zařízení vyšší logistické nároky, a to i v případě, že by bylo možné využít kapacit zařízení za hranicemi České republiky (např. ZEVO Lauta ve spolkové zemi Sasko).

K slabým stránkám regionu patří i rizikové socio-demografické složení obyvatelstva (věk, vzdělání, nezaměstnanost), které klade (a lze očekávat, že bude klást) specifické nároky na organizaci odpadových služeb. S tím jsou spojené i problémy s nepřizpůsobivými občany, které jsou jednotlivými obcemi řešeny na základě historických zkušeností a s podporou platné legislativy.

Z výše uvedených důvodů se cíle *Strategie* soustřeďují zejména na oblast nakládání s bioodpady a jinými druhy využitelných odpadů, nakládání se smíšeným komunálním odpadem po roce 2024 a společných výběrových řízení na zajištění služeb ve svazu odpadu z obcí ORP a nakládání s ním.

Analytická část oblasti odpadového hospodářství byla zpracovávána v období leden 2014 – květen 2014. Poté byly do dokumentu zapracovány připomínky z oponentury. Konečné znění analytické části

bylo na SMO ČR předáno 30. 9. 2014. Další etapou bylo zpracování návrhové části SD v termínu do 20. 12. 2014. Dne 28. 2. 2015 obdržel realizační tým připomínky, které byly zapracovány a odevzdány 31. 3. 2015.

Autorem analytické i návrhové části je Ing. Jan Slavík, Ph.D., který své návrhy formuloval mj. na základě předchozích řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Rumburk a odbornými pracovníky. Analytická část SD byla schválena na 1. oficiálním setkání 18. června 2014 v Lipové. Návrhová část bude předložena ke schválení na 2. oficiálním setkání představitelů obcí 24. dubna 2015 v Krásné Lípě.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba *Strategie* v oblasti „Odpadové hospodářství“ byla rozdělena do několika na sebe navazujících etap. V první etapě byl proveden sběr analytických dat o produkci a způsobech nakládání s odpady v rámci ORP Rumburk, a to s využitím dat Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH CENIA), autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí ČR (IURMO), či ÚFIS.

Ve druhé etapě byly provedeny řízené rozhovory se zástupci obcí v ORP Rumburk (starostové, pracovníci odborů životního prostředí, či oddělení odpadového hospodářství), jejichž hlavním smyslem bylo kvalitativní hodnocení dat, která byla sebrána v první etapě tvorby *Strategie*. Získané informace byly využity pro komentování kvantitativních dat, což přiblížilo podobu hodnocení místním podmínkám a současně umožnilo reflektovat silné a slabé stránky obecních systémů nakládání s odpady, příležitosti a hrozby, stejně jako očekávání týkající se budoucího vývoje odpadového hospodářství v regionu.

Výsledky první a druhé etapy byly ve třetí etapě využity k tvorbě analýzy cílových (dotčených) skupin, analýzy rizik a SWOT analýze, které předpokládají znalost kvalitativních charakteristik oblasti.

Ve čtvrté etapě proběhlo oponentní řízení zástupci SMO ČR a externími oponenty, na jehož základě byla *Strategie* dopracována.

V páté etapě tvorby *Strategie* byly organizovány fokusní skupiny, které formulovaly vize, problémové okruhy, cíle a indikátory, a to s využitím výsledků analytické části *Strategie*. Při formulaci cílů *Strategie* byly zohledněny regionální podmínky vč. zkušeností a strategických záměrů v odpadovém hospodářství v rámci okolních ORP (především Varnsdorf, Děčín, Česká Lípa a Nový Bor) tak, aby bylo možné vytvořit komplexní systém nakládání s odpady, který respektuje územní specifika, je efektivní a uživatelsky přátelský.

Analytická část oblasti odpadového hospodářství byla zpracovávána v období leden – květen 2014. Poté byly do dokumentu zapracovány připomínky z oponentury. Konečné znění analytické části bylo na SMO ČR předáno 30. 9. 2014. Další etapou bylo zpracování návrhové části SD v termínu do 20. 12. 2014. Dne 28. 2. 2015 obdržel realizační tým připomínky, které byly zapracovány a odevzdány 31. 3. 2015.

Autorem analytické i návrhové části je Ing. Jan Slavík, Ph.D., který své návrhy budoucí meziobecní spolupráce formuloval mj. na základě předchozích řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Rumburk a odbornými pracovníky. Analytická část SD byla schválena na 1. oficiálním setkání 18. června 2014 v Lipové. Konečná verze dokumentu bude předložena ke schválení na 2. oficiálním setkání představitelů obcí 24. dubna 2015 v Krásné Lípě.

5.5. Přílohy

- Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tabulky a grafy jsou součástí bodu č. 5:

Tabulky č. 77 – 109

Grafy č. 22 - 321

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce

MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkuje odpad v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkcí odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	69 402,24	57 226,19	47 602,39	47 192,30	56 842,05	66 906,27	82,46	68,59	68,00	81,90
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	3 759,30	1 545,12	2 464,36	2 552,03	2 485,78	2 590,66	41,10	65,55	67,89	66,12
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-58,90	-34,45	-32,11
Celková produkce (OO a NO)	73 564,79	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83	69 496,93	79,89	68,06	67,62	80,65
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-20,11	-31,94	-32,38
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů			97,37	95,08	94,87	95,81	96,27			
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů			2,63	4,92	5,13	4,19	3,73			
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			34 710	34 585	34 600	33 646	33 556			
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)			1 693,21	1 447,64	1 437,70	1 763,30	2 071,07			
Měrná produkce OO			1 648,69	1 376,39	1 363,94	1 689,41	1 993,87			
Měrná produkce NO	300,20		44,52	71,26	73,76	73,88	77,20			
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →			14,83	23,74	24,57	24,61	25,72			
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →			-85,17	-76,26	-75,43	-75,39	-74,28			

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	506,61	678,69	650,55	1 025,51	1 086,00
200102	Sklo	O	15,31	0,75	14,06	14,98	9,08
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	6,25	5,23	7,50	6,52	12,40
200110	Oděvy (BRKO)	O	19,49	31,65	27,18	19,41	20,52
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,06	0,00	0,00	0,03	0,00
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,19	0,00	0,00	0,01	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,47	0,48	0,17	0,13	0,07
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	0,96	0,17	1,52	0,05	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	1,07	0,80	0,45	0,09	7,19
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,85	0,49	1,15	0,15	0,46
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	8,72	6,98	7,67	11,95	5,33
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00

200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,19	0,49	0,68	0,48	0,79
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,27	1,09	0,01	0,00	0,13
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,07	0,11	0,13	0,05	0,04
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	2,04	0,43	0,49	0,02	0,00
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	3,42	0,78	102,39	39,45	665,38
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	1,78	0,00	0,00	0,00	2,72
200139	Plasty	O	28,32	54,25	42,28	38,05	52,64
200140	Kovy	O	208,45	3,01	2 808,82	807,66	918,90
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	13,30	5,80	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	21,07	97,54	13,04	97,63	100,39
200202	Zemina a kameny	O	0,21	0,25	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	8 042,79	7 715,16	7 883,48	6 851,57	8 959,00
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	77,81	93,08	74,54	73,99	37,25
200304	Kal ze septiků a žump	O	3 176,61	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	359,60	849,70	180,70	177,10	10,08
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	2 189,39	2 256,59	2 980,04	2 958,10	3 096,89
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 613,15	1 310,55	1 567,47	2 225,48	2 376,66
150102	Plastové obaly	O	314,89	311,56	350,05	400,65	428,76
150103	Dřevěné obaly	O	6,74	3,90	3,76	4,06	0,00
150104	Kovové obaly	O	887,92	85,06	2,23	5,18	3,24
150105	Kompozitní obaly	O	0,50	1,23	3,30	0,41	0,92
150106	Směsné obaly	O	32,64	8,25	14,37	26,21	36,95
150107	Skleněné obaly	O	310,50	320,68	311,58	332,92	332,16
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	41,85	156,34	72,04	73,92	70,16

150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Celková produkce KO			17 893,91	14 001,09	17 121,66	15 191,76	18 234,11
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			10 788,45	10 785,66	11 562,24	10 958,83	13 285,11
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			5 068,75	5 186,25	5 370,01	5 320,49	6 453,48

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83	69 496,93	-14,81	-0,64	19,27	17,14
Celková produkce KO	17 893,91	14 001,09	17 121,66	15 191,76	18 234,11	-21,75	22,29	-11,27	20,03
Celková produkce SKO	8 042,79	7 715,16	7 883,48	6 851,57	8 959,00	-4,07	2,18	-13,09	30,76
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	30,45		27,96		34,42		25,61		26,24
Podíl SKO na produkci KO	44,95		55,10		46,04		45,10		49,13
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	34 710		34 585		34 600		33 646		33 556
Měrná produkce KO	515,53		404,83		494,85		451,52		543,39
Měrná produkce SKO	231,71		223,08		227,85		203,64		266,99

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 119,76	1 989,24	2 218,02	3 250,99	3 462,66	-6,16	11,50	46,57	6,51
Sklo	150107, 200102	325,81	321,43	325,64	347,90	341,24	-1,34	1,31	6,84	-1,91
Plast	150102, 200139	343,21	365,81	392,33	438,70	481,40	6,58	7,25	11,82	9,73
Nápojové kartony	150105	0,50	1,23	3,30	0,41	0,92	146,00	168,29	-87,58	124,39
Celkem separovaný sběr		2 789,28	2 677,71	2 939,29	4 038,00	4 286,22	-4,00	9,77	37,38	6,15
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		34 710		34 585		34 600		33 646		33 556
Měrná produkce tříděného papíru		61,07		57,52		64,10		96,62		103,19
Měrná produkce tříděného skla		9,39		9,29		9,41		10,34		10,17
Měrná produkce tříděného plastu		9,89		10,58		11,34		13,04		14,35
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,01		0,04		0,10		0,01		0,03
Měrná produkce tříděného odpadu		80,36		77,42		84,95		120,01		127,73

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	9,00	0,00	9,03	9,00	11,24
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,60	0,62	11,54	0,60	0,60
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	5,66	4,07	2,74	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,31	0,71	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	3,76	2,04	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	vzniku						
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	3,67	3,01	9,04	11,67	7,81
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	201,96	196,97	195,94	131,34	162,94
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 613,15	1 310,55	1 567,47	2 225,48	2 376,66
150103	Dřevěné obaly	O	6,74	3,90	3,76	4,06	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	10,60	8,42	0,24	9,40	6,92
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	10 547,24	346,36	451,06	349,04	382,39
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	14,50	28,00	33,70	18,70	99,20
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	5,10	3,00	1,49	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	506,61	678,69	650,55	1 025,51	1 086,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	6,25	5,23	7,50	6,52	12,40
200110	Oděvy	O	19,49	31,65	27,18	19,41	20,52
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	1,07	0,80	0,45	0,09	7,19
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	1,78	0,00	0,00	0,00	2,72
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	21,07	97,54	13,04	97,63	100,39
200301	Směsný komunální odpad	O	8 042,79	7 715,16	7 883,48	6 851,57	8 959,00
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	3 176,61	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	2 189,39	2 256,59	2 980,04	2 958,10	3 096,89
Celková produkce BRO			26 377,92	12 692,15	13 853,65	13 723,61	16 337,87

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	26 377,92	12 692,15	13 853,65	13 723,61	16 337,87	-51,88	9,15	-0,94	19,05
z toho celková produkce BRKO	10 788,45	10 785,66	11 562,24	10 958,83	13 285,11	-0,03	7,20	-5,22	21,23
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	40,90		84,98		83,46		79,85		81,31
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	34 710		34 585		34 600		33 646		33 556
Měrná produkce BRO	759,95		366,98		400,39		407,88		486,88
Měrná produkce BRKO	310,82		311,86		334,17		325,71		395,91

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	15 137,80	20 003,46	13 474,23	16 456,13	33 208,85	28 404,67	132,14	89,01	108,71	219,38	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		20,58	34,04	26,91	33,08	55,98	40,87					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	14 984,75	20 003,46	13 474,23	16 456,13	33 208,85	28 404,67	133,49	89,92	109,82	221,62
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		20,37	34,04	26,91	33,08	55,98	40,87					
Celková produkce odpadů		73 564,79	58 771,31	50 066,75	49 744,33	59 327,83	69 496,93					
Odstranění	Skládkování	58 126,62	25 822,27	26 454,99	30 127,75	23 396,87	15 938,02	44,42	45,51	51,83	40,25	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →										
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓										
			0,00	0,00	5,29	10,70	0,18	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								-	-	102,27	-98,32	
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění	25 822,27	26 454,99	30 133,04	23 407,57	15 938,20	2,45	13,90	-22,32	-31,91			

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	151,68	102,23	283,27	168,31	1 064,95	1 634,30	67,40	186,76	110,97	702,12	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓		
			1,34	0,57	2,02	0,98	7,01	8,96	-32,60	86,76	10,97	602,12	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	139,40	102,23	283,27	168,31	1 064,95	1 634,30	73,33	203,20	120,74	763,94	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Meziroční změna [%] ↓		
		1,23	0,57	2,02	0,98	7,01	8,96						
	Celková produkce KO [t]			11 348,42	17893,91	14001,09	17121,66	15191,76	18234,11	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		24 347,83	25 860,01	29 722,54	22 756,85	15 384,91	6,21	14,94	-23,44	-32,39	
		Spalování		0,00	0,00	5,29	10,70	0,18	-	-	102,27	-98,32	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění			24 347,83	25 860,01	29 727,83	22 767,55	15 385,09	6,21	14,96	-23,41	-32,43		
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
	Odstranění	Skládkování		18 868,27	18 818,21	19 521,40	15 533,36	8 978,54	-0,27	3,74	-20,43	-42,20	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		18 868,27	18 818,21	19 521,40	15 533,36	8 978,54	-0,27	3,74	-20,43	-42,20	

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	63,00	244,81	144,02	117,03	62,29	288,59	-41,17	-18,74	-46,77
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	28,42	84,46	58,36	33,85	42,89	197,19	-30,90	-42,00	26,71
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	14,32	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	38,83	38,46	17,08	22,05	26,84	-0,95	-55,59	29,10	21,72
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	7,12	34,57	5,27	10,76	21,54	385,53	-84,76	104,17	100,19
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	2,10	0,00	0,00	-	-	-100,00	-

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití		102,04	256,75	174,53	232,97	164,05	151,62	-32,02	33,48	-29,58		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		24 518,47	25 914,87	29 731,43	22 756,45	15 279,03	5,70	14,73	-23,46	-32,86		
		Spalování		0,00	0,00	5,29	10,70	0,18	-	-	102,27	-98,32		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
BRKO	Využití	Materiálové využití							-	-	-	-		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓					
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		24 190,15	25 603,57	29 517,77	22 619,88	15 187,03	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		11 698,35	19 424,69	20 559,67	23 702,77	18 163,76	12 195,19	175,75	202,62	155,27	104,25
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg. obyv. ⁻¹] ↓						401,67	462,87	364,76	245,56
					148,00	559,63	594,47	685,05	539,85	363,43	301,67	362,87	264,76	145,56
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						301,67	362,87	264,76	145,56	
										Meziroční změna [%] ↓				
			Spalování		0,00	0,00	5,29	10,70	0,18	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
			Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	102,27	-98,32	
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

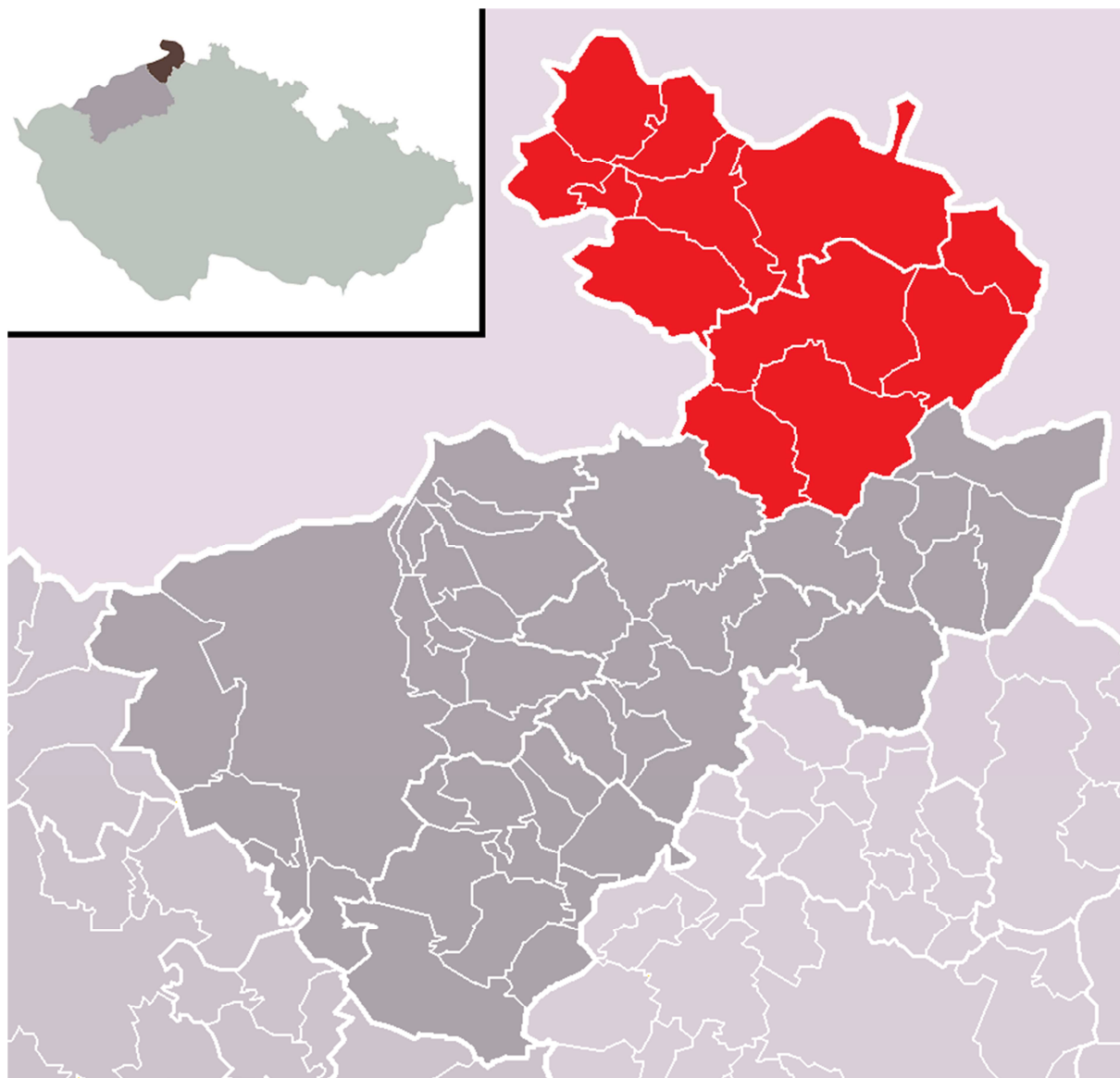
6. Téma 4.: cestovní ruch

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

6.1.1.1. Poloha destinace

Mapa č. 3: Poloha destinace

Zdroj: cs.wikipedia.org

Území správního obvodu ORP Rumburk leží ve Šluknovském výběžku, u severní hranice České republiky se Spolkovou republikou Německo. Obvod se nachází na území Ústeckého kraje, v okrese Děčín a v územním celku NUTS II Severozápad. V oblasti se také nachází nejsevernější bod v České republice (v katastru osady Severní náležícímu k obci Lobendava). Celková rozloha území ORP Rumburk je 266 km² a k 1. lednu 2014 jej obývalo 34 089 obyvatel. Oblast se skládá z 12 obcí, z nichž 7 má statut města. Jsou jimi obce Doubice, Lipová, Lobendava, Staré Křečany, Vilémov a města

Rumburk, Šluknov, Dolní Poustevna, Krásná Lípa, Mikulášovice, Velký Šenov a Jiříkov. Charakteristickým rysem území ORP Rumburk je nízká hustota osídlení. Území se nalézá v přírodně cenné krajině, zasahuje do Národního parku České Švýcarsko, Chráněné krajinné oblasti Lužické hory a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce.

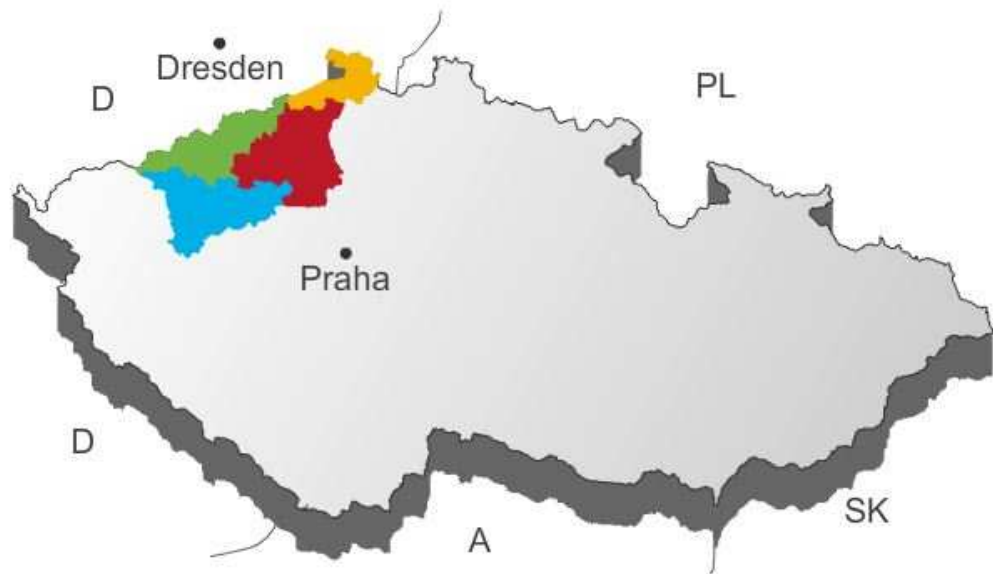
6.1.1.2. Vymezení destinace

Území správního obvodu ORP Rumburk se z pohledu správního členění České republiky nachází v Ústeckém kraji, okresu Děčín. Oblast svou geografickou polohou a jedinečnou přírodou poskytuje velmi dobré předpoklady pro rozvoj šetrného cestovního ruchu. Jasně vymezit destinaci však není snadným úkolem, jelikož cestovní ruch ve správním obvodu ORP Rumburk je vázán k jiné významné destinaci, a to k Národnímu parku České Švýcarsko. Lze říci, že velká většina návštěvníků míří do regionu právě za návštěvou Českého Švýcarska, avšak při svém pobytu se pohybují v širším regionu (tedy nikoliv pouze přesně ohraničené území NP České Švýcarsko, ale jako širší oblast okolo tohoto národního parku). Tři z obcí ORP Rumburk se nacházejí v tzv. jádrové oblasti destinace České Švýcarsko, jsou jimi Doubice, Krásná Lípa a Staré Křečany. Avšak potenciál čerpající z blízkosti NP mají možnost využít i obce v ORP Rumburk.

V rámci Ústeckého kraje má dokonce ORP Rumburk jednu z ideálních poloh právě díky zahrnutí do regionu Českého Švýcarska. V nedávné době bylo totiž území kraje rozděleno pro účely destinačního managementu do 4 oblastí (viz mapa č. 4), a České Švýcarsko patří mezi tu s největším počtem návštěvníků. Nevýhodou polohy území Rumburska je větší vzdálenost od krajského města Ústí nad Labem a i od hlavního města Prahy než ostatní destinace v Ústeckém kraji, výhodou této polohy však je, že Rumbursko může těžit z přeshraničního cestovního ruchu díky své poloze na hranici s Německem (od vstupu České republiky do Schengenského prostoru je tato poloha velkou výhodou, avšak je třeba dlouhodobě odbourávat negativní image příhraničí).

Dle Strategie rozvoje cestovního ruchu Ústeckého kraje je oblast Českého Švýcarska rozdělena na 3 základní oblasti: existující jádrové území (území národního parku České Švýcarsko, částečně i město Děčín a Tiské stěny – jádrové území má přesah i do národního parku Saské Švýcarsko v Německu), potenciální jádrové území (město Děčín, Tiské stěny, potenciál stát se jádrovým územím mají i Šluknovsko, Lužické hory a Podluží) a konečně zázemí (ostatní části území – Českokamenicko, blízké okolí Děčína a Benešova nad Ploučnicí a část saského příhraničí). Z výše zmíněného rozdělení vyplývá, že území ORP Rumburk (dále též Rumbursko) má potenciál stát se oblastí vyhledávanou turisty, je však třeba soustavné práce na rozvoji nabídky služeb v cestovním ruchu a na vytváření pozitivní image a propagaci Rumburska.

Mapa č. 4: Rozdělení Ústeckého kraje na jednotlivé destinační agentury

Zdroj: www.branadocech.cz

6.1.1.3. Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Počátky cestovního ruchu v oblasti se datují k počátku 18. století, kdy do tohoto regionu přijížděli hosté zejména za jeho přírodním bohatstvím. V této době docházelo ke zpřístupňování nejzajímavějších míst prostřednictvím budování stezek, vyhlídkových míst a prvních ubytovacích a stravovacích zařízení. V souvislosti s romantismem narůstal zájem o překrásnou přírodu a krajinu v oblasti zejména na přelomu 18. a 19. století, kdy docházelo i k dalšímu rozšiřování nabídky pro návštěvníky. Většina rekreačních aktivit však byla ve 20. století přerušena vlivem první a zejména druhé světové války, které měly na širší region devastující vliv. V závěru druhé světové války došlo v regionu k nevratnému přetnutí společenského života a tradic následkem vyhnání německých obyvatel, kteří tvořili většinu populace oblasti. Po jejich nedobrovolném odchodu mnoho turisticky atraktivních míst dlouhá léta chátralo, u mnoha z nich došlo k postupnému zániku. Ačkoliv byl region zčásti znovuosídlen nově příchozími obyvateli, trvalo dlouhou dobu, než se cestovní ruch začal postupně do oblasti ve větší míře vracet.

Po změně politické situace v roce 1989 začala díky finanční podpoře z domácích i zahraničních dotačních titulů obnova infrastruktury důležité pro cestovní ruch. Začala se také rozvíjet přeshraniční spolupráce a region navštěvují domácí i zahraniční turisté, avšak v mnohem menší míře, než jak by bylo nutné pro celkový rozvoj regionu. Podařilo se opravit a pro turisty i místní obyvatele zprovoznit mnoho atraktivních míst, avšak další služby cestovního ruchu a dostatečně široká nabídka atraktivních produktů prozatím chybí.

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Sledované území ORP Rumburk má v současnosti vzhledem k charakteru území předpoklady zejména pro venkovskou turistiku a agroturistiku. Největší předností regionu je jeho přírodní bohatství, přičemž do jeho území zasahuje Národní park České Švýcarsko, a Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Lužické hory a CHKO Labské pískovce. Díky atraktivitě přírody v oblasti zde najdeme velké množství kvalitně značených a dobře udržovaných pěších turistických tras. V oblasti je poměrně velké množství značených cyklistických tras, jejich problémem však je, že z velké části vedou po silnicích 2. a 3. třídy, což neodpovídá současným evropským standardům, kdy jsou cyklostezky vedeny po samostatném tělese, a je tak cyklistům umožněn bezpečný pohyb po destinacích.

Na území se nachází množství kulturních a historických památek s potenciálem přilákat návštěvníky k jejich prohlídce (Loreta Rumburk, drobné sakrální památky, rozhledny Vlčí hora, Tanečnice, Dymník atd.), které jsou však často ve zhoršeném technickém stavu, a je třeba vynaložit značné úsilí a mnoho finančních prostředků k jejich obnově. Kladné je jistě i konání rozmanitých sportovních, kulturních a společenských akcí v oblasti. Pro zvýšení jejich potenciálu pro turisty je však třeba zlepšit jejich propagaci směrem k návštěvníkům, např. prostřednictvím kalendáře akcí, který by byl dostupný všem.

Z hlediska nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení pro turisty je třeba do budoucna podpořit jejich rozvoj v návaznosti na další opatření pro podporu cestovního ruchu. Zejména služeb vyšší kvalitativní kategorie je v regionu nedostatek, a tím je velmi omezena nabídka pro movitější klientelu. V aktuálně dostupném přehledu Českého statistického úřadu je oblast ORP Rumburk začleněna pod širší turistickou oblast nazvanou Děčínsko a Lužické hory. Dle dostupných informací z roku 2012 bylo v tomto regionu celkem 133 hromadných ubytovacích zařízení, v nichž se nacházelo 1 944 pokojů s celkem 5 761 lůžky. Data o hostech a počtech přenocování nejsou bohužel za tuto oblast dostupná.

V regionu se nachází také několik míst zvyšujících atraktivitu pro návštěvníky nabídkou doplňkových služeb, jako jsou například lanový park na Dymníku, areál s dřevěnými sochami a dětským hřištěm v Doubicích či sportovně-relaxační nabídka v Krásné Lípě (sauna, fitness, sportovní areál, masáže a další). I tuto nabídku je do budoucna potřeba výrazně rozšířit, aby bylo umožněno prodloužení pobytů návštěvníků v regionu.

6.1.1.4. Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Oblast svou geografickou polohou a jedinečnou přírodou poskytuje velmi dobré předpoklady pro rozvoj šetrného cestovního ruchu, který má jako jednu z hlavních funkcí tzv. vyrovnávací funkci cestovního ruchu, protože se rozvíjí v místech s omezenou výrobní činností, jako jsou například příhraniční oblasti. Aby turismus fungoval jako faktor regionálního rozvoje, je na území regionu potřebný především rozvoj tzv. primární nabídky, která je tvořena přírodními, kulturně–historickými a kulturně–společenskými atraktivitami.

Pro rozvoj historicko-kulturní nabídky cestovního ruchu se v oblasti nabízí celá řada atraktivit (Loreta Rumburk, zámek ve Šluknově, velké množství sakrálních památek včetně mnoha křížových cest, rozhledny Tanečnice, Dymník, Vlčí hora). Mnoho z nich se bohužel nachází ve zhoršeném technickém stavu, nebo nejsou dostatečně zpřístupněny návštěvníkům. V současné době tedy nedochází k využití jejich plného potenciálu pro cestovní ruch.

Prioritou pro rozvoj cestovního ruchu by měly být zejména rekonstrukce či rozšíření, ale i budování nové infrastruktury pro turismus. Zcela zásadní je nejen výše zmíněná obnova kulturních památek a jejich zpřístupňování veřejnosti, ale i budování nových stravovacích a ubytovacích kapacit na evropské úrovni, a také dobudování sítě cyklostezek tak, aby byly vedeny mimo veřejné komunikace 2. a 3. třídy, společně s jejich napojením na síť cyklostezek na německé straně. Je také třeba nastartovat rozvoj nových produktů pro turisty tak, aby byla jejich nabídka co nejširší a návštěvníci měli jak motivaci strávit v regionu co nejdéle, tak důvod k jeho opětovné návštěvě. Spolu se zlepšováním infrastruktury by mělo dojít i k cílené propagaci Rumburska (ideálně v rámci destinace České Švýcarsko).

Potenciál dalšího rozvoje nabízí i poloha regionu přímo na hranici s Německem. Je zde možnost se dlouhodobě zaměřit nejen na české, ale i německé návštěvníky. Problémem v současnosti pro rozvoj přeshraničního cestovního ruchu je především negativní image regionu v Německu (zahrnující vysokou kriminalitu, sociální nepokoje, drogové delikty, časté vykrádání aut s německou SPZ atd.). Z tohoto důvodu je potřeba neúnavně pracovat nejen na zlepšení image Rumburska, ale i na zlepšení sociální a bezpečnostní situace v oblasti.

Výrazné zvýšení návštěvnosti by mohlo přinést zapsání oblasti Česko-Saského Švýcarska na seznam světového dědictví UNESCO, o který česká i německá strana intenzivně usilují. Se zápisem na tento prestižní seznam lze očekávat velké zvýšení návštěvnosti a zájmu o celý širší region.

6.1.1.5. Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Sledování trendů v cestovním ruchu a přízpůsobování nabídky dle aktuálních požadavků návštěvníků je jedním z hlavních klíčů k úspěchu v turistice. Trendy v cestovním ruchu obvykle vznikají celosvětově, jelikož turismus se stal globálním fenoménem. Na celoevropské úrovni budou dle dokumentů České centrály cestovního ruchu v blízké budoucnosti působit v turistice zejména následující tendence:

1. Demografie

Během několika let dojde k výraznému nárůstu osob ve vyšším věku, přičemž senioři budou mnohem zdravější a budou disponovat vyššími příjmy, než tomu bylo v minulosti. Díky tomuto faktu poroste poptávka zkušenějších turistů - seniorů mnohem rychleji, než obecně zaměřená poptávka po cestovním ruchu.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po kvalitě, pohodlí a bezpečnosti
- rostoucí poptávka po jednoduchých způsobech dopravy
- rostoucí poptávka po relaxačních aktivitách (např. golf)
- rostoucí poptávka po produktech zaměřených na jednotlivce
- rostoucí poptávka spíše v obdobích mimo hlavní sezónu (např. zimní pobyty)
- v marketingových aktivitách by měl být kladen méně důraz na věk a více na pohodlí
- rostoucí poptávka po vzdálenějších destinacích, ale částečně i po kratších pobytech (prodloužené víkendy)

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v budoucnu lze očekávat zvýšení poptávky po balíčcích služeb zajišťujících pohodlí, relaxaci a to vše v co nejvyšší možné kvalitě. V regionu je několik center nabízejících služby typu wellness (například v Krásné Lípě, Rumburku), avšak poptávka po těchto službách poroste a hosté za nimi nebudou chtít cestovat, naopak je budou očekávat jako součást ubytovacích komplexů. Zároveň lze počítat se zvýšením poptávky po jednolůžkových pokojích a zábavných či vzdělávacích programech určených pro seniory. V rámci regionu budou také návštěvníci očekávat pohodlný a bezstarostný způsob přepravy prostřednictvím bohaté sítě veřejné hromadné dopravy, propojující jednotlivé atraktivity v oblasti i širším okolí. Spolu s tímto trendem poroste i poptávka po službách s bezbariérovým přístupem.

2. Zdraví

Uvědomování si významu zdraví bude v budoucnosti neustále narůstat. Tento faktor nebude sice ovlivňovat objem poptávky, bude ale zcela určitě ovlivňovat rozhodovací proces ve vztahu k destinaci a chování během pobytu v zahraničí.

Důsledky pro cestovní ruch:

- turisté se budou stále častěji vyhýbat destinacím, které jsou chápány jako méně zdravé
- poptávka po pouze letních dovolených bude stále klesat
- poroste stále více popularita aktivní dovolené a rovněž poptávka po všech aktivitách s ní spojených
- poroste poptávka po wellness produktech, lázeňských pobytech a fitness centech

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: V tomto trendu bude mít region díky svému čistému životnímu prostředí výhodu oproti jiným regionům, tento fakt je však třeba dostatečně komunikovat směrem k potenciálním zákazníkům. Zároveň lze díky tomuto trendu očekávat zvýšenou poptávku po wellness centrech, kterých v současnosti není v celém regionu dostatek a bude také třeba rozšiřovat paletu nabízených služeb s ohledem na aktuální trendy v tomto odvětví.

3. Vnímavost a vzdělávání

V budoucnu bude neustále narůstat průměrná úroveň vzdělanosti. Výsledkem tohoto trendu bude při plánování dovolené rostoucí role umění, kultury a historie, včetně rostoucího významu výchovných a duchovních hodnot.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po speciálních produktech
- stále častěji budou do balíčků služeb cestovních kanceláří zahrnovány prvky umění, kultury a historie, totéž se týká i individuálního cestování
- poroste potřeba lepšího a tvořivějšího způsobu poskytování informací
- poroste poptávka po nových destinacích střední a středovýchodní Evropy

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v regionu ORP Rumburk je mnoho kulturních a historických památek, které jsou velice hodnotné, avšak v současnosti se nacházejí ve špatném technickém stavu či nejsou přístupné veřejnosti. Je proto třeba očekávat dopady tohoto trendu a začít s jejich obnovou a zpřístupňováním. Zároveň je vhodné podpořit vydávání publikací o historii a kultuře regionu.

4. Volný čas

Moderní společnost klade stále větší tlak na běžný život člověka a tak stimuluje jeho poptávku po volném čase a relaxaci. Na druhou stranu má tento trend opačný vliv na volné disponibilní příjmy vzhledem k rostoucímu počtu dnů placené dovolené.

Důsledky pro cestovní ruch:

- rostoucí poptávka po levnějších produktech
- rostoucí poptávka po relaxačních pobytech
- zkracování hlavní delší dovolené a její nahrazování větším počtem krátkodobějších dovolených

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v regionu je třeba podpořit tvorbu komplexních krátkodobých pobytových balíčků, které návštěvníky přitáhnou do regionu a pokud možno jim co nejvíce usnadní jejich pobyt. Zároveň je v průběhu těchto pobytů potřeba motivovat turisty k opakované návštěvě oblasti, aby došlo k vyvážení dopadů způsobených zkracováním pobytů.

5. Zkušenosti s cestováním

Zkušenější spotřebitelé si budou stále více zajišťovat cesty sami podle svých potřeb, bude kladen větší důraz na kvalitu a na poměr kvality a ceny.

Důsledky pro cestovní ruch:

- dovolená bude stále více doplňována alternativními způsoby trávení času a peněz
- mnohem více utrpí destinace s nepřijatelným standardem služeb
- bude se stále více objevovat smíšené spotřební chování: jeden rok jednoduchá, další rok luxusní dovolená nebo jeden rok dlouhodobá, další rok krátkodobá dovolená
- preference dovolených budou stále více roztržštěné
- věrnost destinacím bude nadále oslabovat
- zkušenosti budou stimulovat turisty k návštěvám již navštívených destinací v minulosti, se kterými byli spokojeni
- bude více preferována mobilita, a poroste tak více poptávka po půjčovnách aut, motocyklů a kol
- poroste preference regionů, které nabízejí širokou, rozmanitou a zcela vyváženou koncepci, poroste poptávka po lepším destinačním managementu

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v regionu je v mnoha ubytovacích a stravovacích zařízeních problémem zastaralý technický stav vybavení a nedostačující úroveň služeb vzhledem k aktuálním požadavkům klientů. Poroste také vliv internetu pro vyhledávání a plánování dovolené, je tedy třeba dbát na dobrou prezentaci regionu prostřednictvím této sítě.

6. Životní styl

Životní styly se budou v západní společnosti postupně měnit, což ovlivní pohled turistů na jejich osobní potřeby a chování.

Důsledky pro cestovní ruch:

- společenské postavení bude méně důležité
- chování ve volném čase bude více individualizované, poroste poptávka spíše po menších ubytovacích jednotkách (menší rodinné hotely, farmy)
- posun ve vnímání života a životního stylu způsobí pokles v poptávce po plně doprovázených zájezdech
- dodavatelé získají vyšší zisky, pokud budou schopni vytvořit zcela nové produkty
- bude stále důležitější jejich specializace v souvislosti se specifickými koníčky a zájmy
- poroste poptávka po druhých domovech
- stále více se bude projevovat trend návratu k „jednoduchému“, např. budou spíše preferovány bungalovy před hotely a stany před karavany

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v regionu se v současnosti nenachází dostatek ubytovacích kapacit, kde by byla nabízena dostatečná ubytovací kapacita na úrovni evropského standardu. Proto je třeba podpořit rozvoj zejména kempů, které budou mít zázemí na dostatečné úrovni.

7. Informační technologie

Rozšiřování internetu a jeho využívání nejen k získávání informací, ale i k nákupu turistických produktů a služeb, bude i nadále narůstat. V cestovním ruchu poroste neustále i význam vizuálních prezentací.

Důsledky pro cestovní ruch:

- dostupnost turistických informací o destinacích a produktech a složitější systémy vyhledávání způsobí mnohem větší konkurenci na trhu cestovního ruchu
- zkušenější turisté si budou stále více sestavovat svou dovolenou prostřednictvím přímé rezervace přes internet
- význam cestovních agentur poklesne, balíčky služeb budou stále více nakupovány přes internet
- internet pozmění roli národních turistických organizací a posílí roli e-marketingu
- základním předpokladem úspěšných webových stránek bude dostupnost hlubších informací jak o produktech, tak o destinacích, a přístupná propojení a prolinky
- možnost nákupu přes internet bude mít za následek ještě pozdější rezervace
- vzroste potřeba spolehlivých on-line rezervací především ze strany více zkušených a sebejistých turistů

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: bude narůstat důležitost atraktivní prezentace regionu prostřednictvím internetu. Zároveň u všech služeb v cestovním ruchu bude potřeba mít prezentaci na internetu včetně kompletních informací a rezervačních formulářů.

8. Doprava

Lepší dostupnost rychlostních vlaků a nízkonákladových přepravic ovlivní klasické způsoby cestování. Silniční doprava bude stát před problémem přesycení a nahromadění.

Důsledky pro cestovní ruch:

- destinace budou více profitovat z jednoduché dostupnosti především v případě krátkodobějších pobytů, zejména pokud jsou hlavní události pořádány v období mimo sezónu
- lepší dostupnost přímých vlakových a leteckých spojení bude stimulovat poptávku po prodloužených víkendech a krátkodobějších pobytech ve městech v zahraničí
- vzroste využívání vysokorychlostních železnic, které tak převezmou vysoký podíl v současné době letecké dopravy
- přetížení silniční dopravy bude mít negativní vliv na cesty soukromými vozy, zejména v hlavní sezóně
- klesne význam autobusové dopravy
- bariéry způsobené nedokonalými jízdními řády a nepříliš optimální dopravou budou mít velice negativní vliv na destinace, které neakceptují rostoucí poptávku po snadné dostupnosti
- okružní plavby, ať už levnější či nákladné, narostou na významu, především u populace starší 50 let

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: Je potřeba podpořit systém veřejné hromadné dopravy tak, aby vyhovoval požadavkům návštěvníků regionu.

9. Udržitelný rozvoj

Uvědomování si významu ekologie nadále poroste. V cestovním ruchu to způsobí zvýšenou poptávku po destinacích, ve kterých bude hrát stále významnější roli příroda a populace.

Důsledky pro cestovní ruch:

- vzroste důležitost jednotlivých regionů v rámci destinace
- politika destinačního managementu musí být zlepšována prostřednictvím kontinuálnějšího a důslednějšího plánování
- preference destinací budou stále silněji spojovány s podporou místního obyvatelstva a jejich přívětivým postojem k rostoucímu počtu přijíždějících turistů
- ekoturismus nesmí být zaměňován s udržitelným rozvojem cestovního ruchu

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: v rámci rozvoje cestovního ruchu je potřeba podpořit přijetí návštěvníků samotnými obyvateli, zároveň aby se obce aktivně zapojovaly do destinačního managementu oblasti.

10. Jistota a bezpečí

Teroristické útoky, regionální války, znečištěné prostředí a další kritické situace se bohužel stanou součástí denního života a ovlivní tak zvýšenou potřebu jistoty a bezpečí.

Důsledky pro cestovní ruch:

- turisté se budou více vyhýbat destinacím, které jsou považovány za méně bezpečné
- při výběru destinace bude hrát větší úlohu kvalita vody (jezera, bazény, ale i vody z vodovodní sítě)
- turisté budou mnohem rychleji reagovat v případě, že nabízený produkt nebude splňovat očekávané standardy
- významně vzrostou náklady zaručující bezpečnost
- průmysl cestovního ruchu bude pružněji a lépe reagovat a uspokojovat poptávku v krizových obdobích

Předpokládaný dopad v ORP Rumburk: vzroste důležitost image regionu jako bezpečné destinace. Na cestovním ruchu se budou negativně podepisovat probíhající sociální nepokoje v oblasti, stejně jako informace ohledně kvality životního prostředí.

6.1.1.6. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

Nejvýznamnějšími trendy ovlivňujícími sledovanou oblast ORP Rumburk jsou zvyšující se zájem o tzv. venkovskou turistiku a agroturistiku. Zároveň velkou roli hraje trend směrem ke zkracování pobytů – návštěvníci svou dovolenou zkracují z obvyklé týdenní dovolené směrem k prodlouženým víkendům. Roste také obliba tzv. balíčků služeb, kdy návštěvník očekává kromě obvyklého ubytování (příp. se stravováním) možnost zakoupení komplexního balíčku, ve kterém vyjma ubytování a stravy budou také poukazy na volnočasové, sportovní a relaxační aktivity (sauna, masáže, vstupenky do blízkých historických objektů a přírodních atraktivit či zapůjčení sportovní výbavy a další).

Pozitivním trendem, který se začal naplno projevovat po tzv. ekonomické krizi, je jistě i větší podíl obyvatel České republiky, trávících svou dovolenou ve své vlasti. Handicapem pro oblast Rumburska může být trend poptávky po službách na evropské úrovni kvality – mnoho zařízení cestovního ruchu má zastaralé zařízení nebo dokonce zařízení ve špatném technickém stavu, což je z pohledu stále se zvětšující části klientely nevyhovující.

Posledním trendem, který stojí za zmínku ve vztahu ke sledovanému území, je rozmach moderních technologií v oblasti cestovního ruchu a s tím spojená jistá emancipace návštěvníků. Naprostá většina z nich v současnosti plánuje svou dovolenou pomocí internetu a jeho prostřednictvím je také zvyklá vyhledávat služby, které využije. Zvyšuje se tedy důležitost prezentace nabídky v cestovním ruchu na internetu, včetně mobilních verzí internetových stránek s ohledem na různorodost přístrojů, přes které jde v dnešní době internet využívat. Projevuje se vliv i další technologií, jako je například oblíbenost využívání přístrojů GPS pro hru zvanou geocaching a další.

6.1.1.7. Přehled základní legislativy, strategických dokumentů a existujících analýz

a) Celostátní úroveň

- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu (včetně jeho novelizace č. 214/2006 Sb.)

Tento zákon upravuje činnosti v cestovním ruchu týkající se nabídky a prodeje služeb, které vytvářejí dovolenou, cesty za poznáním nových krajín nebo naopak pobyty k poznávání kolegů či obchodních partnerů, poskytující neobvyklé zážitky nebo naopak rekreaci dětí v přírodě. Byl vytvořen jako promítnutí Směrnice Evropské unie č. 90/314/EHS o souborných službách pro cestovní pobyty a zájezdy do české legislativy. V návaznosti na některé nové skutečnosti, především judikatury Evropského soudního dvora, byl novelizován v rámci zákona č. 214/2006 Sb. S účinností od 1. 8. 2006. Zákon č. 159/1999 Sb. V platném znění především vymezuje dva typy podnikatelských subjektů poskytujících služby v cestovním ruchu – cestovní kanceláře a cestovní agentury. Stranou jeho zájmu však zůstávají ostatní subjekty, jejichž činnost je řešena pouze v rámci živnostenského zákona či jiných zákonů anebo které nejsou podnikateli.

- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020

Tato koncepce vychází ze skutečnosti, že cestovní ruch je velmi citlivým odvětvím národního hospodářství s významným přesahem nejen do ekonomických činností, ale také do sociálního a environmentálního prostředí. Analytická část koncepce se zabývá vnitřními podmínkami rozvoje cestovního ruchu v ČR, zaměřuje se i na vnější vlivy, které celý systém ovlivňují, zhodnocení plnění stanovených priorit a opatření v Konceptci za období 2007 – 2013 a konečně obsahuje SWOT analýzu zaměřenou na hodnocení tří základních oblastí analýzy (jsou jimi trendy v českém prostoru, dosavadní politika cestovního ruchu a priority současné Koncepce státní politiky ČR). V závěru koncepce jsou stanoveny vize a cíle politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020, včetně návrhu priorit, opatření, implementačního procesu a monitoringu. Paralelně s touto koncepcí byla za účelem naplnění priority č. 3 *Destinační marketing* zpracována i Marketingová koncepce cestovního ruchu 2012 -2020, jejímž zadavatelem je agentura CzechTourism.

- Marketingová koncepce cestovního ruchu 2013 – 2020 (agentura CzechTourism)

Tato koncepce představuje základní vodítko pro marketingové činnosti agentury CzechTourism, a to současně ve vazbě na klíčové partnery agentury. Dokument předurčuje činnost jednotlivých odborů, jejichž úlohou je naplňování této koncepce. Vizí tohoto dokumentu je Česká republika jako destinace: „postavená“ na svých silných stránkách (Praha, kulturní krajina a kulturní tradice), zejména s ohledem na volnočasový turismus, o nichž se všeobecně ví, ale které nejsou dostatečně „prodávány“ ve srovnání s konkurenčními destinacemi“.

- Státní politika životního prostředí České republiky pro období 2012 -2020

Cílem tohoto strategického dokumentu je vymezení plánu na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice. Naplňování této politiky je prováděno za účelem zajištění zdravého a

kvalitního životního prostředí pro občany žijící v České republice, dále má politika přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a k minimalizování negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. Politika se zaměřuje na čtyři hlavní oblasti, kterými jsou: ochrana a udržitelné využívání zdrojů, ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochrana přírody a krajiny a konečně bezpečné prostředí. Při tvorbě dokumentu hrály velkou roli i závazky plynoucí z našeho členství v Evropské unii, především ty z nich schválené v rámci environmentální legislativy EU.

- **Politika územního rozvoje České republiky 2008**

Jedná se o celostátní nástroj územního plánování, který slouží zejména pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni a pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a současně jako zdroj důležitých argumentů při prosazování zájmů ČR v rámci územního rozvoje Evropské unie. Politika územního rozvoje koordinuje tvorbu a aktualizaci zásad územního rozvoje, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady a záměry na změny v území republikového významu. Je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. Tento dokument stanovuje takové oblasti české republiky, které je třeba zvláště podporovat v jejich rozvoji. Jsou jimi: Praha, Ostrava, Brno, Hradec Králové/ Pardubice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Olomouc, Zlín, České Budějovice, Jihlava a Karlovy Vary.

b) Krajská úroveň

Strategie rozvoje cestovního ruchu Ústeckého kraje na roky 2010 – 2015

Jedná se o odvětvově zaměřený koncepční dokument, který rozpracovává nadřazený Program rozvoje Ústeckého kraje (zpracován v roce 2007). Cílem této strategie je najít a specifikovat vhodná řešení a nástroje, které by měl Ústecký kraj jako subjekt v příštích letech realizovat pro rozvoj cestovního ruchu na svém území při respektování specifik a potenciálu jednotlivých částí kraje. Jednotlivé cíle a opatření této strategie viz tabulka č. 105 v příloze této části dokumentu.

c) Regionální úroveň

Koncepce rozvoje cestovního ruchu v regionu České Švýcarsko do roku 2020

Tato koncepce byla vypracována v roce 2011 s cílem vyhodnotit realizaci předchozí koncepční dokument z roku 2006 a aktualizovat jej s výhledem do roku 2020. Klíčovými body, které měly vliv na nutnost aktualizace koncepce, byly: ztráta konkurenční výhody a dopady hospodářské krize, rozvoj spolupráce s německou stranou, deficit veřejných financí a vyčerpání podpory z fondů EU vyčleněných na programové období 2007 -2013 a realizace rozvojových aktivit navržených v rámci Koncepce 2006 a posun hlavních problémů rozvoje cestovního ruchu. V rámci strategie rozvoje turistického regionu České Švýcarsko byly v koncepci navrženy cíle, priority a opatření, která jsou k vidění v tabulce č. 106 v příloze této části dokumentu.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

V této kapitole jsou přehledně shrnuty nejdůležitější turistické atraktivity regionu včetně stručného popisku k jednotlivým bodům.

Finanční analýza

Tento oddíl je věnován analýze výdajů obecních rozpočtů v § 214 s názvem Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch. V tabulce č. 110 s názvem Přehled výdajů obcí v § 214 Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch jsou zaznamenány výdaje mezi lety 2007 a 2013. Zdrojem těchto dat je server www.rozpocetobce.cz, jelikož podrobnější informace o struktuře výdajů obecních rozpočtů se podařilo po oslovení všech obcí v ORP Rumburk zajistit pouze u 4 z nich (viz tabulka č. 120 v příloze této části dokumentu). Ze sledovaných obcí mělo v období 2007 až 2013 největší výdaje ve zmíněném paragrafu město Rumburk, konkrétní částka činila 18 596 397,- Kč. Oproti tomu se v ORP Rumburk vyskytuje několik obcí, které mají dlouhodobě nulové výdaje v oblasti § 214, jsou jimi Doubice, Lipová, Lobendava, Velký Šenov a Vilémov.

Tabulka č. 110: Přehled výdajů obcí v § 214 Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch mezi lety 2007 a 2013

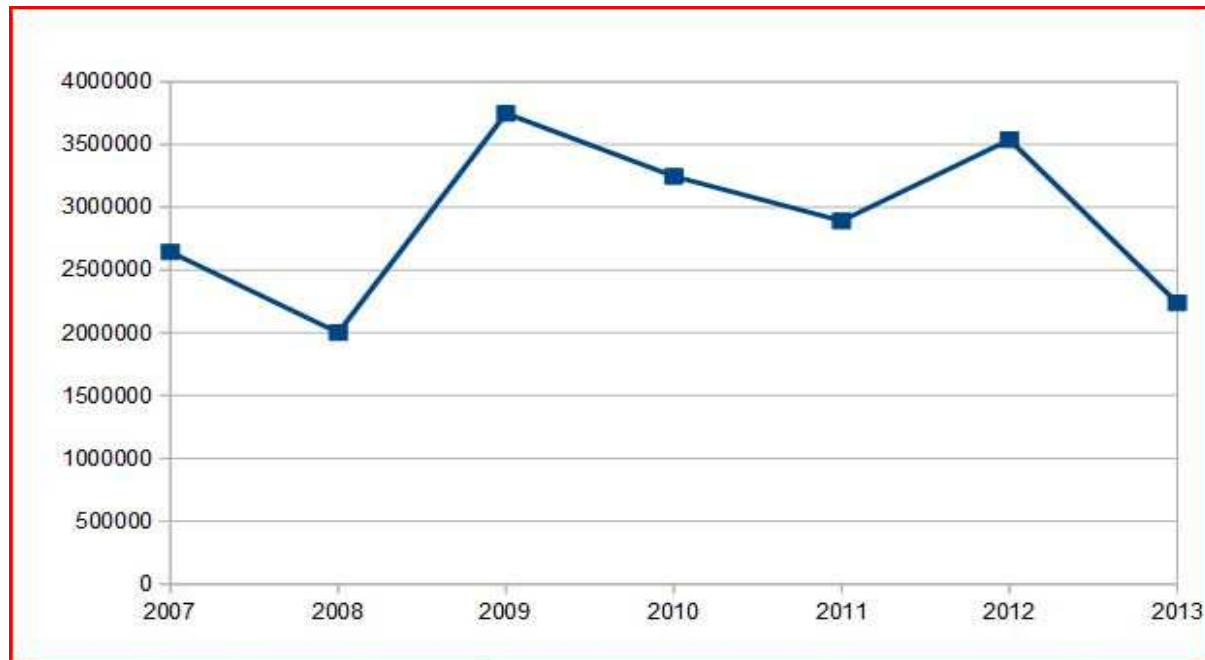
Obec	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem obec
Rumburk	1394650	1710730	3726600	3189530	2842590	3533890	2198407	18596397
Dolní Poustevna	176410	288950	19280	55340	47030	2170	9025	598205
Doubice	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipová	0	0	0	0	0	0	0	0
Lobendava	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiříkov	0	0	0	0	0	0	28691	28691
Krásná Lípa	895320	1566910	1261430	1373380	1229310	1200310	1157480	8684140
Mikulášovice	175750	147090	129370	173600	126170	98150	316051	1166181
Staré Křečany	0	0	0	50000	10000	0	0	60000
Šluknov	0	0	0	0	1478630	1369610	1442182	4290422
Velký Šenov	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilémov	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem roky	2644137	2001688	3747889	3246880	2891631	3538072	2238136	0

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, provedení autor

Vývoj výdajů obcí v § 214 mezi lety 2007 a 2013 je zachycen v grafu číslo 31. Tento graf zachycuje mezi lety 2007 a 2013 nestabilní tendenci výdajů v této položce rozpočtu, kdy společné výdaje obcí přesahovaly v roce 2009 částku 3 747 000,- Kč. Po tomto roce však ve výdajích následoval postupný

pokles, kdy v roce 2011 výdaje v § 214 dosahovaly 2 891 631,- Kč. V loňském roce 2013 se dokonce společné výdaje obcí v § 214 přiblížily minimu z roku 2008 (v tomto roce činily pouze 2 001 688,-Kč), když dosahovaly pouhých 2 238 136,- Kč.

Graf č. 31: Vývoj výdajů obcí v § 214 Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch mezi lety 2007 a 2013

Zdroj dat: www.rozpoctobce.cz, provedení autor

Na základě uvedených dat lze konstatovat, že výdaje obcí ve správním území ORP Rumburk je třeba dlouhodobě navyšovat, pokud se má cestovní ruch stát jedním z motorů rozvoje regionu. V současnosti nelze vidět jednotnou tendenci v těchto výdajích obcí, což může mít v dlouhodobém horizontu negativní dopad na návštěvnost regionu.

6.1.2.1. Kulturně historické památky

V celém regionu se nachází velké množství sakrálních památek, bohužel mnoho z nich je ve špatném technickém stavu a jsou potřeba velké investice na jejich rekonstrukci. Dalším problémem je malé procento zpřístupnění těchto památek veřejnosti v takovém rozsahu, aby bylo možno je využívat jako součást turistické nabídky oblasti. Nejvýznamnější takovou památkou je rumburská Loreta s ambity, která jako jedna z mála nabízí možnost celoročního navštívení, zároveň je velký úspěchem její zahrnutí do známého prestižního produktu sakrální turistiky Via Sacra (2014), který zahrnuje pozoruhodné církevní stavby v Horní Lužici (D), Dolním Slezsku (PL) a severních Čechách. V Loretě je zároveň pořádáno mnoho kulturních akcí, a má tak návštěvníkům mnoho co nabídnout.

Zcela unikátní je i bazilika minor v Jiříkově-Filipově.

Dalším významným bodem regionu je zámek ve Šluknově. Tento renesanční zámek se po velkém požáru v roce 1986 a následném dvacetiletém chátrání podařilo městu Šluknov opravit. Dnes má zámek i svůj prohlídkový okruh, v jehož rámci jsou pro návštěvníky otevřeny téměř všechny prostory zámku, včetně dobových místností s původními exponáty. Prohlídky s průvodcem se konají

celoročně, a to každý den v týdnu, včetně sobot a nedělí, od 10:00 do 16:00 hodin, vždy v každou celou hodinu. V přízemí zámku je pro návštěvníky k dispozici Regionální informační centrum s veřejným internetem, které poskytuje své služby všem turistům a návštěvníkům města. Za návštěvu jistě stojí rovněž vynikající zámecká cukrárna, kde jsou k dostání zákusky od certifikovaného regionálního výrobce, cukrárny Café Dlak.

Začínající obnova zámku v Lipové je příslibem návratu další jedinečné kulturní pozoruhodnosti regionu.

Místem, kde se návštěvníci regionu můžou mnoho dozvědět o přírodě, ale i historii regionu, je Dům Českého Švýcarska na náměstí v Krásné Lípě. Toto návštěvnické středisko regionu Českého Švýcarska nabízí turistům i místním občanům komplexní informační, turistické, vzdělávací, poradenské a produkčně publikační služby. Součástí je stále expozice s názvem České Švýcarsko – život, tajemství, inspirace.

V celé oblasti Rumburska se také nachází velké množství ukázek tradiční lidové architektury, zejména tzv. podstávkových domů. Tento typ venkovského domu je tvořen přízemním roubeným prostorem, nad kterým je umístěné patro nesené samostatnou konstrukcí – podstávkou. Podstávku tvoří dřevěná konstrukce ze sloupů, která nese vyšší podlaží a střechu odděleně od přízemí.

6.1.2.2. Přírodní atraktivity

Ve správním území ORP Rumburk se nachází velké množství přírodních atraktivit. Ty nejzajímavější z nich, které mají potenciál přispět k rozvoji cestovního ruchu, naleznete v této kapitole.

Špičák – vrch, který vznikl sopečnou činností, nachází se mezi Horní Poustevnou a Novou Vískou a jedná se o oblíbené vyhlídkové místo, na které vede naučná stezka po kamenných památkách v okolí Dolní Poustevny. Na vrcholu kopce najdeme i obnovený kamenný kříž.

Vrch Hrazený s výškou 608 m n. m. leží 3 km severně od Brtníků a je nejvyšším na Šluknovsku. Čedič je zde navršený v hradbových útvarech. Severovýchodně po červené značce za obcí Kunratice se nachází malé arboretum.

Spravedlnost (533 m n. m.) – zalesněný čedičový vrch v Lužických horách, 1 km jižně od obce Doubice. Na vrcholu se nachází výhledová plošina opatřená zábradlím, vrchol byl místem výkonu hrdelního práva města Chřibská. Vrcholová partie je v současnosti chráněná jako přírodní rezervace.

Jáchym (472 m) - Nevýrazný žulový vrch u Lipové. Na vrcholu jsou zbytky křížové cesty a kaple z roku 1914. Bez výhledů. Název připomíná poustevníka Jáchyma, který v okolí pobýval.

Anenský vrch (418 m) - Částečně zalesněný vrch nad Lobendavou. Na jeho vrcholu byla v roce 1775 zbudována kaple sv. Anny s křížovou cestou a Getsemanskou zahradou. Každoročně se toto místo, vždy v nejbližší neděli k datu 26. 7., stává cílem poutníků z celého okolí.

Kyjovské údolí - Kyjovské údolí je dlouhé 7 kilometrů, nachází se v pískovcovém kaňonu Křinice mezi Kyjovem a bývalou osadou Zadní Doubice. Jsou zde stopy po někdejších stavbách skalních hrádků a

mlýnů. Nabízí se zde i koupání v přehradní nádrži a několik skalních vyhlídek. Cesta údolím vede až na hranici s Německem, do Zadní Doubice a protíná ji velké množství turistických a cyklistických tras.

Soutěska Křinice (Kirnitzschtalklamm) – je pokračováním Kyjovského údolí na českoněmecké hranici. Pískovcový kaňon připomíná známé soutěsky Kamenice u Hřenska, jde o jedno z nejkrásnějších míst Českosaského Švýcarsku a turisticky nejceněnější přírodní lokalitu regionu. Plavba na lodičkách je provozována od r. 1879 (turistickým spolkem z Hinterhermsdorfu).

Pavлінino údolí - romantické lesnaté a skalnaté údolí říčky Chřibské Kamenice.

Rybníky v Lipové - Kotlina, v níž se Lipová nachází, je velice bohatá na vodstvo. V Lipové samotné a v jejím okolí je mnoho malých i velkých rybníků. Největším je Zámecký rybník (Slawatův rybník) s ostrůvkem o ploše 10 ha. Vybudování Zámeckého rybníka je úzce spjato se selským povstáním v panství Lipová v roce 1680. Poté, co bylo krvavě potlačeno povstání, prosili sedláci o milost, která jim byla udělena. Na důkaz smíru museli robotou vybudovat Slawatův rybník. Hráz rybníka je vyložena kameny a osázena lipami, které jsou součástí zdejší lipové aleje. Na rybníce je zbudován ostrůvek, který slouží jako hnízdiště pro volavky, divoké kachny a labutě. Další rybník se rozkládá podél celní silnice do Sohlandu – tzv. sohlandský rybník. Všechny rybníky měly odtok do Lučního potoka, protékajícího celou obcí. Veškeré vodstvo se z Lučního potoka vlévá do Labe a poté do Severního moře.

Údolí Brtnického potoka - nádherné údolí Brtnického potoka se táhne mezi obcí Brtníky a bývalou osadou Zadní Doubice. Turisticky atraktivní je asi 3 km dlouhý úsek od osady Kopec až po ústí potoka do Křinice - najdeme zde četné pískovcové skály a divoké boční rokle. Podél potoka vede lesní vozová cesta.

V horní části údolí lze spatřit velmi tvrdé pískovcové skály ovlivněné lužickým zlomem. V dolní části bylo archeologicky doloženo osídlení již ze střední doby kamenné. Nedaleko mezi obcí Brtníky a Turistickým mostem se rozkládá další zajímavé údolí Vlčího potoka. Jedná se o lesnaté a skalnaté údolí, na jehož pískovcových skalách se v zimě vytvářejí pozoruhodné ledové útvary zvané Brtnické ledopády. Také údolí Bílého potoka/Weissbachtal přístupné po nové značené cestě (2014) z horních Mikulášovic patří k nejzajímavějším místům v okolí.

Arboretum Střední lesnické školy ve Šluknově - je nejseverněji položeným objektem svého druhu v České republice. Leží v severní části Šluknovského výběžku a je zapsáno v seznamu světových arboret a botanických zahrad. Skládá se ze dvou částí, první je umístěna u domova mládeže v Sukově ulici a druhá část v městské části Kunratice jižně od Šluknova.

Naučné stezky

Köglerova naučná stezka - cestu lze zahájit prohlídkou zrekonstruovaného městského parku v Krásné Lípě. Trasa stezky poté pokračuje na vrchol blízké Kamenné Horky, odkud se nabízejí pěkné rozhledy do Šluknovského výběžku a Českého Švýcarska. Z Kamenné horky stezka pokračuje k bývalým vápencovým lomům u Doubice, sleduje tzv. Lužický zlom do Kyjova a pokračuje přes Vlčí Horu a Zahrady zpět do Krásné Lípy. Celá stezka je doplněna o 40 různých stanovišť, na kterých si lze

vyzkoušet např. hru na xylofon, prohlédnout si kopii milíře, ve kterém se „vypalovalo“ dřevěné uhlí nebo unikátní geologickou mapu v Zahradách, či se dozvědět mnoho zajímavých informací o zdejší krajině a její historii.

Naučnou stezku navrhl a zrealizoval ve třicátých letech minulého století krásnolipský rodák Rudolf Kögler, ale po druhé světové válce bohužel zanikla. Obnovit se jí podařilo až v roce 2006 díky projektu „Centrum Českého Švýcarska“, který kromě obnovy naučné stezky zahrnoval i další čtyři stavby (Návštěvnícké centrum, Centrum služeb, Sportovní areál, cyklostezky) a na který se krásnolipské radnici podařilo získat finanční prostředky z fondů EU i státního rozpočtu ČR v celkové výši přes 160 mil. Kč. Na trase byly obnoveny a opraveny kapličky, křížky, schody, cesty i studánky. Nově postaveny byly informační tabule, exponáty, altánky a posezení a celkové rekonstrukce se dočkala i geologická mapa v Zahradách. Při rekonstrukci stezky spolupracovala radnice v Krásné Lípě např. s potomky a dědici Rudolfa Köglera, KČT Krásná Lípa, LČR LS Rumburk, správami CHKO Labské pískovce a Lužické hory, správou NP České Švýcarsko, firmou Konstruktiva Konsit, překladatelem Tomášem Salovem, vlastníky dotčených pozemků a mnohými dalšími institucemi i lidmi, kterým je nutno poděkovat. Trasu stezky lze rozdělit na několik etap a absolvovat ji tak i s dětmi např. během dvou nebo více dnů. V krásnolipském informačním středisku na Křinickém náměstí jsou v prodeji např. český i německý průvodce po stezce a také její podrobná mapa.

Kunratická naučná stezka - Kunratická naučná stezka byla realizovaná v roce 2011 Střední lesnickou školou a střední odbornou školou sociální Šluknov za finanční podpory firmy Plaston CR, s.r.o. Šluknov. Zastavení: Šluknov, Důl Schweidrich, Lesy města Šluknova, Arboretum Kunratice a Honitba Knížecí.

Stezky v rámci produktu „Vandrování po Tolštejském panství“

Tyto stezky nejsou v terénu přímo značeny, jejich mapu a popis trasy je možné nalézt v materiálech vydaných k produktu „Vandrování po Tolštejském panství“.

Stezka loupežníka Vildy - cesta spojující významná místa Tolštejského panství. Varnsdorf (po zelené) - Světliny - nádraží Jiřetín p. Jedlovou- Jiřetín p. Jedlovou náměstí - neznačeno | km - Dolní Podluží (Mýto) - naučná stezka Údolí Milířky (stopy po středověkých důlních dílech) - dále po modré Ptačinec - dále po červené osada Lesní - zřícenina hradu Tolštejn - vrch Jedlová - nádraží ČSD Chřibská-Rybniště - dále po zelené Chřibská - dále po žluté Doubice - neznačeno | km po silnici směr Kyjov a dále po zelené směr Brtníky - odtud po červeně zastávka ČSD Brtníky směr Kunratice - křižovatka se zelenou značkou, dále po zelené Velký Šenov - Lipová - Lobendava, odtud po modré - "kaple sv. Jáchyma - Lipová zámek - Nové Hrabčíc - Rožany - Šluknov - Jiříkov - Rumburk - vrch Dymník - Krásná Lípa - Studánka - Varnsdorf. Celková délka 105 km.

Stezka loupežníka Raucha - Rybniště - po červeně směr Krásná Lípa na křižovatku červeně a zelené značky - dále po zelené přes rezervaci Vápenka - Doubice - po žluté Chřibská náměstí - po modré Horní Chřibská (sklárna) - nádraží ČSD Chřibská - po červené Rybniště. Celková délka 18 km.

Stezka loupežníka Pumphuta - Krásná Lípa - po červeně značce krásný Buk (zbytky zříceniny hradu) - Vlčí Hora (rozhledna) - Brtníky - dále po zelené Brtnický hrádek - Kyjovské údolí - dále po žluté Kyjov - Krásná Lípa. Celková délka 22 km.

Stezka loupežníka z Vartenberku - Rumburk - po žlutě značce rozhledna Dymník - Zahrady u Rumburka (plastická geologická mapa) - Vlčí hora, rozhledna dále po červené Krásný Buk - Krásná Lípa - dále po zeleně a modré značce Rumburk. Celková délka 20 km.

Stezka loupežníka z Heršlberku - Dolní Poustevna - po silnici 1,5 km - Horní Poustevna - dále po modré směrem Mikulášovice - železniční viadukt - Mikulášovice dolní nádraží - Tanečnice, rozhledna - Mikulášovice, zastávka ČSD. Celková délka 13 km.

Stezka loupežníka Raschauera - Dolní Poustevna - po silnici 1,5 km Horní Poustevna - dále po modré Lobendava - dále po zelené Kaple sv. Anny - Lipová - Velký Šenov. Celková délka 12 km.

Stezka loupežníka z vrchu Roubený - Šluknov - po modré Rožany (Javorová brána, mlýn) - Nově Hrabčec - Lipová - Jáchym (kaple sv. Jáchyma) - Lobendava - dále po zelené Lipová - Velký Šenov. Celková délka 22 km.

6.1.2.3. Podmínky pro turistiku

Pěší turistika

Turistické značené trasy v okolí území ORP Rumburk

Území správního obvodu ORP Rumburk disponuje hustou sítí kvalitně značených turistických tras, které jsou pravidelně udržovány Klubem českých turistů (KČT). V regionu funguje spolupráce KČT s místními samosprávami a státní správou, kdy dochází k výměně informací ohledně stavu jednotlivých stezek a jejich značení a v případě zjištění nedostatků jsou společnými silami odstraňovány. Popis jednotlivých tras procházejících územím ORP Rumburk viz tabulka č. 107 v příloze.

V průběhu let 2013 - 2014 byly vyznačeny nové cesty k nejsevernějšímu bodu ČR, do údolí Bílého potoka (z horních Mikulášovic) a dálková cesta od Zeleného kříže po Zlodějské cestě na Tanečnici, navazující na německou vyhlídkovou cestu Panoramaweg. Tím se opět propojuje oblast Šluknovska s Českosaským Švýcarskem, a navazuje se tak na tradici starých cest z doby 19. a první poloviny 20. století.

Pochod Severní stopou - Vždy v polovině května se v Dolní Poustevně koná tradiční turistický pochod Severní stopou, pořádaný místními turisty. Pořadatelé nabízí turistické trasy od 5 km do 25 km, ale také cyklotrasy. Rekordní účastí, 1 917 lidí, se může chlubit 30. ročník této akce. Pochod má ale stabilní účast přes tisíc výletníků i za nepříznivého počasí.

Cykloturistika

Síť cyklostezek v oblasti je dostačující, hlavním problémem však je, že zhruba polovina těchto stezek vede po silnicích II. a III. třídy. Současným trendem v cyklo dopravě je spíše vedení cyklotras mimo stávající komunikace po samostatném tělese tak, aby byl poskytnut cyklistům bezpečný pohyb po destinacích. V budoucnu je třeba plánovat výstavbu samostatných cyklostezek, a to v ideálním případě s napojením na německou stranu. V Německu se v posledních letech, stejně jako v České republice, stala cyklistika oblíbeným sportem, a proto je zde potenciál přitáhnout i německé cyklisty pro pobyt v regionu. Velkým problémem Rumburska je nedostatečnost doplňkových služeb k cykloturistice jako jsou půjčovny kol a dalšího vybavení, nebo dostatek cykloservisů. Zároveň i stávající poskytovatelé služeb mají rezervy v poskytování služeb cyklistům (úschovny kol, možnost vyprání dresů, místo pro opravu kol, stojany pro kola před provozovny atd.). Dobrým klíčem pro rozšíření služeb pro cyklisty ve stávajících provozovnách může být získávání certifikace „Cyklisté vítáni“.

Hipoturistika

Doubická stáj - Doubickou stáj lze využít k ustájení koní v moderně vybaveném zázemí. Je možné objednat si různě dlouhý výcvikový kurz nebo jen vyjížďku do přírody, případně také vyjížďku v kočáře. V průběhu celého roku se zde pořádají různé akce oblíbené v širokém okolí. Patří mezi ně Hubertova jízda, Den koní, parkurové závody či soutěž westernového ježdění.

Hipoturistika se rozvíjí i v dalších místech regionu jako je penzion Na Stodolci, kde v rámci rozlehlého areálu najdeme ubytování, restauraci a stáje s možností vyjížďek po okolí. Dále se v obci Rybníště nachází JV Ranch, nabízející vyjížďky po okolí i základní jezdecký výcvik.

6.1.2.4. Ostatní atraktivity

Dolní Poustevna

Loutkové divadlo - jednou z dominant města Dolní Poustevna je Loutkové divadlo, ve kterém najdeme také multifunkční klub mládeže, tzv. T-Club. Budova se nedá přehlédnout, svítivá fasáda, kterou si navrhovaly děti samy, září jásavými barvami. Celková rekonstrukce divadla proběhla za finanční podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj ZIEL3/CÍL3 a vznikla díky příkladné spolupráci s německým městem Hohnstein.

Krásná Lípa

Vlčí hora - Čedičový vrch v blízkosti Brtníků a Krásné Lípy. Na jeho vrcholu jsou čedičové sloupky, které obsahují vysoké procento magnetovce. V roce 1889 zde byla vybudována 16 m vysoká cihlová rozhledna s kruhovým rozhledem. Okolí rozhledny je přírodní rezervací, kolem měsíce května tu rozkvétá chráněná měsíčnice vytrvalá. Na jižním úbočí je upravená Verunčina studánka.

Sportovní areál Českého Švýcarska – areál s celoročním provozem nabízí víceúčelové hřiště: povrch - umělý, rozměr: 42 x 36 metrů, je zakryto nafukovací halou a obsahuje 2 tenisové kurty – povrch -

umělý, rozměr: 11 m x 24 m, (sálová kopaná, tenis, nohejbal); tenisový kurt "central": povrch - umělý, rozměr: 11 m x 24 m, tribuna: 100 míst, osvětlení, (tenis, volejbal, nohejbal); 2 tenisové kurty: povrch - antuka, rozměr: 11 m x 24 m, (tenis); cvičnou tenisovou stěnu: povrch – antuka; beachvolejbalové hřiště: povrch - písek, rozměr: 9 m x 18 m, venkovní sprcha; dětské hřiště: povrch - umělý, rozměr: 8 m x 4 m; víceúčelové hřiště "Hauserka": povrch - umělý, (košíková, minikopaná, volejbal, nohejbal, floorbal); minigolf; lezeckou stěnu (výška 10 m); dětský hrad, prolézačky, skluzavky, pískoviště, lanovou dráhu, altánek s posezením a grilem; WC, sprchy a občerstvení.

Relax centrum Továrna – areál se nachází na Křínickém náměstí, nabízí masáže, fitness, bar s občerstvením, ubytování, solárium a spinning.

Mikulášovice

Tanečnice (596 m) – Rozložitá žulová hora s čedičovým vrcholem 3 km jihovýchodně od města (přes německé území), nejsevernější rozhledna v ČR. Název dostala od tančících lesních víl a žínek, které zde za jasných nocí prováděly své kouzelné reje. Na vrcholu stojí kamenná rozhledna z roku 1905, vysoká 26 m. Poskytuje jeden z nejkrásnějších výhledů severních Čech (Krkonoše, skály Saského Švýcarska, apod.); na vrchu se nachází restaurace.

Rumburk

Dymník - Horskému spolku pro nejsevernější Čechy věnoval 15 m cihlovou vyhlídkovou věž se 79 schody, realizovanou podle projektu rumburského stavitele Josefa Hampela, městský radní August Wenschuh v roce 1896. Na jeho počest byla rozhledna zvána rovněž Augustova. Prosklená vyhlídková terasa nabízí výhled na Rumburk i rozhled do Lužických hor, na Hvozd, Ještěd, Vlčí horu a Kottmar. Roku 1996 a opětovně 2008 došlo k celkové rekonstrukci rozhledny. Celoroční provoz zajišťuje KČT Krásná Lípa. Od roku 2010 je rozhledna jedním ze zastavení naučné stezky Dymník, vybudované Lesy ČR. Pod vrcholem stojí už od roku 1895 výletní restaurace, v jejíž blízkosti rostou památné stromy buky lesní. Najdeme tu i adrenalinový Lanový park a žulový labyrint Strom života.

6.1.2.5. Návštěvnost regionu

Návštěvnost regionu je sledována na základě údajů o počtech návštěvníků ve třech informačních centrech regionu – v Krásné Lípě, Rumburku a ve Šluknově. Je srovnáváno období hlavní letní sezony od začátku června až do konce srpna v letech 2013 a 2014 s cílem vysledovat meziroční změny v návštěvnosti regionu.

Jednoznačně nejvýznamnějším informačním centrem v regionu je Dům Českého Švýcarska v Krásné Lípě. Toto centrum v roce 2014 zaznamenalo nárůst návštěvnosti meziročně o více jak 800 turistů. Druhým informačním centrem, co se návštěvnosti týče, je IS Rumburk. Meziročně tomuto centru klesla návštěvnost o více jak 1 600 návštěvníků. Oproti tomu IS Šluknov, které se nachází v budově tamního zámku, zaznamenalo v roce 2014 nárůst návštěvnosti o více jak 2 300 turistů. Celkově ve všech sledovaných centrech došlo k nárůstu návštěvnosti mezi lety 2013 a 2014 o více jak 1 400 návštěvníků.

Tabulka č. 111 Návštěvnost IC

RBK	6/2013	7/2013	8/2013	CELKEM 6-8/2013	6/2014	7/2014	8/2014	Celkem
IS Krásná Lípa	3 904	5 106	6 407	15 417	4 300	6 294	5 616	16 210
IS Rumburk	2 248	3 656	3 905	9 809	2 341	3 344	2 490	8 175
IS Šluknov	1 597	1 117	1 243	3 957	3 528	1 341	1 394	6 263

6.1.2.6. Struktura hromadných ubytovacích zařízení

V této kapitole jsou shrnuty údaje o existujících hromadných ubytovacích zařízeních dle údajů Českého statistického úřadu z roku 2014. Jako hromadná ubytovací zařízení jsou dle Českého statistického úřadu chápána zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky, která pravidelně (nebo nepravidelně) poskytují přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech. Jsou členěna podle kategorie, určující druh ubytovacího zařízení a třídy stanovující požadavky na vybavení, úroveň a rozsah služeb spojených s ubytováním.

Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, pensiony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení. Údaje o hromadných ubytovacích zařízeních jsou získávány z Registru ubytovacích zařízení, který je průběžně aktualizován z dostupných informačních zdrojů a ze šetření o kapacitách návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení.

V celém správní území ORP Rumburk se nachází celkem 46 hromadných ubytovacích zařízení. Nejpočetnější kategorií těchto zařízení jsou pensiony (23 zařízení), dále hotely *** (4 zařízení), turistické ubytovny (4 zařízení), kempy (4 zařízení), hotely **** (2 zařízení), hotely * (1 zařízení) a hotel garni (1 zařízení). Sedm ubytovacích zařízení se pak řadí do kategorie ostatní. Co se kapacity těchto ubytovacích zařízení týče, tak 21 z nich nabízí mezi 11 a 50 pokoji, zbylých 25 zařízení má 10 a méně pokojů/ubytovacích jednotek. V regionu je většina ubytovacích zařízení otevřena celoročně (40 zařízení), pouze 6 zařízení funguje v rámci letního provozu.

Největší počet hromadných ubytovacích zařízení se nachází ve městě Rumburk, kde se nalézá celkem 12 zařízení, následuje město Krásná Lípa s 10 zařízeními, Mikulášovice (7 zařízení), Doubice (6 zařízení), Staré Křečany (5 zařízení), dvě zařízení se nachází v Dolní Poustevně, Jiříkově a ve Šluknově, jedno je v Lipové. V regionu se nachází i tři obce bez hromadných ubytovacích zařízení, kterými jsou Lobendava, Velký Šenov a Vilémov.

V příloze je prostřednictvím přehledných tabulek sepsán seznam hromadných ubytovacích zařízení v území správního obvodu ORP Rumburk, včetně adresy těchto zařízení, jejich kategorie, popisu sezónnosti provozu a počtu pokojů.

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

6.1.3.1. Infrastruktura

Silnice

Dopravní obslužnost regionu je umožněna především prostřednictvím silnic druhé třídy. Významnými dopravními tepnami jsou zejména silnice I/9 na trase Jiříkov – Rumburk – Česká Lípa – Mělník, po které směřuje i významná část kamionové dopravy na trase směrem k hraničnímu přechodu s Německem Jiříkov/Neugersdorf. Druhou důležitou silnicí je II/263, která spojuje trasu Jiříkov – Rumburk – Krásná Lípa – Chřibská – Česká Kamenice – Děčín – Ústí nad Labem. S ohledem na cestovní ruch jsou tyto silnice problematické především díky silné kamionové dopravě, která prochází centry měst a obcí a ovlivňuje zde bezpečnost v těchto centrech, znečištění životního prostředí a zároveň narušuje jejich turistický charakter. Dalším problémem je malá kapacita silnic v oblasti, kdy právě vlivem kamionové dopravy dochází často k jejímu přesycení. Zároveň s ohledem na polohu regionu bývá v zimním období vlivem nedostatečné údržby silnic častý problém se sjízdností těchto silnic a v zimním období lze pozorovat zvýšenou nehodovost. Problémem pro rozvoj cestovního ruchu je i havarijní stav mnoha komunikací, kdy jejich současná podoba nevyhovuje zejména zahraničním turistům.

Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost pro veřejnost v regionu je zajišťována především prostřednictvím autobusové a vlakové dopravy. Z hlediska cestovního ruchu nejsou frekvence spojů a jejich vzájemná propojenost z hlediska dalšího rozvoje cestovního ruchu ideální. V této oblasti je činný Destinační fond Českého Švýcarska, který ve spolupráci se starosty obcí, Ústeckým krajem a i se zástupci soukromého sektoru usiluje o rozšíření stávající nabídky dopravních spojení, stejně jako o jeho racionalizaci s ohledem na potřeby turistů. Velkým úspěchem v tomto ohledu je jistě rozšíření nabídky přeshraniční dopravy formou tzv. Dráhy národního parku, kdy je možnost se přepravit díky vlakovému spojení na trase Děčín – Bad Schandau – Sebnitz – Dolní Poustevna - Šluknov – Rumburk a zpět. Díky tomuto spojení se do regionu dostává mnoho německých turistů. Zatím chybí pravidelné spojení ve směru Bad Schandau – Sebnitz – Mikulášovice – Brtníky – Krásná Lípa, což negativně omezuje počet návštěvníků z Německa do Českého Švýcarska a naopak.

Rozvoji cestovního ruchu bohužel fatálně brání neexistence přípojí v Rumburku – mezi vlaky od Bad Schandau-Šluknova (083) a od Jedlové-Rybniště-Krásné Lípy (081).

Také napojení ze směru Rumburk-Krásná Lípa na trať Rybniště – Liberec není ideální. Tím je omezen nástup návštěvníků z Libereckého kraje. Podrobné informace k vlakovým spojení v regionu naleznete v tabulce v příloze tohoto dokumentu s názvem Přehled vlakových spojení obcí regionu ORP Rumburk a Přehled autobusových spojení obcí regionu ORP Rumburk.

Cyklostezky, turistické značené stezky a hipostezky

Viz oddíl 6. 1. 2. 3. Podmínky pro turistiku.

Ubytovací zařízení

Viz oddíl 6. 1. 2. 6. Struktura ubytovacích zařízení.

Turistická informační centra

V regionu se v současnosti nachází celkem 5 turistických informačních center. První z nich je na Křinickém náměstí ve městě Krásná Lípa, nachází se v Domě Českého Švýcarska a je otevřeno celoročně. Spravuje jej obecně prospěšná společnost České Švýcarsko. Kromě poskytování informací centrum nabízí doprovodný prodej knih, map a suvenýrů, přístup na internet, občerstvení, úschovnu, toalety a k centru náleží i interaktivní expozice o regionu České Švýcarsko. Další centrum je ve městě Mikulášovice, nabízí kromě turistických informací i doprovodný prodej suvenýrů a publikací o regionu. Centrum je otevřeno od začátku dubna do konce prosince. Významné informační centrum najdeme také na náměstí v Rumburku. Toto centrum je pod správou Odboru regionálního rozvoje a investic města Rumburk a je otevřeno celoročně. Nově je otevřeno informační centrum v Brtníkách, spadajících pod Staré Křečany. Toto informační centrum je doplněno galerií minerálů a drahokamů (Galerie Ametyst). V Lipové se v nově zrekonstruovaném historicky cenném podstávkovém domě nachází další z informačních center regionu. Nabídka tohoto centra je široká, jelikož je zde také muzeum a galerie. Jsou zde i dílny, které jsou využívány k volnočasovým aktivitám. Poslední informační centrum leží ve Šluknově v areálu místního zámku, je otevřeno celoročně a spravuje jej město Šluknov.

Stravovací zařízení

V regionu je v současnosti dostačující množství stravovacích zařízení (viz příloha 4). Problematická je však kvalita poskytovaných služeb, kdy nabízené pokrmy obvykle nesledují současné trendy ve stravování (vaření z čerstvých, lokálních surovin, zdravá výživa) a zároveň mnoho z těchto provozoven disponuje zastaralým technickým vybavením. Pro další rozvoj cestovního ruchu je potřeba současná stravovací zařízení modernizovat a dobudovat nová tak, aby odpovídala stoupající poptávce. Zároveň je třeba nabídku takových zařízení přizpůsobit aktuálním trendům ve stravování. Je třeba také rozšířit nabídku stravování ve vyšší kategorii kvality. Objevují se však i nové podnikatelské počiny, jako je Křinický pivovar v Krásné Lípě, které splňují beze zbytku evropské standardy kvality.

Značení a informace v terénu

Díky práci Klubu českých turistů se v regionu nachází velké množství kvalitně značených turistických stezek. Zároveň se daří budovat naučné stezky, které přinášejí potenciál pro rozvoj venkovské turistiky. Díky spolupráci obcí s podnikateli i neziskovou sférou je v oblasti také dostatek informačních tabulí a terénních map.

6.1.3.2. Lidské zdroje pro cestovní ruch

Střední školství v regionu má výrazně regionální charakter (včetně zaměření na cestovní ruch) a umožňuje tak vzájemnou spolupráci a koordinaci nabídky učebních a studijních oborů s ohledem na aktuální požadavky trhu práce. Na poli cestovního ruchu je v širším regionu nejdůležitější organizací Vyšší odborná a střední škola ve Varnsdorfu, která nabízí studijní obory Hotelnictví, Cestovní ruch, Stravovací a ubytovací služby. V oboru Cestovní ruch mají studenti ve Varnsdorfu získat dokonce vyšší odborné vzdělání.

Přímo v regionu ORP Rumburk pak vzdělání využitelné v cestovním ruchu nabízí Střední lesnická škola a Střední odborná škola sociální Šluknov, kde mají studenti možnost se vyučit v oborech Práce ve stravování a Pekař. Druhou školou nabízející vzdělání vhodné pro práci v cestovním ruchu je Obchodní akademie Rumburk, kde je možné vystudovat maturitní obor Ekonomické lyceum. V regionu se nenachází žádné vysoké školy se zaměřením na cestovní ruch.

Střední školy přímo v ORP Rumburk se zaměřením využitelným v cestovním ruchu:

1. Střední lesnická škola a Střední odborná škola sociální, Šluknov, T. G. Masaryka 580
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - a. Pekař (střední vzdělání s výučním listem)
  - b. Práce ve stravování (střední vzdělání s výučním listem)

2. Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Rumburk
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - a. Ekonomické lyceum (střední vzdělání s maturitou)

Střední školy v širším regionu (okres Děčín) se zaměřením využitelným v cestovním ruchu:

- Střední škola řemesel a služeb, Děčín 4, Ruská 147
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - Cukrář (střední vzdělání s výučním listem)
  - Ekonomika a podnikání (střední vzdělání s maturitou)
  - Podnikání (nástavbové studium)
  - Gastronomie (střední vzdělání s maturitou)
  - Kuchař – číšník (střední vzdělání s výučním listem)

- Vyšší odborná a střední škola, Varnsdorf
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - Hotelnictví (střední vzdělání s maturitou)
  - Cestovní ruch (střední vzdělání s maturitou)
  - Ekonomika a podnikání (střední vzdělání s maturitou)
  - Masér sportovní a rekondiční (střední vzdělání s maturitou)
  - Podnikání (nástavbové studium)
  - Kuchař – číšník (střední vzdělání s výučním listem)
  - Stravovací a ubytovací služby (střední vzdělání s výučním listem)
  - Cestovní ruch (Vyšší odborné vzdělání)

- Střední škola lodní dopravy a technických řemesel, Děčín
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - Podnikání (nástavbové studium)
  - Stravovací a ubytovací služby (střední vzdělání s výučním listem)

- Evropská obchodní akademie, Děčín
Nabízené obory využitelné v cestovním ruchu:
  - Obchodní akademie (střední vzdělání s maturitou)

6.1.3.3. Marketing a management cestovního ruchu

Dlouhodobou snahu o marketing a management v regionu Českého Švýcarska (kam spadá i Rumbursko) zajišťuje obecně prospěšná společnost České Švýcarsko prostřednictvím svého Destinačního fondu Českého Švýcarska. Tento fond je společným finančním zdrojem pro rozvoj šetrného cestovního ruchu, do kterého přispívají všichni zainteresovaní aktéři v regionu. Fond je založen na partnerství místních podnikatelů, obcí, krajské samosprávy, a správ chráněných území. Cílem je rozvíjet cestovní ruch v regionu šetrnou formou, společně a se sdílenými náklady a odpovědností. Z území ORP Rumburk jsou členy Destinačního fondu Českého Švýcarska obce Dolní Poustevna, Doubice, Lipová, Staré Křečany a města Jiříkov, Mikulášovice, Šluknov a Krásná Lípa.

6.1.3.4. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Na poli meziobecní spolupráce existuje v regionu pětice hlavních aktérů, jejichž činnost je stručně popsána v této kapitole.

Místní akční skupina Šluknovsko

Právní formou MAS Šluknovsko je občanské sdružení, vzniklo v prosinci roku 2004. Spolu s obcemi Šluknovského výběžku sdružuje i podnikatelské subjekty a neziskové organizace (členem je i Dobrovolný svazek obcí Sever). Organizace sídlí ve Varnsdorfu a územní působnost této skupiny je ve všech 12 obcích náležejících do správního území ORP Rumburk. MAS Šluknovsko se v roce 2005 připojilo k projektu Evropské unie pro rozvoj venkova (LEADER), v rámci jehož implementace byl vytvořen strategický plán LEADER (SPL). V tomto SPL je jednou ze čtyř priorit rozvoj cestovního ruchu. MAS Šluknovsko se v rámci této priority zaměřuje především na oblasti: budování rekreační infrastruktury a rozvoj služeb; uchování a rozvoj kulturního dědictví, budování doprovodné infrastruktury CR; rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky. Cílem prvním oblasti je zvýšení ubytovacích kapacit, rozvoj souvisejících služeb a vytváření nových pracovních míst. V druhé oblasti SPL vytyčila jako cíl záchranu kulturního dědictví a zatraktivnění regionu pro obyvatele a návštěvníky. Poslední oblast je zaměřena na budování stezek a záchranu kulturního dědictví. MAS Šluknovsko se soustavně věnuje získávání finančních prostředků pro podporu cestovního ruchu ve výše zmíněných oblastech a zároveň tato organizace sama organizuje mnoho aktivit rozvíjejících cestovní ruch v oblasti Šluknovska včetně ORP Rumburk.

Dobrovolný svazek obcí Sever

V současnosti je dle webových stránek Dobrovolného svazku obcí Sever členy této organizace 11 obcí z regionu ORP Rumburk, jsou jimi: Dolní Poustevna, Doubice, Lipová, Lobendava, Jiříkov, Mikulášovice, Krásná Lípa, Staré Křečany, Šluknov, Velký Šenov a Vilémov (www.mikroregion-sever.cz). Kromě činností popsaných v předchozích částech tohoto dokumentu se svazek zabývá i činnostmi, majícími dopad na rozvoj cestovního ruchu. Na pravidelných zasedáních DSO Sever je řešena dopravní obslužnost linkovými autobusy, stav komunikací v regionu, příprava společenských, turistických, kulturních a sportovních akcí (např. Celostátní sraz turistických oddílů 2011 v Mikulášovicích) a další. Prostřednictvím DSO Sever obce hledají podporu a partnery při podávání žádostí o dotace (např. projekty „Atraktivita cestovního ruchu ve Šluknově“, Moderní informační

centrum Šluknov“ a další), spolupracují při přípravě a distribuci map a propagačních materiálů o regionu a na webových stránkách sdružení najdeme interaktivní mapu turisticky zajímavých míst v oblasti. Svazek také spolupracuje na provozování turistického produktu Vandrování po Tolštejnském panství (viz níže).

Dobrovolný svazek obcí Tolštejn

Z oblasti ORP Rumburk je zde členem pouze obec Doubice, ostatní v tomto svazku spadají do správního území ORP Varnsdorf. Svazek roku 2001 započal s organizací významného turistického produktu Vandrování po Tolštejnském panství. Na tomto projektu spolupracuje s Dobrovolným svazkem obcí Sever. Vandrování je v podstatě hra, kdy na začátku si návštěvníci regionu zakoupí tzv. Vandrování pas a mapu Tolštejnského panství. V pase jsou vyznačeny turistické atraktivity a spolupracují subjekty. Turista při jejich navštívení získává razítka do pasu, za zvyšující se počet razítek pak účastník hry stoupá po „společenské žebříčku“ (stupně tohoto žebříčku jsou poddaný, panoš, zeman, rytíř, člen Rytířské družiny pána Berky z Dubé). Po získání nejvyššího stupně hry účastníci obdrží při slavnostním obřadu v rámci Tolštejnských slavností medaili.

Sdružení pro rozvoj Šluknovska

Obce ORP Rumburk jsou současně členy Sdružení pro rozvoj Šluknovska. Cílem sdružení je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku, případně ve městech a obcích se Šluknovským výběžkem sousedících, soustředování a předávání informací, týkajících se společných zájmů měst a obcí, dále zastřešení, reprezentace a prosazování zájmů měst a obcí mikroregionů, působících ve Šluknovském výběžku, sdružených v obou dobrovolných svazcích Sever a Tolštejn, které byly na Šluknovsku ustaveny, především ve vztahu k vyšším orgánům a organizacím.

České Švýcarsko o.p.s. – Destinační fond Českého Švýcarska

Obecně prospěšná společnost České Švýcarsko je nestátní nezisková organizace, která se postupně od svého vzniku profiluje jako iniciátor rozvoje a ochrany přírodních i kulturních hodnot regionu České Švýcarsko. Je zároveň jednou ze 4 destinačních společností agentur Ústeckého kraje a má rozhodující význam pro rozvoj cestovního ruchu v území. Byla založena v roce 2001 Správou Národního parku České Švýcarsko, Městem Krásná Lípa a Základní organizací Českého svazu ochránců přírody Tilia Krásná Lípa. Od roku 2011 patří mezi zakladatele Ústecký kraj.

Hlavními činnostmi organizace jsou ochrana přírodních a kulturních hodnot, rozvoj šetrného cestovního ruchu a přeshraniční spolupráce, tvorba a realizace regionálních projektů, propagace a informačně-publikační aktivity a vzdělávání a osvěta. Společnost provozuje Destinační fond Českého Švýcarska, který je společným finančním zdrojem pro rozvoj šetrného cestovního ruchu, do kterého přispívají všichni zainteresovaní aktéři v regionu. Fond je založen na partnerství místních podnikatelů, obcí, krajské samosprávy, a správ chráněných území. Cílem je rozvíjet cestovní ruch v regionu šetrnou formou, společně a se sdílenými náklady a odpovědností. Z území ORP Rumburk jsou členy Destinačního fondu Českého Švýcarska obce Dolní Poustevna, Doubice, Lipová, Staré Křečany a města Jiříkov, Mikulášovice, Šluknov a Krásná Lípa.

6.1.4. SWOT analýza oblasti

V této části jsou formou přehledné tabulky zpracovány nejdůležitější silné stránky, slabé stránky, příležitosti a ohrožení pro rozvoj cestovního ruchu v ORP Rumburk identifikované v analytické části tohoto dokumentu.

Tabulka č. 112 SWOT

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Zachovalé životní prostředí a atraktivní krajina	1. Nedostatečná jazyková vybavenost pracovníků v cestovním ruchu
2. Území se nachází v širším území turisticky atraktivního NP České Švýcarsko	2. Nedostatek doplňkových služeb v cestovním ruchu (cyklopůjčovny apod.)
3. Konkurenční výhoda pro německé turisty díky slabé koruně	3. Negativní image destinace spojená se sociálními nepokoji
4. Poloha u hranic s Německem	4. Malé povědomí o regionu v ČR i v zahraničí
5. Přírodní bohatství oblasti	5. Poloha na periferii v rámci ČR
6. Kulturně-historický potenciál oblasti- množství kulturních a historických památek	6. Nízká konkurenceschopnost
7. Kvalifikovaná pracovní síla v oblasti cestovního ruchu (především díky VOŠ Varnsdorf)	7. Nedostatečný marketing oblasti
8. Dostatečná nabídka sportovišť (především v majetku obcí)	8. Nerovnoměrná dopravní obslužnost oblasti
	9. Zastaralost vybavení mnoha provozoven
	10. Sezónnost – krátká turistická sezóna
	11. Nedostatečná kapacita ubytovacích a stravovacích služeb
	12. Nedostatek služeb vyšší kategorie kvality
Příležitosti:	Ohrožení:
1. Rozvoj nových služeb v cestovním ruchu	1. Dopady hospodářské krize
2. Zvyšování kvality služeb v cestovním ruchu	2. Další eskalace sociálního napětí
3. Velký počet nevyužívaných objektů v oblasti, jejich nízká cena	3. Přírodní katastrofy (povodně, vichřice apod.)
4. Využití veřejných financí a podpory z fondů EU k rozvoji turismu	4. Střet rozvoje cestovního ruchu s požadavky na ochrany přírody
5. Budování pozitivní image a propagace regionu	
6. Spolupráce s německými partnery	
7. Využití moderních technologií při rozvoji cestovního ruchu	
8. Navázání na předválečnou tradici cestovního ruchu v oblasti	

Jako silné stránky byly popsány tyto záležitosti: zachovalé životní prostředí, blízkost NP České Švýcarsko, současný kurz české měny ve vztahu k Euru, poloha u hranic s Německem, umožňující

přilákat do regionu německé návštěvníky, přírodní bohatství oblasti, kulturně-historický potenciál oblasti, existence VOŠ Varnsdorf nabízející vzdělání v oblasti cestovního ruchu a dostatečná nabídka sportovišť. Jako slabé stránky regionu se ukázala špatná znalost německého jazyka obyvateli regionu, nedostačující počet doplňkových služeb cestovního ruchu. Z důvodu sociálních nepokojů je slabou stránkou regionu i její image, která je spojena i s nedostatečným podvědomím o regionu. Kvůli poloze na periferii je zde i nízká konkurenceschopnost, nerovnoměrná dopravní obslužnost oblasti a to především ve veřejné dopravě, zastaralost vybavení a nedostatečná kvalita a kapacita ubytovacích a stravovacích služeb, spolu s nedostatečnou nabídkou služeb vyšší kvality. Zároveň je nedostačující i marketing cestovního ruchu.

K příležitostem v území dle SWOT analýzy patří neustálé zvyšování kvality stávajících služeb a zároveň rozšiřování služeb nových, které by mohly využít veliký počet nevyužívaných objektů v regionu, budování pozitivní image regionu, možnost využití veřejných financí a podpory fondů EU k rozvoji turismu spolupráce s německými partnery, využití moderních technologií pro podporu rozvoje CR a možnost navázání na předválečnou tradici cestovního ruchu v oblasti.

K možným ohrožením cestovního ruchu v oblasti ORP Rumburk stále patří negativní dopad hospodářské krize, další a častější eskalace sociálního napětí, přírodní katastrofy a střet rozvoje cestovního ruchu s požadavky na ochranu přírody.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

1. Zlepšení jazykových znalostí pracovníků v cestovním ruchu

a. Popis stávající situace a návrh řešení

Dlouhodobým problémem regionu ORP Rumburk jsou nedostatečné jazykové znalosti pracovníků v cestovním ruchu. Vzhledem k příhraniční poloze oblasti je to palčivý problém, který brání rozvoji cestovního ruchu směrem k zahraniční klientele. Nejzásadnějším problémem je omezená znalost německého, anglického a polského jazyka. Obce jako zřizovatelé základních škol mají možnost využít potenciál těchto vzdělávacích zařízení a nabídnout placené jazykové kurzy pro pracovníky cestovního ruchu, pořádané pedagogy z těchto zařízení. Druhou možností je využití prostor pro pořádání volnočasových aktivit v obci a nasmlouvání lektora pro jazykové kurzy. Pořádání těchto kurzů by mělo být mimo hlavní sezónu a kurzy by měly být umístěny v pracovním týdnu tak, aby nejvíce vyhovovaly specifickým časovým možnostem pracovníků v turismu.

b. Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Zlepšení jazykových znalostí pracovníků v cestovním ruchu	Zatížení pedagogických pracovníků pořádáním kurzů
Zlepšení image regionu pro zahraniční návštěvníky	Náklady na pořádání kurzů
Zvýšení návštěvnosti regionu zahraničními návštěvníky	

c. **Finanční dopady**

Náklady na prostory pro pořádání kurzů, náklady na pedagogické pracovníky pro vedení jazykových kurzů.

2. Posílení marketingu oblasti ORP Rumburk

a. **Popis stávající situace a návrh řešení**

Jedním z problémů ORP Rumburk je malé povědomí o regionu v rámci České republiky i v příhraničí. Tuto bariéru je třeba odstranit dlouhodobými marketingovými aktivitami, které budou mít za cíl zvýšit povědomí regionu pro potenciální návštěvníky, zlepšit image regionu (mnoho obyvatel ČR a německého příhraničí si sever Čech ještě stále mylně spojuje s průmyslovou krajinou a nedávnými sociálními nepokoji) a celkově zvýšit atraktivitu území pro návštěvníky. Pro efektivní marketing je třeba spolupráce obcí v regionu na společných aktivitách, prezentujících region jednotnou formou. Jelikož v současnosti existuje vytvořený jednotný grafický styl a doporučení k vizuální podobě materiálu vytvořené pro širší region Českého Švýcarska v rámci organizace Destinační fond Českého Švýcarska (DF ČŠ), je vhodné využívat tohoto jednotného stylu při realizaci marketingových kampaní. Právě v rámci DF ČŠ je možné oslovit odborníky, kteří mají rozsáhlé zkušenosti s vedením marketingových kampaní v cestovním ruchu. Vhodnou aktivitou pro společný marketing nabídky obcí je i vytvoření kalendáře kulturních akcí a využití moderních technologií pro prezentaci regionu.

b. **Plusy a mínusy dané varianty**

PLUSY	MÍNUSY
Zvýšení atraktivity území	Náklady na marketingové aktivity
Zlepšení image regionu	
Zvýšení povědomí o oblasti	

c. **Finanční dopady**

Náklady na marketingové aktivity, je možné využít spolupráce s DF ČŠ.

Příklady dobré praxe

Destinační fond Českého Švýcarska pracuje každoročně na mnoha propagačních materiálech, jedním z nich je velice úspěšný katalog Zážitky v Českosaském Švýcarsku. V tomto katalogu (který je zdarma distribuován v rámci regionu a na propagačních akcích mimo region) jsou prezentována jednotlivá atraktivní místa regionu Českosaského Švýcarska. Prostřednictvím PR článků mají provozovatelé služeb včetně obcí možnost se zde prezentovat a zajistit si tak pozornost v rámci regionu. Tím, že je katalog k dispozici ve většině informačních center regionu, mají obce možnost propagovat cíleně svou nabídku směrem k návštěvníkům, kteří se již nachází v oblasti. DF ČŠ zároveň nabízí prezentaci obcím na svých hojně navštěvovaných webových stránkách, které turisté využívají k plánování své dovolené často ještě před příjezdem do Českého Švýcarska.

3. Aktivní zapojení obcí do společného rozvoje cestovního ruchu

a. Popis stávající situace a návrh řešení

Pro rozvoj cestovního ruchu v určité destinaci je klíčovým prvkem vzájemná spolupráce všech zúčastněných aktérů. Cestovní ruch se musí stát jednou z hlavních priorit rozvoje obcí. Aby došlo ke zvýšení atraktivity a návštěvnosti regionu, je však potřebná dlouhodobá spolupráce a společné plánování a zapojení se do rozvojových aktivit. Bez dlouhodobé strategické vize, do jejíhož naplňování se zapojí všechny obce v regionu ORP Rumburk, nelze dosáhnout dostatečných výsledků. Proto je potřeba stanovit pracovní skupinu, do které se zapojí všechny obce v regionu a kde budou vytyčeny společné cíle a jednotlivé kroky, jak těchto cílů dosáhnout. Pro tuto skupinu by měl být ustanoven jeden pracovník cestovního ruchu, který bude mít na starosti svolávání pravidelných jednání, sběr podnětů pro jednání a přípravu podkladů pro jednání. Tento pracovník by měl být v kontaktu s aktéry v cestovním ruchu a mít přehled o dění v regionu (mohlo by se jednat např. o vedoucího pracovníka některého z informačních center v regionu).

Ideální je také aktivní zapojení všech zúčastněných obcí do Destinačního fondu Českého Švýcarska, díky kterému se mohou zaměřit na zlepšení propagace území a aktivně se podílet na rozvoji infrastruktury pro cestovní ruch.

b. Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Zlepšení spolupráce obcí na rozvoji cestovního ruchu	Zvýšení nákladů obcí na rozvoj společné infrastruktury cestovního ruchu
Rozvoj společných aktivit	Časová náročnost zapojení do efektivního naplňování rozvojových cílů
Ustavení společné pracovní skupiny pro plánování a rozvoj cestovního ruchu	
Zapojení se do probíhajících a plánovaných aktivit prostřednictvím DF Českého Švýcarska	

c. Finanční dopady

Část finančních nákladů na pracovníka, který bude koordinovat jednání pracovní skupiny. Náklady na členství v Destinačním fondu Českého Švýcarska (dle velikosti obce).

Příklady dobré praxe

Destinační fond Českého Švýcarska – tento fond sdružuje aktéry působící na poli cestovního ruchu v regionu Českého Švýcarska. Díky společným a koordinovaným aktivitám tohoto fondu se v posledních letech daří zvyšovat návštěvnost regionu a rozšiřovat jeho nabídku pro návštěvníky. Za velkého přispění tohoto fondu byla např. v 2014 znovu zprovozněna Dráha národního parku, bylo provedeno mnoho marketingových kampaní po celé České republice, ale i s přeshraničním přesahem, a je dlouhodobě zlepšována infrastruktura pro cestovní ruch a image Českého Švýcarska jako destinace.

4. Veřejná doprava

a. Popis stávající situace a návrh řešení

V současnosti chybí systematické řešení veřejné dopravy v regionu ORP Rumburk s ohledem na potřeby návštěvníků regionu. Největším problémem je vzájemná neprovázanost spojů tak, aby měl návštěvník možnost se pohodlně pohybovat po širší turistické oblasti i bez osobního automobilu. Velkým problémem z hlediska dalšího rozvoje turismu je zejména nedostatečné spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí. Vhodný by byl rozvoj spojů na trase Varnsdorf -> Rumburk -> Löbau -> Bautzen a zpět, a další spoje propojující ORP Rumburk s Lužickými horami.

Rozšířením nabídky veřejné dopravy a jejím uzpůsobením tak, aby frekvence spojů a jejich trasy vyhovovaly potřebám turistů, přinese při dostatečné propagaci zvýšení počtu jak českých, tak i německých návštěvníků (při propojení dopravy s Německem).

b. Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Rozšíření nabídky veřejné dopravy v regionu	Zvýšení nákladů na veřejnou dopravu
Snížení využívání osobních automobilů	
Zatraktivnění regionu pro návštěvníky bez aut	
Propojení regionu s Lužickými horami a Horní Lužicí	

c. Finanční dopady

Uvedená opatření povedou ke zvýšení nákladů na veřejnou dopravu v regionu, avšak povedou ke zvýšení návštěvnosti regionu českými i zahraničními turisty, čímž budou posíleny zisky z cestovního ruchu v regionu, dojde k rozvoji pracovních míst a zvýší se výběr daní a poplatků spojených s cestovním ruchem.

Příklady dobré praxe

Dráha Národního parku (linka U28) – v červenci 2014 byl znovu otevřen železniční přechod mezi stanicemi Dolní Poustevna a Sebnitz. Díky tomu mohla začít být provozována nová linka U28 z Děčína přes Dolní Žleb, Bad Schandau, Sebnitz, Dolní Poustevnu, Mikulášovice až do Rumburku. Zájem o tuto obnovenou trať překonal očekávání, spoje na ní jsou využívány o třetinu více než ostatní spoje v regionu a České dráhy musí hlavně o víkendech některé vlaky na této lince posilovat. V současnosti starostové obcí usilují o posílení spojení alespoň o dva spoje navíc.

5. Rozvoj vícedenních turistických okruhů

a. Popis stávající situace a návrh řešení

Jednou z priorit rozvoje cestovního ruchu v oblasti ORP Rumburk je rozšíření nabídky turistických produktů tak, aby návštěvníci měli motivaci pro prodloužení doby svého pobytu v regionu. Jedním z takových úspěšným produktů jsou vícedenní turistické okruhy. Tato aktivita je velmi náročná na koordinaci a plánování. Nejprve je třeba vytyčit trasu, kde by bylo

možné takovou trasu provozovat. V ORP Rumburk by bylo možné tento záměr uskutečnit po doplnění několika úseků turistických značených cest. Při plánování tohoto produktu je důležité zahrnout i vhodné služby cestovního ruchu – ubytovny, restaurace, informační centra a další poskytovatele turistických služeb.

b. **Plusy a mínusy dané varianty**

PLUSY	MÍNUSY
Rozšíření nabídky produktů cestovního ruchu v oblasti	Náročná koordinace při přípravě a realizaci produktu
Možnost zapojení široké palety aktérů do realizace produktu	Náklady na propagaci produktu
Zvýšení návštěvnosti regionu	Náklady na vyznačení vícedenních okruhů

c. **Finanční dopady**

Náklady na vyznačení vícedenních okruhů, na tvorbu nových propagačních materiálů k těmto okruhům, na koordinaci jednotlivých zapojených subjektů do produktu.

Příklady dobré praxe

Malerweg – v Saském Švýcarsku je od roku 2006 provozována jako zcela nový produkt tzv. „Malířská stezka“, která nabízí návštěvníkům putování po 112 kilometrech dlouhé trase. Tato cesta je provedena nejzajímavějšími místy zdejší krajiny Národního parku Saské Švýcarsko a Labských pískovců. Turisté se zde dostanou na působivá místa rozhledu, k přírodním a kulturním zajímavostem, v rámci produktu jsou jim nabízeny i četné možnosti ubytování, stravování a atrakcí podél cesty. Už v roce 2007 stezka obdržela dvě ocenění: „Nejkrásnější turistická stezka Německa“ a „Nejoblíbenější turistická stezka Německa“, čímž se zapsala do povědomí mnoha potenciálních návštěvníků. V současnosti se stezka řadí k nejoblíbenějším produktům pro pěší turistiku v celém Německu.

6.2. Návrhová část pro oblast cestovního ruchu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma cestovního ruchu, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a odborníků na dané téma z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

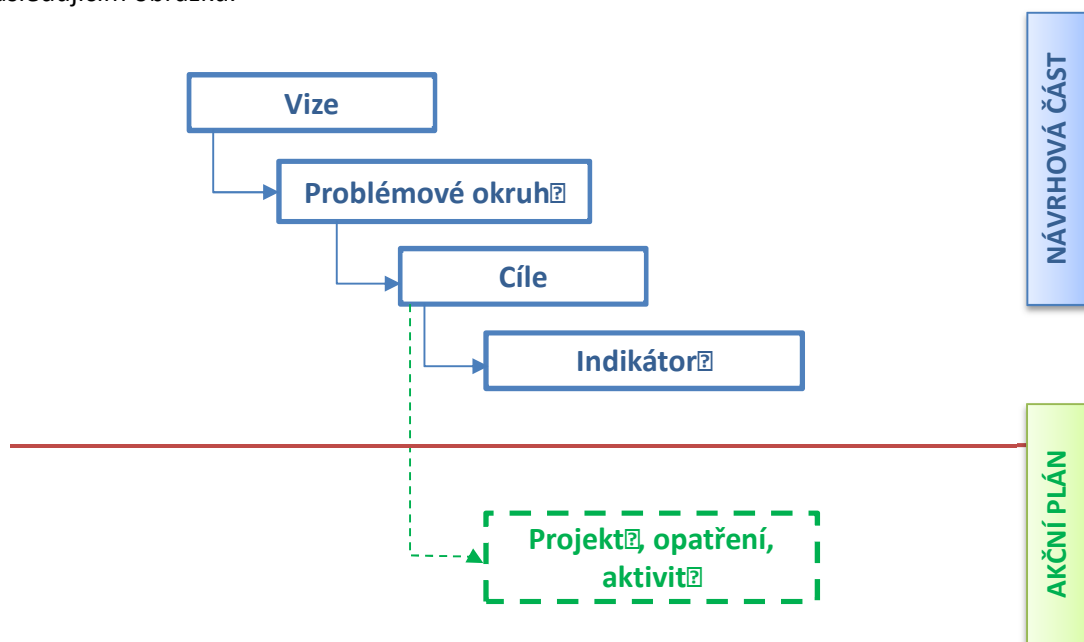
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu cestovního ruchu je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce Rumbursko – přeshraniční turistický region s bohatou nabídkou aktivit pro každého			
Cestovní ruch	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	Problémová oblast 3
	cíl 1.1 cíl 1.2	cíl 2.1 cíl 2.2	cíl 3.1 cíl 3.2

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Rumbursko - přeshraniční turistický region s bohatou nabídkou aktivit pro každého

- ⇒ Budování ubytovacích a stravovacích kapacit, jichž je v regionu chronický nedostatek
- ⇒ Budování doprovodné infrastruktury CR
- ⇒ Vznik nových turistických produktů
- ⇒ Obnova, zhodnocování a vyšší využití kulturních památek
- ⇒ Využití přírodního a kulturního dědictví regionu
- ⇒ Tvorba nových pracovních míst

Problémové okruhy:

Název problému: **Malé povědomí o regionu**

1. Věcné argumenty:

Jedním z problémů je malé povědomí o regionu v rámci České republiky i v příhraničí. Tuto bariéru je třeba odstranit dlouhodobými marketingovými aktivitami, které budou mít za cíl zlepšit zvýšit povědomí regionu pro potenciální návštěvníky, zlepšení image regionu (mnoho obyvatel ČR a německého příhraničí si sever Čech ještě stále mylně spojuje s průmyslovou krajinou a nedávnými sociálními nepokoji) a celkové zvýšení atraktivity území pro návštěvníky. U efektivního marketingu je nejdůležitější vzájemná spolupráce a komunikace všech obcí v regionu a to nejen ve vztahu k společným aktivitám, ale také k jednotné prezentaci regionu. Jako nejvhodnější prostředek se aktuálně jeví využití vytvořených jednotných grafických stylů a doporučení k vizuální podobě, které již existují pro širší region České Švýcarsko. Další možností společného marketingu je vytvoření kalendáře, kde budou zaznamenány všechny kulturní akce, které se v regionu budou odehrávat, případně využití moderních technologií. Ideální aktivní zapojení všech zúčastněných obcí do Destinačního fondu Českého Švýcarska, díky kterému se mohou zaměřit na zlepšení propagace území a aktivně se podílet na rozvoji infrastruktury pro cestovní ruch.

2. Příčiny problému:

Pro zvýšení atraktivity a návštěvnosti chybí v regionu ORP Rumburk dlouhodobá spolupráce a společné plánování a zapojení se do rozvojových aktivit. Bez dlouhodobé strategické vize, do jejíhož naplňování se zapojí všechny obce v regionu, nelze dosáhnout dostatečných výsledků. Proto je potřeba, tak jako je obvyklé v německých nebo rakouských turistických oblastech, najít v rámci vždy cca 2 – 4 sousedících obcí, jež spojují např. společné turistické cíle, jednoho pracovníka CR (z těchto obcí), který bude aktivně prosazovat turismus v obci a jejím okolí, a to za podpory vedení obce a obecního rozpočtu. Pravidelná jednání a setkávání nejsou tak důležitá, jako konkrétní práce: příprava programů pro veřejnost, rozšíření značených okruhů pro vycházky kolem obcí (na to nepotřebujeme KČT, viz např. vlastní značení obce Sloup), vytváření požadavků na turistickou dopravu v obci a jejím okolí. Jedná se o rozšíření konkrétní nabídky jasných tras na jednodenní i vícedenní pobyty se zcela jednoznačným popisem ať už formou letáků (u nás stále velmi důležité), nebo informací na internetu, vždy s důrazem na vlastní obec jako start/průchozí místo/konec výletu a služby v ní poskytované.

3. Důsledky neřešení problému:

Pro rozvoj cestovního ruchu je právě povědomí o regionu a budování jeho pozitivní image naprostou nutností. U mnoha potenciálních návštěvníků stále přetrvává negativní pohled na severočeskou oblast, který je posilován občasnou negativní prezentací v médiích (například při povodních nebo sociálních nepokojích). Tito potenciální návštěvníci si raději pro svou dovolenou vyberou jinou lokalitu. Zároveň je potřeba systematicky budovat cestovní ruch na úrovni jednotlivých obcí, jinak bude docházet k nerovnoměrnému rozvoji regionu, což může opět posilovat negativní image u návštěvníků.

Název problému: Jazyková bariéra mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu

1. Věcné argumenty:

Dlouhodobým problémem jsou nedostatečné jazykové znalosti pracovníků v cestovním ruchu a lidí v regionu vůbec, zejména co se týče znalosti německého jazyka. Pokud si nerozumí lidé mezi sousedními obcemi přes hranici navzájem, pak lze těžko hovořit o společném rozvoji jakýchkoliv aktivit.

V regionu schází následující možnosti:

- Dostatek placených jazykových kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, místních samospráv i obyvatelstvo
- Rozvoj využití stávajících prostor v majetku obcí pro pořádání jazykových kurzů a nasmlouvání lektora pro jazykové kurzy
- Všude v regionu by měly děti být motivovány ke studiu německého jazyka nejpozději od třetí třídy základních škol, v rámci možností ideálně již od první třídy
- Nejčastějším problémem přeshraniční spolupráce je právě jazyková bariéra

2. Příčiny problému:

Přestože se území ORP Rumburk nachází hned u hranic se sousedním Německem, je u dětí na základních školách mnohem více oblíben anglický jazyk před německým jazykem, a to i přesto, že německý jazyk umožňuje do budoucnosti lepší uplatnění na trhu práce. Tato situace způsobuje nedostatečnou znalost německého jazyka napříč celým územím - pracovníky cestovního ruchu, obyvatelstvem, pracovníky místních samospráv. Za předpokladu, že dojde k rozvoji dopravního spojení s německou stranou (ať už motorovou, nebo nemotorovou dopravou), je znalost německého jazyka jednou z klíčových potřeb pro zvýšení návštěvnosti ze strany německých turistů.

3. Důsledky neřešení problému:

Zásadní důsledek neřešení výše zmíněného problému je stále klesající potenciál návštěvnosti ze strany německých turistů, nemožnost dlouhodobé a efektivní spolupráce s německými obcemi a s tím i spojená bariéra ve společném budování a rozšiřování infrastruktury. Proto je důležitý rozvoj jazykových znalostí i na straně pracovníků místních samospráv.

Název problému: Doprava a mobilita v regionu

1. Věcné argumenty:

V současnosti chybí systematické řešení veřejné dopravy v regionu s ohledem na potřeby návštěvníků regionu. Největším problémem je vzájemná neprovázanost spojů tak, aby měl návštěvník možnost se pohodlně pohybovat po širší turistické oblasti i bez osobního automobilu. Velkým problémem z hlediska dalšího rozvoje turismu je zejména nedostatečné spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí.

V hromadné dopravě jsou zásadní následující problémy:

- Je třeba zajistit rozvoj spojů na trase Varnsdorf → Rumburk → Löbau → Bautzen a zpět
- Chybí vlakové spojení mezi Ebersbachem a Rumburkem v návaznosti na České Švýcarsko
- Chybí pravidelné propojení regionu a Libereckého kraje a další spoje propojující ORP Rumburk s Lužickými horami
- Není vyřešena návaznost spojů ve stanici Rumburk
- Je vhodné zajistit spoje Nationalparkbahn mezi centry NP České Švýcarsko a NP Saské Švýcarsko, městy Bad Schandau a Krásná Lípa
- Je třeba usilovat o převedení nádražních budov do majetku obcí, které by byly schopné ho využít (například na přestavbu na byty a informační centrum)

V individuální přepravě jsou zásadní následující problémy:

- Naprosto fatální je odříznutí obcí na české a německé straně hranice mezi Rožany a Dolní Poustevnou, kde chybí otevřít minimálně 3 silniční spojení (jako tomu bylo před rokem 1945, tj. Lipová – Sohland, Lobendava – Steinigtwolmsdorf a Lobendava – Langburkersdorf) a mezi Tomášovem (Mikulášovice) a Hertigswalde.
- V cyklo dopravě je třeba podpořit výstavbu základních cyklostezek spojujících jednotlivé obce a cíle přes hranici s Německem.

2. Příčiny problému:

Nynější podoba dopravních spojení v regionu je tvořena centrálně na úrovni Ústeckého kraje. Stávající systém je orientován na potřeby obyvatel regionu, tedy zejména na přepravu osob do zaměstnání a žáků do škol. Často jsou tak některé spoje omezovány například v době letních prázdnin, které jsou však hlavní turistickou sezónou v oblasti. Návaznost spojů také nepočítá s potřebami návštěvníků, ale lze sledovat tendenci o propojení jednotlivých obcí regionu s centry, pro návštěvníky je tak často obtížné se pohybovat napříč regionem bez automobilu a není počítáno s plnohodnotným spojením mezi Českou republikou a Německem. Tento problém je provázán s problémem jazykové bariéry, jelikož nedostatečná znalost německého jazyka mezi obyvateli regionu brání v rozvoji cestovního ruchu v příhraničí. Pro úspěch dopravní propojení s Horní Lužicí je právě znalost němčiny pracovníků v cestovním ruchu v ORP Rumburk zásadním bodem.

3. Důsledky neřešení problému:

Neřešení tohoto problému sebou nese mnoho negativních aspektů. Jedním z nich je vysoká míra automobilové dopravy v centrech měst a obcí ORP Rumburk, kdy jsou návštěvníci nuceni přepravovat se osobními automobily, místo aby využili hromadné dopravy. Neexistence výše uvedených přejezdů

hranic také snižuje pohyb návštěvníků skrz česko-německou hranici a snižuje se tak možnost přílivu německých turistů do regionu.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Malé povědomí o regionu
Cíl 1.1	Společný marketing cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk
Popis cíle	Společný marketing cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk má za cíl zlepšit povědomí o regionu, posílit propagaci směrem k potenciálním návštěvníkům a také začít budovat pozitivní image oblasti, která trpí kvůli minulosti, kdy území bylo spojováno se sociálními nepokoji a přírodními katastrofami (povodně). Území ORP Rumburk také trpí tím, že leží na sever Čech, kterou si lidé spojují s průmyslovou a těžební oblastí. Cíle chceme dosáhnout společnou spoluprací obcí na naplňování tohoto cíle. Náplní tohoto cíle je společné úsilí všech obcí v ORP Rumburk s cílem budovat pozitivní image regionu prostřednictvím médií a společně prezentovat nabídku cestovního ruchu v regionu.
Hlavní opatření	Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • Ustavení skupiny pro společný marketing regionu • Vytvoření a představení jednotné grafické podoby propagačních materiálů o oblasti • Zajištění společného rozpočtu na tvorbu společných propagačních materiálů o obcích v oblasti ORP Rumburk • Tvorba, tisk a distribuce společného propagačního materiálu o atraktivitách ORP Rumburk • Společná prezentace v médiích budující pozitivní image regionu a prezentující nabídku cestovního ruchu
Název indikátorů k hodnocení cílů	<ul style="list-style-type: none"> • Počet výtisků společného propagačního materiálu o atraktivitách v regionu ORP Rumburk
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

Problémový okruh 1	Malé povědomí o regionu
Cíl 1.2	Spolupráce obcí v ORP Rumburk na rozvoji cestovního ruchu
Popis cíle	U rozvoje cestovního ruchu v oblasti je vždy důležité, jaké všechny subjekty se ho účastní a v jakém počtu, proto je důležité, aby se rozvoje cestovního ruchu účastnilo a spolupracovalo co nejvíce obcí a společně plánovali a zapojili se do aktivit cestovního ruchu. Na území ORP Rumburk vnímáme několik důležitých oblastí pro rozvoj cestovního ruchu a to především rozšiřování a propojování značených turistických okruhů pro vycházky kolem obcí, příprava programů pro veřejnost, tvorba propagačních materiálů a aktualizace informací na webových portálech, vytváření požadavků na turistickou dopravu v obci a jejím okolí a další.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřování a propojování značených turistických okruhů pro vycházky kolem obcí v ORP Rumburk • Aktualizace informací na webových portálech • Vytváření a komunikace společných požadavků na turistickou dopravu

	<ul style="list-style-type: none"> v regionu ORP Rumburk a okolí • Utvoření menších formací obcí pro spolupráci na rozvoji cestovního ruchu • Pověření jednoho pracovníka (koordinátora) v rámci menších formací obcí dohledem nad rozvojem cestovního ruchu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kilometrů nových rozšíření či propojení značených turistických cest v oblasti ORP Rumburk
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

Problémový okruh 2	Jazyková bariéra mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu
Cíl 2.1	Dostatek placených jazykových kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, místních samospráv i obyvatelstvo
Popis cíle	Z důvodů nedostatečné jazykové vybavenosti je pro další rozvoj cestovního ruchu v ORP Rumburk velice důležité tuto skutečnost změnit. V opačném případě začne docházet ke snižování návštěvnosti ORP Rumburk ze strany německých turistů. Nedostatečná znalost německého jazyka se týká jak pracovníků místních samospráv, tak i samotných obyvatel. Z těchto důvodů plánujeme dostatečné množství placených jazykových kurzů německého jazyka tak, aby vyhovovaly požadavkům jednotlivých profesních skupin i obyvatelstva a zároveň byly snadno dosažitelné. Řešením je zahájení kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, pracovníky místních samospráv i základních kurzů pro obyvatelstvo.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření nabídky kurzů německého jazyka pro obyvatelstvo • Rozšíření nabídky kurzů německého jazyka pro pracovníky v cestovním ruchu • Rozšíření nabídky kurzů německého jazyka pro pracovníky a představitele místních samospráv
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet proškolených osob v rámci kurzů německého jazyka pro obyvatele ORP Rumburk
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

Problémový okruh 2	Jazyková bariéra mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu
Cíl 2.2	Rozvoj přeshraniční spolupráce obcí
Popis cíle	Jazyková bariéra je nezbytná pro přeshraniční spolupráci obcí a další navazování vztahů i s případnou výměnou pozitivních zkušeností. Pokud nedojde k prolomení této bariéry, tak k žádné spolupráci ani dojít nemůže a obě strany budou ochuzeny o případný další rozvoj. Proto je důležitý rozvoj jazykových znalostí i na straně pracovníků místních samospráv a navazování kontaktů mezi německými a českými obcemi. Tento cíl je možné podpořit pravidelným přeshraničním setkáváním zástupců místních samospráv, kdy dojde jak k prohlubování jazykových znalostí v přirozeném kontaktu s jazykem, tak k přenosu příkladů dobré praxe a navazování dlouhodobých kontaktů.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádání společných setkání zástupců místních samospráv z regionu ORP Rumburk spolu s německými kolegy z příhraničí • Pořádání exkurzí do Německa za účelem přenosu dobré praxe
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet uskutečněných setkání zástupců místních samospráv z regionu ORP Rumburk spolu s německými kolegy z příhraničí
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

Problémový okruh 3	Doprava a mobilita v regionu
Cíl 3.1	Systematické řešení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů
Popis cíle	V současnosti chybí systematické řešení veřejné dopravy v regionu ORP Rumburk s přihlédnutím na potřeby návštěvníků regionu. Dopravní spojení jsou aktuálně tvořena na úrovni Ústeckého kraje, který dopravní spojení orientuje na potřeby obyvatel regionu. Tím vzniká problém s provázaností spojů pro návštěvníky regionu, kteří se nemohou bez automobilu pohybovat po celé šíři turistické oblasti. Orientace na potřeby obyvatel regionu způsobují i situace, kdy například přes letní prázdniny jsou některé spoje omezovány a tím i zhoršují mobilitu návštěvníků. V dopravě je spíše tendence o propojení jednotlivých obcí regionu s centry. Z těchto důvodů bude velice důležité při spolupráci obcí vznést takové požadavky, které zlepší systém veřejné dopravy i pro potřeby regionu ORP Rumburk.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Společné setkávání zástupců obcí s pracovníky v cestovním ruchu za účelem tvorby požadavků na dopravu v regionu ORP Rumburk s přihlédnutím na potřeby návštěvníků. Komunikace požadavků na rozvoj dopravy s ohledem na cestovní ruch směrem k Ústeckému kraji • Vytvoření ideálního modelu veřejné dopravy v regionu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Návrh konkrétních opatření, zaslaných zástupcům Ústeckého kraje
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

Problémový okruh 3	Doprava a mobilita v regionu
Cíl 3.2	Rozvoj spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí
Popis cíle	Velkým problémem z hlediska dalšího rozvoje turismu je zejména nedostatečné spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí. Tento problém lze vyřešit na úrovni veřejné hromadné dopravy, kdy musí dojít k rozšíření stávajících spojů, nebo na úrovni individuální osobní přepravy, kdy je potřeba otevřít několik přeshraničních spojení pro osobní automobily. Důležité je taky rozvoj základních cyklostezek spojující českou a německou stranu. Vyřešení problému povede k možnosti navštívení většího množství turistických míst a tím i k možnosti prodloužení pobytu v oblasti, to samozřejmě dlouhodobě způsobí obohacení nabídky cestovního ruchu a případně k opakovaným návštěvám ze strany návštěvníků.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Otevření nových hraničních přechodů pro osobní automobily • Rozvoj základní sítě cyklostezek propojující stávající české a německé cyklostezky
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kilometrů nově vybudovaných cyklostezek spojujících české a německé cyklostezky
Správce cíle	Starosta obce v ORP Rumburk

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	<i>Malé povědomí o regionu</i>
Číslo indikátoru	1

Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společných marketingových aktivit		
Měrná jednotka	Zapojená obec		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obcí zapojenou do společných marketingových aktivit je myšlena taková obec, která se zapojuje do přípravy propagačních materiálů o regionu a je v nich prezentován a jejíž zástupci se účastní setkání obcí ORP Rumburk týkajících se problematiky spolupráce na rozvoji cestovního ruchu.		
Metodika a výpočet:	Jmenné seznamy účastníků v zápisech ze setkání představitelů obcí ORP Rumburk, obce uvedené v propagačních materiálech o regionu ORP Rumburk.		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy ze setkání, propagační materiály		

Problémový okruh	Společný marketing cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet výtisků společného propagačního materiálu o atraktivitách v regionu ORP Rumburk		
Měrná jednotka	Výtisk		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1000	2000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor zobrazuje, jak obce skutečně spolupracují na konkrétní marketingové aktivitě, kterou je vydávání společného propagačního materiálu prezentujícího atraktivitu regionu ORP Rumburk.		
Metodika a výpočet:	Hodnota indikátoru bude zjištěna na základě platebních dokladů týkajících se společných propagačních materiálů, které budou obsahovat přesný počet vytištěných kusů.		
Zdroj čerpání dat:	Platební doklady o tisku propagačních materiálů		

Cíl	Spolupráce obcí v ORP Rumburk na rozvoji cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet kilometrů nových rozšíření či propojení značených turistických cest v oblasti ORP Rumburk		
Měrná jednotka	Kilometr		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor vypovídá o tom, nakolik se podaří rozšířit turistickou nabídku pro pěší turistiku v regionu.		
Metodika a výpočet:	Na základě terénní mapy znázorňující nově vyznačená rozšíření či propojení značených turistických cest v regionu ORP Rumburk bude odečten počet nově vyznačených kilometrů.		
Zdroj čerpání dat:	Turistické mapové servery		

Problémový okruh	<i>Jazyková bariéra mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu</i>		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Množství vynaložených financí na odstraňování jazykové bariéry		
Měrná jednotka	Česká koruna		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10 000	50 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru bude měřeno množství financí vynaložených obcemi na rozvoj nabídky kurzů německého jazyka pro obyvatelstvo ORP Rumburk a na rozvoj přeshraniční spolupráce formou setkání zástupců místních samospráv.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Objem financí vynaložený z obecních rozpočtů v souvislosti s odstraňováním jazykové bariéry</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Rozpočty obcí</i>		

Cíl	<i>Dostatek placených jazykových kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, místních samospráv i obyvatelstvo</i>		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet ročně proškolených osob v rámci kurzů německého jazyka pro obyvatele ORP Rumburk		
Měrná jednotka	Proškolená osoba		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	45
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru bude měřen rozvoj nabídky kurzů německého jazyka pro obyvatelstvo ORP Rumburk a s tím související počet proškolených osob v rámci těchto kurzů. Takové kurzy jsou základním předpokladem snahy o odstranění jazykové bariéry mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Hodnota indikátoru je odvozena od počtu ročně proškolených osob v rámci kurzů německého jazyka v regionu –pokud by se 2013 a 2017 stále opakovaly stávající kurzy (jejichž počet byl v roce 2013 celkem 15) a nepřibyl by žádný nový, v roce 2017 by byla hodnota indikátoru 15.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informace získané prostřednictvím webových stránek organizací poskytujících kurzy německého jazyka v regionu ORP Rumburk.</i>		

Cíl	<i>Rozvoj přeshraniční spolupráce obcí</i>		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet uskutečněných setkání zástupců místních samospráv z regionu ORP Rumburk s německými kolegy		
Měrná jednotka	Setkání		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5

Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Tento indikátor vypovídá o tom, jak se podaří navázat spolupráci mezi zástupci místních samospráv z regionu ORP Rumburk a jejich německými kolegy. Tato spolupráce je nezbytná pro další rozvoj cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk, který má velký potenciál právě v rozvoji nabídky pro zahraniční klientelu vzhledem ke své poloze na hranici s Německem.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet uskutečněných setkání.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informace ze setkání představitelů místních samospráv za účelem rozvoje cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk.</i>		

Problémový okruh	Doprava a mobilita v regionu		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet uskutečněných setkání starostů k problematice veřejné dopravy		
Měrná jednotka	Setkání		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Setkávání starostů či představitelů místních samospráv je zcela zásadní pro koordinaci a plánování rozvoje veřejné dopravy s ohledem na rozvoj cestovního ruchu v regionu.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet uskutečněných setkání.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informace ze setkání představitelů místních samospráv za účelem rozvoje cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk.</i>		

Cíl	Systematické řešení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Návrh konkrétních opatření, zaslaných zástupcům Ústeckého kraje		
Měrná jednotka	Návrh zaslaný představitelům Ústeckého kraje		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V rámci setkávání představitelů obcí v regionu ORP Rumburk bude jedním z témat rozvoj veřejné dopravy tak, aby vyhovovala potřebám návštěvníků regionu. Tento indikátor zaznamenává vytvoření konkrétního návrhu opatření pro zlepšení veřejné dopravy v regionu ORP Rumburk s ohledem na potřeby turistů.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>V rámci tohoto indikátoru budou počítána taková konkrétní opatření pro zlepšení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů, která vzešla ze setkání představitelů obcí a byla komunikována prostřednictvím zaslání tohoto návrhu v písemné podobě představitelům Ústeckého kraje.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informace ze setkání představitelů místních samospráv za účelem rozvoje cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk.</i>		

Cíl	<i>Rozvoj spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí</i>		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	<i>Počet kilometrů nově vybudovaných cyklostezek spojujících české a německé cyklostezky</i>		
Měrná jednotka	Kilometr		
Správce měřítka	Starosta obce v ORP Rumburk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru bude měřen počet kilometrů nově vystavěných cyklostezek spojujících cyklostezky mezi Českou republikou a Německem v oblasti ORP Rumburk.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Hodnota bude odečtena z projektové dokumentace k vystavěným cyklostezkám.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Projektová dokumentace.</i>		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pozn.: Řídící skupina nebyla zatím ustavena.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění

cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Společný marketing cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk	starosta obce v ORP Rumburk
1.2	Spolupráce obcí v ORP Rumburk na rozvoji cestovního ruchu	starosta obce v ORP Rumburk
2.1	Dostatek placených jazykových kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, místních samospráv i obyvatelstvo	starosta obce v ORP Rumburk
2.2	Rozvoj přeshraniční spolupráce obcí	starosta obce v ORP Rumburk
3.1	Systematické řešení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů	starosta obce v ORP Rumburk
3.2	Rozvoj spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí	starosta obce v ORP Rumburk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1 (problémový okruh 1)	Počet obcí zapojených do společných marketingových aktivit	starosta obce v ORP
2 (problémový okruh 1)	Počet výtisků společného propagačního materiálu o atraktivitách v regionu ORP Rumburk	starosta obce v ORP
3 (problémový okruh 1)	Počet km nových rozšíření či propojení značených turistických cest v oblasti ORP Rumburk	starosta obce v ORP
4 (problémový okruh 2)	Počet kurzů německého jazyka pro obyvatele ORP Rumburk	starosta obce v ORP
5 (problémový okruh 2)	Počet kurzů německého jazyka pro pracovníky v cestovním ruchu	starosta obce v ORP
6 (problémový okruh 2)	Počet uskutečněných setkání zástupců místních samospráv z regionu ORP Rumburk s německými kolegy	starosta obce v ORP
7 (problémový okruh 3)	Počet uskutečněných setkání starostů k problematice veřejné dopravy	starosta obce v ORP
8 (problémový okruh 3)	Systematické řešení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů	starosta obce v ORP

9 (problémový okruh 3)	Počet km nově vybudovaných cyklostezek spojujících české a německé cyklostezky	starosta obce v ORP
------------------------	--	---------------------

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit		
Návrh projektů do akčního plánu		
Výběr projektů do akčního plánu		
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok		
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok		
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok		
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok		

Pozn.: tabulka bude doplněna v budoucnu

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.¹⁰ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Základní součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností" v oblasti cestovního ruchu je návrhová část. Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Rumburk s podporou motivujících starostů.

Jako podklad pro tvorbu návrhové části byla zpracována analytická část pro oblast cestovního ruchu, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Vize je formulována.

Na základě analytické části a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy.

1. Malé povědomí o regionu
2. Jazyková bariéra mezi českými obyvateli a německými návštěvníky regionu
3. Doprava a mobilita v regionu

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech.

Cíl 1.1. Společný marketing cestovního ruchu v regionu ORP Rumburk

Cíl 1.2. Spolupráce obcí v ORP Rumburk na rozvoji cestovního ruchu

Cíl 2.1. Dostatek placených jazykových kurzů pro pracovníky v cestovním ruchu, místních samospráv i pro obyvatelstvo

Cíl 2.2. Rozvoj přeshraniční spolupráce obcí

Cíl 3.1. Systematické řešení veřejné dopravy s ohledem na potřeby turistů

Cíl 3.2. Rozvoj spojení mezi regionem ORP Rumburk a Lužickými horami a Horní Lužicí

Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Přijetí deklarace „Deklarace zájmu na řešení železničního spojení Českého Švýcarska s Libercem a severovýchodními Čechami“

Na základě analytické části a následně zpracovaných nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy 3 problémové okruhy. Jedním z nich je akutní řešení nedobré situace v dopravě z hlediska cestovního ruchu. Z tohoto důvodu byla svolána schůzka, jejímž hlavním tématem bylo projednání návrhu konkrétních řešení ke zlepšení situace v dopravě z hlediska cestovního ruchu v regionu Českého Švýcarska a Lužických hor s návrhem konkrétních řešení, a dále i sousedících regionů na území ČR a SRN. Schůzka se uskutečnila dne 20. ledna 2015 v Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě za účasti zástupců realizačních týmů ORP Varnsdorf, Rumburk, Děčín, Česká Lípa a Nový Bor. Analytik pro oblast cestovního ruchu Ing. Jiří Rak seznámil přítomné s aktuálním stavem v nedostatečném dopravním propojení mezi regiony Děčínska, Novoborska, Českolipska a Českého Švýcarska. Informoval o předchozích schůzkách na toto téma v poslední době, které však zatím bohužel nevedly ke zlepšení situace. Z tohoto důvodu byla formulována společná deklarace, tvořící hlavní výstup z této schůzky. Po diskusi přítomných bylo rozhodnuto, že text deklarace bude projednán na jednání členů Sdružení pro rozvoj Šluknovska dne 30. ledna 2015, jehož se zúčastní rovněž zástupci odboru dopravy Ústeckého kraje. Deklaraci obdrželi rovněž představitelé všech obcí

v ORP Varnsdorf a ORP Rumburk s prosbou o individuální zaslání deklaráce svým jménem na Odbor dopravy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Přítomní se rovněž se shodli na tom, aby návrh na optimální řešení dopravy z hlediska cestovního ruchu v regionech Děčínska, Novoborska, Českolipska a Českého Švýcarska byl zahrnut do strategií, vzniklých v rámci projektu meziobecní spolupráce ORP výše uvedených regionů, a to nad rámec osnovy souhrnného dokumentu.

Deklarace zájmu na řešení železničního spojení Českého Švýcarska s Libercem a severovýchodními Čechami

Zástupci Svazku obcí Sever

vítají obnovení železničního spojení Dolní Poustevna - Sebnitz a vznik přímého spojení Rumburk – Sebnitz – Děčín. Jízdní řád pro rok 2015 ale proti předchozím létům nezajišťuje přípoje v železniční stanici Rumburk mezi většinou vlaků na tratích 081 a 083, a tím i nedostupnost nového spojení pro Krásnou Lípou, Mikulášovice, Staré Křečany, Rybniště, Jiřetín, Varnsdorf. Regionu chybí v letní turistické sezóně denně a o víkendech po celý rok přímé spojení na Liberec, a tím i potenciál turistické klientely z Lužických a Jizerských hor .

Neexistencí přípojů a minimálním rozsahem dopravy je znehodnocen potenciál trati 084. Vlaky Rumburk – Panský – Mikulášovice jsou ze směru Jedlová/Liberec – Rybniště nedosažitelné a jediný dopolední vlak přes Krásnou Lípou Rumburk (9.07) – Krásná Lípa (9.17) – Panský – Mikulášovice rovněž.

Oblast Rumburska je v dopoledních hodinách dosažitelná jediným spojením z Liberce s přestupem v Rybništi mezi vlaky TL 20908 (příjezd 10.21) a R 1110 (odjezd 10.27), avšak navíc s přestupem v Hrádku n. N. nebo Žitavě s prodlevou 36 minut. U ostatních přímých vlaků Liberec – Rybniště cestující na Krásnou Lípou a Rumburk čeká v Rybništi 65 až 68 minut. V rámci železniční dopravy vznikla stávajícím jízdním řádem pro rok 2015 největší bariéra mezi Českým Švýcarskem, Žitavou a Libercem. Ústecký kraj zajišťuje pravidelný provoz jen na ramenech Děčín – Sebnitz – Rumburk a Děčín – Jedlová - Rumburk a Liberecký kraj s německým objednatelem veřejné dopravy – dopravním svazem ZVON upírají svoji pozornost výhradně na spojení Liberec – Drážďany, kterému je podřízeno všechno.

Vyzýváme objednatele veřejné dopravy – Ústecký kraj, ZVON a Liberecký kraj k řešení vzájemných dopravních vazeb v našem regionu a postupně vytvoření použitelného pravidelného železničního spojení mezi Libereckem a Českým Švýcarskem. V souvislosti s obnovením přechodu Dolní Poustevna – Sebnitz žádáme zpočátku na podporu cestovního ruchu o řešení alespoň jednoho páru přímých sobotních vlaků Liberec – Zittau – Varnsdorf – Krásná Lípa – Panský - Sebnitz – Bad Schandau - Děčín.

V Krásné Lípě dne 20. ledna 2015

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Strategie území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti cestovního ruchu pro období 2015 až 2024 byla zpracována v následujících krocích:

1. seznámení s projektem a společné školení pracovníků projektu
2. analýza území, výběr a zpracování zdrojových dat
3. vyplňování šablon (analytických tabulek) na základě zpracovaných zdrojových dat
4. konzultace s pracovníky a poskytovateli služeb v cestovním ruchu působících v ORP Rumburk
5. konzultace se starosty dotčených obcí ORP Rumburk
6. zpracování připomínek SMO do finální šablony
7. zpracování variantních návrhů a stanovení vize
8. úprava analytické části souhrnného dokumentu
9. zpracování připomínek SMO do souhrnného dokumentu
10. prezentace analytické části souhrnného dokumentu na společném setkání starostů
11. doplnění a oprava analytické části souhrnného dokumentu na základě oponentského posudku a připomínek ze společného setkání starostů
12. doplnění a oprava nástinu variantních návrhů
13. stanovení problémových okruhů a cílů do souhrnného dokumentu
14. tvorba a stanovení indikátorů pro problémové okruhy a problémové cíle
15. dopracování závěru, postupu tvorby strategie a úprava finálního souhrnného dokumentu

Analytická část oblasti cestovního ruchu byla zpracovávána v období srpen - září 2014. Poté byly do dokumentu zapracovány připomínky z oponentury. Další etapou bylo zpracování návrhové části SD v termínu do 20. 12. 2014. Dne 28. 2. 2015 obdržel realizační tým připomínky, které byly zapracovány a odevzdány 31. 3. 2015.

Autorem analytické i návrhové části je Bc. Filip Brodský, který své návrhy budoucí meziobecní spolupráce formuloval mj. na základě předchozích řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Rumburk a odbornými pracovníky. Analytická část SD byla schválena na 1. oficiálním setkání 18. června 2014 v Lipové. Návrhová část bude předložena ke schválení na 2. oficiálním setkání představitelů obcí 24. dubna 2015 v Krásné Lípě.

6.5. Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Podrobný přehled výdajů vybraných obcí v paragrafu 214

Příloha č. 2 Literatura a zdroje dat

Příloha č. 3 Seznam ubytovacích zařízení na území správního obvodu ORP Rumburk

Příloha č. 4 Seznam stravovacích zařízení na území správního obvodu ORP Rumburk

Tabulky, mapy a grafy jsou součástí bodu č. 6:

Tabulka č. 110 – 114

Mapy č. 3 – 4

Grafy č. 32

Příloha č. 1

Podrobný přehled výdajů vybraných obcí v paragrafu 214

Staré Křečany				
Paragraf/ Pododdíl	Název paragrafu	Částka	Popis účelu	Druh výdaje
2141	Vnitřní obchod celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
2143	Cestovní ruch celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
3421	Zájmová činnost celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
Jiříkov				
Paragraf/ Pododdíl	Název paragrafu	Částka	Popis účelu	Druh výdaje
2141	Vnitřní obchod celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
2143	Cestovní ruch celkem	28 691		
		28 691	Společná publikace měst Jiříkov a Ebersbach - Neugersdorf	Provozní
3421	Zájmová činnost celkem	638135		
		470 015	Nespecifikováno	Provozní
		81 000	Granty pro obč. sdružení a jiné neziskové organizace	Provozní
		87 120	Projektová dokumentace dětské hřiště	Kapitálový
Dolní Poustevna				
Paragraf/ Pododdíl	Název paragrafu	Částka	Popis účelu	Druh výdaje
2141	Vnitřní obchod celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
2143	Cestovní ruch celkem	9 025		
		9 025	Nákup turistických známek a pohledů, příspěvek na vydání letáku a poplatků ke hře Putování po TP	Provozní
3421	Zájmová činnost celkem	207000	Nespecifikováno	
Krásná Lípa				
Paragraf/ Pododdíl	Název paragrafu	Částka	Popis účelu	Druh výdaje
2141	Vnitřní obchod celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	
2143	Cestovní ruch celkem	1132000		
		70 000	materiál - výroba a tisk především letáků a plakát	Provozní
		170 000	ost. Služby - tisk Vikýře (místní noviny), spoty v rádiu apod.	Provozní
		823 000	příspěvky - příspěvek OPS na provoz a příspěvek do Destinačního fondu	Provozní
		42 000	neinv. Příspěvky - členské příspěvky do sdružení ER Nisa, ER Labe	Provozní
		27 000	Nerv. Transfery - členské příspěvky Sdružení pro rozvoj Šluknovska, MAS Šluknovsko	Provozní
3421	Zájmová činnost celkem	0	V roce 2013 v tomto paragrafu nebyly žádné prostředky související s cestovním ruchem.	

Příloha č. 2

Literatura a zdroje dat

Strategie rozvoje cestovního ruchu Ústeckého kraje na roky 2010 - 2015

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=98619&n=aktualizace-strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-usteckeho-kraje&query=cestovn%C3%AD+ruch

Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu (včetně novelizace č. 214/2006 Sb.)

<https://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Pravo-Legislativa/Prehled-platnych-pravnich-predpisu/Archiv/Zakon-c-159-1999-Sb-o-nekterych-podminkach-podn>

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020

<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-%281%29>

Marketingová koncepce cestovního ruchu 2013 – 2020

http://www.czechtourism.cz/getmedia/fa20d069-2d8b-4d19-8591-b19083531b33/11_12_13_marketingova_strategie.pdf.aspx

Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020

http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi

Politika územního rozvoje ČR 2008

<http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky>

Česká centrála cestovního ruchu

<http://www.czechtourism.cz/o-czechtourism/zakladni-informace/>

Český statistický úřad

Český statistický úřad

www.czso.cz

Koncepce rozvoje cestovního ruchu v regionu České Švýcarsko do roku 2020

<http://www.ceskesvycarsko.cz/cz/pdf/Koncepce-rozvoje-2020.pdf>

Tabulka č. 113: Přehled vlakových spojení obcí regionu ORP Rumburk

Obec	Spojení s obcemi (směr)	Označení trati
Dolní Poustevna	Sebnitz - Mikulášovice	083
Doubice	Nemá vlakové spojení	
Lipová	Mikulášovice – Velký Šenov - Šluknov	083
Lobendava	Nemá vlakové spojení	
Jiříkov	Nemá vlakové spojení	
Krásná Lípa	Rybniště – Rumburk Krásná Lípa - Mikulášovice	081 084
Mikulášovice	Dolní Poustevna – Šluknov Mikulášovice – Krásná Lípa/ Rumburk	083 084
Rumburk	Rumburk – Krásná Lípa Rumburk – Šluknov – Mikulášovice – Dolní Poustevna Rumburk – Mikulášovice/ Krásná Lípa	081 083 084
Staré Křečany	Rumburk - Mikulášovice	084
Šluknov	Rumburk - Mikulášovice	083
Velký Šenov	Rumburk - Mikulášovice	083
Vilémov	Velký Šenov – Dolní Poustevna	083

Tabulka č. 114: Přehled autobusových spojení regionu ORP Rumburk (2014)

Obec	Spojení s obcemi (směr)	Označení linky
Dolní Poustevna	D. Poustevna – Mikulášovice - Rumburk D. Poustevna – Lobendava – Velký Šenov D. Poustevna – Lobendava – Šluknov - Rumburk	401 413 670540
Doubice	Krásná Lípa – Doubice – Rybniště Krásná Lípa – Doubice – Chřibská - Jetřichovice	405 434
Lipová	D. Poustevna – Lobendava – Velký Šenov D. Poustevna – Lobendava – Šluknov - Rumburk	413 670540
Lobendava	D. Poustevna – Lobendava – Velký Šenov D. Poustevna – Lobendava – Šluknov - Rumburk	413 670540
Jiříkov	Ebersbach - Rumburk Šluknov - Rumburk D. Poustevna – Lobendava – Šluknov - Rumburk	409 410 670540
Krásná Lípa	D. Poustevna – Mikulášovice – K. Lípa - Chřibská Rumburk – Krásná Lípa – Jiřetín pod Jedlovou Krásná Lípa – Staré Křečany - Rumburk Brtníky – Krásná Lípa - Varnsdorf Krásná Lípa – Doubice – Chřibská - Jetřichovice	401 404 405 407 434
Mikulášovice	D. Poustevna – Mikulášovice – K. Lípa - Chřibská Šluknov – Velký Šenov – Mikulášovice	401 411
Rumburk	D. Poustevna – Mikulášovice - Rumburk Rumburk – Krásná Lípa – Jiřetín pod Jedlovou Krásná Lípa – Staré Křečany - Rumburk Varnsdorf - Rumburk	401 404 405 408

	Ebersbach – Rumburk - Varnsdorf	409
	Šluknov – Rumburk - Varnsdorf	410
Staré Křečany	D. Poustevna – Mikulášovice - Rumburk	401
	Krásná Lípa – Staré Křečany - Rumburk	405
Šluknov	Velký Šenov - Šluknov – Rumburk – Varnsdorf	410
	Šluknov – Mikulášovice	411
Velký Šenov	Velký Šenov - Šluknov – Rumburk – Varnsdorf	410
	Šluknov – Mikulášovice	411
	D. Poustevna – Lobendava – Velký Šenov	413
Vilémov	D. Poustevna – Mikulášovice – K. Lípa - Chřibská	401
	Šluknov – Mikulášovice	411

Příloha č. 3 Seznam ubytovacích zařízení na území správního obvodu ORP Rumburk

Dolní Poustevna

Penzion - Restaurace - Pivnice U Krejzů (Sadová 250, tel.: 412 397 822, rezervace@u-krejzu.cz)

- Kapacita 15 lůžek + 1 přistýlka
- pokoje s vlastním sociálním zařízením a televizí
- Součástí penzionu je restaurace, pivnice a letní terasa
- Děti do 2 let ubytování zdarma
- Denní menu
- Zvířata jsou akceptována
- Parkoviště v areálu

Hotel – Restaurace Zelený dům (Horní Poustevna 112, tel.: 412 397 086)

- Kapacita 45 lůžek (12 pokojů)
- Restaurace s kapacitou 30 míst a salónek pro 12 osob
- Sál pro více než 80 hostů
- V létě je k dispozici terasa pro 40 hostů

Apartmán Alčas (Vilémovská 387)

- Ubytovaní s možností vlastního stravování a bezplatné Wi-Fi v obci
- Součástí apartmánů je vlastní koupelna, kuchyň s jídelním koutem a TV

Kozí farma (Nová Víška 61, tel.: +420 775 089 082, kozifarma@email.cz)

- Kozí farma se soukromým tábořištěm, kde je možné rozložit si stan či udělat oheň. Táboření je však možné jen po předchozí domluvě, nejedná se o oficiální kemp!
- Na pozemku je studánka (dobrá na kávu či čaj) i stylové suché WC
- Během sezóny (měsíce 04-11) je možné na farmě vzdálené 500 m od tábořiště nakoupit farmářské produkty. Po domluvě možnost prohlídky kozí farmy a všech chovaných zvířat: kozy, osel, kůň, vepřiči, drůbež a další. Možné i zapojení do činnosti farmy (pomoc s dojením, úklidem stáje, úklidem dojírny, pasením koz atd.).

Doubice

Hotel JEF (Doubice 107, tel.: +412 381 429, doubice@hotel-jef.cz)

- 1-4 lůžkové pokoje (Kapacita až 100 lůžek)
- Zařízený bar, restaurace nebo „krčma“ s výbornou domácí kuchyní
- Dětský koutek
- Posezení na prostorné útulné terase, částečně zastřešené a hlavně s venkovním grilem
- Restaurace i bar jsou otevřeny denně od 8.00 do 24.00 - dle přání i déle (celoroční provoz)

- Uzamykatelné parkoviště přímo u hotelu

Chata Hubertus (Doubice 164, tel.: +420 605 105 501, hubertus@doubice.cz)

- 2-4 lůžkové pokoje (Kapacita až 40 lůžek)
- Dětský koutek
- Hotová jídla ale i minutky z kančího či jeleního masa, rybí i drůbeží speciality
- Venkovní bazén, ohniště, houpačky a kolotoč

Chata Chrástalka (Doubice 4, tel.: +420 603 525 619, chrastalka@doubice.cz)

- 5 pokojů (Kapacita až 15-20 lůžek)
- Chata nabízí společnou kuchyň (sporák, lednice, mikrovlnná trouba, varná konvice a veškeré nádobí), ke které přiléhá společenská místnost o rozloze cca 60 m²
- Hrázděný domek u chaty slouží jako kulturní místnost s projektorem, herna, kolárna, kuárna anebo letní kuchyň
- Vozidla parkují na uzavřeném parkovišti přímo u domu

Chalupa Doubice (Doubice 108, tel.: +420 732 145 404, chalupadoubice@seznam.cz)

- Celoročně, chalupa 9+1+5kk s 24 lůžky
- Vybavená kuchyně
- Pivnice s krbem je vybavena BTV a posezením pro cca 12 osob
- Krytá letní terasa s posezením a výhledem do přírody je vybavena krbem a venkovním grilem
- Wellness centrum a herna
- Parkování u objektu

Penzion u Matyáše (Doubice 196, tel.: +420 731 504 950, matyas.doubice@gmail.com)

- Kapacita 19 lůžek (5 pokojů)
- Snídaně, obědy, večeře, bar
- Snídaně v ceně pobytu
- Sprchy, společenská místnost, přednášková místnost, sportovní vyžití, internet, restaurace
- Venkovní ohniště nebo grill
- Domácí mazlíčci povoleni

Penzion Stará hospoda (Doubice 172, tel.: 412 381 432, info@starahospoda.cz)

- 2-4 lůžkové pokoje (Kapacita až 53 lůžek)
- Parkování v uzamčeném dvoře
- Dětské hřiště, úschova kol a lyží
- Volejbalové, beachvolejbalové a tenisové hřiště
- Restaurace je otevřena denně od 9 do 24 hodin
- Myslivecký salonek (pro 30 osob) a terasa s grilem

Doubické chalupy (Doubice 214, tel.: +420 739 452 172, info@doubickechalupy.eu)

- Penzion nabízí 7 čtyřlůžkových apartmánů
- Součástí obývacího pokoje je i moderně vybavená kuchyňka s jídelním koutem
- Mimo apartmány možnost posedět s přáteli ve společenské místnosti
- Možnost celoročního ubytování

Chata Salaš (Doubice 207, tel.: +420 603 524 454, chata@doubice.cz)

- Penzion nabízí 5 dvoulůžkových pokojů
- Společná kuchyňka
- Parkování v objektu a možnost uskladnění kol
- Grilování na venkovním grilu

Klub Fabrika (Doubice 60, tel.: +420 603 146 703, fabrika@doubice.cz)

- Kapacita 27 lůžek v šesti pokojích ve stylu ubytovny
- V přízemí je pivnice (200 m²) pro 50-100 hostů + rohové podium
- Venkovní posezení s grilem
- V prvním patře je světlý, variabilně použitelný ateliér o rozloze 220m²
- Společná kuchyňka a soc. zařízení
- K dispozici také samostatný 2-5ti lůžkový apartmán (2+kk) s vlastní kuchyňkou a koupelnou

Chata Stavomont (Doubice 117, tel.: +420 737 136 251, bapta@seznam.cz)

- Venkovní posezení s grilem

Usedlost Na Stodolci (Dolní Chříbská 40, tel.: +420 412 381 028, penzion@nastodolci.cz)

- Součástí je samostatná roubenka, postavená klasickým tesařským způsobem z masivního dřeva (kapacita 7 lůžek)
- Pokoje a apartmány mají kapacitu dohromady 31 lůžek
- V restauraci čerstvé bio potraviny a domácí kuchyně
- Součástí objektu je jízdárna

Lipová

Dům Lipová u Šluknova

- Celoroční pronájem
- Kapacita 16 osob (5 pokojů)
- Parkování - garáž + 2 místa před domem, další místa v ulici
- Zahradní gril

Apartment U Pytláka (Lipová 360, tel.: +420 721 354 436, vera-neu@seznam.cz)

- Celoroční pronájem
- Plně vybavený apartmán pro 5 osob

- Možnost polopenze i plné penze v rodinné restauraci U Pytláka vzdálené 900 m na břehu Zámeckého rybníka
- Parkování - garáž + 2 místa před domem, další místa v ulici
Před domem je zahrádka

Lobendava

Rekreační chata Lobendava (Lobendava 212, tel.: +420 720 206 942, p.nozar@seznam.cz)

- Celoroční pronájem
- K dispozici jsou 3 pokoje pro 9 osob
- Plně zařízená kuchyně, koupelna s vanou a WC, společenská místnost s posezením u krbu
- Velká oplocená zahrada s terasou a ohništěm

Staré Křečany

Penzion Oáza (Staré Křečany 265, tel.: +420 412 336 298)

- Kapacita 16 lůžek (6 pokojů)
- Restaurace s celodenním stravováním má kapacitu 25 míst, salónek s krbem (kapacita 20 míst) a dvě venkovní terasy, dětský koutek, dětské hřiště, bazén
- Parkoviště je na soukromém hlídaném pozemku

Rekreační středisko Sempra (Nové Křečany 88, tel.: +420 412 336 459, sempra@avisusti.com)

- Kapacita 85 lůžek (7 pokojů), kapacita chatek 42 (počet chatek celkem 9)
- Stravování v rekreačním středisku Sempra je možné objednat formou polopenze či plné penze (5 jídel včetně pitného režimu)
- V areálu velká travnatá plocha se stromy, venkovní posezení, bazén 11,5 x 5,5m, volejbalové hřiště, ohniště, pískoviště

Chalupa Gabriela (Staré Křečany 59, tel.: + 420 776 573 603, pietraszek.marek@gmail.com)

- Kapacita 10 lůžek
- Velká luxusně vybavená chalupa. Přízemí: pokoj - 2 lůžka, kuchyň se společenskou místností (myčka + lednice + mraznička + kávovar), WC, koupelna, sprchový kout
- 1. patro: pokoj - 3 lůžka, pokoj - 2 lůžka, pokoj - 3 lůžka, společenská místnost, kabelová TV + internet WIFI, šatna, WC, sprchový kout
- V objektu k dispozici stolní tenis, ruské kuželky, posilovna a sauna

Roubenka Na vršku (tel.: +420 608 321 545)

- Kapacita 6 lůžek
- Kompletně vybavená chalupa
- Parkování v oplocené zahradě u chalupy

Chata Křečanka (Staré Křečany 59, tel.: + 420 776 573 603, pietraszek.marek@gmail.com)

- Kapacita 14 lůžek (5 ložnic)

- Velká kompletně vybavená chalupa
- Kuchyňská linka je vybavena nádobím pro 14 osob, dvěma lednicemi s mrazákem, sporákem včetně trouby, samostatným grilem, mikrovlnou troubou, myčkou, pračkou a rychlovarnou konvicí
- Parkování v oplocené zahradě u chalupy.

Na kopci v kopci (Kopec ev. č. 88, tel.: + 420 775 989 981, ubytovanivkopci@gmail.com)

- Kapacita 8 lůžek (3 pokoje)
- Jedna obytná místnost s topením se čtyřmi lůžky + 2 přistýlky Společenská místnost Kuchyňka s jídelním koutem (základní vybavení, vařič, lednička, rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba, topinkovač Koupelna s vanou a sprchovým koutem
- Zahrada Gril Altán Trampolína Společenské hry (šipky, stolní fotbal)
- Parkování v oplocené zahradě u chalupy

Chalupa U tří smrků (Brtníky 64)

- Kapacita 8 lůžek
- V hlavní místnosti jsou nová kachlová kamna. Dále je tu kuchyně se základním vybavením, koupelna se sprchovým koutem, v podlaží dva pokoje, terasa a zahrada
- Parkování v oplocené zahradě u chalupy

Privat Zeidler (Brtníky 23, tel.: +420 731 102 054, plajbl@seznam.cz)

- Kapacita 15 lůžek
- V přízemí restaurace U Krkovičky
- Parkování v místě

Camp Valdek (Staré Křečany 8/8, tel.: +420 412 332 054, <http://www.camp-valdek.cz/?co=index>)

- Kapacita 137 osob
- Ubytování různých kategorií
- Možnosti ubytování jsou v chatách typu A s vl. sociálním zázemím, v chatách typu B bez sociálního zázemí. Dále v budově, kde jsou čtyři dvoulůžkové pokoje se společným sociálním zázemím + místa pro stany a pro obytná auta, karavany
- Stravování je možné v naší restauraci a to formou snídaně, polopenze nebo plné penze. Je zde i možnost vlastního vaření ve společné kuchyňce.
- Pro děti jsou zde různé atrakce, houpačky, prolézačky, pískoviště, trampolína a krytý dětský koutek

Šluknov

Hotel Erlec (Farní 649, tel.: +420 722 942 474, hotelerlec@me.com)

- Ubytování v 10 pokojích (dvou a tří lůžkových)
- Restaurace vaří z lokálních farmářských produktů
- Parkoviště přímo před hotelem

- Kulečník, šipky, stolní hry
- Úschovna kol pro ubytované

Penzion Jungmannova (Jungmannova 801, tel.: +420 774 227 621, RomanChadima@seznam.cz)

- 2 a 3 lůžkové pokoje s vlastním soc. zařízením
- Možnost vlastního vaření
- Soukromé oplocené parkoviště
- Domácí zvířata jsou povolena a ubytována zdarma

Městská ubytovna (Království 10, tel.: +420 731 506 030, ubytovna@mesto-sluknov.cz)

- Budova A - turistická ubytovna: pokoje 3x2, 2x3, 4x4 lůžka. Budova B - dělnická ubytovna: pokoje 1x1, 6x2, 1x3 lůžka
- V každé budově jsou společné sprchy, WC a kuchyňka (el. vařič/el. sporák, varná konvice, v budově A i mikrovlnka).
- Pro obě budovy společná je společenská místnost s TV+SAT
- Po dohodě možnost ubytování 25 osob ve vlastních spacácích v klubovně

Restaurace Starý mlýn (Rožany 36, tel.: 412 387 028, info@mlynrozany.cz)

- Vyhlášená kulturní památka už od roku 1958 – pozdní baroko z roku 1797
- Nádherné prostředí v Národním parku
- Kapacita restaurace 60 míst + krytá terasa pro 50 hostů + salónek pro 10 hostů
- Mlýn nabízí vinárnu, která se nachází ve sklepení
- Zatím jsou připraveny tři pokoje – kapacita 6 lůžek + přistýlka
- Zahrádka
- Parkoviště

Restaurant - Penzion Balaton (Rožany 41, tel.: 412 386 839 franikovayva@seznam.cz)

- Kapacita 10 lůžek + 2 přistýlky
- Pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením a internetovým připojením. Apartmány jsou navíc vybaveny varnou konvicí, dvou plotýnkovým sporákem a lednicí
- Počet míst v restauraci je 43 (nekuřácký prostor) + salónek 31 míst (nekuřácký prostor) + zimní terasa s krbovými kamny 24 míst (kuřácký prostor) + letní terasa s možností grilovacích večírků (36 míst)
- Domácí levná kuchyně a točená italská zmrzlina

Café cukrárna Dlask (Zámecká, tel.: +420 602 529 963, cafe@dlask.cz)

- Krásné prostory šluknovského zámku
- Prvotřídní produkty
- Kvalitní italská káva z produkce rakouské firmy Julius Meinl, čaj, domácí zákusky podle starých receptur, zmrzlina
- Ke krátkodobému pronájmu plně vybavený apartmán 1+1

Jiříkov

Penzion Adriana (9. května, 679/18, tel.: +420 777 298 319, bily.vdf@tiscali.cz)

- Kapacita 22 lůžek v 8 pokojích
- Venkovní posezení
- Vlastní parkoviště

Hotel Waldstein - Jiříkov (Filipov 180, 679/18, tel.: +420 412 335 587, bily.vdf@tiscali.cz)

- Ubytování v 16 dvoulůžkových a 3 třílůžkových pokojích a jednom 4 lůžkovém apartmá
- Součástí hotelu jsou dvě restaurace. Selská jízdna a nekuřácká restaurace s integrovanou hernou pro děti
- Možnost stravování v hotelové restauraci
- Pro děti je v areálu hotelu dětské hřiště s pískovištěm
- Děti do 3 let a děti bez nároku na lůžko mají pobyt zdarma
- Lze využít venkovní terasy k posezení, grilování nebo tanci

Krásná Lípa

Lípa Resort (Křínické náměstí 1180/7, tel.: +420 775 592 230, recepce@lipa-resort.cz)

- HOSTEL: dva dvoulůžkové bezbariérové pokoje se společným sociálním zařízením, tři pokoje turistické kategorie – třílůžkový, čtyřlůžkový a pětílůžkový pokoj – a apartmány v podkroví s krásným výhledem, dva se čtyřmi lůžky a dva se dvěma lůžky, každý s vlastním sociálním zařízením a možností využití společné kuchyňky.
- PENZION: Ubytování nabízí 13 nekuřáckých pokojů: standardní, nadstandardní, podkrovní pokoje a apartmány, dále jeden bezbariérový pokoj pro hosty s těžším pohybovým postižením a čtyři pokoje pro hosty s horší pohyblivostí. Kapacita pokojů se pohybuje od dvou až po šest lůžek včetně přistýlky v mezonetové části pokoje. Celkem je hostům k dispozici 43 lůžek.
- APARTHOTEL: V objektu je 33 komfortních, útulných a moderních apartmánů ve třech základních provedeních: malý apartmán, střední apartmán a velký apartmán.
- Restaurace, venkovní terasa, kavárna, galerie, sauna, solarium, fitness, masáže

Ubytování U Lamy (Pletařská 660/9, tel.: +420 773 581 846, ubytovani@ulamy.cz)

- K dispozici jsou jedno-, dvou- nebo třílůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením
- Soukromé oplocené parkoviště
- Domácí zvířata jsou povolena

Penzion U Kamenné Horky (Křižíkova 1122/50, tel.: +420 777 119 179, josefdrobecek@seznam.cz)

- DŮM: Celková kapacita ubytování v domě je 7 osob + 1 na přistýlce
- APARTMÁN: Celková kapacita ubytování v apartmánu jsou 2 osoby + 1 na přistýlce
- Altán s možností grilování
- Soukromé oplocené parkoviště

- Úschovna kol
- Domácí zvířata jsou povolena

Hotel Romantic Chateau (Kyjovská 22, tel.: +420 721 235 153, a.azevedo@sympatico.ca)

- Kapacita 20 lůžek
- Luxusní zámecké ubytování s dobovým nábytkem, tapiseriemi, perskými koberci...
- 3 starožitné a historické salóny a 4 terasy
- Snídaně v ceně pokoje
- Soukromé oplocené parkoviště
- Neakceptují domácí mazlíčky ani děti!

Apartment Kamenná Horka (Kamenná Horka 110, tel.: +420 736 224 222, info@cottage.cz)

- Ubytování v rodinném apartmánu (2 lůžka + přistýlka)
- U lesa 20 min. chůze od centra Krásná Lípa
- Zelená bylinková zahrada se spoustou dětských atrakcí (trampolína, skluzavka, kolotoč ...)
- Možnost zapůjčení kol, tenisových raket a in-line bruslí zdarma
- Možnost postavení stanu na zahradě

Dům Českého Švýcarska (Křinické náměstí 7/12, tel.: +420 412 383 413, informace@ceskesvycarsko.cz)

- Ubytování ve dvoulůžkových pokojích, které se nacházejí v podkroví Domu Českého Švýcarska
- Kapacita 8 lůžek - 4 pokoje, z toho 1 s přistýlkou (rozkládací pohovka)
- V centru města
- Parkoviště sladované kamerou
- Částečně bezbariérový přístup, výtah

Křinický Pivovar (Křinické náměstí 2, tel.: +420 478 048 673, info@krinickypivovar.cz)

- Pivovarský lokál nabídne hostům 45 míst v nekuřáckém a stylovém prostředí starého měšťanského domu
- V patře je dále k dispozici sál, který je možné využít na různé společenské i soukromé akce
- V centru města

Hotel Beseda (Křinické náměstí 10, tel.: +420 412 383 205, hotelbeseda@seznam.cz)

- Kapacita 36 lůžek
- Stravování je možné v hotelové restauraci
- V hotelu najdete i salónek s kapacitou cca 40 míst a společenský sál s kapacitou cca 200 hostů (konference, plesy zábavy atd.)
- Parkování u hotelu

- V centru města
- Domácím mazlíčkům vstup po dohodě povolen

Privat Šedivý (Křínické náměstí 15/17, tel.: +420 736 752 551, privat.sedivy@centrum.cz)

- Apartmán pro 6 osob
- Velká terasa vybavená zahradním nábytkem
- Parkování aut v areálu, uložení kol přímo v prostorách domu
- Dítě do 10 let zdarma
- V centru města

Prázdninový byt (Dvořákova 10, tel.: +420 603 289 004, ipreyova@seznam.cz)

- Blízko centra
- Byt je v nově přistavěné části domu, kompletně nově zařízen. Součástí bytu je obývací pokoj, kuchyň, ložnice a koupelna
- Kapacita 2 osoby + přistýlka pro 2 osoby

Privat u Lva (Smetanova 19, tel.: +420 608 137 101, info@privatulva.cz)

- Kapacita 6 osob + 2 přistýlky
- Dvoupodlažní dům, v přízemí s prostornou kuchyní s kompletním vybavením
- Parkování v garáži (jedno vozidlo) nebo uvnitř areálu pro 3 vozy
- Blízko centra města
- Minimální doba pobytu v letní sezóně je 7 dní (od soboty do soboty), mimo letní sezónu jsou 3 dny/2 noci

Penzion Vlčárna (Zahrady 4, tel.: +420 722 409 660, penzion.vlcarna@seznam.cz)

- 4 km od města Krásná Lípa
- Kapacita 32 lůžek
- Rozlehlá zahrada a letní terasa s pískovištěm pro děti
- V objektu se nachází stylová restaurace s kapacitou 42 míst a salónek s ozvučením a videoprojekcí s kapacitou cca 50 míst
- Restaurace s výhradně domácí kuchyní oceněná dvěma hvězdami od Zdeňka Polreicha

Penzion Křinice (Krásný Buk 59, tel.: +420 777 119 179, info@penzion-krinice.cz)

- Penzion nedaleko Kyjovského údolí nabízí ubytování v příjemně zařízených pokojích nebo v bungalovech
- Kapacita 8 lůžek - 4 pokoje, z toho 1 s přistýlkou (rozkládací pohovka)
- Restaurace o kapacitě 35 míst s domácí kuchyní a letní terasou pro 24 osob
- Sklípek pro 12 osob
- Možnost uspořádání oslav, společenských
- Uzavíratelné soukromé parkoviště
- Hřiště na beach volejbal, plážový fotbal, nohejbal

- Do bungalovů je možné vzít sebou i psa

Penzion Na Bělidle (Krásný Buk 1, tel.: +420 723 860 681, info@penzion-na-belidle.cz)

- Penzion patří mezi TOP 100 penzionů a hotelů na portálu www.dopenzionu.cz
- Penzion B&B
- PENZION: Kapacita 30 lůžek (12 pokojů)
- CHALUPA: Celoročně, domek 4 + 1 se 6-ti lůžky, rozkládací pohovkou a možností dalších 2 přistýlek
- STODOLA: Celoročně, samostatný dům pro 7-9 osob s možností dětských přistýlek
- společenská místnost s plně vybavenou kuchyňkou
- Dětské hřiště
- Vlastní chráněné parkoviště a úschovna kol
- Velké ohniště a gril

Penzion Kyjovská terasa (Kyjov 39, tel.: +420 412 334 324, Info@kyjovskaterasa.cz)

- Kapacita 28 lůžek + 2 přistýlky
- Parkoviště přímo u domu
- Venkovní terasa pro 50 návštěvníků s grilem a udírnou
- Stylový hostinec s kapacitou 30 osob + vinný sklípek pro 18 osob

Chalupa – Vlčí Hora (Vlčí Hora 160, tel.: +420 607 181 042, ubytovani@rekreacekyjov.cz)

- Kapacita ve třech ložnicích až 9 osob
- V letní sezóně jen týdenní pobyty, není-li dohodnuto jinak
- K dispozici jsou toalety a koupelna v přízemí i v patře, dále prostorná obývací místnost s krbem a kuchyňským koutem
- Zahrada k domu cca 1000 m²
- Soukromé oplocené parkoviště
- Domácí zvířata jen po dohodě s majitelem a s podmínkou, že nebude zůstat v objektu opuštěné

Brtníky č. 126 – pronájem pokojů (Brtníky 126, tel.: +420 736 761 647, info@brtniky.cz)

- Stylové ubytování ve velké obydlené chalupě v centru Brtníků, 8 km od Krásné Lípy
- Kapacita 4 pokoje (celkem 13 míst)
- Společenská místnost s TV, vybavená kuchyňka, terasa, venkovní posezení, ohniště, dětský koutek (houpačka, hrazda, venkovní trampolína)
- Soukromé parkoviště

Chalupa Brtníky č. 129 (Brtníky 129, tel.: +420 736 761 647, info@brtniky.cz)

- Kapacita je 9 osob - dvě ložnice (3 lůžka, 4 lůžka + přistýlka, 1 lůžko v obývacím pokoji)
- Společenská místnost, vybavená kuchyňka, 2x koupelna s WC
- Zahrada, venkovní posezení, ohniště, gril

- Soukromé parkoviště

Chalupa Dlouhý důl (Dlouhý Důl 282, tel.: +420 608 254 040, m.nerger@seznam.cz)

- Objekt je 4+1 s garáží - celkem 11 lůžek - vhodný pro 2 rodiny
- Na zahradě jsou dvě jezírka, k dispozici ohniště, lavičky, stoly
- Soukromé parkoviště

Mikulášovice

Penzion Rytíř z Ježova (Mikulášovice 49/S, tel.: +420 602 48 20 58, stechova.sa@tiscali.cz)

- Kapacita je 35 lůžek
- Pokoje mají vlastní koupenu a WC
- Letní pavilon pro 60 osob s krbovými kamny (možnost živé hudby), stolní tenis, volejbalové hřiště, pískoviště, zahradní přenosný gril, ohniště, hřiště na petanque, ruské kuželky
- Soukromé parkoviště

Wellnes penzion Balníka (Mikulášovice 876, tel.: +420 412 394 001, balnika@seznam.cz)

- Kapacita je 20 lůžek
- Pokoje mají vlastní koupenu a WC, 2 pokoje jsou bezbariérové
- Restaurace nabízí možnost celodenního stravování + salonek (20 míst)
- V zimě je zajištěna doprava do lyžařských areálů Jedlová, Rybníště i Sebnitz
- Soukromé parkoviště, možnost garážování kol a motorek
- Pobyť s domácím zvířetem po domluvě

Hotel RON (Mikulášovice 5, tel.: +420 412 394 154, info@hotelron.cz)

- Kapacita je 22 lůžek + 2 přistýlky
- Pokoje mají vlastní koupenu a WC
- Restaurace 33 míst, společenská místnost, salónek (30 míst), pivnice, vinárna
- Stolní tenis, šipky, letní terasa, hotelová zahrada, ohniště s posezením
- Úschovna kol, lyží a cenných předmětů. Masáže na objednávku
- U hotelu je vlastní parkoviště, přes noc lze parkovat v uzamčené zahradě

Ráj poutníků (Rekreační 17, tel.: +420 774 283 763, info@rajpoutniku.eu)

- Kapacita je 45 lůžek
- Pokoje mají vlastní koupenu a WC
- Stravovat se je možné formou snídaně, polopenze či plné penze
- Parkování je možné v oplocené zahradě, ale jen za přízně počasí, jinak je možnost parkovat před objektem na klidném okraji vozovky. Placené ani hlídané parkoviště k dispozici není.

Apartmány U Bulisů (K Lesnímu divadlu 1015, tel.: +420 412 394 293, bulisova@centrum.cz)

- Kapacita: dva apartmány ve vile po 6 lůžkách

- Apartmány mají vlastní koupenu, WC a kuchyň
- Zahrada s pergolou, míčové hry, táborák, klidné prostředí, úschovna kol
- Parkování aut na dvoře

Restaurace a penzion U Vladařů (Mikulášovice 16, tel.: +420 603 589 269, nfo@vladarovi.cz)

- Kapacita 25 lůžek - ubytování v 2,3 lůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením a kuchyňkou
- Rytířský salónek - 8 míst, selská restaurace - 20 míst, sportovní pivnice - 24 míst
- Speciální druhy kávy (zn. Lavazza) a výborná česká kuchyně
- Parkování u penzionu

Hospůdka a nocleh U Černých (Mikulášovice 898, tel.: +420 412 394 265, melanyce@seznam.cz)

- Kapacita 10 lůžek (4 pokoje) – jeden z nich je bezbariérový
- Otevřeno denně
- Terasa s otevřeným krbem
- Domácí kuchyně + thajské, indické a italské menu
- Kulečnick
- Parkoviště a úschovna kol, lyží a kočárků

Penzion Na Schodech (Mikulášovice 377, tel.: +420 775 288 110)

- Kapacita 17 lůžek (8 pokojů)
- Restaurace nabízí českou kuchyni, na objednávku zabíjačkové hody – kapacita 30 osob
- Terasa
- Hřiště na volejbal a nohejbal
- Parkoviště

Chata Kateřina (Mikulášovice 962, tel.: +420 604 569 743, koegler.h@tiscali.cz)

- Kapacita 7 lůžek (3 pokoje)
- Kompletně vybavený menší jednoposchodový zděný rekreační domek s velkou zahradou, který leží na kraji klidného městečka
- Krbová kamna, TV + Set - top box, elektrické podlahové topení
- Oplocená 1000 m² zahrada s ovocnými stromy, kůlna na kola, velké dětské pískoviště, 2 houpačky, umělohmotné posezení u táboráku, před chatou je posezení se slunečníkem, přenosný gril
- Parkování pro 4 auta za sebou před chatou

Kemp Koupaliště (Městské koupaliště, tel.: +420 412 394 289, infomik@mikulasovice.cz)

- Kruhová nádrž se skokanskou věží 5 m (vstup po schůdkách) a dětské brouzdaliště se skluzavkou
- Areál má travnaté pláže, WC, převlékací kabinky, občerstvení, dětský koutek, hřiště a kurty

Penzion Petr (Mikulášovice 905, tel.: +420 412 394 282, penzion.petr@seznam.cz)

- Ubytování je ve dvou samostatných apartmánech v 1. patře – kapacita 12 lůžek
- V přízemí se nachází společenská místnost s krbem a TV
- 1 km od středu města
- Možnost parkování před objektem

Rumburk

Sportlife Centrum (Lesní 1302/12, <http://www.hotel-sportlife-rumburk.eu/>)

- Ubytování v několika kategoriích a to hotel***, hotel**, chaty, penzion
- Kapacita 80 + 106 + 17 lůžek
- V areálu se nachází víceúčelová krytá sportovní hala s povrchem Conipur, 4 bowlingové dráhy, 2 squashové kurty, ping-pongové stoly a wellness centrum (sauna, vířivka, fitness)
- Venkovní kurty - tenisový kurt (antuka), nohejbalový kurt (antuka), beachvolejbalové kurty, kurt na plážový fotbal, dětský hrad a přírodní venkovní koupaliště
- Stylová restaurace s dubovými stoly
- Uzavřené parkoviště, které je 24 hodin denně pod kamerovým systémem

Hotel Lužan (Lužické náměstí 212/16, tel.: +420 602 111 777, info@hotelluzan.cz)

- Kapacita 64 lůžek
- V areálu se nachází příjemná restaurace (pizzerie), fitness centrum, bowlingové vyžití (6 drah), kongresové centrum (až pro 50 účastníků) a kasino
- Parkování před hotelem je placené od 7.00 do 18.00 (po - pá) o víkendu 7.00 - 12.00. Vedle hotelu je parkování zdarma
- V centru města

Apartmán Ivanka (Lužické náměstí 212/16, tel.: +420 736 766 217, iva.cicvarkova@seznam.cz)

- Kapacita 4+1 lůžek
- Parkování v zahradě hned vedle apartmánu
- V centru města

Restaurace Penzion u Parku (Třída 9. května 955, tel.: +420 412 397 005, penzionuparku@centrum.cz)

- Kapacita 50 osob
- Restaurace, Internet (Wi-Fi), terasa, balkóny u některých pokojů, Kavárna, Vinárna, sál o kapacitě cca 100 lidí
- Penzion disponuje vlastním hlídaným parkovištěm o kapacitě 24 míst, je možné i parkování autobusů

Penzion u Hořeninů (Pod Hvězdou 317)

- Kapacita 7 osob

- 2x koupelna, samostatná šatna, kuchyně včetně vybavení, obývací pokoj s TV, videem, CD přehrávačem a krbem
- 2x dvoulůžkový pokoj s možností přistýlky, 1x jednolůžkový pokoj s kuchyňkou, koupelnou
- Možnost pronájmu rodinné sauny, solária, doprava až 6 osob mikrobusem
- Objekt má vlastní parkoviště pro 4 osobní vozy

Apartmán Stříbrné léto (Rolnická 6/25, tel.: +420 606 302 110, info@mtbadventure.cz)

- Kapacita 8 osob
- plně vybavený apartmán v rodinném domě
- Možnost grilování, Ohniště, zahrada
- Půjčovna kol, Stolní tenis
- Uzavřené parkoviště

Hotel Faraon (Krásnolipská 287/29, tel.: +420 720 272 110, hotelfaraon@seznam.cz)

- Kapacita 19 osob s možností přistýlek
- Ubytování je s možností stravování v hotelové restauraci
- Salonek vhodný pro různé účely je oddělitelný od restaurace a má 20 míst
- Parkování zajištěno na hotelovém parkovišti

NATURA Rumburk – na jelení farmě (Šluknovská 181, tel.: +420 412 332 581, natura_rbk@volny.cz)

- Kapacita 85 lůžek
- 2,5 km od města Rumburk na samotě pár metrů od lesa
- Zařízení vhodné svojí kapacitou pro školy v přírodě, ozdravné pobyty a tábory, skupinové i možné individuální neb rodinné pobyty
- Ping-pong, ruské kuželky, trampolína, stolní fotbal, stolní hry

Hotel U Lišáka (Na Pěšině 126/13, tel.: +420 412 333 083, hotellulisaka@email.cz)

- Kapacita 4 pokoje s možností přistýlky
- Všechny pokoje s balkónem a posezením + možnost snídaně
- Velká restaurace
- Dětské hřiště
- Venkovní zastřešená terasa
- Parkování zajištěno na hotelovém parkovišti

Restaurace a penzion Dymník (Výletní 775, tel.: +420 412 332 210, info@dymnik.cz)

- Kapacita 5 dvou a čtyřlůžkových pokojů
- Restaurace s vyhlášenou kuchyní a taneční sál s kapacitou 200 míst
- Parkoviště střežené kamerovým systémem ZDARMA
- Lanový park Dymník v lesním porostu v těsné blízkosti restaurace
- Parkoviště i pro autobusy

Ubytovna DDM (U stadionu 1133, tel.: +420 412 332 436, ucetni.ddm@rumburk.cz)

- Kapacita 8 míst na 4 palandách v pokoji, pro větší skupiny je možné spaní v tělocvičně na žíněnkách nebo v učebně na karimatkách
- Společné soc. zařízení (WC, sprchy) a plně vybavená kuchyňka (lednice, sporák, mikrovlnka, varná konvice). K dispozici je TV
- Parkoviště pro 5 aut

Zelený strom (Jiříkovská 829, tel.: +420 412 332 616, info@dymnik-rauchberg.cz)

- Hotel a směnárna
- Kapacita 16 lůžek (6 pokojů)
- V přízemí hotelu je restaurace s výběrem specialit i hotových jídel a letní zahrádka

Penzion a restaurace Hvězda (Pražská 255/7, tel.: +420 412 333 352, brabenec.rbk@seznam.cz)

- Kapacita 21 lůžek (6 pokojů)
- V penzionu je restaurace pro 35 hostů, letní terasa s 15 místy a sál pro 80-110 hostů

Hotel Zámeček (Jiříkovská 1070, tel.: +420 412 334 500, zabranskys@seznam.cz)

- Kapacita 10 lůžek (5 pokojů)
- Zahradní restaurace

Privat Věra (Krásnolipská 1082/40, tel.: +420 412 335 056, klicovani@centrum.cz)

- Kapacita 4 lůžka + 1 přistýlka
- Ubytování se nachází v poschodovém objektu v zahradě rodinného domu
- Ubytování je ve formě apartmá, tj. včetně chodby, WC se sprchovým koutem, kuchyňkou, obývací částí s barevným televizorem a lůžkovou částí
- Bezbariérový přístup
- Využít lze i zahradní sezení s možností rozdělání ohně
- Parkoviště

Penzion Vlasta (K cihelně 255, tel.: 412 332 197)

Zátiší (Krásnolipská 825/70, tel.: +420 412 384 084, restauracezatisi@regin.cz)

- Penzion a restaurace
- Zahrádka
- Česká a mezinárodní kuchyně a hotová jídla

Velký Šenov

Městská ubytovna v kulturním centru (tel.: +420 412 391 383)

- Sestává se ze tří ubytovacích místností a společných prostor.
- Kapacita 7 lůžek

Ubytování v soukromí Chaloupka (Šluknovská 51, tel.: +420 606 940 660, info@ubytovani.senov.cz)

- Kapacita 15 lůžek, počet pokojů 5
- Na okraji města ve 200 let starém podstávkovém domě
- K vybavení patří koupelna a WC vždy pro 2 pokoje a kompletně vybavená kuchyně. V případě potřeby možnost praní a žehlení
- K dispozici je i zahrada s posezením a grilem
- Parkování je zajištěno přímo na uzavřeném pozemku

Vilémov

Penzion Milano Pizzeria (Vilémov č. p. 92, tel.: +420 412 332 916, milanovilemov@seznam.cz)

- Kapacita 21 lůžek (sedm dvou až čtyřlůžkovými pokojů s vlastním sociálním zařízením
- Pizzerie s bowlingem
- Půjčovna kol zdarma, ubytování mají 30 minut solária zdarma
- Akceptují domácí mazlíčky

Ubytovna Sportovní hala (Vilémov č. p. 84, tel.: +420 412 397 400, l.sklenar@iol.cz)

- Kapacita 26 lůžek, počet pokojů 4
- V centru obce
- K dispozici je klubovna, stolní fotbálek, satelitní televize, přehrávač DVD a CD, bar s lednicí a funkční kuchyňkou
- Ve sportovní hale je možnost hry malé kopané, košíkové, házené, volejbalu, stolního tenisu, badmintonu, vhodná je i pro gymnastiku. Možnost masáží. Přímo u haly je kurt na tenis a volejbal, tréninkové přírodní travnaté hřiště (30 x 50 m)
- Ve fotbalové restauraci Sport Klub Lodovna (100 m od haly) možnost objednání plné penze, snídaně se vydávají přímo v ubytovně

Příloha č. 4 Seznam stravovacích zařízení na území správního obvodu ORP Rumburk

Dolní Poustevna

Městská jídelna Národní dům (Nádražní 245, tel.: +420 412 398 006)

- V centru města
- Denní menu

Restaurace Gurmán (Vilémovská 76, tel.: +420 603 512 875)

- V centru města
- Příjemné posezení
- Denní menu
- Letní předzahrádka
- Parkování u restaurace
- V úterý zavřeno!

Restaurace Chilis (Lobendavská 184, tel.: +420 412 397 550, chilisrestaurant@seznam.cz)

- V centru města
- Příjemné posezení
- Nabídka české a mexické kuchyně
- Posezení na zahrádce
- Otevřeno celý týden

Restaurace Čtverec (areál Čtverec, tel.: +420 602 625 609, krivonoska@seznam.cz)

- Příjemné posezení
- Teplá i studená kuchyně
- Možnost pořádání společenských a kulturních akcí
- Letní předzahrádka
- Parkování u areálu

Restaurace Fajnšmekr (Kaštanová 292, tel.: +420 412 397 129, info@fajnklub.cz)

- Restaurace, kavárna, vinárna, hudební klub
- V objektu je sportbar s hernou a noční klub
- Výroba vlastní pizzy a dortů a jako specialita jsou živí kapři z akvária připravení podle chuti
- Letní terasa
- Parkování u restaurace
- Otevřeno celý týden

Pizzeria Peppino (Sadová 310, tel.: +420 412 397 215)

- V centru města

- Příjemné posezení

Restaurace U Fišarů (Horní Poustevny 130, tel.: +420 412 397 245, anna.fisarova@seznam.cz)

- Bezbariérový přístup
- Jídla teplé i studené kuchyně včetně alkoholických a nealkoholických nápojů
- Zahrádka
- Možnost využití sálu pro pořádání společenských akcí
- Středa a čtvrtek ZAVŘENO!

Pohostinství Poustevna (Lobendavská 130, tel.: +420 412 397 245)

Restaurace Kino (Lesní 294, tel.: +420 412 397 528)

Doubice

Doubická hospoda (Prosmycká 1, tel.: +420 412 381 434)

- Příjemné posezení
- Kapacita 45 lidí

Lipová

Restaurace u Pytláka (Lipová 377, tel.: +420 606 834 866, hospudka-u-pytlaka@hotel.cz)

- Příjemné posezení
- Kapacita 45 lidí
- Denní menu
- Svatby, společenské akce
- Terasa
- Vlastní parkoviště

Restaurace a vinárna pod Lípou (Lipová 203, sulcz@seznam.cz)

- Příjemné posezení
- Zahrádka
- Obědy a večeře

Lobendava

Restaurace u Hraničáře (Lobendava 300, tel.: 412 397 921)

Staré Křečany

Restaurace Vídeň (Staré Křečany 12, tel.: +420 412 336 288)

- Nabídka teplých jídel, alkoholických a nealkoholických nápojů
- Celotýdenní provoz
- Obědy a večeře
- Každý pátek taneční večery

Restaurace u Krkovičky (Brtníky 23, tel.: +420 412 336 117, plajbl@seznam.cz)

- Nabídka teplých jídel, alkoholických a nealkoholických nápojů
- Zahrádka
- Parkoviště

Hospoda U Vyskočilů (Staré Křečany 2, tel.: +420 774 912 354, hlouskova@karneval.cz)

- Nabízí speciality české kuchyně, mapy, upomínkové předměty
- Je kontaktním místem Tolštejnského panství
- Zahrádka
- Parkoviště

Šluknov

Restaurace-pizzerie-bowling (Zahradní 1076, tel.: +420 412 386 380, mbm.blahova@seznam.cz)

Restaurace Starý mlýn (Rožany 36, tel.: +420 412 387 028, info@mlynrozany.cz)

- Vyhlášená kulturní památka už od roku 1958 – pozdní baroko z roku 1797
- Nádherné prostředí v Národním parku
- Kapacita restaurace 60 míst + krytá terasa pro 50 hostů + salonek pro 10 hostů
- Mlýn nabízí vinárnu, která se nachází ve sklepení mlýna
- Zatím jsou připraveny tři pokoje – kapacita 6 lůžek + přistýlka
- Zahrádka
- Parkoviště

Restaurace Club (T. G. Masaryka 321, tel.: +420 412 386 215, info@mlynrozany.cz)

- Sídí v přízemí honosné budovy kulturního domu
- Nabízí obědy a večeře s hotovou i minutkovou kuchyní a točené pivo Staropramen

Na Špicí (T. G. Masaryka 299, tel.: +420 412 386 275)

- Pořádání večírků, třídních srazů, na objednání živou hudbu, jukebox, stolní fotbal, studentské slevy
- V létě posezení na zahrádce pod stromy

Restaurace Pod Náměstím (Bezručova 148, tel.: +420 723 669 052)

- V létě posezení na zahrádce s výhledem na kostel

Restaurant Peking (T. G. Masaryka 294, tel.: +420 412 386 510)

- Peking nabízí rychlé občerstvení v asijském stylu

PP restaurant (Rožany 151, tel.: +420 412 386 695, PP.Restaurant@seznam.cz)

- Výborná kuchyň
- Terasa
- Dětský koutek, houpačky, pískoviště

Restaurace VILLA ART (Rumburská 693, tel.: +420 412 386 520)

- Restaurace s nabídkou minutkových i hotových jídel
- Celotýdenní provoz

Restaurace Bohemia (Rumburská 694, tel.: +420 412 386 523)

- Restaurace s nabídkou minutkových i hotových jídel
- Celotýdenní provoz
- Zahrádka

Restaurace Chadima (Na Příkopě 859, tel.: +420 412 386 330)

- V centru města

Billiard Caffé (Nám. Míru 335, tel.: +420 412 386 482)

- V centru města

Café cukrárna Dlask (Zámecká, tel.: +420 602 529 963, cafe@dlask.cz)

- Krásné prostory šluknovského zámku
- Prvotřídní produkty
- Kvalitní italská káva z produkce rakouské firmy Julius Meinl, čaj, domácí zákusky podle starých receptur, zmrzlina
- Ke krátkodobému pronájmu plně vybavený apartmán 1+1

Restaurant Valenta Pavel (Královská 777, tel.: +420 412 386 262)

Jitrovník restaurace (Královská 290, tel.: +420 412 387 232)

Džbánek Vladislav (K. H. Borovského 814, tel.: +420 412 384 167)

Navrátil Zdeněk - NABO (Císařský 290, tel.: +420 732 787 579, zdida@email.cz)

Jiříkov

Bzenecká hospoda (Moskevská 233, tel.: +420 412 338 282)

- Otevřeno denně

Restaurace Kozlovna (Rumburská 454/17, tel.: +420 723 907 453, renata.s.prusova@gmail.cz)

- Otevřeno denně
- Hotová jídla i minutky – denní menu
- Krytá zahrádka s posezením a vlastním parkovištěm

Restaurace Bílý Dům (Březinova 899)

- Otevřeno denně

Restaurace Koupaliště (Rumburská 703/47, tel.: +420 412 337 242)

- Otevřeno denně
- Jídla teplé a studené kuchyně, točené pivo a nealkoholické nápoje
- Repro hudba

Restaurace Křovičko (Teplická 23, tel.: +420 412 338 310)

Restaurace U Lájoše (Čapkova 473, tel.: +420 412 338 310)

Víno Jiříkov (Tylova 119, tel.: +420 777 103 052)

- Vinárna
- otevírací doba - vždy v pátek a sobotu od 18 do 24 hodin

Dang Khoi Tran ([9. května 845/19](#), tel.: +420 412 337 124)

- Restaurace s nabídkou specialit asijské kuchyně

Passagerestaurant ([Náměstí 12](#), tel.: +420 605 359 595)

- Otevřeno denně
- Letní zahrádka
- Česká kuchyně
- Salónek

Krásná Lípa

Křinický pivovar (Křinické náměstí 7/12, tel.: +420 478 048 673, info@krinickypivovar.cz)

- Pivovarský lokál nabízí hostům 45 míst v nekuřáckém a stylovém prostředí starého měšťanského domu
- V patře je dále k dispozici sál, který je možné využít na různé společenské i soukromé akce
- Pivo přímo z tanku a jednoduchý výběr jídel, které se dobře doplňují s pivem z produkce regionálních farmářů a výrobců

Pizzeria La Monella (Křížíkova 1076/20, tel.: +420 774 303 555)

Restaurace Slavie (Kyjovská 56, tel.: +420 412 383 331)

Na Růžku (Křížíkova 1046, tel.: +420 412 383 509)

Klub (Křinické náměstí 12, tel.: +420 412 383 295)

Čajovna Nobilis Tilia (Krásná Lípa 147, tel.: +420 412 383 421)

Relax - TOVÁRNA (Pražská 506/6, tel.: +420 412 331 262, relaxcentrum@lipa-resort.cz)

Mikulášovice

Restaurace sv. Hubert (Mikulášovice 65, tel.: +420 606 891 555)

- Otevřeno denně
- Zahrádka

Klub Pracujících - restaurace (Štěpařská 573, tel.: +420 412 394 217)

Rumburk

Restaurace U Karlů (Vojtěcha Kováře 264/38, tel.: +420 412 333 357, info@restauraceukarlu.cz)

- Otevřeno denně
- Polední menu a minutková jídla
- Nekuřácká jídelna
- Velká letní terasa
- Minimuzeum veteránů
- Parkování před hospodou

Restaurace U Kostela (Náměstí Dobrovského 377/7, tel.: +420 412 332 394, Pavlina.Zolnirova@seznam.cz)

- Otevřeno denně
- Kapacita 40 míst
- Zahrádka 24 míst
- Bezbariérový přístup
- Kuchyně: česká, rybí, salátové bary, staročeská, vegetariánská + několik druhů piv
- Parkoviště

Restaurace Mandava (Pražská 938/3, tel.: +420 412 333 522)

Nádražní restaurace (Máchova 492/30, tel.: +420 412 334 670)

- Nabídka teplé i studené kuchyně a alkoholických i nealkoholických nápojů

Restaurace Bonanza (Náměstí Lužické 105/10, tel.: +420 412 333 334)

- Nabídka teplé i studené kuchyně a alkoholických i nealkoholických nápojů

Kantýna a jídelna Rumburk (Žitná 15, tel.: +420 777 888 221, verejna.jidelna@seznam.cz)

- Snídaně, svačiny, obědy, rozvoz jídel po okolí
- Výběr ze tří jídel denně

U kostela (Dobrovského nám. 337/7, tel.: +420 412 332 394)

- Cukrovinky, zákusky, ryby, speciality na grilu, steaky, studená kuchyně, těstoviny, saláty

Cukrárna Venezia (Matušova 789, tel.: +420 412 332 870, jarda.sinu@tiscali.cz)

- Domácí výroba

- Slunná terasa
- Otevřeno denně

Velký Šenov

Slovanka (Vilémovská 179, tel.: +420 412 391 217)

Restaurace U jelena (Velký Šenov 372, tel.: +420 724 143 565)

- Otevřeno denně
- Zahrádka
- Dětský koutek, salónek

Vilémov

Hostinec Mlsná Koza (Vilémov 50, tel.: +420 777 337 114, hostinecmlsnakoza@seznam.cz)

- Otevřeno denně
- K dispozici je salónek, grilovací místnost, venkovní posezení a irský pub
- Česká i mezinárodní kuchyně
- Restaurace má oddělené kuřácké prostory od nekuřáckých

Restaurace u Staré cihelny (Vilémov 11, tel.: +420 723 885 412, denisa.vlkova@seznam.cz)

- Otevřeno denně
- Restaurace nabízí teplá i studená jídla, jídla pro děti, nápoje
- K dispozici je nekuřácký salónek

Restaurace Pod věžičkou (Vilémov 92, tel.: +420 412 397 338)

- Restaurace nabízí teplá i studená jídla, jídla pro děti, nápoje, i hotová jídla
- Zahrádka
- Pondělí ZAVŘENO!

7. Závěr, kontakty

7.1. Závěr

Výsledkem projektu Podpora meziobecní spolupráce je vznik strategie jako klíčového dokumentu, určujícího směr rozvoje území správního obvodu ORP Rumburk. Byly stanoveny konkrétní cíle a priority, o jejichž naplnění bude prostřednictvím meziobecní spolupráce dlouhodobě usilováno.

Ve Strategii území správního obvodu ORP Rumburk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu byly stanoveny tyto vize:

Oblast školství:

- Nastavení legislativy tak, aby zůstalo zachováno speciální školství na území ORP Rumburk v takovém rozsahu, jako je využíváno v dnešní podobě. Školy jsou financovány tak, že mají dostatečné množství finančních prostředků nejen na provoz, ale i na výstavbu a rozšíření hlavně mateřských škol.
- Zlepšení komunikace i spolupráce s ORP Rumburk při zohledňování potřeb jednotlivých obcí např. přeměňování nadbytečných kapacit základních škol ve střediska volného času tak, že vzniknou komunitní školy, školy propojené s praxí, při dobré meziobecní spolupráci si školy půjčují učitele.

Oblast sociálních služeb:

- Fungující a koordinovaná spolupráce mezi obcemi a poskytovateli sociálních služeb ve SO ORP Varnsdorf, přispívající ke kvalitní síti poskytovatelů sociálních služeb.

Oblast odpadového hospodářství:

- Obce ORP Rumburk zajišťují společnými silami efektivní, regionálně specifický a uživatelsky přátelský systém nakládání s odpady akcentující tříděný sběr a materiálové využití odpadu

Oblast cestovního ruchu:

- Rumbursko - přeshraniční turistický region s bohatou nabídkou aktivit pro každého

7.2. Kontakty

a) Realizační tým SO ORP Rumburk:

Ing. Eva Hamplová	e.hamplova@seznam.cz
Ing. Jan Slavík, Ph.D.	slavik@ieep.cz
Miroslav Řebíček	mrebicek@sendme.cz
Ing. Dana Vorlová	d.vorlova@centrum-uznavani.cz
Hana Kracmanová	Hana.Kracmanova@seznam.cz
Bc. Filip Brodský	filip.brodsky@ceskesvycarsko.cz

b) Partneři RT ORP Rumburk:

Ing. Jaroslav Sykáček	starosta@rumburk.cz
Michal Maják	starosta@jirikov.cz

8. Přílohy

8.1 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii.....	8
Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	9
Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	10
Tabulka č. 4: Charakteristika území.....	13
Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	14
Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	16
Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	16
Tabulka č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru.....	18
Tabulka č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	19
Tabulka č. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	20
Tabulka č. 11: Charakteristika domácností.....	21
Tabulka č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	21
Tabulka č. 13: Míra nezaměstnanosti.....	22
Tabulka č. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	22
Tabulka č. 15: Vytápění.....	28
Tabulka č. 16: Stav plynofikace.....	28
Tabulka č. 17: Územní a strategické plánování.....	30
Tabulka č. 18: Popis klíčových aktérů.....	32
Tabulka č. 19: SWOT analýza.....	33
Tabulka č. 20: Základní údaje o území správního obvodu.....	39
Tabulka č. 21: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Rumburk.....	40
Tabulka č. 22: Pracovníci ve školství ORP.....	40
Tabulka č. 23: Počet ZŠ za ORP.....	43
Tabulka č. 24: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	44
Tabulka č. 25: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	44
Tabulka č. 26: Soukromé ZŠ.....	45
Tabulka č. 27: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	45
Tabulka č. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	46
Tabulka č. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	46
Tabulka č. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	47
Tabulka č. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	47
Tabulka č. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	48
Tabulka č. 33: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	48
Tabulka č. 34: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	49
Tabulka č. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	49
Tabulka č. 36: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	51
Tabulka č. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP.....	52
Tabulka č. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	52
Tabulka č. 39: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem.....	54
Tabulka č. 40: Zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	54

Tabulka č. 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	55
Tabulka č. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	56
Tabulka č. 43: Zařízení jeslového typu	56
Tabulka č. 44: Školní družiny a školní kluby v ORP	57
Tabulka č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	58
Tabulka č. 46: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	59
Tabulka č. 47: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	59
Tabulka č. 48: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	60
Tabulka č. 49: Celkové provozní výdaje v Kč ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	60
Tabulka č. 50: Finanční prostředky v Kč, poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP	61
Tabulka č. 51: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	61
Tabulka č. 52: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	62
Tabulka č. 53: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	62
Tabulka č. 54 Analýza cílových skupin	63
Tabulka č. 55 Analýza rizik	65
Tabulka č. 56 SWOT	67
Tabulka č. 57: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP	89
Tabulka č. 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP)	90
Tabulka č. 59: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo SO ORP působících v rámci SO ORP	91
Tabulka č. 60: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	91
Tabulka č. 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele SO ORP)	92
Tabulka č. 62: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	94
Tabulka č. 63: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	95
Tabulka č. 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	97
Tabulka č. 65: Přehled obecních výdajů na sociální oblast v SO ORP Rumburk v letech 2003 – 2012 .	98
Tabulka č. 66: Kapacita zařízení sociálních služeb	99
Tabulka č. 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	102
Tabulka č. 68: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	103
Tabulka č. 69: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	103
Tabulka č. 70: Počet nákladů na uživatele soc. služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	104
Tabulka č. 71: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	105
Tabulka č. 72: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	106
Tabulka č. 73 Analýza cílových skupin	106
Tabulka č. 74 Analýza rizik	109
Tabulka č. 75 SWOT	111
Tabulka č. 76 Přehled obecních výdajů na sociální oblast v SO ORP Varnsdorf v letech 2003 – 2012	143
Tabulka č. 77: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	152
Tabulka č. 78: Sběrná místa na území ORP, současný stav	153

Tabulka č. 79: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	153
Tabulka č. 80: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	154
Tabulka č. 81: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	154
Tabulka č. 82: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	154
Tabulka č. 83: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	155
Tabulka č. 84: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	156
Tabulka č. 85: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	156
Tabulka č. 86: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	158
Tabulka č. 87: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	160
Tabulka č. 88: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 – 2012	160
Tabulka č. 89: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	163
Tabulka č. 90: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	164
Tabulka č. 91: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	165
Tabulka č. 92: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012	166
Tabulka č. 93: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	167
Tabulka č. 94: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	168
Tabulka č. 95: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	168
Tabulka č. 96: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	169
Tabulka č. 97: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	171
Tabulka č. 98: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	172
Tabulka č. 99: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 – 2012	173
Tabulka č. 100: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 – 2012	Chyba!
Záložka není definována.	
Tabulka č. 101: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	176
Tabulka č. 102: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	178
Tabulka č. 103: Příjmy z odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	178
Tabulka č. 104: Průměrné náklady na separovaný sběr	180
Tabulka č. 105: Analýza cílových (dotčených) skupin	181
Tabulka č. 106: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	187
Tabulka č. 107 SWOT	189
Tabulka č. 108: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	198

Tabulka č. 109: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	198
Tabulka č. 110: Přehled výdajů obcí v § 214 Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch mezi lety 2007 a 2013.....	250
Tabulka č. 111 Návštěvnost IC.....	258
Tabulka č. 112 SWOT.....	264
Tabulka č. 113: Přehled vlakových spojení obcí regionu ORP Rumburk	292
Tabulka č. 114: Přehled autobusových spojení regionu ORP Rumburk (2014).....	292

8.2 Seznam grafů

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	15
Graf č. 2: Nezaměstnanost	20
Graf č. 3: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	20
Graf č. 4: Poměr volných míst vzhledem k počtu uchazečů o zaměstnání	22
Graf č. 5: Ústřední topení.....	29
Graf č. 7: Kamna	29
Graf č. 8: Pracovníci v MŠ a ZŠ	43
Graf č. 9: Počty dětí v MŠ	53
Graf č. 9a: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP.....	134
Graf č. 10: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících	134
Graf č. 11: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP.....	135
Graf č. 12: Počet vybraných typů sociálních služeb působících	135
Graf č. 13: Podíl zařízení sociálních služeb v SO ORP dle zřizovatele	135
Graf č. 14: Podíl sociálních služeb v SO ORP dle zřizovatele	136
Graf č. 15: Podíl financování zařízení sociálních služeb v SO ORP.....	136
Graf č. 16: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích	136
Graf č. 17: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	137
Graf č. 18: Průměrné náklady na uživatele	137
Graf č. 19: Dobrovolnická činnost v SO ORP	138
Graf č. 20: Typy dobrovolnických projektů v SO ORP.....	139
Graf č. 21: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 - 2012.....	148
Graf č. 22: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	163
Graf č. 23: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	165
Graf č. 24: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012	169
Graf č. 25: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění	172
Graf č. 26: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO	174
Graf č. 27: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 - 2012.....	175
Graf č. 28: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO za období 2008 – 2012	177
Graf č. 29: Průměrné náklady na SKO v jednotlivých ORP v České republice v Kč/t (2012)	179
Graf č. 30: Průměrné náklady na separovaný sběr využitelných složek KO	180
Graf č. 31: Vývoj výdajů obcí v § 214 Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch 2007 až 2013	251

8.3 Seznam map

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	13
--	----

Mapa č. 2: Obce, které mají územní plán (žlutá plocha)	31
Mapa č. 3: Poloha destinace	238
Mapa č. 4: Rozdělení Ústeckého kraje na jednotlivé destinační agentur	240